НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ім. В. СТЕФАНИКА

Т. КУЛЬЧИЦЬКА

УКРАЇНСЬКА ЛЕКСИКОГРАФІЯ XIII – XX ст.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

ЛЬВІВ — 1999

УДК 808.3:801.3 (09)(01)
ББК Ш141.4-4я1
К 609

Кульчицька Т.
К 609 Українська лексикографія XIII–XX ст.: Бібліографічний покажчик. — Львів, 1999. — 359 с., іл. вклейка 28 с.

Покажчик охоплює словники української мови від найдавніших збережених списків XIII ст. до 1998 р. включно.

Зібрано як окремі видання словників, так і публікації в періодиці та частково словнички-додатки до наукової чи художньої літератури. В окремому розділі подано праці з теорії та історії української лексикографії.

Для філологів, студентів, учителів, учнів та всіх, хто цікавиться українським словництвом на різних етапах його розвитку.

Науковий редактор канд. філол. наук *Д. Г. Гринчишин*
Рецензенти: канд. філол. наук *М. А. Вальо*
д-р філол. наук *Л. М. Полюга*

Комп'ютерна верстка *Л. Т. Сущ*
Програмне забезпечення канд. фіз.-мат. наук *Ю. Д. Головатого*

ISBN 5-7702-0973-9

ПЕРЕДМОВА

Лексикографія — галузь мовознавства, його складова важлива частина, що відбиває не лише історію мови, а й історію народу

Стара українська лексикографія бере свій початок ще в Київський період, коли можна говорити про зародки лексикографічної роботи — пояснення окремих слів і виразів у текстах — так звані глоси. Як відомо, в письменстві Київського періоду співіснували дві літературні мови — старослов'янська (церковнослов'янська) і руська. Старослов'янська сакральна мова в лексичному плані значно відрізнялася від живої руської мови, тому незрозумілі слова чи вирази пояснювалися глосами, що за місцем розташування в тексті поділяються на внутрішньорядкові, міжрядкові й покрайні.

Крім старослов'янських слів, глоси пояснювали і слова іншого походження — грецькі, латинські, староєврейські, що були, в основному, в канонічних текстах та різних перекладних творах, зокрема численних хроніках.

Також глоси засвідчені і в оригінальних давньоруських творах.

Детальний аналіз цього зародкового стану лексикографічної роботи зробив В. Німчук у своїй фундаментальній монографії "Староукраїнська лексикографія в її зв'язках з російською та білоруською" (К.: Наук. думка, 1980. — 304 с.).

Крім глос, у Київській Русі появляються словники-глосарії. Відома дослідниця давньоруської лексикографії Л. С. Ковтун виділяє такі типи словників того періоду:

1. Словники-ономастикони.
2. Словники символіки.
3. Слов'яноруські словники.

(*Л. С. Ковтун.* Русская лексикография эпохи средневековья. – М Л.: Изд-во АН СССР, 1963. — 445 с.).

Найбільш поширеними були словники-ономастикони, що пояснюється масовим уживанням нових антропонімів після прийняття християнства. Це були, в основному, старозавітні імена.

Відомі три таких словники, які дійшли до нас у багатьох списках, починаючи з XIII ст.

1. О именьхъ и гл҃емыхъ жидовскымъ языкъмъ, сказано, и преложено неразоумное на разоумъ

2. А сє имєна жидовьская, роуськы тълкована

3. Рѣчь жидовьскаго языка, прєложєна на роускоую, нєразумно на разоум, и въ єва҃нглих, и въ ап/с/лхъ, и въ псалтыри, и в пармиѣ, и въ прочихъ книгахъ.

Словники-приточники, де пояснюється символічний або алегоричний зміст слів, дійшли в пізніших списках XVI–XVII ст., хоча, безперечно, теж виникли у давньоруську добу. Це "Тълкъ о нєразумных словєсѣхъ" та "Се же приточнѣ речеся"

Наступні словники, що представляють розвиток слов'яноруського напряму: "Пословки лѣствичныѣ" (XIV ст.), що в пізніших списках відомий під назвою "Тлъкованиє неоудобъ в познаваємомъ в писаныхъ рѣчємь, понєжє положєны суть рѣчи в книгахъ отъ началныхъ прѣводникъ ово словѣнски и ино сръбскы и другая блъгарскы, их же нє удоволишася прѣложити на рускыи". Цей словник складений до староболгарського перекладу "Ліствиці" Іоанна Синайського не пізніше XV ст. і дійшов до нас у великій кількості списків XIV–XVIII ст. "Толъкованіє языка половсцъкого пєръвіє половецъки, а опослѣ роускы" — словничок, в якому перекладено 17 половецьких слів, зберігся у пізніших списках, походить з Київської доби

Найгрунтовніше дослідила цей лексикографічний матеріал Л. С. Ковтун і прийшла до висновку, що початковий період слов'яноруської лексикографії припадає не пізніше, як на XI ст.

Давньоруські словники ще довго вживалися у наступні століття, так само як і продовжувалась давньоруська традиція уживання внутрішньорядкових глос у різних перекладах конфесійних текстів.

Те, що лексикографічні матеріали епохи Київської Русі були знаними в подальшім часі, стверджує В. Німчук, аналізуючи "Лексикон" Памва Беринди (*Німчук В.* Староукраїнська лексикографія. С. 113–115).

Фактично першим словником, що пояснював церковнослов'янські слова книжною українською мовою XVI ст. був рукописний словник анонімного автора "Лексисъ съ толкованіємъ словенскихъ словъ просто", який, вважається, започатковує українську лексикографію

1596 рік — переломний у розвитку українського мовознавства коли у Вільні виходить перший друкований словник "Лексисъ сирѣчь

реченія въкратцѣ събранъны и из словенскаго языка на простый Рускій діалектъ истолкованы", автором якого був визначний вчений, письменник і церковний діяч Лаврентій Зизаній-Тустановський.

Вперше в українській лексикографії Лаврентій Зизаній паспортизує реєстровий матеріал, а також наводить цитати з джерел. Вперше в лексикографічній практиці надруковано текст словника з наголосами.

"Лексисъ" Лаврентія Зизанія став зразком і основою "Лексикона" Памва Беринди (1627 р.), без перебільшення, найвизначнішого словника тієї епохи у всій східнослов'янській лексикографії. "Книга П. Беринди була помітним явищем і в європейській лексикографії взагалі, адже протягом усього XVII ст. вона являла собою найбільше зібрання словникового багатства церковнослов'янської мови, яка в певних галузях була знаряддям освіти й культури східнослов'янських, південнослов'янських і східнороманських народів" (*Німчук В.* Староукраїнська лексикографія. С. 100). Крім того, деякі сторони цієї лексикографічної праці не втратили свого значення й досі для дослідників як старої української мови XVI–XVII ст., так і сучасної.

Безперечні впливи "Лексикону" П. Беринди на розвиток лексикографії інших народів — слов'яноросько-польський словник Мар'яна з Яслиськ базується на "Лексиконі" Беринди, перші румунські словники — це переклади-переробки "Лексикону" Памва Беринди, "Лексикон" Беринди був одним з головних джерел для створення слов'янолатинського словника Спарвенфельда.

Особливо великий вплив мала українська лексикографія XVII ст. на створення російських словників, про це писав акад. В. Виноградов: "Нові принципи і прийоми складання словників ідуть до нас із так званої південно-західної Русі, яка в той час мала великий культурний вплив на Московську державу" (*Виноградов В.* Русская наука о русском языке // Уч. зап. Моск. ун-та. — 1946. — Вып. 106. — С. 26).

Новим явищем у східнослов'янській лексикографії став словник невідомого автора XVII ст. "Синоніма славенороccкая", де вперше реєстр становлять слова "мови простої", тобто книжної української мови. Як писав Б. Грінченко, "Кроком уперед була й та обставина, що тут на першому плані стояв уже не "широкий і великославний славенскій языкъ", пояснюваний мовою простою, а сама ця проста мова признавалася гідною пояснення слов'янською, церковною" (*Грінченко Б.* Словарь української мови. — К., 1907. — Т. 1. — С. 8).

Як довели дослідники (Я. Янів, П. Горецький), "Синоніма" є оберненою переробкою "Лексикону" П. Беринди.

Фактично на цьому закінчилась "ера" церковнослов'янських словників. Здавна вже в тогочасній Європі мовою науки була латина. Щораз ширше вона вживається і в Україні, запроваджується в багатьох братських школах (Київській, Львівській та ін.). Автором першого "Лексикона латинського" був Є. Славинецький, викладач латинської мови в Київській братській школі. Через кілька років разом з А. Корецьким-Сатановським укладає "Лексикон словено-латинський" (1650). Ця робота була зроблена вже в Москві, куди обидва вчені були запрошені працювати. Велика кількість списків обох словників на території України, Росії, Західної Європи є безперечним свідченням їх популярності, хоча жоден із них не був надрукований.

Друга половина XVII і ціле XVIII ст. приносять на українську землю великі зміни — це так звана Руїна. Термін дуже місткий і вичерпуючий. Тут не місце розширювати цю тему.

Щойно в кінці XVIII ст. український лексичний матеріал появляється в російському перекладі під назвою "Изъясненіе малороссійскихъ реченій" в публікації Ф. Туманським у ж. "Русский магазин" (1793. — Ч. 2, 3) "Манифеста гетьмана Богдана Михайловича Хмельницкаго" і "Летописца кроткаго", тобто Літопису Граб'янки. Це була друга і остання лексикографічна праця того періоду, реєстр якої становила лексика "мови простої", тобто книжної староукраїнської мови

Новий етап у розвитку української лексикографії пов'язаний з І. Котляревським, коли до видання "Енеїди" було додано українсько-російський словничок, де реєстр становлять слова живої народної мови.

Подібний характер має і "Краткий малороссійскій словарь" при "Грамматике малороссийскаго нарѣчія" О. Павловського (1818).

Вже як окреме видання виходить невдовзі "Собраніє словъ малороссійскаго нарѣчія" І. Войцеховича.

Але, в основному, в першій половині XIX ст. різноманітні словнички української мови виходять як додатки до різних видань. Зокрема, це словники при "Малороссійских песнях" (1827) М. Максимовича, Словнички М. Гоголя при "Вечерахъ на хуторѣ близъ Диканьки" (1831–1832), при збірці творів А. Могили (А. Метлинського) "Думки и пѣсни та шче де-шчо" (1839).

Акад. О. Шахматов згадує у рецензії на "Словарь української мови" за ред. Грінченка 11 рукописних словничків 40-х років (що

зберігалися в бібліотеці Російської Академії наук), а саме: 1. Невеликий словник, складений у Переяславі С. Пололгуєвим; 2. Записи слів Я. Михайловського з Харківської губ.; 3 Записи Ст Краснобаштова з Богучарського повіту Воронезької губ., 4. Матеріали М. Шушка з Павлоградського повіту; 5. Записи Грахова з кол. Катеринославської губ , 6. Матеріали, зібрані Булгаковим у Зіньківському повіті на Полтавщині, 7 Невеличкий збір слів, записаних Ольховим у Кобиляцькому повіті на Полтавщині, 8. Записи Т. Морозова з Костянтиноградського повіту; 9. Уривок словника (А–Б) з записами слів Полтавської губ., 10. Словничок Гриненкова з Новоград-Волинського повіту; 11. Особливо чималий розміром словник, складений 1849 р Євстаф'євим (Полтавська губ.).

Склав "Словник української мови з покажчиком коренів слів" (букви А–Г) Л. Боровиковський, про що довідуємось з "Матеріалів до історії Кирило-Мефодіївського братства". Що з ним сталося, невідомо.

На середину століття припадає створення "Словаря малороссийскаго языка по полтавскому нарѣчію" П. Галузенка-Морачевського і найбільшого на той час словника П. Білецького-Носенка, реєстр якого становив 20000 слів. Незважаючи на позитивну рецензію М Максимовича, словник не був надрукований, так само як і інші.

У 1855 р. побачила світ частина (букви А–З) словника Афанасьєва-Чужбинського, що в повному обсязі мав би приблизно 30000 слів, так само частково був надрукований 1861 р. "Опыть южнорусскаго словаря" К. Шейковського (продовження, а, властиво, кінець його вийшов аж через 22 роки). Обидва ці словники характеризує ухил до етнографізму та цілий ряд інших недоліків.

У 60-ті роки в Галичині виходить перший "Нѣмецько-руський словар" О. Партицького, у 80–90-х рр. — "Малоруско-німецкий словар" Желеховського і Недільського. У 80-х роках у Львові виходить також великий російсько-український словник М. Уманця і Спілки, що з відомих причин не міг вийти на Наддніпрянській Україні. Словник містить понад 37000 слів. У ньому використано велику кількість джерел, в тому числі ряд попередніх словників.

Підсумком усієї попередньої лексикографічної роботи став "Словарь української мови", що його підготувала редакція ж-лу "Киевская старина" за загальною редакцією Бориса Грінченка, 4 томи якого вийшли у Києві 1907–1909 рр. Реєстр словника становить 68000 слів — тобто найбільший на той час за обсягом лексикографічного матеріалу

Словник одержав премію М. І. Костомарова, присуджену Російською Академією наук "за лучший малорусский словарь".

Словник Грінченка, надзвичайно цінний великим зібранням матеріалів живої народної мови, поєднаних з даними літературних джерел, дотепер не втратив свого значення.

Отже, впродовж XIX – поч. XX ст. найпоширенішими були словники перекладні двомовні (в основному російсько-українські, українсько-російські, а також німецько-українські, українсько-німецькі)

З середини XIX ст. з'являються термінологічні словники. Першим такого типу словником слід уважати "Juridisch-politische Terminologie für die slavischen Sprachen Oesterreichs von der Commision für slavische juridisch-politische Terminologie. Deutsch-ruthenische Ausgabe", що вийшов у Відні 1851 р. Упорядниками його були Я. Головацький, Г. Шашкевич, Ю. Вислобоцький.

Роком пізніше у Галичині виходять два словники ботанічної термінології (І. Гаврищкевича, М Петрушевича), пізніше ряд матеріалів І. Верхратського.

Особлива увага до розроблення наукової термінології проявляється у діяльності Наукового Товариства ім. Шевченка. На сторінках його видань, зокрема "Збірника математично-природничо-лікарської секції НТШ", публікується низка лексикографічних матеріалів з фізики, хімії, географії, математики, медицини, біології.

Зі зміною політичної ситуації після розпаду Російської імперії, виникнення Української Народної Республіки і в перші роки існування УРСР, коли українська мова стає державною, спостерігається небачений зріст лексикографічної роботи, зокрема творення термінологічних словників, необхідних у зв'язку з розширенням сфери функціонування української мови.

Словники виходять не тільки у Києві, Харкові, інших більших містах, а й у зовсім малих містечках.

Очевидно, багато з тих словників укладались людьми, не зовсім компетентними, або нашвидкоруч, аби якнайскоріше задовольнити попит на термінологічні матеріали. Поряд з цими виданнями публікуються солідні словники, укладені відомими вченими.

У кінці 1918 р. при Київському Українському Науковому Товаристві була утворена Термінологічна комісія, що на основі зібраного матеріалу готувала словники з природничих наук. У наступному році була організована Правописно-термінологічна комісія при Академії Наук УРСР. У 1921 р. на базі цих двох термінологічних комісій був

заснований Інститут Української Наукової Мови, що існував до 1930 р (пізніше реорганізований в Інститут Мовознавства АН УРСР), і його основним завданням було укладання термінологічних словників з різних галузей науки.

Отже, за 15 років в Україні було опубліковано загалом різних словників — перекладних, загальномовних, термінологічних та інших понад 130.

Як уже було сказано, далеко не всі відповідали належним вимогам (деякі були попросту лексикографічними примітивами), хибували штучним утворенням відповідників та ін. Але, поряд з цим, було і багато цінних видань, зібрано великий матеріал. Окремі словники не втратили свого значення і досі і активно використовуються у наш час Ситуація різко змінилася у 30-і роки, коли була засуджена вся попередня лексикографічна практика і звинувачена у найгіршому гріху — націоналізмові, що відриває українську мову від братньої російської, орієнтує термінологію на західноєвропейську, а не на російську і т д

Тоді ж, у рамках боротьби з націоналізмом і з метою "знешкодження" виданих раніше словників, було опубліковано ряд термінологічних бюлетнів, що мали завданням виправити "націоналістичні перекручення" у термінології. Тобто, вся справа полягала в тому, щоб якнайбільше українську мову наблизити до російської, уніфікувати всю термінологію з орієнтацією на російську, не допустити жодних моментів, які б цьому "зближенню" перешкоджали. Надзвичайно яскравим прикладом може бути створення "Російсько-українського словника", який у 1939 р. почав укладати Інститут Мовознавства Головним редактором був акад. М. Я. Калинович, одним із членів редколегії — акад. А. Кримський. У 1990 р. у "Літературній Україні" було опубліковано документи, пов'язані з історією творення цього словника, зокрема, заяву А. Кримського про вихід з редакційної комісії, у якій він з розпачем говорить про наругу над українською мовою. в результаті чого створюється "російсько-російський словник"

Можна з певністю сказати, що така настанова, в більшій чи меншій мірі, здійснювалася у всій наступній лексикографічній практиці Тим більше, що наукове функціонування української мови було штучно звужено — в останні десятиліття ряд наукових українських видань перейшов на російську мову, отже, зараз ми знову стоїмо перед завданням творення термінологічних словників. Протягом кількох останніх років вже опубліковано багато словників, зокрема термінологічних, з різних галузей науки. Перед їх укладачами виникає ряд проблем, одна з най-

гостріших — питання правопису. Теперішня ситуація дуже нагадує 20-і роки. Словники видають як окремі люди, так і спеціалізовані колективи, не тільки у більших містах, а й на провінції, іноді не маючи достатніх кваліфікацій для такої роботи. Часто автор чи редактор керується своїм власним уявленням чи переконанням.

Наявність у культурі кожного народу корпусу словників є свідченням відповідного рівня як народу, так і його мови. І чим ширша сфера функціонування мови, тим розгалуженіша система словників.

Незважаючи на складну долю нашого народу і нашої мови, словники обіймають вагому частку українського друку, і бібліографування їх є важливою ланкою бібліографії української книги.

В першу чергу, не викликає сумніву необхідність у всій повноті ввести в науковий обіг лексикографічний матеріал Київського періоду, а завданням українських лексикографів повинно стати створення словника мови XI–XIII ст., тим більше, що вже існує "Словник староукраїнської мови XIV–XV ст." і зараз виходить "Словник української мови XVI–XVII ст.", над яким працює відділ мовознавства Інституту українознавства ім. Крип'якевича у Львові.

Покажчик "Українська лексикографія" охоплює найрізноманітніші типи словників, що викликає труднощі з систематизуванням. Зокрема, це стосується словничків, що супроводжували твори нової української літератури, передаючи російською мовою переклад або тлумачення незрозумілих українських слів. Це "Изъяснения малороссийских речений" Ф. Туманського (1793 р.), "Собрание малороссийских слов, содержащихся в "Энеиде" та цілий ряд інших змішаного тлумачно-перекладного характеру. Зрештою, навіть знаменитий "Словарь" Б. Грінченка одні дослідники розглядають як перекладний українсько-російський, а інші як тлумачний.

При бібліографуванні таких матеріалів треба брати до уваги перевагу того чи іншого аспекту або застосовувати систему відсилок.

На початку роботи над покажчиком було сплановано такий розділ як "Словники-додатки". Але нам довелося відмовитись від нього, залишивши тільки декілька таких видань і включивши їх у інші розділи — перекладних або тлумачних словників. Це згадані вже видання Ф. Туманського, І. Котляревського, М. Цертелєва, М. Максимовича, М. Гоголя, в основному укладені самими авторами, мають як історичну, так і лексикографічну вартість.

Загалом словники-додатки до найрізноманітніших видань – це надзвичайно серйозний і великий лексикографічний пласт, що охо-

пити його у максимальній повноті у даній роботі було би неможливо, а отже, повинен стати об'єктом окремого дослідження.

Так само не треба легковажити український лексичний матеріал як порівняльний у словниках інших мов, таких як: "Etymologisches Wörterbuch der slavischen Sprachen" Ф. Міклошича, "Этимологический словарь русского языка" О. Преображенського, "Этимологический словарь русскаго языка" М. Фасмера, "Polski słownik etymologiczny" О. Брікнера та ін. 130 українських слів містить "Сравнительный словарь всех языков и наречий по азбучному порядку расположенный" Петера Симона Паллеса, виданий у Санкт-Петербурзі, 1786–1789 рр.

На нашу думку, подібні матеріали вимагають теж якнайповнішого вивчення і залучення до лексикографічного дослідження і бібліографування.

Проблема, зв'язана з недоступністю або відсутністю інформації, в основному стосується видань, що виходили за межами України Тільки в останні роки ми маємо частково доступ до того, що видає українська діаспора. Зникла "залізна завіса", світ відкрився для України і ми маємо можливість ознайомитися з публікаціями Української Вільної Академії Наук, Наукового Товариства ім Шевченка, Українського Вільного Університету, Українського Католицького Університету в Римі та ін.

Глибоку пошану викликає подвижницька праця на еміграції професора Я. Рудницького, що був ініціатором та видавцем таких серій при УВАН, як "Ономастика" та "Бібліографія". Проф. Я. Рудницький є автором "Етимологічного словника української мови" Це перший слов'янський етимологічний словник англійською мовою

Величезну видавничу роботу проводив проф. О. Горбач у Німеччині, що поряд зі своїми лексикографічними матеріалами перевидав фотомеханічним способом ряд словників, таких як: "Історичний словник українського язика" Є. Тимченка, "Малоруско-німецкий словар" Є. Желеховського і С. Недільського, "Словник військової термінології" Якубських та ін.

Багато з цих видань зараз потрапляє до нас, зокрема проф О Горбач передав свої праці і до бібліотеки ім В Стефаника і до НТШ у Львові, а ще не так давно про такі контакти не могло бути й мови

Проспект покажчика у свій час був розроблений проф Л М Полюгою.

Матеріал покажчика розташований у трьох розділах.

І. Словники української мови (окремі видання і публікації).

ІІ. Рукописні словники.

ІІІ. Праці з теорії та історії лексикографії.

У першому розділі матеріал систематизований у відповідні підрозділи, у межах яких розташований за хронологією, а в межах року за алфавітом, у другому розділі — за хронологією, і у третьому — за алфавітом.

Розшуки матеріалу велися за каталогами Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаника НАН України, Варшавської бібліотеки Народової, Австрійської Національної бібліотеки, літописами Книжкової Палати, спеціальною філологічною літературою, мовознавчими періодичними виданнями, бібліографічними покажчиками.

В основному, матеріал описаний з автопсії. Деякі видання, переважно ті, що виходили за межами України, були недоступні укладачеві і внесені до покажчика без перегляду їх de visu, так само, як і ряд рукописних словників подано за їх пізнішими публікаціями або описами у мовознавчій літературі.

При бібліографічному описі ми, в основному, дотримувалися діючих стандартів, при максимальному відтворенні оригінального правопису.

Допоміжний апарат складається з іменного, хронологічного покажчиків та покажчика місць видань.

Вважаю своїм приємним обов'язком подякувати всім, хто сприяв мені у роботі. В першу чергу — науковому керівникові канд. філол. наук Д. Г. Гринчишину та рецензентам — проф. Л. М. Полюзі і канд. філол. наук М. А. Вальо за цінні зауваження та поради, а також всім членам бібліографічної ради, зокрема Л. І. Ільницькій, Л. Я. Кужель, Н. І. Кошик, Л. В. Головатій, С. П. Костюку, О. О. Дзьобану, Є. П. Наконечному, О. М. Колосовській. Дякую працівниці відділу рукописів Т. Гуцаленко за консультацію з опису рукописних матеріалів та І. Ф. Ковалю за роботу над ілюстративним додатком.

Особливо дякую п. Любі Сущ за надзвичайно сумлінне комп'ютерне опрацювання цієї роботи.

Тетяна Кульчицька

СПИСОК АКРОНІМІВ

БАН	— Бібліотека Академії Наук Росії
ВУАН	— Всеукраїнська Академія Наук
ВУЦВК	— Всеукраїнський Центральний Виконавчий Комітет
ДВУ	— Державне Видавництво України
ЖМНПр	— Журнал Министерства Народного Просвещения
Записки ЧСВВ	— Записки Чина Св. Василія Великого
ЗНТШ	— Записки Наукового Товариства ім Шевченка
ІНО	— Інститут Народної Освіти
ІСДО	— Інститут системних досліджень освіти
ІУНМ	— Інститут Української Наукової Мови
КДУ	— Київський державний університет
КТЕІ	— Київський торгово-економічний інститут
ЛДУ	— Львівський державний університет
ЛНВ	— Літературно-науковий Вісник
НМКВО	— Навчально-методичний кабінет з вищої освіти
НТШ	— Наукове Товариство ім. Шевченка
ОРЯС	— Отделение русского языка и словесности
Полт. ЕВ	— Полтавские Епархиальные Ведомости
РЯЛШ УССР	— Русский язык и литература в школах УССР
СВУ	— Союз Визволення України
УАД	— Українська Академія Друкарства
УАН	— Українська Академія Наук
УВАН	— Українська Вільна Академія Наук
УГА	— Українська Господарська Академія
УМЛШ	— Українська мова і література в школі
УМШ	— Українська мова в школі
УНІК	— Український Науковий Інститут Книгознавства
УНТ	— Українське Наукове Товариство в Києві
УРЕ	— Українська Радянська Енциклопедія
УТГІ	— Український Технічно-Господарський Інститут
ХДУ	— Харківський державний університет
ЦНБ	— Центральна наукова бібліотека ім. В. Вернадського
Черн. ГВ	— Черниговские Губернские Ведомости
AGZ	— Akta Grodzkie i Ziemskie

PAN — Polska Akademia Nauk
PAU — Polska Akademia Umiejętności
PWN — Państwowe Wydawnictwo Naukowe
UAM — Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
UJ — Uniwersytet Jagielloński

I. СЛОВНИКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ: ОКРЕМІ ВИДАННЯ ТА ПУБЛІКАЦІЇ

ТЛУМАЧНІ СЛОВНИКИ

1596

1. [Зизаній Тустановський Л.] Лексис. Сирѣчъ реченія въкратъцѣ събранны и из Словенскаго языка на просты(и) Рускій Діялектъ Истолкованы. — Вільно: В друкарні Братскій, 1596. — 38 н. н. с. — Підп.: *Л. Z.*

Див. також 12, 28–29, 43.

"Лексис" Лаврентія Зизанія — перший друкований словник. Реєстр його — церковнослов'янські слова і словосполуки (1061), пояснені "мовою простою". Реєстровий матеріал частково паспортизований.

Словник був надрукований разом з букварем "Наука ку читаню и розумѣню письма словенского" та твором Стефана Зизанія "Изложеніє о православной вѣрѣ".

Лаврентій Зизаній Тустановський — видатний український лінгвіст, письменник, перекладач, педагог, церковний діяч XVI–XVII ст. Після трьох років викладання у Берестейській братській школі (1592–1595) переїхав викладати до Вільна, де ректором братської школи був його брат Стефан. Викладав церковнослов'янську (словенську) та грецьку мови.

1627

2. Лексикон славеноросскій и Именъ тлъкованіє, пръвое типомъ изобразися в києві св. чудотворныя Лаvры печерскія Кіевскія лѣта от Ржва Хва АХКЗ тщаніємь, вѣдѣніємъ же и иждивеніємъ... *Памвы Берынды.* — Кіевъ: [Друк. Печерської Лаври], 1627. — 1–475 шп., 476–477 с.

Складається з двох частин. У першій подається 4980 загальних "словенських" слів; у другій — "Именъ тлъкование" (2002 слова) — власні імена, назви місцевостей, слова з грецької міфології, назви наук, предметів церков-

ного вжитку, мір, звірів, птахів та ін., взятих "от еврейского, греческого и латинского и от иных языков".

1653

3. **Лексикон** славеноросскій. Именъ толкованіе, Всечестным отцемъ *Памвою Берындою* протосиггелом трону Ієрусалимского згромажений и за позволенєм старших, Первей в Києві ... а теперъ з типографіи общежителнаго Монастира Кутеинскаго тщанієм тояжде обытели Іноков типомъ издася В лѣто от Рождества Христова [1653]. — Кутейно, 1653. — 328 с. — Передм. на 3 с. підп.: *Смиреный їеромонах Іоіль Труцевич, ігумен Монастира Кутеінскаго.*

1793

* 4. **Туманский Ф.** Изьяснение Малороссийских речей в предшедшихъ листах [Словничок до розшуканого автором "Летописца Малыя России"] // Российский магазин. — 1793.

333 українські слова, пояснені по-російськи.

1813

* 5. **Данилевский П.** Ода Малороссийского простолюдина на случай военныхъ дѣйствий при нашествіи французовъ въ предѣлы Россійской Имперіи въ 1812 году. — Санктпетербургъ, 1813.

У виносках до тексту 222 слова з перекладом або поясненнями.

1827

6. **Изьяснение** Малороссійскихъ словъ, находящихся в сѣй книгѣ // Малороссійская деревня, сочинение *И. Кулжинскаго.* — Москва: В Типографіи Императорскаго Московскаго Театра, 1827. — 4 н. н. с. [62 слова].

7. **Максимович М.** Малороссійскія пѣсни. — Москва, 1827.

Додано словничок на 500 слів.

1831–1832

8–9. **[Гоголь М. В.].** Вечера на хуторѣ близъ Диканьки. Повѣсти, изданные *Пасичникомъ Рудымъ Панькомъ.* — Первая книжка. — Санктпетербургъ: Въ Типографіи Департамента народнаго просвѣщенія, 1831. — 244 с. — Словничок: с. XX–XXII.

Вторая книжка. — Санктпетербургъ: Печатано въ Типографіи А. Плютара, 1832. — 355 с. — Словничок: с. XIII–XV.

Українські слова, перекладені або пояснені по-російськи.

1839

10. Объясненіе непонятныхъ для Великороссіянъ Южнорусскихъ словъ и выражений // [*Метлинський А.*]. Думки и пѣсни та шче дешчо Амвросія Могили. — Харьковъ: Въ Университетской типографии, 1839. — С. 191–204.

Тлумачно-перекладний словничок на 250 слів.

1847

11. Словарь реже употребляемых слов // *Рудченко И.* Чумацкие народные песни. — Кіевъ, 1847 — С. 245–257.

1849

12. [Зизаній Тустановський Л.] Лексис. Сирѣчъ реченія въкратъцѣ събранны и из словенскаго языка на просты(и) Рускій Діялектъ Истолкованы // *Сахаров И.* "Сказания русскаго народа". — Санктпетербургъ, 1849. — Т. 2, кн. 5. — С. 120–134.

Див. 1.

13. Лексикон славенороссkій и Именъ тлъкованіє, пръвое типомъ изобразися в києві св. чудотворныя Лаvры печерскія Кіевскія лѣта от Рж҃ва Хв҃а АХКЗ тщаніємь, вѣдѣніємъ же и иждивеніємъ... *Памвы Берынды* // *Сахаров И.* "Сказания русскаго народа". — Санктпетербургъ, 1849. — Т. 2, кн. 5. — С. 9–119. — Публ. включає передмову до Кутеїнського видання.

Див. 2, 3.

1854

14. Объяснение невразумительныхъ слов, встречающихся в Летописи Грабянки и в приложенияхъ к ней // Лѣтопись Григорія Грабянки, издана Временною коммисиею для разбора древнихъ актовъ. — Кіевъ: Въ Унив. тип., 1854. — С. 335–346.

1857

15. Послоŷник до усвічен'а вистаченоі тута праці // Ŷжинок рідного пола̂ вистачинй працеŷ *М. Г.[атцука]*. — Москŷа: Ŷ друкарні Каткоŷа і Т-ŷа, 1857. — С. 353–371.

Словничок на 550 слів в основному перекладний, багато слів видуманих.

16. "Сло́ва́ изъ "Чо́рноï Ра́ди", кото́рі не всяке чувало, або чита́ло" // *Кулішъ П.* Чорна рада, хро́ніка 1663 ро́ку. — Санктпетербургъ. Въ Тип. Александра Якобсона, 1857. — С. 423–428.

Словничок містить 142 слова з російським перекладом або поясненням.

1861

17. Словарь малороссійскихъ идіомовъ / Сост. *Николай Закревскій* // Старосветский бандуриста. Кн. 3. — Москва: В Унив. тип., 1861. — С. 255–615; Введеніе: с. 247–254; Источники: с. 617–624.

Тлумачний словник на 11127 слів.

1861–1862

18. В. Б. Объяснение неудобопонятных южнорусских слов, содержащихся в журнале "Основа".

Цей словник друкувався в рр. 1861–1862 в 22 книжках "Основи". Пояснено російською мовою до 25 тисяч українських слів.

Объяснение неудобопонятныхъ южнорусскихъ слов, содержащихся въ 1-й книжкѣ "Основы" // Основа. — Санктпетербургъ, 1861. — Январь. — 15 с. — Підп.: *В. Б.*

Объяснение ... въ 2-й книжкѣ "Основы" // Основа. — 1861. — Февраль — С. 10–24. — *Кулишъ П.* Письмо к редактору: с 1–9 [Автор вказує на помилки у поясненні слів у попередній книжці "Основы"]

Объяснение .. въ 3-й книжкѣ "Основы" // Основа — 1861 — Мартъ. — 9 с.

Объяснение ... въ 4-й книжкѣ "Основы" // Основа. — 1861. — Апрѣль. — 3 с.

Объяснение ... въ 5-й книжкѣ "Основы" // Основа. — 1861. — Май. — 3 с.

Объяснение . . въ 6-й книжкѣ "Основы" // Основа — 1861 — Июнь. — 3 с.

Объяснение ... въ 7-й книжкѣ "Основы" // Основа. — 1861. — Июль. — С. 36–37.

Объяснение ... въ 8-й книжкѣ "Основы" // Основа. — 1861. — Августъ. — С. 4–5.

Объяснение ... въ 9-й книжкѣ "Основы" // Основа. — 1861 — Сентябрь. — С. 195–196.

Объяснение ... въ 10-й книжкѣ "Основы" // Основа — 1861. — Октябрь. — С. 24–26.

Объяснение ... въ 11-й и 12-ой книжкѣ "Основы" // Основа. — 1861. — Ноябрь–Декабрь. — С. 4–6.

Объяснение ... въ 1-й книжкѣ "Основы" // Основа. — 1862. — Січень (январь). — С. 4–17.

Объяснение ... въ 2-й книжкѣ "Основы" // Основа. — 1862. — Лютий (февраль). — С. 92–96.

Объяснение .. въ 3-й книжкѣ "Основы" // Основа — 1862 — Березіль (мартъ). — С. 144–147

Объяснение ... въ 4-й книжкѣ "Основы" // Основа — 1862 — Квітень (Апрѣль. — С 109–111.

Объяснение ... в 6-й книжкѣ "Основы" // Основа. — 1862 — Червець (июнь). — С. 98–99

Объяснение в 8-й книжкѣ "Основы" // Основа — 1862 - Серпень (августъ) — С 53–55

Объяснение ... в 10-й книжкѣ "Основы" // Основа — 1862 - Листопадъ (октябрь) — С. 135–136.

1865

19. **Корнесловіе** руского языка основаное на историческомъ тлѣ церковно-кирилійского, древного языка, съ толкомъ греческимъ, латиньскимъ и нѣмецкимъ, во пользу языко-испытателямъ и учащойся молодежи / Сост. трудомъ *Михаила Петрушевича.* — Коломия Издалъ *Өеодоръ Бѣлоусъ*, 1865. — Вип. 1: [А–В] — 80 с — Паралельний заголовок латинською і німецькою мовами. — На обкл Словарь рускій.

1876

20. **Объяснение** невразумительныхъ словъ, встречающихся въ Лѣтописи Самовидца и в приложенияхъ къ ней // Лѣтопись Самовидца.. издана Кіевскою Временною коммисіею для разбора древнихъ актовъ. — Кіевъ· Въ Тип К. Н. Милевскаго, 1876 — С 375–410

1877

21. **Знадоби** до словаря южноруского / Написав *Иван Верхрат ский.* — Львів, 1877 — 2, 88 с.

Близько 2500 слів. Свого роду тлумачно-етимологічний словник

Рецензії:

Танячкевич К. // Весна: Письмо для забави і науки — 1878 N 6 7; *Шейковский К.* Знадоби до словаря южнорусского I Верхратского – Ч. I. // Русский филол. вестник. — 1880. — Т 3

1884

22. **"Лексисъ** съ толкованіемъ словенскихъ мовъ [словъ] просто" съ предисловиемъ *архимандрита Амфилохия* // Чтения Имп об-ва истории и древностей российских при Моск университете Кн 2 апрель — июнь: Материалы историко-литературные. — Москва, 1884

Див. 1333.

1894

23. Словарь малорусской старины, составленный в 1808 г. *В. Я. Ломиковским* / [Вид. і передм. *О. Лазаревського*] — Кіевъ, 1894. — 36 с.

Відомо про автора, що був потомком гетьмана Апостола, жив у своєму маєтку поблизу Миргорода і був любителем "малороссийских древностей". Словничок охоплює 71 слово-гніздо. Окремі статті містять досить обширний матеріал.

1907–1909

24–27. Словарь української мови: У 4 т. / Зібрала Ред. журн. "Кіевская старина", упоряд. з дод. власного матеріалу *Б. Грінченко.* — Київ, 1907–1909. —

Т. 1: А–Ж. — 1907 — 494 с.

Т. 2: З–Н. — 1908. — 573 с.

Т. 3: О–П. — 1909. — 506 с.

Т. 4: Р–Я. — 1909. — 563 с.

Рецензії:

Доманицький В. // ЗНТШ. — 1909. — Т. 89. — С. 218–228; *Дорошенко В.* // ЛНВ. — 1910. — Кн. 3. — С. 691–694; Рада. — 1909. — N 74; Руслан. — 1909. — N 176. — 8 (21) серп.; *Бочковський Н.* // Slovansky Prehled. — 1912. — N 2.

1911

28–29. [Зизаній Тустановський Л.] Лексис. Сирѣчъ реченія въкратъцѣ събранны и из словенскаго языка на просты(и) Рускій Діялектъ Истолкованы // *Возняк М.* "Граматика Лаврентія Зизанія з 1596 р." — Львів: Накл. НТШ, 1911. — С. 91–111.

Те ж // ЗНТШ. — 1911. — Т. 102. — С. 67–87.

Див. 1.

1924

30–31. Грінченко Б. Словар української мови: [У 2 т.]. — Берлін Українське Слово, 1924. — (Словарі "Українського Слова") —

Т. 1: А–Н. — 1109 с.

Т. 2: О–Я. — 1073 с.

Передрук фотографічним способом з видання 1907–1909 років.

1925

32. Гринченко Б. Д. Словарь украинского языка: А–Я· [У 2 кн.]. — [Б. м.]: ДВУ, 1925. — 2178 с. — Дод.: Найголовніші

правила українського правопису. Нове видання: с. 3–16. — Словник надрукований у Берліні.

Фототипічне видання "Словаря" Б. Грінченка (1907–1909 рр.)

1927–1928

33–35. Словник української мови / Зібрала ред. ж-лу "Киевская старина"; Упоряд. з дод. власного матеріалу *Б. Грінченко*, Передм. *Б. Грінченка*; За ред. *С. Єфремова і А. Ніковського* — 3-є вид., випр. і доп. — Київ: Горно. — 1927. — (Збірник істор.-філол. відділу УАН, N 66). —

Т. 1: А–Г / *Ніковський А.* Вступне слово: с. VIII–IX. — 1927. — XIV, 428 с.

Т. 2: Д–Й / *Єфремов С.* Як повстав Грінченків словник (На підставі документів): с. V–XXIV. — 1927. — 439 с.

Т. 3: К–Н. — 1928. — 479 с.

З 5-ти запланованих томів вийшло три, а потім, внаслідок посилення антиукраїнської політики влади, видання було припинене, а самі редактори заарештовані у зв'язку зі справою СВУ (1929 р.).

1937

36. Словник української мови / За ред. *А. А. Хвилі.* — Київ: Держсоцвидав, 1937. —

Т. 1: А–Ж. — XVIII, 501 с.

Передрук "Словаря української мови" Б. Грінченка (1907–1909 рр.). Вийшов тільки 1-ий том.

1958–1959

37. Горецький П. Й. Проспект тлумачного словника української мови (для обговорення). — Київ: Вид. АН УРСР, 1958. — 80 с.

38–41. Словарь української мови / Зібрала Ред. журн. "Кіевская старина"; Упоряд. з додат. власного матеріалу *Б. Грінченко*, [Передм. *В. С. Ільїна*: с. V–VIII]. — Київ: Вид-во АН УРСР, 1958. —

Т. 1: А–Ж. — 1958. — VIII, 494 с.

Т. 2: З–Н. — 1958. — 573 с.

Т. 3: О–П. — 1959. — 506 с.

Т. 4: Р–Я. — 1959. — 563 с.

Фототипічне видання "Словаря" Б. Грінченка (1907–1909 рр.)

1961

42. Лексикон словенороський *Памви Беринди* / Підгот. тексту і вступ. ст. (с. V–XXXVI) *В. В. Німчука.*; Відп. ред. *К. К. Цілуйко.* —

Київ: Вид-во АН УРСР, 1961. — XL, 272 с — Основна літ. про Памву Беринду і його "Лексиконъ...": с. XXXVII–XXXVIII, бібліографія в підрядк. приміт. — (Пам'ятки української мови). — Надруковано з вид. 1627 р. фотомеханічним способом.

Див. 2.

1964

43. "Лексис" Лаврентія Зизанія. "Синоніма славенороссская" / Підгот. текстів і вступ. ст. *В. Німчука.* — Київ: Наук. думка, 1964. — 202 с. — Додатки: Лексисъ съ толкованіемъ словенскихъ мовъ просто: с. 175–194; Рѣчь жидовьскаго языка, преложена на роускоую...: с. 195–197; Тлъкование неоудобь познаваемомъ въ писаныхъ рѣчемь: с. 198–199

"Лексисъ съ толкованіемъ словенскихъ мовъ просто" - фотомеханічне повторення публікації Амфілохія.

Див. 1, 22, 1329, 1331, 1340.

1966

44. Білецький-Носенко П. Словник української мови / АН УРСР. Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Підготував до видання *В. В. Німчук;* Відп. ред. *К. К. Цілуйко.* — Київ: Наук. думка, 1966. — 419 с. — Передм. *В. В. Німчука* "Перший великий словник української мови Павла Білецького-Носенка": с. 5–37.

Див. 1352.

1970–1980

45–55. Словник української мови: В 11 т. / АН УРСР. Ін-т мовознавства; За ред. *І. К. Білодіда.* — Київ: Наук. думка, 1970-1980. —

Т. 1: А–В. — 1970. — 799 с.
Т. 2: Г–Ж. — 1971. — 550 с.
Т. 3: З. — 1972. — 744 с.
Т. 4: І–М. — 1973. — 840 с.
Т. 5: Н–О. — 1974. — 840 с.
Т. 6: П–поїти. — 1975. — 832 с.
Т. 7: Поїхати–приробляти. — 1976. — 723 с.
Т. 8: Природа–ряхтливий. — 1977. — 927 с.
Т. 9: С. — 1978. — 916 с.
Т. 10: Т–Ф. — 1979. — 658 с.
Т. 11: Х–Ь. — 1980. — 699 с.

Рецензії:

Бурячок А. Перший тлумачний словник української мови // Наша культура. — 1971 — N 10. — С. 5-6; *Жовтобрюх М. А.* // Вісник АН УРСР 1971. — N 4. — С. 103–106; *Ковальов В.* Перший тлумачний словник української мови // Наддніпрянська правда. — 1971. — 24 квіт , *Пилинський М* Скарбниця нашої мови // Літ Україна. — 1971. — 27 лип , *Пилинський М. М.* Словник і культура нашої мови // Мовознавство – 1971 N 5. — С. 75–78; *Пилинський М. М.* Словник і наше мовне життя (До виходу першого тому "Словника української мови" АН УРСР) // УМЛШ 1971. — N 2. — С. 20–29; *Чернігенко А.* Скарбниця українського слова // Червоний прапор. — 1971 — 17 лют.; Уперше в історії української культури // Друг читача. — 1971. — 2 лют.; *Єдлінська У., Карпова В.* Добрий початок великої роботи // Жовтень. — 1972. — N 4. — С. 147–150; *Кирилюк Є.* Плекаймо слово // Літ. Україна. — 1972. — 5 верес.; *Struminski B.* // Slavia Orient. — 1972. — N 3. — С. 350–352; *Юрчук Л. А.* Найбагатша скарбниця української мови // Мова. Людина. Суспільство. — Київ — 1977 — С. 228–236; *Паламарчук Л. С.* Новий академічний словник (До завершення вид. 11-томного "Словника української мови") // Мовознавство — 1980 - N 5. — С 3–9, *Астаф'єв О.* Як парость виноградної лози // Вільне життя 1981. — 13 жовт , *Гринчишин Д. Г.* // Вісн. АН УРСР — Київ - 1981 N 11. — С. 100–103, Про завершення видання Словника української мови в 11 томах (укладеного в інституті мовознавства ім. О. О Потебні) // Вісник АН УРСР. — 1981. — N 11 — С. 6–7; *Шабліовський Є.* Енциклопедія живого слова // Рад. Україна. — 1981. — 24 лист.; *Могила А.* Скарбниця мовної культури // Літ. Україна. — 1982. — 29 квіт.; *Полюга Л.* Цвіт слова народного // Жовтень. — 1982. — N 2. — С. 126–128; *Полюга Л.* Скарбниця слова і думки // Вільна Україна. — 1982. — 6 січ.; *Сороколетов Ф. П.* // Известия АН СССР. Сер. Лит. и языка. — 1982. — Т. 41, вып. 2. — С. 99–108; *Filipec J.* // Slovo a slovesnost. — 1982. — Roč. 43, č. 3. — S. 240–244. *Мельничук О. С.* Словник української мови в 11 томах. // Вісн. АН УРСР 1984. — N 3. — С. 100–103; Перший академічний тлумачний словник української мови // Мовознавство. — 1984. — N 2. — С. 3–10.

1978

56. Короткий тлумачний словник української мови / Уклад *Д. Г. Гринчишин, Л. Л. Гумецька* (відп. ред), *В. Л. Карпова, І. М. Керницький, Л. М. Полюга, М. Л. Худаш, У. Я. Єдлінська* - Київ: Рад. шк , 1978. — 296 с

Рецензії:

Баханьков П. // Мовознавство — 1979 – N 5 – С 84-85, *Демиденко П. С.* Короткий тлумачний словник української мови // УМЛШ 1979. — N 5 — С. 80–81.

1988

57. Короткий тлумачний словник української мови. Близько 6750 слів / За ред. *Д. Г. Гринчишина.* — 2-е вид., доп. і перероб. — Київ: Рад. шк., 1988. — 320 с.

Рецензії:

Данилко П. Ю. // УМЛШ. — 1990. — N 8. — С. 88–90; *Ільєнко І.* То що ж таке "ночви"? // Літ. Україна. — 1989. — 13 квіт.

1995

58. Коломієць М. П. Словник української мови в малюнках. — Київ: Освіта, 1995. — 415 с.: іл.

Подає основну форму слова, похідні, тлумачення, ілюстративний матеріал. Для учнів початкових класів.

1996–1997

59–62. Словарь української мови / НАН України; Зібрала Ред. журн. "Кіевская старина"; Упоряд. з дод. власного матеріалу *Б. Грінченко.* — Київ: Наук. думка, 1996. —

Т. 1: А–Ж. — 1996. — 494 с.

Т. 2: З–Н. — 1996. — 588 с.

Т. 3: О–П. — 1996. — 516 с.

Т. 4: Р–Я. — 1997. — 617 с. — Післямова *О. О. Тараненка* "Збирайте, як розумний садівник, достиглий овоч у Грінченка...": 8 н. н. с.

Надруковано з видання 1907–1909 рр. фотоспособом. До другого тому О. Тараненко включив архівну частину матеріалу на літеру "З", відсутню в першому виданні.

1998

63–66. Новий тлумачний словник української мови. 42000 слів: У 4-х т. / Уклад. *В. Яременко, О. Сліпушко*; Передм.: с. 5–10. — Київ: Вид-во "Аконіт", 1998. — Рекомендовано Міністерством освіти України для студентів вищих та середніх навчальних закладів. — (Серія "Нові Словники").

Т. 1: А–Є. — 910 с.

Т. 2: Ж–Обд. — 910 с.

Т. 3: Обе–Роб. — 927 с.

Т. 4: Роб–Я. — 941 с.

Словник укладений на основі "Словника української мови" (в 11 томах). Введено ряд питомо українських слів, які тривалий час вилучалися зі словників і замінялися або кальками з російської, або чужомовними словами.

ІСТОРИЧНІ СЛОВНИКИ

1889

67. Житецкий П. Очеркъ литературной исторіи малорусскаго нарѣчія въ XVII вѣкѣ съ приложением Словаря книжной малорусской рѣчи по рукописи XVII вѣка. — Кіевъ: Типографія Т. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1889 — передм.: 4 с., текст: 102 с., слов.: 162 с.

Публікація рукописного словника "Синоніма славеноросская". Має надто багато відхилень від оригіналу.

Див. 1340.

1908

Огієнко І. Історичний словник української граматичної термінології з передмовою про історію розвитку її

Див. 1285

*** 68. Стінний** словник старовинних українських слів / Упоряд. *В. Королів-Старий.* — Київ, Б. р. — 1 табл

1922

69. Словник церковнослов'янсько-український // *Огієнко І.* Українська Житомирська Євангелія 1571 р. Опис пам'ятки, аналіз мови і словник. Нарис з історії культурного життя старої Волині. — Тернів, 1922. — С. 48–66. — (Благодійне вид-во "Українська Автокефальна Церква" під ред. проф. І. Огієнка. N 42).

1930–1932

70–71. Історичний словник українського язика / За ред. *Є. К. Тимченка.* — Т. 1: А–Ж. —

Зош. 1: А–Г. — Харків; Київ: ДВУ, 1930. — XXIV, 528 с.

Зош. 2: Г–Ж. — Харків; Київ: УРЕ, 1932. — С 529–947.

Рецензії:

Карский Е. Ф. // Известия отделения по русскому языку и словесности. — 1930. — Т. 3, кн. 2. — С 241 264; *Огієнко І.* Історичний словник української мови: Критично-методологічні уваги. — Варшава, 1931 24 с. — (Відбитка з "Prac filologicznych". — 1930 — Т. 15); *Огієнко І.* // Діло. — 1930. — 23, 25 верес.; *Бойко І. О.* Історичний словник українського язика. Т. 1. Під редакцією проф. *Є. Тимченка* // На мовознавчому

фронті. — 1931. — N 1 — С. 76–82; *Огієнко І.* // Рідна мова — 1933 - N 10. — С. 321-326.

1964

72. Словник староукраїнської мови XIV-XV вв Пробний зошит. — Київ: Наук. думка, 1964 — 189 с

1977–1978

73–74. Словник староукраїнської мови XIV–XV ст.: У 2 т. / Ін-т сусп. наук АН УРСР; Редкол : *Д. Г. Гринчишин, Л. Л. Гумецька, І. М. Керницький.* — Київ: Наук думка. —

Т. 1· А–М / Уклад *Д. Г. Гринчишин, У. Я. Єдлінська, В. Л. Карпова, Л. М. Полюга, М. Л. Худаш* — 1977. — 680 с. — [5701 слово]

Т. 2: Н–Θ / Уклад. *І. М. Керницький, Д. Г. Гринчишин, У. Я. Єдлінська, В. Л. Карпова, Л. М. Полюга, М. Л. Худаш, О. Т. Захарків, Р. Й. Керста.* — 1978. — 591 с. — [5827 слів].

Рецензії:

Базилевський В. // Кіровоградська правда. — 1978 — 22 берез.; *Балій М.* Словник староукраїнської мови // Наша культура. — 1978. — N 1 ; *Романець О.* Фундаментальне видання // Рад. Буковина — 1978 — 20 серп , *Статеєва В.* Фундаментальне дослідження // Рад. студент (Ужгород держ. ун-т). — 1978. — 25 листоп ; *Струмінський Б.* // Harvard Ukrainian Studies. — 1978. — Vol. 2, N 1. — March. Revirus.; *Юрків В.* Біля джерел // Друг читача. — 1978. — 17 трав.; Slownik języka staroukrai'nskiego // Biuletyn Polskiego Komitetu do spraw UNESKO. — 1978. — N 2. — S. 15; *Аванесов Р. И., Сумникова Т. А.* // Изв. АН СССР. Сер. лит. и яз — 1979. — Т. 38, N 2. — С. 145-149; *Гринчишин Д.* Дослідникам мови // Рад. освіта. — 1979. — 24 січня; *Дзендзелівський Й. О., Статеєва В. І.* // УМЛШ. — 1979. — N 11. — С. 80; *Кобилянський Б.* // Slavia. — 1980. — Roč. 49, č. 3. — S. 293–296; *Мельник І.* Як народжуються і живуть слова // Вільна Україна. — 1979. — 13 трав.; *Мельничук А. С., Пещак М. М.* // Сов славяноведение. — 1979. — N 4. — С. 122–125; *Микитась В., Грицюта М.* Невичерпне джерело // Літ. Україна. — 1979. — 6 квіт.; *Німчук В., Русанівський В.* Цінний внесок в історію мов східнослов'янських народів // Мовознавство. — 1979. — N 1. — С. 72–76; *Статеєва В.* У глибину віків // Закарпат. правда. — 1979. — 12 квіт.; *Федорів Р., Іваничук Р.* Скарбниця мови народу // Жовтень. — 1979. — N 4. — С. 148–150; *Шевченко Ф. П.* // Укр. іст. журн. — 1979. — N 4. — С. 119–120; *Dumitrescu M.* // Probleme de filologie russ (Bucureşti). — 1979; *Крамко І. І.* // Беларус. лінгвістыка — 1980. — Вип. 17. — С. 70–72; *Марojeвић Р.* // Јужно-словенски филолог (Београд). — 1980. — Кн. 36. — С. 201–202, *Witkowski W.* // Rocznik slawistyczny — 1980. — T. XI, cz 1 — S 101-105.

1983

75. Словник української мови XVI — першої половини XVII ст Пробний зошит / Ін-т сусп. наук АН УРСР; Уклад. *Д. Г. Гринчишин, Я. В. Закревська, О. Т. Захарків* та ін., Відп. ред. *Д. Г. Гринчишин.* — Київ: Наук. думка, 1983. — 158 с.

1985

76. Історичний словник українського язика / За ред. *С. Тимченка.* — Т. 1–2: А–Ж. — München: O Sagner, 1985 – 947 с Перевидання *О. Горбача*, за вид. 1930–1932 р

Див. 70–71

1987

77. Словарь старославянского языка восточнославянской редакции XI–XII вв.: Проспект / АН УССР. Ин-т языковедения им. А Потебни. — Київ· Наук. думка, 1987. — 179 с.

Подається концепція нового типу словника старослов'янської мови.

1992

78. Охомуш К. А., Сизько А. Т. Словник прикметників, що вживаються у мові історичних повістей XVI–XVII ст. — Дніпропетровськ: ДДУ, 1992. — 91 с.

1994–1998

79. Словник української мови XVI — першої половини XVII ст Список використаних джерел / АН України; Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича; Уклад. *Д. Гринчишин, М. Чікало.* — Львів, 1994 — 328 с.

Бібліографічний покажчик джерел до "Словника" містить відомості про джерела "Словника", а також хронологічний список використаних пам'яток (понад 3500 од.)

80–84. Словник української мови XVI — першої половини XVII ст.: У 28 вип. / НАН України. Ін-т українознавства ім. І Крип'якевича; Редкол.: *Д. Гринчишин* (від. ред.), *У. Єдлінська, Я. Закревська, Р. Керста, Л. Полюга, М. Чікало.* — Львів, 1994. —

Вип. 1: А / Ред. *Д. Гринчишин, Л. Полюга*; Уклад *О. Захарків, Р. Керста, О. Федик.* — 1994. — 152 с

Вип. 2: Б–Богуславець / Ред. *Д. Гринчишин. Л. Полюга.* Уклад *Б. Криса, М. Онишкевич, Н. Осташ, М. Сенів* — 1994 – 151 с

Вип. 3: Б–В (Богъ–Весъной) / Ред *Д. Гринчишин, Л. Полюга*, Уклад. *М. Онишкевич, Н. Осташ, Л Полюга, О. Федик, М. Чікало* 1996. — 252 с.

Вип. 4: В (Весь–Вправѣ) / Ред. *Д. Гринчишин, У. Єдлінська, Л. Полюга*; Уклад. *Н. Осташ, О. Федик, М. Чікало*. — 1997. — 260 с.

Вип. 5: В (Впрашати–Выпродати) / Ред. *Д. Гринчишин, У. Єдлінська, Л. Полюга*; Уклад. *Р. Керста, М. Онишкевич, О. Федик* 1998. — 258 с. — Видання підготовлене за фінансовим сприянням Міжнародної Асоціації "INTAS" Випуск опублікований за кошти Міжнародного Фонду "Відродження".

ЕТИМОЛОГІЧНІ СЛОВНИКИ

1934 1939

85. Огієнко І. Життя слів (матеріали до етимологічно-семантичного словника української мови) // Рідна мова. — 1934. — С. 113-116, 205-208, 303-304, 355-358, 493-496; 1935. — С. 19-26, 127-130, 321 322, 375-378, 457-460; 1936. — С. 119-124, 263-264, 359-362, 423-430, 469-474, 519-522, 561-562; 1937. — С. 77-86, 371-372, 429-432, 1938 — С. 39-43, 133-138, 347-350, 395-398, 339-444, 525-528; 1939 — С 43-46, 135-138, 281-284, 339-344.

Окремий "Словник-покажчик" в N 11 за 1938 рік: с. 489-494.

1962-1977

86-101. Rudnyckyj J. B. An Etymological Dictionary of the Ukrainian Language.

Part 1. — Winnipeg: УВАН, 1962. — 96 р.
Part 2. — Winnipeg: УВАН, 1963. — P. 97-192.
Part 3. — Winnipeg: УВАН, 1964. — P. 193-288.
Part 4. — Winnipeg: УВАН, 1965. — P. 320-480.
Part 1-5: [A-B]. — Winnipeg: УВАН, 1966. — 512 p.
Part 6. — Winnipeg: УВАН, 1967. — P 481-576.
Part 7. — Winnipeg: УВАН, 1968. — P. 577-672
Part 8. — Winnipeg: УВАН, 1969. — P. 673-776.
Part 9. — Winnipeg: УВАН, 1970. — P. 777-872
Part 10. — Winnipeg: УВАН, 1971. — P. 873-968.
Part 6-10, Second Revised Edition, 1971. — P. 481-968.
Introductory Part 0/11 [Вступ до Т. 1: А-Г (Parts 1-11). Про історію створення словника]. — Winnipeg: УВАН, 1972 -- LXXXV p
Vol. 2. — Part 1 (12). — Winnipeg: УВАН, [1973] — 96 p
Vol. 2. — Part 2 (13). — Winnipeg: УВАН, 1974. — P 97-192
Vol. 2. — Part 3 (14). — Winnipeg: УВАН, 1975. — P 193-288
Vol. 2. — Part 5 (16). — Winnipeg: УВАН, 1977. — P. 345-400

Текст українською і англійською мовами.

Рецензії:

Горбач О. // Сучасність. — 1962. — N 2. — С. 117-122; 1964. — N 4 - С. 116-121; N 9. — С. 111-113; *Rieger J.* // Slavia Orient. — 1964 — N 1 -

S. 98–99. — Рец. на ч. 1, 2; *Rieger J.* // Slavia Orient. — 1966. — N 2. S. 259. — Рец. на ч. 3, 4.

1979

102–103. Етимологічно-семантичний словник української мови / Уклад. митр. *Іларіон [І. Огієнко].* — Вінніпег: Т-во "Волинь", 1979. —

Т. 1: А–Д. — 365 с.

Т. 2: Е–Л. — 400 с.

1982

104. Етимологічний словник української мови: У 7 т. / АН УРСР. Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Ред. кол.: *О. С. Мельничук* (гол. ред.), *І. К. Білодід, В. Т. Коломієць, О. Б. Ткаченко.* — Київ: Наук. думка. —

Т. 1: А–Г / Уклад. *Р. В. Болдирєв, В. Т. Коломієць, А. П. Критенко, Т. Б. Лукінова* та ін. — Київ, 1982. — 631 с.

Рецензія:

Орел В. Э. // Этимология. — 1983. — С. 182-186.

105–106. Рудницький Я. Б. Етимологічний словник української мови = An Etymological Dictionary of the Ukrainian Language. — Оттава: Укр. Могилянсько-Мазепинська АН, Т-во плекання рідної мови, 1982. —

Т. 2. Кн. 1, вип. 1–5: Д–Ж. — 400 с.

Т. 2. Кн. 2, вип. 6–11: З–Ь. — С. 401–1128. — Післямова: с. 1123–1126.

Два видання першого тому й першої секції другого — випуски 1–11 й 12–16 вийшли у Вінніпезі в роках 1962–1977. Потім автор переїхав до Оттави. Тут вийшли кінцеві частини цього словника на правах рукопису.

1985

Етимологічний словник літописних географічних назв Південної Русі.

Див. 765.

107. Етимологічний словник української мови: У 7 т. / АН УРСР. Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Ред. кол.: *О. С. Мельничук* (гол. ред.), *І. К. Білодід, В. Т. Коломієць, О. Б. Ткаченко.* — Київ: Наук. думка. —

Т. 2. Д–Копці / Уклад. *Н. С. Родзевич, Т. Б. Лукінова, Н. П. Романова, О. Д. Пономарів, О. С. Мельничук.* — Київ, 1985. — 570 с.

1989

108. Етимологічний словник української мови: У 7 т. / АН УРСР. Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Ред. кол.: *О. С. Мельничук* (гол. ред.), *І. К. Білодід, В. Т. Коломієць, О. Б. Ткаченко.* — Київ: Наук. думка. —

Т. 3: Кора–М / Уклад. *Р. В. Болдирєв, В. Т. Коломієць, Т. Б. Лукінова, О. С. Мельничук* та ін. — Київ, 1989. — 549 с.

Рецензії:

Мельничук О. Жива пам'ять тисячоліть // Україна: Наука і культура: Щорічник. — Київ, 1986. — Вип. 20. — С. 315–317; *Бурковський І.* // ЗНТШ. Праці філол. секції. — 1992. — Т. 224. — С. 391–407.

1995

Худаш М. Л. Українські карпатські і прикарпатські назви населених пунктів. Утворення від слов'янських автохтонних відкомпозитних скорочених особових власних імен.

Див. 771.

ДІАЛЕКТНІ СЛОВНИКИ

ПІВДЕННО-ЗАХІДНЕ НАРІЧЧЯ

1838–1842

109–110. Wahilewič D. J. Huculowé, obywatelé wýchodnjho pohorj Karpatskeho / [Пер. з пол. *К. Запа*] // Časopis Českeho Museum. — 1838. — R. 12. — S. 475–498. — Словничок: с. 496–498.

Чеський переклад рукописної праці І. Вагилевича; разом зі словничком.

Те ж: Переклад рос. мовою // Сын отечества. — 1842, III. — С. 1–31;

1844

111. Wagilewicz I. O mieszkańcach wschodniej częsci gór karpatskich [зі словником] // Przegląd naukowy. — 1844. — T. 4. — S. 24–25.

Ці видання є першою спробою публікації говіркового матеріалу з Підкарпаття.

1862

112. Матеріялы до словаря / Зôбранû *И. Магýрою* // Вечерницѣ. — 1862. — Ч. 36. — С. 311–312; Ч. 40. — С. 342–343; Ч. 42. — С. 358–359.

Редакція журналу, висловлюючи думку про велику потребу словника української мови (згадується про виданий недавно перший випуск словника Шейковського), пропонує частину матеріалу, зібраного Магурою в окрузі Жовківському. Подає слова з Жовківського повіту, частково пояснені загальновживаними українськими, а також німецький переклад.

113. Матеріялы до словаря / Надôслани Пр. *И. Лопатинськимъ* зъ Порогôвъ, Станиславôвського округа // Вечерницѣ. — 1862. — Ч. 41. — С. 351.

1863

114. Матеріялы до словаря / Зôбранû Пр. *И. Кобринськимъ* въ Космачѣ окр. Коломыйського // Вечерницѣ. — 1863. — Ч. 4. — С. 31-32.

1870

115. Słowniczek prowincyonalizmów Podolskich ułożony w Kamieńcu Podolskim w r. 1863 / Przez d-ra *A. Kremera*. — Kraków, 1870. — S. 178-259.

800 українських слів і виразів, які були в мові поляків на Поділлі.

1872

116. Малий словарець бойківсько-руських слів, уживаних в щоденній бесіді / Зладив *С. Пасічинський* // Учитель. — 1872. — Ч. 33-37.

*** 117. Михальчук К. П., Чубинский П. П.** Поляки Югозападного края. — 1872.

Подано список обласних слів подільських говорів української мови, що увійшли до лексики польського населення на Україні. Словничок містить 508 слів.

118–119. Русин-Лемко [Астряб М.] Некоторыи слова уживані в щоденній лемківській бесіді // Временник Ін-та Ставропигійского з Місяцесловом на год простий 1873. — Львів, 1872. — С. 121–122.

Те ж: Учитель. — 1872. — Р. 4. — Ч. 8.

1879

120. [Огоновський І.]. Слова з Гуцульщини // Правда. — 1879. — Вип. І. — С. 52–56. — Підп.: *И. О-й.*

1880

121. Gregorowicz J. Słownik wyrazów huculskich // Pamiętnik Towarzystwa Tatrzańskiego. — 1880. — T. 5. — S. 26–35.

1881

122. Słowniczek huculski dla ułatwienia rozmowy z ludem // *Gregorowicz J.* Przewodnik dla zwiedzających Czarnogórę, położoną w powiecie Kossowskim. — Lwów, 1881. — S. 16–30.

1883

123. Семенович А. Об особенностях угрорусского говора [з додатком словничка] // Сборник статей по славяноведению, составл. и изд. учениками В. И. Ламанского. — Санктпетербургъ, 1883. — С. 213–238.

1885

124. Объясненіе областныхъ и заимствованныхъ словъ, встрѣчающихся въ пѣсняхъ // Угро-Русскія народныя пѣсни Собраны д чл *Г. А. Де-Волланомъ*. — Санктпетербургъ Тип. Министерства внутреннихъ дѣлъ, 1885. — С. 163–176

Словничок містить 350 слів. Використано матеріал “Угрорусского словарика” А. Семеновича.

1890

125. Свенцицкий И. Опыт сравнительного словаря русских говоров (Галицко-буковинский говор) // Живая Старина — 1890 — Вып. 1, 2. — С. 213–229.

Складається з передмови і словничка бойківських говірок Слова подаються без граматичних форм і без наголосів, але з зазначенням місця запису. Правопис етимологічний. 525 слів.

1894

126. Верхратський І. Говір замішанців // ЗНТШ. — Львів, 1894. — Т. 3. — С. 153—210. — Додаток: Словарець: с. 188–210.

Відміна лемківського говору.

1896

127. Словарець угроруських місцевих виразів // Етнографічний збірник. — Т. 4: Етнографічні матеріали з Угорської Русі / Зібр. *В. Гнатюк*. — Львів, 1898. — С. 234–251.

910 слів.

1899

128. Верхратський І. Знадоби до пізнаня угорсько-руских говорів. Словарець // ЗНТШ. — Львів, 1899. — Т. 30. — С. 201–275.

129. Свєнціцкий І. С. Слова уживаныи в Косовском и Коломыйском повѣтах: Собрано в Космачѣ и Лючѣ в 1897 // Временник Ставропигійского ин-та. — Львів, 1899. — С. 138–140.

1902

130. Бойковский словарець / Уклад. *І. А. Гоцький* // Временник Ставропигійского ин-та на 1901. — Львів, 1902. — С. 146–149.

131. Верхратський І. Про говір галицьких лемків // Збірник Філологічної секції НТШ. — Львів, 1902. — Т. 5. — 489 с. — Додаток Словарець: с. 388–489.

1909

132. Словарець місцевих виразів // Етнографічний збірник. — 1909. — Т. 25. Етнографічні матеріали з Угорської. Русі / Зібр *В. Гнатюк.* — С. 239–245

392 слова.

1911

133. Словарець менше зрозумілих виразів // Етнографічний збірник. — 1911. — Т. 30: Етнографічні матеріали з Угорської Руси / Зібрав *В. Гнатюк.* — С. 333–350.

935 слів.

1912

134. Верхратський І. Говір батюків // Збірник Філологічної секції НТШ. — Львів, 1912. — Т. 15. — 306 с. — Словарець: с 251 306

Батюки — в основному, жителі околиць Жовкви, Рави-Руської, Яворова, Городка, Угнова.

1913

135. Свєнціцкий І. С. Бойківський говір села Бітля // ЗНТШ. — Львів, 1913. — Т. 114. — С 117–153. — Словничок: с. 126–129.

1928

136. Кобилянський Б. В. Гуцульський говір і його відношення до говору Покуття // Укр. діалектологічний збірник. — Київ, 1928 — Кн. 1. — С. 1–92.

1931

137. Бойківський словарець зі села Гвіздця. Матеріали до бойківського словарця / Уклад. *Ю. Кміт* // Літопис Бойківщини — 1931. — Ч. 1. — С. 145–149.

1934

138. Огієнко І. Рідне писання. Частина друга Словник місцевих слів у літературній мові не вживаних. — Жовква: Друк. О О Василіян, 1934. — 154 с. — (Б-ка "Рідної мови"; Ч 3/4).

139. Приймак М. Лемківський словничок // Рідна мова. — 1934. — N 10. — С. 450; N 11. — С. 495–498.

189 слів з поясненням літер. мовою.

140. Словник бойківського говору / Уклад. *Ю. Кміт* // Літопис Бойківщини. — 1934. — Ч 1. — С. 1–16; Ч 4. — С. 17–32

Рецензія:

Огієнко І. // Рідна мова. — 1935. — N 2. — С. 83–84.

1935

141. Велигорський І. Говірка села Серафинець Городенського повіту. Словничок слів, що їх нема в Словнику Б. Грінченка // Рідна мова. — 1935. — N 6. — С. 275–278.

112 слів.

142. Коковський Ф. Доповнення до "Лемківського словничка" М. Приймака // Рідна мова. — 1935. — N 2. — С. 74–76.

73 слова.

1937

143. Глиняк В., Бабій Ю. Я. Словарець села Лдзяне Калуського повіту // Слово. — 1937. — Ч. 2. — С. 149–153.

Слова на літери А–В.

144. Кириченко М. Словничок закарпатського говору с. Івашковиця Іршавської округи // Рідна мова. — 1937. — N 2. — С. 85–88; N 5. — С. 233–236.

Близько 270 слів.

145. Колодій Г. Словничок жовківської мови села Воля Висоцька Жовківського повіту // Рідна мова. — 1937, N 6. — С. 283–286; N 12. — С. 471–474; 1938. — N 3. — С. 139–140; N 11. — С. 533–536.

1938

146. Бугера І. Лемківський словничок: Доповнення до словничка М. Приймака // Рідна мова. — 1938. — N 3. — С. 139–143.

Рецензія:

Тихий Ф. Замітки до лемківського словника // Рідна мова. — 1938. — N 6. — С. 265–268.

1951–1952

* **147. Словник** українських південно-карпатських говорів // Дружно вперед. — 1951. — N 2–3; 1952. — N 1–8.

1958

148. Практичний словник семантичних діалектизмів Закарпаття: На допомогу вчителям Закарпатської області / Уклад. *Й. О. Дзендзелівський.* — Ужгород, 1958. — 48 с.

Рецензія:
Могила А. П. // УМШ. — 1959. — N 4. — С. 82–84.

1961

149. Бандрівський Д. Г. Матеріали до діалектного словника Бориславського і суміжних районів Львівської області // Дослідження і матеріали з української мови. — Київ: Вид-во АН УРСР, 1961. — С. 3–14.

1965

150. Горбач О. Північнонаддністрянська говірка і діалектний словник села Романів Львівської області // Наук. Зап. Укр. Техн.-госп. ін-ту. — Мюнхен, 1965. — Т. 7 (10). — С. 3–103.

1966

151. Онышкевич М. О. Словарь бойковского диалекта // Славянская лексикография и лексикология. — Москва, 1966. — С. 61–101.
Поміщена частина словника на літеру Б.

1968

152. Діалектний словник північно-добруджанської говірки села Верхній Дунавець біля Тульчі / Уклад. і автор передм. *О. Горбач.* — Мюнхен, 1968. — 44 с. — Відб. з Наук. Зап. Укр. Техн.-госп. ін-ту. — 1968. — Т. 15 (18).

1971

153. Горбач О. Говірки і словник діалектної лексики Теребовельщини. — Мюнхен, 1971. — 195 с. — Відб. з Наук. Зап. Укр. Техн.-госп. ін-ту, 1969. — Т. 19; 1970. — Т. 20.

1971–1972

154–156. Матеріали до словника буковинських говірок / За ред *В. А. Прокопенко* (відп. ред.), *Ю. О. Карпенка, К. М. Лук'янюка* та ін. — Чернівці: Вид. Чернів. держ. ун-ту. —
Вип. 1: А–Г. — 1971. — 98 с.
Вип. 2: Ґ–Ж. — 1971. — 60 с.
Вип. 3: З–Й. — 1972. — 85 с.

157. Онышкевич М. О. Словарь бойковского диалекта // Карпатская диалектология и ономастика. — Москва: Наука, 1972.
Поміщена частина словника на літеру К.

158. Прокопенко В. А. Областной словарь буковинских говоров // Карпатская диалектология и ономастика. — Москва: Наука, 1972. — С. 411–477.

1973

159. Горбач О. Південноволинська говірка і діалектний словник села Ступно колишнього повіту Здовбунів. — Мюнхен, 1973. — (УВУ. Філософ. ф-т. Матеріали до укр. діалектології; Вип. 1).

160. Горбач О. Південнолемківська говірка й діалектний словник села Красний Брід бл. Межилабірець (Пряшівщина). — Мюнхен, 1973. — 102 с. — (УВУ. Філософ. ф-т. Матеріали до української діалектології; Вип. 2).

1975–1977

Колесаров Ю. Рускі фразеологійні словар.
Див. 217.

Рускі словар давнейших виразох: В 3 т. / Уклад. *Ю. Колесаров.*
Див. 218–220.

1978–1979

161–163. Матеріали до словника буковинських говірок / За ред. *В. А. Прокопенко* (відп. ред.), *Ю. О. Карпенка, К. М. Лук'янюка* та ін. — Чернівці: Вид. Чернів. держ. ун-ту. —

Вип. 4: К. — 1978. — 119 с.

Вип. 5: Л–М. — 1978. — 99 с.

Вип. 6: Н–О. — 1979. — 108 с.

164. Rieger J. Leksyka środkowej Łemkowszczyzny: materiały do słownika łemkowskiego // Acta Universitatis Lodziensis. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Łódzkiego. Seria 1. N 51: Folia Rossica. — Łódź, 1979. — S. 97–130.

Понад 300 лемківських слів (в латинській транскрипції) з поясненням польською мовою. Подані лемківські слова в основному на означення домашнього побуту, сімейного життя, місцевої географії і сільського господарства.

1980

165. Дзендзелівський Й. О., Штефуровський С. С. Словник буковинських діалектизмів Юрія Федьковича (Про одну досі невідому галузь діяльності буковинського кобзаря) // Наук. зб. Музею укр.

культури у Свиднику / За ред. *І. Русинка.* — 1980. — Т. 9, кн 1 — С. 275–287.

Публікація рукопису, що зберігається у Бібліотеці Російської АН у Санкт-Петербурзі. Обсяг — 6 сторінок під заголовком: "Зборничокъ рідшихъ руськихъ слівъ зъ Путилівського (руссъ-кімполунського) окола на Буковині". Містить 80 реєстрових слів.

1981

166. Nasze szlaki / *M. Jarośińska.* — Rzeszów: Studenckie koło przewodników Beskidzkich, 1981. — 48 s.

"Енциклопедія" лемківських сіл, що включає бібліографію і словник найважливіших архітектурних термінів.

1982

167. Головацкий Я. Ф. Материалы для словаря малорусского наречия, собранные в Галиции и в северо-восточной Венгрии... / Підгот. до друку *Й. О. Дзендзелівський, З. Ганудель* // Науковий збірник Музею української культури в Свиднику. — Пряшів, 1982. — Т. 10. — С. 351–612.

1984

168–169. Словник бойківських говірок: У 2 ч. / Ред. кол.: *Г. Гнатюк, П. Гриценко, І. Матвіяс, М. Пещак, З. Франко*; Уклад. і авт. передм. (с. 3–18) *М. Й. Онишкевич.* — Київ: Наук. думка, 1984. —

Ч. 1: А–Н. — 495 с.

Ч. 2: О–Я. — 515 с.

Рецензії:

Лизанець П. Словник до ювілею вченого // Мовознавство. — 1986. — N 3. — С. 75–77; *Кирилюк Є.* Цінна лексикографічна праця // Літ. Україна, 1985. — 26 грудня; *Шило Г., Ільницький М.* Джерело збагачення мови // Жовтень. — 1987. — N 2. — С. 127–129.

1990

Фразеологічний словник лемківських говірок Східної Словаччини.

Див. 225.

1991

170. Брилинський Д. Словник подільських говірок. — Хмельницький, 1991. — 116 с.

Містить понад 3000 слів.

171. Словник гуцульських говірок (літера Б) / Уклад. *У. Єдлінська, Я. Закревська, Р. Керста* // Гуцульщина: Лінгвістичні етюди / АН України. Ін-т сусп. наук. Редкол.: *Я. Закревська* та ін — Київ Наук. думка, 1991. — С. 90–270.

1997

172. Горбач О. Мармароська говірка й діялектний словник села Поляни над р. Русковою (Румунія) // *Горбач О.* Вибрані статті. Т. 8. — Мюнхен, 1997. — С. 276–321.

173. Горбач О. Південна буковинсько-покутська говірка с. Милешовець, бл. Радовець // *Горбач О.* Вибрані статті. Т. 8. — Мюнхен, 1997. — С. 324–375.

174. Горбач О. Південно-буковинська гуцульська говірка і діялектний словник села Бродина, повіту Радівці (Румунія). — Мюнхен, 1997. — 113 с.

175. Гуцульські говірки: Короткий словник / НАН України. Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича; Уклад. *Г. Гузар, Я. Закревська, У. Єдлінська, В. Зеленчук, Н. Хобзей*; Відп. ред. і авт. передм. *Я. Закревська.* — Львів, 1997. — 230 с. — Словник опубліковано за фінансовим сприянням Міжнародного фонду "Відродження".

Крім лексичних, у словнику подані словотвірні діалектизми, які семантично тотожні зі словами літературної мови, але відрізняються від них своєю словотвірною будовою.

176. Панцьо С. Матеріали до словника лемківських говірок: Дієслівна лексика. Ч. 1. / Мін. освіти України. Тернопільський держ. пед. ін-т. — Тернопіль, 1997. — 54 с.

ПІВНІЧНЕ НАРІЧЧЯ

1851–1854

177. Тулуб А. Д. Об изучении народного языка Черниговской губернии: С образцами слов // Черн. ГВ. — 1851. — N 21. — С. 189-192.

178. Местные слова и выражения, сообщенные из Остерского уезда // Черн. ГВ. — 1851. — N 38, 44, 51; 1853. — N 6, 9, 27, 34; 1854. — N 8. — С. 50–53.

1957

179. Приймак І. І. До особливостей місцевої лексики північно-західних районів Сумської області: Матеріали до словника українських говорів / Херсон. пед. ін-т. Кафедра укр. мови. — Нова Каховка. 1957. — 24 с.

1958

180. Словник специфічної лексики села Мусіївки Житомирської області / Уклад. *Л. С. Паламарчук* // Лексикографічний бюлетень – 1958. — Вип. 6. — С. 22–35.

1961

181. Словник діалектної лексики середнього і східного Полісся / АН УРСР. Ін-т Мовознавства; Уклад. *П. С. Лисенко*. — Київ, 1961. — 72 с.

1962

182. Матеріали до словника діалектної лексики Сумщини / Уклад *С. І. Дорошенко* // Діалектологічний бюлетень. — 1962. — Вип. 9. — С. 101–122.

1966

183. Лисенко П. Словарь диалектной лексики северной Житомирщины // Славянская лексикография и лексикология. — Москва, 1966. — С. 5–60.

1968

184. Лексика Полесья: Материалы для полесского диалектного словаря / АН СССР. Ин-т славяноведения; Отв. ред. *Н. И. Толстой*. — Москва, 1968. — 476 с.

Зміст: *Толстой Н. И.* Об изучении полесской лексики (предисловие редактора). — С. 3–19; *Климчук Ф. Д.* Специфическая лексика Дрогичинского Полесья. — С. 20–78; *Никончук Н. В.* Из лексики полесского села Листвин. — С. 79–130; *Корень Н. Д., Шушкевич М. С.* Полесская строительная терминология. — С. 131–160; *Масленникова Л. И.* Из полесской терминологии транспорта. — С. 161–192; *Владимирская М. Г.* Полесская терминология ткачества. — С. 193–280; *Анохина В. В., Никончук Н. В.* Полесская терминология пчеловодства. — С. 320–365; *Вешторт Г. Ф.* Названия пищи в говорах Полесья. — С. 366–414; *Бейлина Д. А.* Материалы

для полесского ботанического словаря. — С. 415-438; *Никончук Н. В.* Полесские названия птиц. — С. 439–471.

1973

185. Горбач О. Західно-поліська говірка і діалектний словник села Остромичі кол. повіту Кобринь // Наук. Зап. Укр. Техн.-госп. ін-ту. — Мюнхен, 1973. — Т. 25. — С. 3–64.

1974

186. Словник поліських говорів / Уклад. *П. С. Лисенко* — Київ Наук. думка, 1974. — 260 с.

Рецензії:

Сапон В. Словник наших говорів // Комс. гарт. — 1975. — 30 серп., *Никончук М.* // Мовознавство. — 1975. — N 4. — С. 92–93.; *Romaniuk E.* // Slavia Orient. — 1978. — N 1. — С. 138–139.

1985

Никончук М. В. Сільськогосподарська лексика правобережного Полісся.

Див. 1168.

1987

187. Корзонюк М. М. Матеріали до словника західноволинських говірок // Українська діалектна лексика: Зб. наук. праць. — Київ: Наук. думка, 1987. — С. 62–267.

Перша лексикографічна праця, яка дає відносно повне уявлення про склад і семантичну структуру лексики західноволинських говірок (охоплює 52 говірки південної частини Волинського Надбужжя).

1994

188. Аркушин Г. Силенська гутірка: Топоніміка, люди, мова / *С. Радіон*. Передмова. — Мельбурн: Вид-во "Спадщина", 1994. — 190 с. — Словник: с. 67–160. — (Інститут дослідів Волині. Вінніпеґ).

ПІВДЕННО-СХІДНЕ НАРІЧЧЯ

1862

189. Свяченко И. Украинские слова, записанные в Бирючском уезде Воронежской губернии // Основа. — 1862. — август. — С. 55 56.

76 слів.

1897

190. Ветухов А. Говор слободы Алексеевки Старобельского уезда Харьковской губернии // Русский филол. вестн. — 1897. — Т. 31

Додано словничок на 56 місцевих слів.

1929

191. До особливостей словника слободи Стоянови Захар'ївського району на Одещині / Уклад. *Т. Сікиринський* // Зап. Одеськ наук т-ва при УАН. Секція іст -філол. — 1929 — N 3. — С. 73–81.

1952

192. Словник специфічної лексики говірки села Писарівки (Кодимського р-ну Одеської обл.) / Уклад. *О. С. Мельничук* // Лексикографічний бюлетень. — 1952. — Вип. 2. — С. 67–98.

1958

193. Словник діалектизмів українських говірок Одеської області / Уклад. *А. Москаленко.* — Одеса, 1958. — 70 с.

194. Словник специфічної лексики говірок Нижнього Подністров'я / Уклад. *Й. О. Дзендзелівський* // Лексикографічний бюлетень — 1958. — Вип. 6. — С. 36–54.

195. Словник специфічної лексики правобережної Черкащини / Уклад. *П. С. Лисенко* // Лексикографічний бюлетень — 1958. — Вип. 6. — С. 6–21.

1960

196. Словник полтавських говорів. Вип. 1. / Уклад. *В. С. Ващенко.* — Харків, 1960. — 107 с.

1975

197. Юрченко А. С., Ройзензон Л. И., Ройзензон С. И. Украинский диалектный словарь Харьковской области (Фрагменты словаря) // Труды Самарк. ун-та. — 1975. — Вып. 272. Вопросы фразеологии. — N 8. — С. 192–208.

1990

198. Сизько А. Т. Словник діалектної лексики говірок сіл південно-східної Полтавщини [Навч. посібник] / Дніпропетр. держ. ун-т — Дніпропетровськ: ДДУ, 1990. — 99 с.

1992

199–202. Чабаненко В. А. Словник говірок Нижньої Наддніпрянщини: У 4 т. / Міністерство освіти України; Запорізький держ. ун-т. — Запоріжжя, 1992. —

Т. 1: А–Ж / Передм.: с. 3–8. — 324 с.

Т. 2: З–Н. — 371 с.

Т. 3: О–П. — 304 с.

Т. 4: З–Я. — 261 с.

1993

Пошивайло О. Ілюстрований словник народної гончарської термінології Лівобережної України (Гетьманщина).

Див. 1326.

1994

203. Ващенко В. С., Поповський А. М. Українізми в російських народних говорах. Словник-покажчик. — Дніпропетровськ. Вид-во ДДУ, 1994. — 100 с.

ФРАЗЕОЛОГІЧНІ СЛОВНИКИ

1901–1910

204–209. Галицько-руські народні приповідки. У 3 т. / Зібр., упоряд. і пояснив др. *І. Франко*. — Львів: Накл. Товариства, 1901 (Етнографічний збірник. Видає Етнографічна комісія Наукового Товариства ім. Шевченка). —

Т. 1. Вип. 1: (А–Відати). — 1901. — 200 с. — Тимчасова оповістка і список скорочень: с. I–VIII. — (Етногр. зб.; Т. 10).

Т. 1. Вип. 2: (Відати–Діти). — 1905. — С. 201–600. — Передм. до першого тому: с. V–XXV. — (Етногр. зб.; Т. 14).

Т. 2. Вип. 1: (Діти–Кпити). — 1907. — 300 с. — (Етногр. зб.; Т. 23).

Т. 2. Вип. 2: (Кравець–П'ять). — 1908. — С. 301–612. — Передм. до другого тому: с. V–X. — (Етногр. зб.; Т. 24).

Т. 3. Вип. 1: (Рабунок–Час). — 1909. — 300 с. — (Етногр. зб.; Т. 27).

Т. 3. Вип. 2: (Час–Ячмінь). — 1910. — С. 301–541. — Передм. до третього тому: с. V–IX. — (Етногр. зб.; Т. 28).

Тут поміщено 8000 фразеологічних одиниць, паспортизованих і пояснених.

1922

210. Шевченкова криниця. Думки про Бога, людей і Україну / З творів Шевченка вибрав і впорядкував *В. Дорошенко*. — Львів: Накл. фонду "Учітеся, брати мої", 1922. — VIII, 256 с.: 1 портр., він'єти. — ("Учітеся, брати мої"; Ч. 1).

Афоризми згруповані у предметні рубрики: Бог, люди, родина, громада, краса та ін.

1964

211. 1000 крилатих виразів української літературної мови. Афоризми. Літературні цитати. Образні вирази / Уклад. *А. П. Коваль, В. В. Коптілов*. — Київ: Наук. думка, 1964. — 671 с.

Рецензія:

Чак Є. Д. // УМЛШ. — 1965. — N 1. — С. 87–90.

1966

212. Фразеологічний словник: На допомогу вчителеві / Уклад *Н. О. Батюк.* — Київ: Рад. школа, 1966. — 235 с.

До кожного вислову даються короткі пояснення, що розкривають його зміст і значення, а також наводяться приклади вживання.

Рецензії:

Сацюк Б. Підмурок до фразеологічної будови // Літ. Україна. — 1966. — 26 лип.; *Чак Є. Д.* // УМЛШ. — 1966. — N 9. — С. 83–85.

1968

213. Словник українських ідіом: Понад 2200 ідіом / Уклад *Г. М. Удовиченко.* — Київ: Рад. письм., 1968 — 462 с

Рецензії:

Ройзензон Л. І. // Мовознавство. — 1969 — N 4. — С 91–95; *Чак Є. Д.* // УМЛШ. — 1969. — N 5. — С. 85–87.

1975

214. Грищенко П. П. Материалы для диалектного фразеологического словаря украинского Полесья (Село Лучанки Овручского района Житомирской области) // Труды Самарк. ун-та. — 1975. — Вып. 272: Вопросы фразеологии — N 8. — С. 162–177.

215. Доленко М. Т. Материалы для словаря диалектных фразеологизмов Подолья // Труды Самарк. ун-та. — 1975. — Вып. 272: Вопросы фразеологии. — N 8. — С. 141–161.

216. Коваль А. П., Коптілов В. В. Крилаті вислови в українській літературній мові. Афоризми, літературні цитати, образні вислови. — 2-е вид., перероб. і доп. — Київ: Вища школа, 1975. — 335 с.

Рецензії:

Білоштан Я., Дубина М. Живлющі джерела мови // Літ. Україна. — 1975. — 16 верес.; *Валько І.* З глибин народної мудрості // Сільські вісті. - 1975. — 21 жовт.; *Зоргвчак Р.* Нове надбання українського словникарства // Друг читача. — 1975 — 25 верес., *Кондратенко В. В.* В мире мудрых мыслей // Правда Украины. — 1975. — 28 ноябр.; *Павлов В.* Краса і мудрість афоризму // Культура і життя. — 1975. — 28 верес.; *Прилюк Д.* Влучно вражаюча зброя. Роздуми після прочитаної книги // Під прапором ленінізму — 1976. — N 1. — С. 60–61; *Хлівецька М.* // Трибуна лектора. — 1976. — N 10. — С. 47; *Юрченко О., Ніколенко Я.* З дивною влучністю // Прапор, 1976. — N 10. — С. 99–100; *Назаренко О. Ю.* // Іноземн. філологія. — 1977. — Вип. 48. — С. 125–126; *Полєк В.* // Мовознавство. — 1977. — N 5. — С 92–93.

1975 1977

* **217. Колесаров Ю.** Рускі фразеологійні словар. Монреаль, 1975. —

Т. 1: А–Н. — 92 с.

722 вирази.

* **218–220. Рускі** словар давнейших виразох / Уклад. *Ю. Колесаров.* — Монреаль, 1975. —

Т. 1: А–В. — 1975. — 78 с. 276 слів.

Т. 2. — 1977. — 76 с.

Т. 3. — 1977. — 92 с.

Всього 676 слів.

1984

221–222. Удовиченко Г. М. Фразеологічний словник української мови: У 2 т. — Київ: Вища школа, 1984. —

Т. 1: А–М. — 303 с.

Т. 2: Н–Я. — 384 с.

Рецензії:

Симоненко Л. Скарбниця народної мудрості // Мовознавство. — Київ, 1985. — N 6. — С. 76–77; *Мокієнко В. М.* // УМЛШ. — 1985 — N 6. — С. 67–68.

1988

223. Коломієць М. П., Регушевський Є. С. Словник фразеологічних синонімів / За ред. *В. О. Винника.* — Київ: Рад. школа, 1988. — 198 с.

Словник містить групи близьких або однакових за значенням фразеологізмів, при котрих подаються короткі дані про їх семантичні відтінки, стилістичне використання і особливості вживання в сучасній українській літературній мові.

Рецензії:

Гнатюк І. С. // УМЛШ. — 1989. — N 12. — С. 67–69; *Мокієнко В.* Фразеологічний довідник з української синонімії // Мовознавство. — 1990. — N 3. — С. 73–74.

224. Словник стійких народних порівнянь / Уклад. *О. Юрченко, А. Івченко* // Прапор. — 1988. — N 9. — С. 165–174.

1990

225. Фразеологічний словник лемківських говірок Східної Словаччини / Уклад. *Н. Вархол, А. Івченко.* — Братислава; Пряшів: Словацьке пед. т-во в Пряшеві, 1990. — 159 с.

Близько 2300 фразеологізмів. Як додаток — словничок малозрозумілих слів.

Рецензія:

Лесів М. Словник лемківської фразеології // Наше слово. — 1991. — 14 квіт.

1993

226. Словник стійких народних порівнянь / Уклад. *О. С Юрченко, А. О. Івченко.* — Харків: Основа, 1993 — 174 с.

Містить понад 4000 порівнянь.

Рецензія:

Чевердак В. До народних джерел // Мовознавство. — 1994 — N 1. — С. 78–79.

227. Фразеологічний словник української мови: У 2-х кн / АН України; Ін-т української мови; Уклад. *В. М. Білоноженко, В. О. Винник, І. С. Гнатюк* та ін.; Ред. кол.: *Л. С. Паламарчук* та ін. — Київ: Наук. думка, 1993. — 980 с.

Перший академічний словник, що найповніше відображає загальновживану фразеологію сучасної української мови.

1996

228. Тисяча цитат з українського письменства: Збірник / Упоряд. та авт. передм. (с. 5–7) *Ю. Луцький.* — Київ: Вид-во "Смолоскип", 1996. — 231 с. — Книжка вийшла завдяки фінансовому сприянню упорядника — проф. *Юрія Луцького* (Канада).

Тематичний збірник цитат з народної творчості та українських авторів від Григорія Сковороди до сучасних на зразок популярних на Заході "словників цитат".

ФРАЗЕОЛОГІЧНІ ПЕРЕКЛАДНІ СЛОВНИКИ

Українсько-латинські

1976

229. Цимбалюк Ю. В., Краковецька Г. О. Крилаті латинські вислови. — Київ: Вища школа, 1976. — 191 с.

Текст українською, російською та латинською мовами.

Рецензія:

Федик О. Крилаті вислови // Друг читача. — 1977. — 10 лют.

Українсько-російські

1971

230. Українсько-російський і російсько-український фразеологічний словник / Уклад. *І. С. Олійник, М. М. Сидоренко.* — Київ Рад. школа., 1971. — 351 с.

Рецензії:

Москаленко В. А. // УМЛШ. — 1971. — N 11. — С. 90–93; *Юрченко О.* "Це пишний яр" // Прапор. — 1972. — N 3. — С. 53–55.

1978

231. Українсько-російський і російсько-український фразеологічний словник / Уклад. *І. С. Олійник, М. М. Сидоренко.* — 2-е вид., перероб. і доп. — Київ: Рад. школа., 1978. — 446 с.

Рецензії:

Явір В. У мовному вирі // Рад. освіта. — 1978. — 27 груд., *Коваль-Костинська О. В., Шевченко Л. Ю.* Второе издание словаря // Рус. яз и лит. в школах УССР. — 1979. — N 1. — С. 78–79; *Юрченко О., Боднар В.* Ніби щедрості рукав... // Прапор. — 1979. — N 6. — С. 123–125.

1991

232. Українсько-російський і російсько-український фразеологічний словник / Уклад. *І. С. Олійник, М. М. Сидоренко.* — Київ: Рад. школа., 1991. — 400 с.

Англо-українські

1969

233. Баранцев К. Т. Англо-український фразеологічний словник. — Київ: Рад. школа, 1969. — 1052 с.

Близько 30000 фразеологічних виразів.

Рецензії:

Доценко Р. Праця великої ваги // Літ. Україна. — 1969. — 8 квіт.; *Ройзензон С. І., Бущуй А. М.* // Вопросы фразеологии. 4. — Самарканд, 1971. — Труды СГУ. Вып. 217. — С. 171–178; *Скнар В.* // Мовознавство — 1972. — N 1. — С. 88–91.

Німецько-українські

1964

234. Фразеологічний словник німецької мови / Уклад. *Л. С. Осовецька, К. М. Сільвестрова.* — Київ: Рад. школа, 1964. — 716 с.

Подає після німецького звороту або вислову український відповідник або переклад.

1981

235–236. Німецько-український фразеологічний словник = Deutsch-ukrainisches phraseologisches Wörterbuch: У 2-х т. / Уклад. *В. І. Гаврись, О. П. Пророченко.* — Київ: Рад. школа, 1981. —

Т. 1: A–K. — 406 с.

Т. 2: L–Z. — 382 с.

Рецензії:

Левицький В. // Мовознавство. — 1982. — N 3. — С. 74; *Баран Я. А.* Вчителям німецької мови // Рад. школа. — 1983. — N 6. — С. 94–96.

Російсько-українські

1917

237. Дубровський В. Московсько-українська фразеологія / Від упоряд.: с. I–II. — Київ: Друкарня б. Київ. Друк. Спілки, 1917. — 147 с.

1926

Підмогильний В., Плужник Є. Фразеологія ділової мови.
Див. 1194.

1927

Підмогильний В., Плужник Є. Фразеологія ділової мови.
Див. 1195.

1929

238. Практичний російсько-український словник приказок / Упоряд. *Г. Млодзинський*; За ред. *М. Йогансена*; Передм.: с. 3–7. — Харків: ДВУ, 1929. — 184 с.

1959–1971

239. Вирган І., Пилинська М. Російсько-український фразеологічний словник / За ред. *М. Наконечного* // Прапор, 1959. — N 9 — С. 123–128; N 10. — С. 123–128; N 11. — С. 121–128; N 12. — С. 123–127; 1960. — N 1. — С. 123–128; N 2. — С. 119–120; N 3. — С. 123–128; N 5. — С. 105–110; N 6. — С. 103–108; N 7. — С. 107–110; N 8. — С. 108–112; N 9. — С. 107–112; N 10. — С. 105–112; N 11. — С. 109–112,

N 12. — С. 103–108; 1961. — N 1. — С. 109–112; N 2. — С. 109–112, N 3. — С. 108–112; N 4. — С 108–112; N 5. — С. 108–112; N 6. — С. 108–112; N 7. — С. 106–112 N 8 — С. 106–112; N 9. — С. 108–112; N 10. — С. 104–112; N 11. — С 108–112; N 12. — С. 104–109; 1967. — N 1. — С. 108–112; N 2. — С. 106–111; N 3. — С. 109–111; N 4. — С. 104–111; N 5. — С. 110–112; N 9. — С. 110–112; 1968. — N 5. — С. 108–111; N 6. — С. 106–112; N 7; N 11. — С. 108–111; N 12. — С. 103–107; 1969. — N 1. — С. 106–111; N 2. — С. 109–111; N 4. — С. 108–111; N 5. — С. 110–111; N 6. — С. 109–111; N 8. — С. 106–111; N 9. — С. 107–111; N 10. — С. 106–111; N 11. — С. 108–112; N 12. — С. 105–111; 1970. — N 8. — С. 108–112; N 10. — С. 106–112; N 11. — С. 107–112; N 12. — С. 105–108; 1971. — N 1. — С. 107–112; N 4. — С. 106–111; N 6. — С. 103–112; N 8. — С. 103–112; N 9. — С. 103–112.

240. Пословица не мимо молвится = Нема приповідки без правди. Російські прислів'я і приказки з українськими відповідниками / Упоряд. *Н. Бєлєнькова.* — Київ: Молодь, 1963. — 179 с.

241. Пословица не мимо молвится = Нема приповідки без правди / Упоряд. *Н. Бєлєнькова.* — 2-е вид., випр. і доп. — Київ: Дніпро, 1969. — 247 с.

1985

242. Русско-украинско-венгерский фразеологический словарь / Сост. *В. И. Лавер, И. В. Зикань*; Науч. ред. *М. М. Пещак.* — Київ; Ужгород: Рад. школа, 1985. — 371 с.

Рецензії:

Поп В. І до послуг письменників // Літ. Україна. — 1987. — 9 квіт.; *Симулик М. В.* Трёхъязычный словарь // Рус. яз. и лит. в сред. учеб. заведениях УССР. 1986. — N 5. — С. 51–52.

1993

Російсько-український фразеологічний словник: Фразеологія ділової мови.

Див. 1210.

1998

Караванський С. Російсько-український словник складної лексики.

Див. 568.

Французько-українські

1987

243. Французько-український фразеологічний словник = Dictionnaire phraseologique français-ukrainien: Близько 6000 фразеологічних одиниць / Уклад. *Г. Ф. Венгреновська, М. А. Венгреновська* — Київ: Рад. школа, 1987. — 237 с.

ПЕРЕКЛАДНІ УКРАЇНСЬКО-ІНШОМОВНІ, ІНШОМОВНО-УКРАЇНСЬКІ СЛОВНИКИ ТА РОЗМОВНИКИ

УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКІ

1900

244. Русько-англійський провідник / Уклад. *С. Макар.* — Olyphant: Вид-во журн. "Свобода", 1900. — 116 с.

Зміст: 1. Част. інформаційна; 2. Русько-англійський розмовник, 3. Русько-англійський словарець.

Рецензія:

Гнатюк В. // ЛНВ. — 1901. — Т. 13, кн. 1. — (Хроніка і бібліогр.) [6 п.].

1912

* **245. Кишеньковий** русько-англійський словарець / Уклад *J. Krett.* — Вінніпег: Руська книгарня, 1912.

1914

246. Кишенковий Українсько-Англійський і Англійсько-Український Словарець = A Pocket Dictionary of the Ukrainian-English and English-Ukrainian languages with Short guide to Ukrainian Pronunciation. Перша Часть: Українсько-Анґлїйська / Зладив *М. П. Б. Ясенівський.* — 2-ге побільшене і поправл. вид. — Вінніпег: Накл. Руської Книгарні, 1914. — 1578 с.

1917

* **247–248. Кишенковий** словар англійської і української мови з поданєм вимови англійських слів українськими буквами і українськими звуками / Уклад. *Є. Козловський.* — Вінніпег: Руська книгарня, 1917. —

Ч. 1. — 250 с.

Ч. 2. — 190 с.

1926

249. **Календар** на рік 1927 і слівничок українсько-англійський, котрого повинен научитися кождий українець, котрий еміґрує до Канади. — [Львів]: Накл. департаменту кольонізації і розбудови, 1926. — 24 с.

1927

250. **Новий** українсько-англійський провідник, або самоук для вивчення ся читати, писати і говорити по англійськи з вимовою без помочі учителя. — Нове попр. вид. — Вінніпеґ: Укр. книгарня, 1927. — 240 с.

1930

251. **Слівничок** українсько-англійський, которого повинен навчитися кождий українець, що еміґрує до Канади. — Львів: Департамент кольонізації і розбудови, 1930. — 112 с.

1945

252. **Українсько-англійський** словник / Уклад. *В. Захарків.* — Реґенсбурґ: М. Борецький, 1945. — 128 с.

1952

253. **Українсько-англійський** словник: Близько 60000 слів / Уклад. *М. Л. Подвезько.* — Київ: Рад. школа, 1952. — 1012 с.

Рецензія:

Родзевич Н. С. // Лексикографічний бюлетень. — 1954. — Вип. 4. — С. 62–67.

1954

254. **Українсько-англійський** словник / Уклад. *М. Л. Подвезько.* — Нью-Йорк: Книгоспілка, 1954. — 1011 с. — Передрук з київського видання 1952 р.

1955

255. **Complete** Ukrainian-English Dictionary / By *J. N. Krett* and *C. H. Andrusyshen.* — Saskatoon: University of Saskatchewan, 1955. — 1163 p.

Рецензія:

Жлуктенко Ю. А. Канадский “Полный украинско-английский словарь” // Сборник науч. трудов (Киев. инж.-строит. ин-т). Вып. 19. — 1962. — С. 246–251.

1957

256. Українсько-англійський словник: Близько 60000 слів / Уклад. *М. Л. Подвезько.* — 2-е вид., випр. і доп. — Київ: Рад. школа, 1957. — 1020 с.

1963

257. Українсько-англійський словник: Близько 60000 слів / Уклад. *М. Л. Подвезько.* — 2-е вид., випр. і доп. — Нью Йорк: Saphrograph Co., 1963. — 1020 с.

1967

258. Українсько-англійський словар кишеньковий з поданням вимови англійських слів українськими буквами і українськими звуками. — Нове попр. вид. — Вінніпег: Укр. книгарня, 1967. — 446 с.

1976

259. Українсько-англійський розмовник / Уклад. *Л. Г. Левчук, Л. Л. Штойко.* — Київ: Рад. школа, 1976. — 160 с

1979

260–261. Дейко М., Дейко В., Дейко А. Українсько-англійський та англо-український словник: У 2 т. / Передм. *Л. Полтави*: с. 7–8. — Мельбурн; Лондон: Рідна мова, 1979. —

Т. 1 (укр.): Близько 50000 слів. — 455 с.

Т. 2 (англ.): Близько 50000 слів. — 553 с.

262. Pekar J. Fowards a Ukrainian-English Scientific and Technical Core Lexicon A–M. — Ph. D. diss., University of North Caroline at Chapal Hill, 1979. — 161 p.

1981

263. Ukrainian-English Dictionary / By *C. H. Andrusyshen* and *J. N. Krett.* — 2nd ed. — Toronto: University of Toronto Press, 1981. — 1163 p.

1982

264. Українсько-англійський словник: Близько 20000 слів / Уклад. *Ю. О. Жлуктенко, Н. М. Биховець, А. В. Шванц*; За ред *Ю. О. Жлуктенка.* — Київ: Рад. школа, 1982. — 432 с.

Рецензії:

Березинський В., Зоргвчак Р. Плюс неологізми // Друг читача. – 1983. — 28 квітня; *Березинський В., Зоргвчак Р.* Новий крок до створення великих перекладних словників // Мовознавство. — 1985 — N 4 – С. 78-79

1985

265. Українсько-англійський розмовник / Уклад. *Л. Г. Левчук, Л. Л. Штойко.* — 3-є вид., доп. — Київ Рад. школа, 1985 — 205 с іл.

266. Українсько-англійський та англійсько-український словник· 24000 слів / Уклад. *В. Нгньовський.* — Едмонтон· Укр книгарня, 1985. — 722 с.

1990

267. Кишеньковий словар англійської і української мови з поданням вимови англійських слів українськими буквами і українськими звуками. — Нове, попр. вид. — Едмонтон, Алберта: Вид-во "Українська книгарня", 1990. — 446 с.

Українсько-англійський, англо-український словник.

1991

268. Русско-украинско-английский разговорник / Сост. *Й. Н. Шкляр.* — Днепропетровск: Січ, 1991. — 47 с.

1993

269. Українсько-англійський і англо-український словник = Ukrainian-English and English-Ukrainian Dictionary / Уклад. *В. Нгньовський.* — Київ: МП "Пам'ятки України", 1993. — 879 с. — Передрук з едмонтонського видання.

270. Disney Walt. The Giant Word Book = Великий дитячий словник: Для дошк. та мол. шк. віку. — Київ: Веселка, 1993. — 120 с.: іл.

Текст паралельно англійською і українською мовами

1994

271. Лапоногова Н. А., Саєнко Т. І. Українсько-англійський розмовник. — Київ: Освіта, 1994. — 178 с.

1995

272. Універсальний українсько-англійський розмовник для тих, хто виїжджає за кордон / Уклад. *В. М. Дмитренко, В. В. Дмитренко, Н. В. Поленишева* та ін — Львів· Світ, 1995. — 165 с.: іл

273. Dictionary = Словник англо-український, українсько-англійський: English-Ukrainian, Ukrainian-English / За ред *Ю О. Жлуктенка.* -- Київ: Феміна, 1995. — 696 с

АНГЛО-УКРАЇНСЬКІ

1946

274. Англо-український словник / Уклав *В. Захаркiв.* — Реґенсбурґ: Б. в., 1946. — 130 с.

275. Англійсько-український словник / Уклав *В. Захаркiв* — Реґенсбурґ: М. Борецький, 1946 — 478 с

1947

276. Англійсько-український та українсько-англійський словник. Перша частина: Англійсько-українська з англійською вимовою й коротким нарисом англійської граматики / Склали *Василь Лев* та *Іван Вербяний.* — Нюрнберґ: В-во "Час"; Байройт: Кооператива "Праця", 1947. — 190, XLIV с.

Після війни в Німеччині та Австрії опинилися сотні тисяч українців. Вони були розміщені в так званих таборах D. P., переважно в американській зоні у Баварії (Реґенсбурґ, Байройт, Авґсбурґ та ін.). Мабуть, поява там англо-українських та українсько-англійських словників була викликана як щоденною необхідністю, так і планами дальшої еміграції.

1948

277. Англо-український словник: Близько 50000 слів та виразів з дод. таблиці неправильних дієслів та списків скорочень і геогр назв / Уклад. *М. Л. Подвезько, К. І. Григоренко.* — Київ. Рад. школа, 1948. — 792 с.

1955

278. Англо-український словник (шкільний): Близько 25000 слів / Уклад. *М. Л. Подвезько.* — Київ: Рад. школа, 1955. — 700 с

1961

279. Slavutych Jar. Conversational Ukrainian / Preface by *O. Starchuk.* — 2-nd revised edition. — Edmonton; Winnipeg: Gateway Publishers Ltd, 1961. — 108 p.

Текст англійською і українською мовами.

1964

280. Данилова К. Ю. Розмовник з англійської мови. Для вчителів, студентів та всіх, хто вивчає мову самостійно. — Київ: Рад школа, 1964. — 93 с.

1969

Баранцев К. Т. Англо-український фразеологічний словник.

Див. 233.

1974

281. Англо-український словник: Близько 65000 слів / Уклад. *М. Л. Подвезько, М. І. Балла*; За ред. *Ю. О. Жлуктенка.* — Київ: Рад. школа, 1974. — 663 с.

Рецензії:

Доценко Р. Новий англо-український словник // Літ. Україна. — 1974. — 13 груд.; *Зорівчак Р.* Вагомий внесок в лексикографію // Друг читача. — 1974. — 24 жовт.; *Корунець І.* // Мовознавство. — 1975. — N 3. — С. 83–89; *Малишев В. М., Філановський Г. Д.* // Рад. школа. — 1975. — N 1. — С. 102–103; *Філановський Г.* Новий словник // Рад. освіта. — 1975. — 5 берез.; *Зорівчак Р. П.* // Іноземн. філологія. — 1976. — Вип. 44. — С. 96–98.

1978

282. Англо-український словник: Близько 20000 слів / Уклад. *Н. М. Биховець, І. І. Борисенко* та ін.; За ред. *Ю. О. Жлуктенка.* — Київ, 1978. — 445 с.

Рецензія:

Березинський В., Князевський В. // Мовознавство. — 1980. — N 5. — С. 87–88.

1979

Дейко М., Дейко В., Дейко А. Українсько-англійський та англо-український словник: У 2 т.

Див. 260–261.

1984

283. Англо-український словник = English-Ukrainian Dictionary. Близько 20000 слів / Уклад. *Г. О. Герасименко, Н. М. Биховець, І. Борисенко* та ін.; За ред. *Ю. О. Жлуктенка.* — 2-е вид. — Київ: Рад. школа, 1984. — 445 с.

1985

Українсько-англійський та англійсько-український словник: 24000 слів.

Див. 266.

1986

284. English-Ukrainian Dictionary of Color Names and Color Science. — New York: Shewchenko Scientific Society, 1986 — 94 p. — (Ukrainian Studies; Vol. 55).

1988

285. Англо-український словник: Близько 65000 слів / Уклад. *М. Л. Подвезько, М. І. Балла*; За ред. *Ю. О. Жлуктенка.* — Едмонтон: Канадський Інститут Українських студій, Альбертський ун-т, 1988. — 663 с. — Передрук з київського видання 1974 р.

1992

286. Медведєва Л. М., Медведєва Н. Ю. Англо-українсько-російський словник усталених виразів. — Київ: Укр. енциклопедія, 1992. — 493 с.

1993

287. Бех П., Биркун Л. Англо-український словник для дітей. — Київ: ПБП “Фотовідеосервіс”, 1993. — 64 с. — (Б-ка українця; N 4–9).

1994

288. Англо-український словник = English-Ukrainian Dictionary Близько 20000 слів / Уклад. *Н. М. Биховець, І. Борисенко, Г. О. Герасименко* та ін.; За ред. *Ю. О. Жлуктенка.* — 4-е вид. — Київ: Освіта, 1994. — 432 с.

289. Медведєва Л. М., Дайнеко В. В. Англо-український словник парних словосполучень / Під ред. *О. Є. Семенця* — Київ: Вид-во “Укр. енциклопедія” ім. М. П. Бажана, 1994. — 253 с.

290. Словник англійсько-український, українсько-англійський = Dictionary: English-Ukrainian, Ukrainian-English: Близько 40000 слів Посібник / Упоряд. *С. А. Коваль* та ін. — Ірпінь: ВТФ "Перун", 1994. — 464 с.

1995

291. Англо-український навчальний словник-мінімум = English-Ukrainian Learner's Pocket Dictionary / Уклад *В. І. Перебийніс, Е. А. Рукіна, С. С. Хідекель.* — Київ: Наук. думка, 1995. – 268 с.

1996

292–293. Англо-український словник = English-Ukrainian Dictionary. Близько 120000 слів: У 2 т. / Уклад. *М. І. Балла.* — Київ Освіта, 1996. —

Т. 1: A–M. — 752 с.

Т. 2: N–Z. — 712 с.

1997

294. Новий англо-український, українсько-англійський словник = New English-Ukrainian, Ukrainian-English Dictionary / Уклад. *В. Ф. Малишев.* — Харків: Єдинорог; Київ: Книга-Сервіс; Донецьк Файна, 1997. — 480 с.

1998

295. Новий англо-український, українсько-англійський словник = New English-Ukrainian, Ukrainian-English Dictionary: 42000 слів / Передм. проф. *Лариси Куліш*: с. 5–6; Провід. ред. *Л. І. Андрієвський*; Ред. англ. част. *О. К. Калиновська*; Ред. укр. част. *Г. П. Лукова.* — Київ: Вид-во "Аконіт", 1998. — 638 с. — (Серія "Нові словники").

УКРАЇНСЬКО-БІЛОРУСЬКІ

1980

296. Украïнска-беларускі слоўнік / Уклад. *В. П. Лемцюгова*, Под. ред. *М. В. Біриди, А. Я. Супруна.* — Мінск: Вышейш. шк., 1980. — 687 с.

Рецензії:

Анічэнка I. // Полымя. — 1981. — N 11; *Дзендзелівський Й.* // Мовознавство. — 1983. — N 1. — С. 77–78.

УКРАЇНСЬКО-БОЛГАРСЬКІ

1994

297. Українсько-болгарський розмовник / Уклад. *З. М. Терлак, М. О. Ярмолюк, Т. І. Панько.* — Львів: Світ, 1994. — 134 с.

БОЛГАРСЬКО-УКРАЇНСЬКІ

1988

298. Болгарсько-український словник / Уклад *І. П Стоянов, О. Р. Чмир.* — Київ: Наук. думка, 1988. — 778 с

Рецензія:

Отава О. "Пікантне блюдо?" // Жовтень. — 1989. — N 12 — С 119-120.

УКРАЇНСЬКО-ЕСПЕРАНТСЬКІ

1922

299. Вербицький К., Кузьма О. Українсько-есперантський словник. — Коломия, 1922. — 96 с. — (Додаток до газети Ukraina stelo).

300. Вербицький К. Українсько-есперантський словарець / *Кузьма О.* Передмова до першого видання: с. 3–4; 16 основних правил мови Есперанто: с. 4–6. — Наклад 2-ий. — Станиславів; Коломия: Бистриця, 1922. — 96 с.

ЕСПЕРАНТСЬКО-УКРАЇНСЬКІ

1993

301. Есперантсько-український розмовник = Esperanta-ukraina konversacilibro / *О. Й. Королевич.* — Тернопіль, 1993 — 187 с

УКРАЇНСЬКО-ІСПАНСЬКІ

302. Українсько-еспанський словник. — Зальцбурґ: Блискавка, б. р. — 198 с.

1991

303. Буній О. Українсько-еспанський словник: Приблизно 25 тисяч слів. — Буенос Айрес, 1991. — 581 с.

1993

304. Українсько-іспанський словник = Diccionario ucraniano-español: Близько 20000 слів / Уклад. *М. Жердинівська.* — Київ Основи, 1993. — 239 с. — Видання здійснюється за сприяння Посольства Іспанії в Україні та при підтримці Міністерства закордонних справ Іспанії.

Рецензія:

Оржицький І. Як 20 тисяч українських слів перекласти іспанською мовою // Мовознавство. — 1996. — N 4/5. — С. 74–75.

ІСПАНСЬКО-УКРАЇНСЬКІ

1947

305. Еспансько-український словник / Уклад. *П. Ч.* — Зальцбург: Новий день, 1947. — 206 с.

1996

306. Іспансько-український словник = Diccionario español-ucraniano / Уклад. *О. Буценко, М. Жердинівська.* — Київ: Основи, 1996. — 226 с.

Близько 20000 слів.

1997

307. Словник іспансько-український, українсько-іспанський = Diccionario español-ucraniano, ucraniano-español / Уклад. *В. Ф. Сахно, С. А. Коваль*; Заг. ред. *В. Т. Бусла.* — Київ; Ірпінь: ВТФ "Перун", 1997. — 534 с.

Словник містить понад 40000 слів.

УКРАЇНСЬКО-ІТАЛІЙСЬКІ

1941

308. Vocabolario ucraino-italiano / *Euhen Onatskyj.* — Roma: Publicatione a cura dell'istituto nazionale per le relazioni culturali con l'estero e del R. istituto universitario orientale di Papoli, 1941. — 1741 с.

Рецензія:

Перший українсько-італійський словник Онацького // Краківські вісті. — 1941. — Ч. 238. — С. 6. — Передрук комунікату агенції "Стефані" та статті з римського "Іль Джорнале Д'Італія" італійського славіста Джузеппе Руджієро.

1977

309. Українсько-італійський словник = Vocabolario ucraino-italiano / Уклад. проф. *Є. Онацький.* — Рим: Вид. Укр. Катол. Ун-ту ім. св. Климента папи, 1977. — 1741 с. — (Праці філос.-гуманіст. фак-ту; Т. 26–28).

Перевидання словника з 1941 р.

ІТАЛІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКІ

1977

310. Vocabolario italiano-ucraino = Італійсько-український словник / Уклад. проф. *Є. Онацький.* — Рим: Вид. Укр. Катол. Ун-ту ім. св. Климента папи, 1977. — 631 с. — (Праці філос.-гуманіст. фак-ту; Т. 13–15).

ЇДИШ-УКРАЇНСЬКІ

1996

311. Короткий їдиш-український словник / Уклад. *Й. В. Торчинський.* — Київ: Голов. спеціаліз. ред. літ. мовами нац. меншин України, 1996. — 207 с.

УКРАЇНСЬКО-КИТАЙСЬКІ

1990

312. Українсько-китайський словник / Проф. *Шупу Чен*; Ін-т лексикографії Хейлунцзянського ун-ту. — Пекін: Вид. Шан'у Іньшугуань, 1990. — 584 с.

Близько 21000 слів, географічний покажчик і коротка граматика української мови.

УКРАЇНСЬКО-КРИМСЬКОТАТАРСЬКІ

1995

313. Говорим по-крымскотатарски = Къырымтатарджа сёзлешемиз = Говоримо кримськотатарською: Російсько-українсько-кримськотатарський розмовник. — Київ Гол спеціалізована ред. літ мовами нац. меншин України, 1995 - 255 с.

УКРАЇНСЬКО-ЛАТИНСЬКІ

1894

314. Д-ра Ж. Самолєвича Вправи латинські. Часть II. Для другої кляси / Переложив з оглядом на граматику латинську для I-ої та II-ої кляси *Володимир Коцовський.* — Львів: Накл. фонду краєвого, 1894. — 163, 1 с. — Додаток: Українсько-латинський словарець / Уложив *В. Коцовський*: с. 85–163.

1907

315. Русько-латинський словарець для руських гімназій / Зладив *Ю. Кобилянський.* — Чернівці: Накл. Р. Шалього, 1907. — 408 с.

Рецензії:

Гнатюк В. // ЗНТШ. — 1908. — Т. 84, кн. 4. — С. 239–241.

1956

316. Свобода В. Слов'янська частина Оксфордського Гептаглота: Українсько-латинський словник першої половини 17-го сторіччя. — Вінніпеґ; Торонто: Накл. Укр. Нар. Дому, 1956. — 59 с. — (УВАН. Slavistica. Праці Ін-ту слов'янознавства. За ред. *Я. Рудницького*; Ч. 25)

1968

317. Горбач О. Перший рукописний українсько-латинський словник Арсенія Корецького-Сатановського та Епіфанія Славинецького. — Рим, 1968. — 336 с.

Видання складається з двох частин — самого словника, список якого відкрив у Паризькій Національній б-ці проф. О. Горбач, і обширної монографії про словник.

Рецензії:

Jurkowski M. // Slavia orient. — 1970. — R. XIX. — N 4. — S. 424–425; *Keipert A.* Leksykon latynskyj Je. Slawyneckoho. Leksykon slowenolatynskyj Je. Slawyneckoho ta A. Koreckoho-Satanowskoho // Zeitschrift für slaviasche Philologie. — 1975. — Bd. 38, H. 2. — P. 390–394.

1973

318. "Лексіконъ латинскій" *Є. Славинецького.* "Лексикон словено-латинський" *Є. Славинецького* та *А. Корецького-Сатановського* / Підгот. до вид. *В. В. Німчук.* — Київ, 1973. — С. 423–540.

1976

Цимбалюк Ю. В., Краковецька Г. О. Крилаті латинські вислови.

Див. 229.

ЛАТИНСЬКО-УКРАЇНСЬКІ

1905

319. Др Оттон Айхерт. Словарець до Записок про ґалійску війну К. Юлія Цезара / Для ужитку руської молодежи приладив др *Евстахій Макарушка* ц. к. професор II ґімназиї в Коломиї. — Львів: Накл. фонду краєвого, 1905. — 142 с.

1907

320. Словарець до Ґ. Юлія Цезара війни з Галійцями / Зладив *Ю. Кобилянський.* — Чернівці: Накл. Т-ва "Руська школа", 1907. — 107 с.

1912

321. Латинсько-український словар для середніх шкіл / Зладив *Ю. Кобилянський.* — Відень: Вид-во шкільних книжок, 1912. — 6, 660 с.

Близько 20000 латинських слів. Зорієнтований на українську літературну мову, словник Ю. Кобилянського й тепер є найбільшим з латинсько-українських словників.

1920

322. G. Julii Caesaris Commentarii de bello Gallico / Вибір зі словарцем для ужитку шкільної молодежи приладив др. *Евстахій Макарушка.* — 3-є, переробл. вид. — Львів: Накл. Укр. Педагогічного Т-ва, 1920. — 225 с. — Словарець: с. 87–225.

1926

323. Латинсько-руський и русько-латинський Словарь для низших клас ґимназій / До латинських читанок зладив *К. Заклинський.* — Ужгород: Книгопечатня оо. Василіян, 1926. — 144 с. — (Выданя педагогичного товариства Подк. Руси; Ч. 24).

1943

324. Словники / Уклад. *М. Панчук* // *Панчук М.* Scholae latinae. Підручник для навчання латинської мови в гімназіях з українською

мовою навчання в Генеральній Губернії. Част. 1. — Краків; Львів Укр. Видавництво, 1943. — 112 с.

1973

325. “Лексіконъ латинскій” *Є. Славинецького.* “Лексикон словено-латинський” *Є. Славинецького* та *А. Корецького-Сатановського* / Підгот. до вид. *В. В. Німчук.* — Київ, 1973. — С. 61–420.

1993

326. Латинсько-українсько-російський і Українсько-російсько-латинський словник // Латинська мова / За ред. *А. Г. Ступінської.* — Київ: Вища шк., 1993. — С. 215–255

327. Литвинов В. Д., Скорина Д. П. 500 крилатих виразів. Тексти. Латинсько-український словник плюс англійські, німецькі, французькі, іспанські відповідники. — Київ: Часопис “Індоєвропа”, 1993. — 310 с.

1998

328. Литвинов В. Латинсько-український словник: 10 тисяч найуживаніших латинських слів з максимальним відтворенням їхніх значень українською мовою. — Київ: Українські пропілеї, 1998. — 710 с. — На тит. с.: Фонд сприяння розвитку мистецтв України. — Міжнародний фонд ”Відродження”. Програма ”Трансформація гуманітарної освіти в Україні”.

МОЛДАВСЬКО-УКРАЇНСЬКІ

1988

329. Сравнительный русско-молдавско-украинский словарь: Около 8000 слов / Сост. *Г. Я. Жерновей, И. В. Попеску, А. Н. Жерновей*; Под общей ред. *С. В. Семчинского.* — Киев; Черновцы: Рад. школа, 1988. — 280 с.

УКРАЇНСЬКО-НІМЕЦЬКІ

1849

330. [Левицький Й.] Собраніє найпотрібнѣйшихъ назвискъ пôдъ чувство приходящихъ рѣчей на способъ образкового свѣта Коменского. Для починающихся вчити нѣмецкого языка / Предисловіє

І. Лѣвицкій. — Перемишль: Черенками русского собор. Крылоса, 1849. — 64 с.

1850

331. Гуркевич І. Руско-німецкі розговоры и упражненія в языцѣ. — Львів: Тип. Ін-ту Ставроп., 1850. — 126 с.

1882

332. Малоруско-нїмецкий словар / Уложив *Євгений Желеховский*, ц. к. професор гімназії в Станіславі. — Вип. 1. — Львів: Друк. Т-ва ім. Шевченка, 1882. — 80 с.

1884

333. Малоруско-нїмецкий словар / Уложив *Євгений Желеховский.* — Львів: Друк. Т-ва ім. Шевченка, 1884. — С. 441-640

1885–1886

334–335. Малоруско-нїмецкий словар. — Львів: Друк Т-ва ім. Шевченка, 1885. —

Т. 1: А–О / Уложив *Євгений Желеховский*; Передм. *Софрона Недїльского*: с. I–II. — 1885. — 589 с.

Т. 2: П–Я / Уложили *Євгений Желеховский і Софрон Недїльский.* — 1886. — С. 593–1117.

Рецензії:

Шейковский К. // Русский филологический вестник, 1885. — Т. 13. — С. 192–202; Те ж окрема відбитка. — Варшава, 1885. — 11 с.; *Міклошич Ф.* Лист до О. Барвінського // Правда, 1891. — Т. 1. — Вип. 3, берез. — С. 196.

1897

336. Підручний русско-нѣмецкій словарь / Сост. *Г. А. Полянский.* — Коломия: Накл. М. Бѣлоуса і автора, 1897. — 156 с.

1898

337. Русско-нѣмецкій учебний словарь для учебних заведеній и самоученій / Составил и издал *Николай Димитриевич.* — Львів: Из книгопеч. Ставроп. Ин-та, 1898. — 962 с.

1904

338. Русько-німецький словар / Уложив *О. Попович.* — Чернівці: Накл. І. Рехенберга і с-ки. З друк. "Руської ради", 1904. — 320 с.

Рецензія:
Гнатюк В. Новий русько-німецький словар // ЛНВ. — 1905. — Т. 29, кн. 1. — С. 54–59.

1905

339. Руско-німецкі розмови зі словарцем для руских робітників в Німеччині. — Львів: Накл. Народного Комітету; З друк. НТШ, 1905. — 45 с.

1906

340. Розмови русько-німецькі зі словарцем для руських робітників в Німеччині. — Львів: Накл. Стефана Кульчицького, 1906. — 151 с.

1908

341. Малый русско-нѣмецкій Словарикъ уложеный пôсля азбуки / Сост. *Ал. Горуцкій.* — Коломия: Черенками и накл. М. Бѣлоуса, 1908. — 86 с.

1911

342. Русько-німецький словар / Уложив *О. Попович.* — Чернівці: Руська Рада; Berlin: Schöneberg, 1911. — 319 с.
Передрук чернівецького видання 1904 р.

1914

343. Ruthenisch-deutsches Gesprächsbuch / von Dr. *S. Smal-Stockyj* = Українсько-німецький розмовник / Уложив др. *С. Смаль-Стоцький.* — Berlin; Leipzig: Göschensche Verlagshandlung, 1914. — 170 с. — Додаток: Німецько-український словничок.

1931

344. Українсько-німецький словник з зазначенням граматичних форм: Практична підручна книжка для шкільного вжитку та самонавчання / Уложив *В. Калинович.* — Львів: Накл. Укр. книгарні, 1931. — 120 с.

1939

345. Ukrainisch-Deutsch. Найпотрібніші німецькі слова і вискази до щоденного вжитку / Зладив *П. Г.* — Німецький Перемишль: Накл. власним, 1939. — 48 с.

1940

*** 346. Українсько-німецький** словник / Уклад. *Я. Рудницький, З. Кузеля.* — Берлін, 1940.

1941

347. Українсько-німецький кишеньковий словник / З доруки Укр.- наук. Ін-ту в Берліні опрацював *Я. Рудницький.* — Другий наклад. — Ляйпціґ, 1941. — 160 с.

Український науковий інститут в Берліні — наукова установа для підтримки студій над українознавством, заснована 1926 року гетьманським Українським Товариством для допомоги емігрантам. До 1930 року директором був. Д. Дорошенко, від 1930 — І. Мірчук та З. Кузеля.

1942

348. Кишеньковий українсько-німецький словник найбільш вживаних слів / Уклад. *Є. Ярмолюк.* — Бердичів: Вид-во ім. Б. Хмельницького, 1942. — 154 с.

Рудницький Я. Українські місцеві назви. Українсько-німецький та німецько-український показник важніших місцевих назв.

Див. 744.

349. Українсько-німецький кишеньковий словник / Опрацював *Я. Рудницький.* — Третій наклад. — Ляйпціґ: Отто Гаррасовіц, 1942. — 176 с.

Рецензія:

Шевельов Ю. // Український засів: Літературний часопис (Харків). — 1942. — Жовт., ч. 1. — С.68–71.

1943

350. Українсько-німецький словник / З доруки Українського Наукового Інституту в Берліні склали *З. Кузеля* і *Я. Рудницький* при співпраці *Карла Г. Маєра*; Передм. *І. Мірчука.* — Ляйпціґ: Отто Гаррасовіц, 1943. — 1494 с.

351. Українсько-німецький кишеньковий словник / Опрацював *Я. Рудницький.* Четвертий наклад. — Ляйпціг: Отто Гаррасовіц, 1943. — XIV, 171 с.

1982

352. Jevhen Želechovśkyj und Sofron Nedil'śkyj. Ukrainisch-Deutsches Wörterbuch, I–II. Lemberg 1882–86 / Nachdruck von *O. Hor-*

batsch (in 3 Teilen). — Мюнхен, 1982. — (УВУ. Філософ. Фак-т, Українські граматики. Вип. 3). —

Т. 1: А–К. — 394 с.

Т. 2: Л–П. — С. 394–793.

Т. 3: Р–Я / Післяслово *О. Горбача*: с. 1122–1126. — С 793–1126.

1983

353. Українсько-німецький словник / Уклад. *З. Кузеля* — 2-е доп. вид. — Wiesbaden: O. Harrasowitz, 1983. — 1500 с.

354. Українсько-німецький словник: Близько 20000 слів / Уклад. *В. Н. Бублик, В. М. Колісник, Е. І. Лисенко, А. М. Муховецький*; За ред. *Е. І. Лисенко*. — Київ: Рад. школа, 1983. — 409 с.

1985

355. Українсько-німецький розмовник / Уклад. *Л. А. Григор - єва, І. Я. Харитонова*. — 3 вид., доп. — Київ: Рад. школа, 1985. — 225 с.: іл.

1987

356. Ukrainisch-Deutsches Wörterbuch / Bearb. *von Z. Kuzela* und *J. B. Rudnyckyj*; Unter Mitwirkung *von S. Iwanyckyj* und *von K. Mayer*. — 3 Aufl. — Wiesbaden: O. Harrassowitz, 1987. — XVI, 1500 s.

1992

357. Українсько-німецький розмовник / Уклад. *Т. Лещук* та ін. — Львів: Світ, 1992. — 190 с.

1994

358. Бочко Г. П., Кудіна О. Ф. Українсько-німецький розмовник: Довід. видання. — Київ: Освіта, 1994. — 222 с.

359. Українсько-німецький розмовник = Ukrainisch-Deutscher Sprachführer / Уклад. *Т. Лещук* та ін. — 2-е вид. — Львів: Світ, 1994. — 192 с.

360. Українсько-німецький словник актуальної лексики = Deutsch-Ukrainisches Wörterbuch aktueller Lexik: Понад 8 тисяч слів і виразів / Уклад. *Л. Кунч, Є. Тимишко* та ін. — Київ: Журн. "Укр. світ", 1994. — 103 с., 143 с.

НІМЕЦЬКО-УКРАЇНСЬКІ

1867

361. Deutsch-Ruthenisches Handwörterbuch [Два томи в одній книжці] / von *Emil Partyckij*; "Передне слово": с. III–XVI. — Lemberg: Gedruckt bei M. F. Poremba, 1867. —

Bd. 1: A–K. — 432 s.; Додаток: Спись господинôвъ пренумерантôвъ (7 н. н. с.).

Bd. 2: L–Z. — 378 s.

У передмові подає короткі відомості про українську фонетику, морфологію. Доводить самостійність української мови, порівнюючи її з іншими слов'янськими.

35 000 слів (нім). Перший німецько-український словник.

Тогочасна критика відзначила значні недоліки як у німецькому реєстрі (перенасиченість застарілими та рідко вживаними словами), так і в перекладній частині (неточність чи неправильність перекладу, вживання неіснуючих слів тощо). Проте, як перший загальномовний німецько-український словник з великим реєстром слів, він має бути оцінений позитивно.

Рецензії:

Верхратський І. Кілька слів о словарі Партицького. — Львів: З друк. Т-ва ім. Шевченка, 1875. — 22 с.; *Верхратський І.* Одвѣт *О. Партицкому* на его замѣтку вымѣрену против статьи: Кôлька слов о словарѣ О. Партицкого. — Львів, 1876. — 40 с.

1909

362. Словарець німецько-руський для III кляси шкіл народних / Зладив *І. Голубович*. — Снятин, 1909. — 38 с.

363. Словарець німецько-руський для IV кляси шкіл народних / Зладив *І. Голубович*, учитель в Карлові. — Снятин, 1909. — 48 с.

1911

364. Словарець німецько-руський для III кляси шкіл народних / Зладив *І. Голубович*, учитель в Карлові. — 2-е вид. — Снятин: Накл. Л. Погоріллєса, 1911. — 38 с.

1912

365. Німецько-український словар / Зладили *В. Кмицикевич* і *В. Спілка [В. Сімович]*. — Чернівці: Накл. Української Накладні, 1912. — 39, 672 с.

35000 німецьких слів, перекладених українською мовою, причому зорієнтованою на загальноукраїнську літературну мову. У порівнянні з попередніми словниками цього типу словник В. Кміцикевича був відчутно досконалішим і являв собою помітне досягнення в укладанні іншомовно-українських словників.

366. Словарець німецко-руский для III кляси шкіл народних / Уложив *І. Михновскій* управитель школи в Ванівці ад Коросно. — Львів: Накл. авт., 1912. — 43 с.

1917

* **367. Deutsch-ukrainisches** Wörterbuch / Уклад. *Лисецький.* — Wetslar, 1917. — 225 с.

368. Deutsch-Ukrainischer (Ruthenischer) Soldaten Sprachführer / Von *S. Th. Gaasmann*; Übersezt *v. M. Kapij.* — Leipzig: Sachmeister und Thal, [б. р.]. — 32 s.

1918

369. Алиськевич А., Гамчикевич Р. Словарець для вправ німецких для III кляси середних шкіл. — Перемишль: З печ. гр-кат. капітули, 1918. — 126 с.

370. Німецько-український словар. — Коломия: Галицька накладня; Київ: Т-во "Друкар", 1918. — 376 с. — Парал. тит. арк. нім. мовою. Над заголовками і під передмовами ініціали автора: *N. M.* і *Н. М.*

Словник, мабуть, укладений у Вецлярі, на що вказує підпис під передмовою.

1929

371. Німецько-український словник / Уклад. *І. Шаровольський.* — Харків: ДВУ, 1929. — 454 с.

1930

Словник до I, II, III випусків "Техноглота": З додатком основних правил (німецької) граматики.

Див. 1093.

1933

* **372. Німецько-український** абетковий словник / Уклад. *Т. Мартенс* // Німецька технічна хрестоматія. — Харків; Київ: Рад. школа, 1933.

1939

* **373. Deutsch-ukrainisches** Taschenwörterbuch / Bearb. v. *H. Nakonetschna.* — Leipzig: Otto Harrasowitz, 1939.
Рецензія:
Зілинський І. Нові українсько-німецькі слівники // Краківські вісті. — 1940. — 11 лют., ч. 10. — С. 7.

1941

374. Німецько-український підручний словник / Уклад. *Я. Ярема.* — Львів: Укр. вид-во, 1941. — 728 с.

* **375. Німецько-український** словник. — Краків: Укр. вид-во, 1941. — 378 с.

376. Німецько-український кишеньковий словник / З доруки Укр. наук. Ін-ту в Берліні опрацювала *Г. Наконечна.* — 2-ий справл. накл. — Ляйпціг, 1941. — 175 с. — (Ч. I: Нім.-укр.).

1942

377. Німецько-український кишеньковий словник / З доруки Укр. наук. Ін-ту в Берліні опрацювала *Г. Наконечна.* — 3-ій накл. — Ляйпціг, 1942. — 175 с. — (Ч. I: Нім.-укр.).
Рецензія:
Шевельов Ю. // Український засів: Літературний часопис. — 1942. — Жовт., ч. 1. — С.68–71.

378. Солтис О. Українсько-німецький самовчитель. — 6-те справл. вид. — Львів: Видавець А. Окпиш, 1942. — 183 с. — Додаток: Німецько-український словничок: с. 158–180.

1943

Kleines deutsch-ukrainisches technisches Wörterbuch.
Див. 1101.

1944

379. Deutsch-Ukrainisches Taschenwörterbuch / Bearb. v. *H. Nakonečna.* — 4-ий накл. — Leipzig: O. Harrasowitz, 1944. — 174 s.

* **380. Mydlowskyj L.** Deutsch-ukrainischer Sprachführer für die Landwirtschaft = Німецько-український розмовник для сільського господарства. — Berlin: Deutsche Verlagsgeschaft, [б. р.]. — 124 s.
Рецензія:
Пушкар М. // Наші дні. — 1944. — Ч. 2. — С. 15.

1948

381. Німецько-український словник: Шкільний. Близько 25000 слів / Під ред. *І. В. Шаровольського*; Пер. з рос. вид. німецько-російського словника *Г. Поляка* і *Є. Ліндера.* — Вид. випр. і доп. — Київ: Рад. школа, 1948. — 684 с.

1955

382. Німецько-український словник. Шкільний. Близько 25000 слів / Під ред. *І. В. Шаровольського*; Пер. з рос. вид німецько-російського словника *Г. Поляка* і *Є. Ліндера.* — 2-е вид. — Київ: Рад школа, 1955. — 539 с.

1959

383. Німецько-український словник: Близько 50000 слів / Уклад. *В. М. Лещинська, О. Г. Мазний, К. М. Сільвестрова.* — Київ: Рад. школа, 1959. — 1053 с.

384. Німецько-український розмовник: Посібник для викладачів німецької мови / Уклад. *А. А. Гердт*; Пер. з 1-го рос. вид. *О. В. Владової.* — Київ: Рад. школа, 1959. — 222 с.

1964

Фразеологічний словник німецької мови.
Див. 234.

1972

385. Німецько-український словник найуживаніших слів: Близько 2500 слів / Уклад. *В. А. Бухбіндер.* — Київ: Рад. школа, 1972. — 152 с.

Рецензія:

Гейниш Г. І. // Рад. школа. — 1973. — N 6. — С. 101.

1978

386. Німецько-український словник: Близько 20000 слів / Уклад. *З. О. Басанець, О. І. Двухжилов, Г. М. Дима* та ін. За ред. *Е. Г. Лисенко.* — Київ: Рад. школа, 1978. — 528 с.

Рецензії:

Березинська З. // Мовознавство. — 1979. — N 6. — С. 89–90; *Гаврись В. І.* // Питання романо-германської філології та методики викладання іноземних мов. Респ. наук.-метод. зб. — 1979. — Вип. 6. — С. 156–158; *Євгененко Д. А.* // Рад. школа. — 1979. — N 10. — 93 с.

1980

387. Німецько-український розмовник / Уклад *Б. П. Найдов.* — Київ: Рад. школа, 1980. — 111 с.: іл.

1981

Німецько-український фразеологічний словник = Deutsch-ukrainisches phraseologisches Wörterbuch: У 2 т.

Див. 235–236.

Deutsch-Ukrainisches elektrotechnisches Wörterbuch = Німецько-український електротехнічний словник.

Див. 1120.

1986

388. Німецько-український словник = Deutsch-Ukrainisches Wörterbuch: Близько 20000 слів / Уклад. *З. О. Басанець* та ін.; За ред. *Е. І. Лисенко.* — 2-е вид. — Київ: Рад. школа, 1986. — 527 с

1991

389. Німецько-українсько-російський словник: Близько 10000 слів / Упор. *Е. І. Лисенко, М. Р. Корольова, Л. І. Сергєєва.* — Київ: Освіта, 1991. — 239 с.

1994

390. Німецько-український словник: Близько 20000 слів / Уклад. *З. О. Басанець* та ін.; За ред. *Е. І. Лисенко.* — 3-є вид. — Київ: Освіта, 1994. — 414 с.

391. Німецько-український, українсько-німецький словник / Уклад. *З. О. Басанець,* та ін. — Київ: Феміна, 1994. — 731 с.

392. Німецько-український словник: 80000 слів / Уклад. *Я. Ярема.* — Київ: МП "Пам'ятки України", 1994. — 730 с. — Перевидання словника з 1941 р.

393. Словник німецько-український, українсько-німецький = Wörterbuch Deutsch-Ukrainisches, Ukrainisch-Deutsches: Понад 40000 слів та словосполучень. Для загальноосвітніх шкіл та вищих навчальних закладів / Уклад. *З. О. Басанець* та ін. — Ірпінь: ВТФ "Перун", 1994. — 639 с.

1997

394. Новий німецько-український, українсько-німецький словник: 45000 слів / Вступ. слово *Ярослави Погребенник*; Уклад. *О. П. Пророченко*; Провід. ред. *О. П. Івакін*. — Київ: Вид-во "Аконіт". — 1997. — 683 с. — (Серія "Нові словники").

УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКІ

1722–1804

395–398. Лексикон сирѣчъ словесник словенскій, имѣющь в себѣ словеса первѣє славенскія азбучныя, посем же полскія. — Супрасль: Друк. Монастиря ЧСВВ, 1722. — 32 л.

* 2-е вид. — Почаїв, 1751.

3-є вид. — Почаїв: Друк. Почаїв. Лаври, 1756. — 42 л.

4-е вид. — Почаїв: Тип. Монастиря ЧСВВ, 1804. — 89 л.

Переробка-переклад польською мовою Лексикону П. Беринди.

1830

399. Левицький Й. Приручний словарь славено-полскій, или собраніє реченій славенских неудоб разумітелних обрітающихся в книгах церковних на язик полскій толкованих. — Лвигород [Львів], 1830. — 8, 148 с.

Становить свого роду продовження відомих у 18 ст. супрасльських і почаївських "словено-польських" словників. Містить 4500 виразів.

1840

400. Słowniczek mniej zrozumiałych słów ruskich // Żegota Pauli. Pieśni ludu ruskiego w Galicyi. — T. 2. — Lwów: Nakł. K. Jabłońskiego, 1840. — 205 s: словничок (12 с.).

650 українських слів з перекладом або поясненням польською мовою. Перший українсько-польський словник.

1866–1867

401. Słowniczek ukraińsko-polski // Sioło. — 1866. — Z. 1. — C. 187–192; Z. 2. — C. 189–192; Z. 3. — C. 189–192; 1867. — Z. 4. — C. 181–188.

1920

402. Słownik ukraińsko-polski i polsko-ukraiński = Українсько-польський і польсько-український словник / Уклад. *І. Свєнціцький*. — Львів, 1920. — 192 с.

6000 українських і 3400 польських слів.

1931

403. Грицак Є., Кисілевський К. Українсько-польський і польсько-український словник із вступними заввагами про обі мови й зразками відмін. Ч. 1: Українсько-польський словник / Передм.: с. V–XII. — Львів: Накл. книгарні НТШ, 1931. — 542 с.

Словник містить понад 50000 слів.

Рецензії:

Словники // Література. Мистецтво. Наука. Додаток до "Мети" 1931. — Ч. 41; Словники // Неділя. — 1931. — Ч. 47.

1936

404. Лазарук Я. Словник українсько-польський і польсько-український з узглядненням важнішої термінольоґії природничої, математичної й ґеоґрафічної: 13000 слів, з начерком граматики української мови. — Броди: Накл. авт., 1936. — 64 с.

1957

405. Słownik ukraińsko-polski: zawiera okolo 30000 wyrazów / In-t Polsko-Radziecki; Pracownia filologii ukraińskiej; Pod. red. *S. Hrabca, P. Zwolińskiego*; Wstęp: s III–VI. — Warszawa: PWN, 1957. — 832 s.

Рецензія:

Мариниченко В. Г., Марусенко Т. О. // Наук. записки Ін-ту мовознавства ім. О. Потебні АН УРСР. — Т. 15: Мовознавство. — 1959. — С. 115–120.

1990

406. Українсько-польський і польсько-український словник / Уклад. *Є. Грицак, К. Кисілевський*: Ч. 1: Українсько-польський словник. — Варшава: Вид-во Międzymorze, 1990. — 542 с. — Передрук з видання 1931 р.

1995

407. Говоримо польською = Mówimy po polsku: Говорим по-польски: Українсько-російсько-польський розмовник для ділової людини / Уклад. *Н. Г. Шишкіна.* — Київ: Голов. спеціаліз. ред. літ мовами нац. меншин України, 1995. — 271 с.

ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКІ

1931

408. Грицак Є., Кисілевський К. Українсько-польський і польсько-український словник із вступними заввагами про обі мови й зразками відмін. Ч. 2: Польсько-український словник. — Львів: Накл книгарні НТШ, 1931. — 560 с.

1934

409. Підручний словничок польсько-український і українсько-польський / Уклад. *Я. Лазарук.* — Станіславів: Союзна друкарня, 1934. — 56 с.

Рецензія:

Ставничий І. // Рідна мова. — 1936. — N 12. — С. 561–664.

1958

410. Польсько-український словник: У 2-х т. / Редкол. *А. І. Генсьорський, Л. Л. Гумецька* (гол. ред.), *І. М. Керницький, Й. М. Онишкевич, М. І. Рудницький.* — Київ: Вид-во АН УРСР, 1958. —

Т. 1: A–N. — 696 с.

1959–1960

411. Словник польських скорочень / Архівне управління УРСР. Уклад. *Я. Р. Дашкевич.* — Київ, 1959. — 79 с.

Словник охоплює близько 3000 скорочень слів, що зустрічаються в архівних документах та в літературі польською мовою періоду 1918–1939 pp.

412–413. Польсько-український словник: У 2-х т. / Редколегія *А. І. Генсьорський, Л. Л. Гумецька* (гол. ред.), *І. М. Керницький, Й. М. Онишкевич, М. І. Рудницький.* — Київ: Вид-во АН УРСР, 1958–1960. —

Т. 2. Ч. 1: O–R. — 1959. — 576 с.

Т. 2. Ч. 2: S–Z. — 1960. — 608 с.

Рецензія:

Ластовецька Г. К., Денисюк І. О. // Слов'янське мовознавство. — 1961. — Т. 3. — С. 212–217.

1991

414. Польсько-російсько-український словник / Уклад. *С. Левинська, Т. Старак.* — Київ: Рад. школа, 1991. — 478 с.

1994

415. Будняк Д., Панько Т. Польсько-український розмовник = Rozmówki polsko-ukraińskie. — Львів: Світ, 1994. — 98 с.

1997

416. Словник польсько-церковнослов'янсько-український *Теодора Витвицького* з половини XIX сторіччя = Słownik polsko-cerkiewnosłowiańsko- ukraiński *Teodora Witwickiego* z połowy XIX wieku / Опрацював і підготував до друку *Йосип Дзендзелівський*; Red. naukowy *Janusz Rieger*. — Warszawa: Wyd-wo naukowe "Semper", 1997. — Передмова: 25 с.; Словник: 394 с.; Індекс українських та церковнослов'янських слів: с. 391–611.

УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІ

1798

417. Собраніе Малороссійскихъ словъ содержащихся въ Енеидѣ и сверхъ того еще весьма многихъ иныхъ, издревле вошедшихъ въ Малороссійское нарѣчіе съ другихъ языковъ, или и коренныхъ Россійскихъ, но не употребительныхъ // Енеида на малороссійский языкъ перелицїованная *И. Котляревскимъ*. Ч. 1. — Санктпетербургъ: Изд. М. Парпуры, 1798. — Словник: 23 с.

972 слова.

П. Житецький, один з найкращих знавців рукописної спадщини І. Котляревського, вважав, що автором словника до першого видання "Енеїди" був Парпура.

1808

418. Собраніе Малороссійскихъ словъ содержащихся въ Енеидѣ и сверхъ того еще весьма многихъ иныхъ, издревле вошедшихъ въ Малороссійское нарѣчіе съ другихъ языковъ, или и коренныхъ Россійскихъ, но не употребительныхъ // Енеида на малороссійский языкъ перелицїованная *И. Котляревскимъ*. Ч. 1. — 2-е изд. — Санктпетербургъ: Изд. М. Парпуры, 1808. — Словник: 23 с.

1809

419. Словарь малороссійскихъ словъ, содержащихся в Энеиде и многихъ иныхъ в Малороссіи употребительныхъ, исправленный, умноженный и дополненый словами для четвертой части // Виргилиева

Энеида на малороссійский языкъ переложенная *И. Котляревскимъ*, вновь исправленная и дополненная противу прежнихъ изданий. — Ч. 1–4. — Санктпетербургъ: В медицинской типографии, 1809. — Словник: 18 с.

1125 слів.

1818

420. Краткій малороссійскій словарь // *Павловскій А.* Грамматика малороссійскаго нарѣчія. — Санктпетербургъ, 1818. — С. 24–74

Словничок (1131 слово) поділяється на 4 частини: а) Простые слова; б) Слова, принадлежащие к натуральной истории (149 ботанічних, зоологічних та ін. термінів); в) Имена, даваемые при рождении (71 ім'я); е) Фразы, пословицы и приговорки малороссійскіе (146 приказок, прислів'їв та ін. фразеологічних зворотів).

1819

421. Цертелев Н. Опытъ собранія старинныхъ малороссійскихъ пѣсней. — Санктпетербургъ: Въ тип. Карла Крайя, 1819. — 64 с. — Словник: с. 59–64.

Словничок на 218 українських слів, перекладених або пояснених російською мовою.

1823

422. Войцехович И. Собрание слов малороссійскаго нарѣчія // Труды Общества любителей российской словесности при Москов. ун-те. — 1823. — Кн. 2. — С. 284–326.

Перший самостійний українсько-російський словник. 1173 слова.

1842

423. Словарь малороссіскихъ словъ, содержащихся в Энеиде, с русским переводом // Виргилиева Энеида, на малороссійский языкъ переложенная *И. Котляревскимъ*. — Харьковъ: Въ университетской типографии, 1842. — Словник: 32 с.

1855

424. Афанасьев-Чужбинский А. Словарь малорусскаго нарѣчія. Материалы для сравнительнаго и объяснительнаго словаря и грамматики русскаго языка и других славянских нарѣчій // Известия АН по отделению русского языка и словесности. — Санктпетербургъ, 1855. — Т. 4. — С. 1–176.

1861

425. Вовчок М. Повістки (Народні оповідання). — 2-е виданнє. — Петербургъ: Коштомъ Н. Тиблена, 1861. — 158 с.— Додаток: Словник українсько-російсько-польський: 21 с.

Словничок містить 1300 слів.

426. Шейковский К. В. Опыт южнорусского словаря. Т. 1: А–Б. — Кіевъ, 1861. — 223 с.

Містить 1087 слів. До першої частини додані "Дополнения и поправки" (на 186 слів) і "Приложение I. Собственные имена и названия местностей", що включає 208 імен, прізвищ і географічних назв. Реєстрові слова всі з наголосами. При іменниках зазначаються, вперше в українській лексикографії, їх рід і форми родового відмінка однини. У списку джерел подано 30 назв.

Рецензії:

Гатцук А. Опыт южнорусского словаря К. Шейковского // Основа. — 1862. — Кн. 7. — С. 71; *Лазаревский Б.* Известие о южнорусском словаре К. Шейковского // Основа. — 1862. — Кн. 3. — С. 57–61; *Номис М.* Дещо про українські писання і про словозбір К. Шейковського // Черниговский листок. — 1862. — N 2–3.

1873

427. Словниця української (або югово-руської) мови — Словарь украинского (или южно-русского) языка. Праця *Ф. Піскунова.* Власність видатчика. — Одеса: Вид. Одеського книгопродавця Г. П. Распопова, 1873. — 152 с.

Словник складається з передмови, самого словника і 12 додатків. Після передмови, яку Б. Грінченко називає "безграмотною", Піскунов подає "українську азбуку" з порядком літер, як у латинському алфавіті. За цією ж "азбукою" укладено словник. Джерел до словника автор не вказує. Число реєстрових слів близько 8000.

1882

428. Словарь живого народного письменного и актового языка русских южан Российской и Австро-Венгерской империи = Словник живої народної письменної і актової мови руських югівчан Російської і Австрійсько-Венгерської цесарії / Сост. *Ф. Пискунов.* — Изд. 2 испр. и знач. пополненное. — Кіевъ, 1882. — 304 с.

Словник Піскунова у другому виданні містить понад 15 тисяч реєстрових слів. Український алфавіт поданий у нормальному порядку.

Рецензії:

Соболевский А. // Рус. филол. весник. — 1883. — Т. 9. — С. 352–353, *Шейковский К.* Словарь живого народного, письменного актового языка русских южан Российской и Австро-Венгерской империи, составил *Ф. Пискунов.* — 2 изд. // Филол. записки. — 1884. — Вип. 4. — С. 1–20

1884–1886

429–430. Шейковский К. В. Опыт южнорусского словаря

Т. 5. Вып. 1: Т–Ю. — Москва, 1884. — 276 с.

Т. 5. Вып. 2: Т–Я. — Москва, 1886. — 276 с.

Через 22 роки після виходу 1-го тому К. Шейковський видав лише частину кінцевого тому. Весь зібраний ним впродовж 28 років словниковий матеріал згорів під час пожежі, тож авторові вдалося відтворити лише свіжіший матеріал.

1892

431. Афанасьев-Чужбинский А. С. Словарь малорусскаго нарѣчія // *Афанасьев-Чужбинский А. С.* Собрание сочинений. Т. 9: Стихотворения. Словарь малорусскаго нарѣчія. — Санктпетербургъ: Книгоиздательство Германъ Топпе, 1892. — С. 289–464.

Українсько-російський словник на 6 тисяч слів (літери А–З).

1909–1917

432–434. Дубровський В. Українсько-російський словник / Ред. *І. Стешенко.* — Київ: Час, 1909. — 318 с.

2-е вид. — Київ, 1914. — 347 с.

3-е вид. — Київ, 1917. — 361 с.

Рецензії:

Огієнко І. // ЛНВ. — 1909. — Кн. 4. — С. 200–205; *Доманицький В.* // ЗНТШ. — 1909. — Т. 89. — С. 223–228; *Стешенко І.* В справі українського словника, "Час", випущеного під моєю редакцією. [Відповідь рецензентам І. Огієнкові і В. Доманицькому] // Рада. — 1909. — N 136. — С. 3; *Доманицький В.* [Відповідь І. Стешенкові] // Рада. — 1909. — N 136. — С. 3.

* **435. Українсько-московський** словник. — Прилуки, 1917. — 92 с.

* **436. Українсько-російський** словник / Уклад. *Ф. Безкровний, С. Переяславець.* — Гельсингфорс [Гельсінкі], 1917. — 131 с.

Рецензія:

Лобода А. // Книгар. — 1918. — Ч. 15. — С. 907–911.

1918

437–439. Дубровський В. Словник українсько-московський. —
4-е вид. — Київ: Рідна мова, 1918. — 361 с.
5-е вид. — Київ: Рідна мова, 1918. — 362 с.
6-е вид. — Київ: Рідна мова, 1918. — 4, 361 с.
Рецензія:
Лобода А. // Книгарь, 1918. — Ч. 15. — С. 910–911.

*** 440. Карманный** украинско-русский словарь затруднительных для понимания украинских слов (С указанием произношения, названия месяцев, праздников и др. особенностей). — Харків: Просвіта, 1918. — 80 с.

441. Кишеньковий українсько-російський словник / Уклад. *О. Гудим.* — Конотоп, 1918.

1920

442. Яворницький Д. І. Словник української мови. — Катеринослав: Слово, 1920. — Т. 1: А–К. — 411 с. — [На обкл. 1919 р].

Словник був задуманий як доповнення словника Грінченка — особливістю його є те, що він містить тільки слова, відсутні у Грінченковім словнику. На жаль, надрукований був тільки 1 том (близько 5000 слів).

1923–1925

443–445. Практичний українсько-російський словник / Уклад. *Л. Савченко.* — Київ: ДВУ, 1923. — 270 с.
2-е вид. — Київ: ДВУ, 1924. — 270 с.
3-є вид. — Київ: ДВУ, 1925. — 270 с.

446. Словничок "Пролетарської правди": Українсько-російський / Уклад. *М. Гладкий.* — Київ: Пролетарська правда. — 1925. — 116 с.

1926

447. Ніковський А. Українсько-російський словник. — Київ: Горно, 1926. — 864 с.
Рецензія:
Гладкий М. // Пролетарська правда. — 1927. — N 6. — С. 5; *Єрський М.* // Комуніст. — 1927. — N 13. — С. 5.

448–449. Практичний українсько-російський словник / Уклад. *Л. Савченко.* —

4-е вид. — Київ: Книгоспілка, 1926. — 270 с.

5-е вид. — Київ: Книгоспілка, 1926. — 270 с.

450. Практичний українсько-російський словник: Коло 10000 слів / Уклад. *І. Сабалдир.* — Київ: Час, 1926. — 436 с.

Рецензія:

Кияниця П. // Пролетарська правда. — 1926. — N 107. — С. 6, *Ткачук І.* // Зоря. — 1926, квітень. — N 16. — С. 29-30.

1927

451. Ніковський А. Українсько-російський словник. — 2-е вид. — Київ: Горно, 1927. — 864 с.

1930

452. Ізюмов О. Українсько-російський словник: За новим правописом. — Харків; Київ: ДВУ, 1930. — 980 с.

453. Практичний українсько-російський словник / Уклад. *В. Маньківський, М. Щербак.* — Харків; Київ: ДВУ, 1930. — 163 с.

1953–1963

454–459. Українсько-російський словник: В 6 т. / АН УРСР. Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Гол. ред. *І. М. Кириченко.* — Київ: Вид-во АН УРСР. —

Т. 1: А–Жюрі / Ред. кол.: *Т. В. Зайцева, М. Т. Рильський*; Передм.: с. V–XXV. — 1953. — 506 с.

Т. 2: З–Н / Ред. *Т. В. Зайцева.* — 1958. — 767 с.

Т. 3: О–Подаруночок / Ред. *В. С. Ільїн.* — 1961. — 528 с.

Т. 4: Податель–П'ять / Ред. *В. С. Ільїн.* — 1961. — 507 с.

Т. 5: Р–С / Ред. *С. П. Левченко, Л. С. Паламарчук, Л. Г. Скрипник.* — 1962. — 592 с.

Т. 6: Т–Я / Ред. *Т. В.Зайцева, С. П. Левченко.* — 1963. — 618 с.

Рецензії:

Кундзич О. Новий українсько-російський словник (нотатки письменника) // Літературна газета. — 1953. — 1 жовт.; *Ващенко В. С.* // Українська мова в школі. — 1954. — N 1. — С. 81–83; *Гумецька Л. Л.* // Українська мова в школі. — 1954. — N 1. — С. 77–80; *Лукаш Н. А.* // Вопросы языкознания. — 1954. — N 6. — С. 212–129; *Лукаш М.* // Вітчизна. — 1954. — N 3. — С. 150–161; *Малощицкий С.* // Новый мир. — 1954. — N 1. — С. 269–271; *Кириченко І.* Відповідь рецензентам // Вітчизна. — 1954. — N 11. — С. 151–157; *Левченко С. П.* До обговорення українсько-російського словника 1953 р. Т. 1. (Принципи його побудови – відповідь на

рецензії) // Вітчизна. — 1954. — N 8. — С. 133–141; *Пилинський М. М.* // Вітчизна. — 1961. — N 4. — С. 192–199; *Бурячок А. А.* Видатна культурна подія // Вечірній Київ. — 1963. — 10 верес.; *Пилинський М. М.* Українсько-російський, шеститомний // Літературна Україна. — 1963. — 17 верес , *Лукаш М.* Новий "Українсько-російський словник" // Вітчизна. — 1963 — N 3; *Бурячок А. А.* Подвиг українських словникарів // Вітчизна. — 1964. — N 7. — С. 201–205; *Караванський С.* Не занедбуймо фразеологію' // Літ Україна. — 1964. — 7 січ.; *Романовский Н.* Нужное и ценное издание // Радуга. — 1964. — N 6. — С. 177–180; *Гумецька Л. Л.* // УМЛШ. — 1965. — N 1. — С. 82–87.

1964–1965

460–461. Українсько-російський словник / Уклад. *В. С. Ільїн, К. П. Дорошенко, С. П. Левченко* та ін. — Київ: Наук. думка, 1964. — 1064 с.

2-е вид. — Київ: Наук. думка, 1965. — 1064 с

1971

Українсько-російський і російсько-український фразеологічний словник.

Див. 230.

1972

462. Бучко Д. Г. Словарь малороссийского наречия *О. Павловського* // З історії української мови: До 150-річчя "Грамматики" О. Павловського. — Київ: Наук. думка, 1972. — С. 91–115.

Публікує текст рукописного словника О. Павловського 1826 р. (букви А–Б) разом з "Предизвещением", що становить собою короткий виклад принципів, якими керувався автор при укладанні словника. Завершується публікація припискою П. І. Кеппена, на пропозицію якого Павловський уклав свій словник.

1978

Українсько-російський і російсько-український фразеологічний словник.

Див. 231.

1984–1990

463–465. Українсько-російський словник / АН УРСР. Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Уклад. *В. С. Ільїн, К. П. Дорошенко,*

С. П. Левченко та ін.; Відп. ред. *Л. С. Паламарчук, Л. Г. Скрипник*. —
5-е вид. — Київ: Голов. ред. УРЕ, 1984. — 937 с.
6-е вид. — Київ, 1986. — 937 с.
7-е вид. — Київ: Голов. ред. УРЕ, 1990 — 937 с

1991

Українсько-російський і російсько-український фразеологічний словник.
Див. 232.

РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКІ

1861

466. Левченко М. Заметки о русинской терминологии // Основа. — 1861. — Кн. 7. — Додаток: Небольшой русинский терминологический словарь: с. 183–186.

Автор виступає проти вживання іншомовних термінів і подає українські відповідники до них

1862

467. Ефименко И. По поводу заметки г. Левченка "О русинской терминологии" // Основа. — 1862. — Серпень (августъ). — С. 45-52

Автор підтримує думку М. Левченка, робить окремі зауваження і пропонує свої переклади запозичених термінів на літеру А.

1874

468. Опыт русско-украинского словаря / Сост. *Левченко М.* — Кіевъ, 1874. — 188 с.

7600 російських слів з українським перекладом. Перший російсько-український словник. Додаток: "Личные имена южноруссов" (154 чол. і 57 жін.) і географічні назви.

Рецензія:

Кримський А. Російсько-український словник М. Левченка // Зоря. — 1896.

1892

469. Тимченко Е. Русско-украинский словарь. Вып. 1: А–Б. — Кіевъ, 1892. —119 с.

Рецензія:

Мусій Ш-ко [*Кононенко М.*] // Зоря. — 1893. — С. 118.

1893–1905

470–473. Словарь російсько-український: У 4 т. / Зібрали і впорядкували *М. Уманець* і *А. Спілка.* — Львів· Тип. Т-ва ім. Шевченка. —

Т. 1: А–К / Передм.: с. III–VIII. — 1893. — 318 с.

Т. 2: К–П. — 1894. — 285 с.

Т. 3: П–Р. — 1896. — 6, 286 с.

Т. 4: С–Я / Післямова *М. Уманця*, [датована 1899 роком]. — 1898. — 2, 238 с

Словник містить близько 37000 слів.

М. Уманець — це М. Комаров, а А. Спілка — одеська група співробітників М. Уманця.

Словник Уманця і Спілки — наслідок 20-річної роботи великої групи працівників. Ще на поч. 70-х років укладали його члени Київської української громади — М. Старицький, О. Пчілка, М. Комаров Пізніше робота продовжувалась в Умані, куди переїхав М. Комаров, а закінчується членами Одеської української громади під керівництвом М. Комарова. Другий в Україні російсько-український словник.

Рецензії:

Смаль-Стоцький С. // Буковина. — 1893. — Ч. 15–17, 19; *Крымский А.* // Этногр. обозрение. — 1894. — N 6. — Кн. 20. — С. 155–161; *Б.* // ЗНТШ — 1895. — Т. 88. — С. 55; *Драгоманов М.* // Народ. — 1895. — N 17.

474–477. Словарь русско-галицкій, составлен *А. Гуртом*· У 4 т. — Вѣна: Тип. А. Яспера. —

Т. 1: А–К. — 1905. — 318 с.

Т. 2: К–П. — 1896. — 285 с.

Т. 3: П–Р. — 1896. — 6, 286 с.

Т. 4: С–Я. — 1896. — 2, 238 с.

Це словник Уманця і Спілки, виданий без змін. Згідно інформації І. О. Левицького, цей тираж словника призначений для відправки до Російської України. Мабуть, Т. 1 датований 1905 р., коли в Росії було дозволено видання українською мовою.

478–479. Тимченко Е. Русско-малороссийский словарь В 2 т Кіевъ: Тип. Имп. Университета Св. Владимира Н. Т Корчакъ-Новицкаго, 1897 1899

Т. 1: А–О / Передм ивг · с. 1–11; Список скорочень: с III–IV — 1897. — 307 с.

Т. 2: П–Θ. — 1899. — 267 с. — На звороті тит. с. 1898 р

Розміром (40000 слів) цей словник перевищував словник М Уманця і Спілки, але своїм опрацюванням істотно поступався перед ним.

Рецензії:

ЛНВ. — 1898. — Т. 1. — Бібліографія. — С. 111–112; "Киевская старина". — 1898. — IX. — С. 96–97.

1918

480. Дубровський В. Словник московсько-український — Київ Рідна мова, 1918. — 542 с.

Рецензія:

Лобода А. // Книгар, 1918. — Ч. 15. — С. 907–910.

481. Кишеньковий московсько-український словник: Біля 3000 слів з додатком абетки. Короткі правила правопису й бібліографічний покажчик / Уклад. *Г. Багрій.* — Київ: Вид. т-ва "Книга", 1918. — 89 с.

482. Кишеньковий російсько-український словничок / Зложив *О. Гудим.* — Конотоп: Друкарня Союзу Кооперативів, 1918. — 128 с.

483. Московсько-український словник. — Київ: Час, 1918. — IV, 235 с.

Рецензія:

Лобода А. // Книгар, 1918. — Ч. 15. — С. 907–910.

484. Московсько-український словник / Уклад. *Г. Д. Багрій.* — Київ, 1918. — 89 с.

485. Московсько-український словник / Уклад. *М. Каменецький.* — Полтава: Труд, 1918. — 456 с.

486. Практичний словник русько-український. — Кам'янець-Подільський: Поділля, б. р. — 80 с.

487. Практичний словничок московсько-український / Уклад. *В. Гребінковський.* — Київ, 1918. — 36 с.

488. Практичний словничок російсько-український. — Радомишель: Народне діло, б. р. — 48 с.

489. Російсько-український словник: Більше як 3000 слів і виразів / Уклад. *М. Кангвець.* — Київ, 1918. — 63 с.

490–492. Російсько-український словник. Зложений згідно з найкращими літературними і науковими джерелами: Містить більше 18000 слів і виразів з потрібними поясненнями для ділових, юридичних і літ. робіт / Уклад. *І. Перебендя* [*О. Кониський*]. — Київ: Вид-во І. Симоненка, 1918. — 193 с.

Вид. 2-е. — Київ: Вид-во І. Симоненка, 1918. — 193 с.

Вид. 3-є. — Київ: Вид-во І. Симоненка, 1918. — 193 с.

493–494. Російсько-український словник: У 2 т. / Уклад. *С. Іваницький, Ф. Шумлянський.* — Вінниця: Вид-во Від. Нар. Освіти, 1918. —

Т. 1: А–О. — 266 с.

Т. 2: П–Я. — 250 с.

495. Російсько-український словник з додатком канцелярського словника / Уклад. *В. Буряченко.* — Одеса: Вид-во Фесенка, б. р. — 397, 3 с.

496–497. Русско-украинский словарь / Сост. *Б. Степаненко.* — Київ: Вид-во "Жизнь", 1918. — 222 с.

2-е вид. — Київ: Вид-во "Жизнь", 1918. — 222 с.

498. Русско-украинский словарь / Сост. *А. П. Томиленко, М. Д. Антонович.* — Лохвица, 1918. — 209 с.

499. Русько-український словник по Кміцикевичові й другим працям / Уклад. *П. Шестопал.* — Ромен, 1918. — 160 с.

500. Словник московсько-український / Уклад. *М. Коломійченко.* — Київ: Дніпро, 1918. — 284 с.

501. Словник практичний російсько-український = Карманный практический русско-украинский словарь. — Київ: Народное Слово, 1918. — 46 с.

502–506. Словник російсько-український / Уклад. *П. Терпило.* — Київ, 1918. — 228 с.

Вид. 2-е. — Київ, 1918. — 252 с.

Вид. 3-є. — Київ, 1918. — 252 с.

Вид. 4-е. — Київ, 1918. — 252 с.

Вид. 5-е, перероб. і випр. — Київ, 1918. — 304 с.

1919

507. Московсько-український словник / Уклад. *І. Федоренко.* — Київ, 1919. — 104 с.

1923

508. Практичний російсько-український словник. — Київ: ДВУ, 1923. — 167 с.

509–510. Російсько-український словник: У 2 т. / Уклад. *С. Іваницький, Ф. Шумлянський.* — 2-е вид. — Катеринослав; Ляйпціґ: Українське вид-во, 1923. — (Надруковано фотомех. способом з вид. 1918 р.). —

Т. 1: А–О. — 266 с.
Т. 2: П–Я. — 250 с.

1924

511–513. Практичний російсько-український словник. —
Вид. 2-е. — Київ: Час, 1924. — 167 с.
Вид. 3-є. — Київ: Час, 1924. — 167 с.
Вид. 4-е. — Харків: ДВУ, 1924. — 167 с.

514. Російсько-український словник / Гол. ред. акад. *А. Кримський*; Ред. *В. Ганцов, Г. Голоскевич, М. Грінченкова.* — Київ: Червоний шлях, 1924. —

Т. 1: А–Ж. — 290 с. — (Зб. істор.-філол. від. УАН, N 24. Комісія для складання словника української живої мови).

Рецензії:

Дармарос // Науково-тех. вісник. — 1926. — N 3. — С. 40–41; *Синявський О.* Велика подія // Нова книга. — 1925. — N 2; *Зеленин Д.* // Slavia, 1925. — R. IV. Z. 3. — С. 587–590. — (Kritiky a referaty); В справі друкування "Російсько-українського словника УАН" // Пролетар правда. — 1925. — N 213. — С. 6; Російсько-український словник живої мови (УАН) // Пролетар. правда. — 1927. — N 253. — С. 6; *Курило О.* // На мовознавчому фронті. — 1931. — Кн. 1; *Марковський Б.* // На мовознавчому фронті. — 1931. — Кн. 1. *Калинович М.* // На мовознавчому фронті. — 1931. — Кн. 1; *Синявський О.* // На мовознавчому фронті. — 1931. — Кн. 1.

515. Словарь российсько-український / Зібрали і впорядкували *М. Уманець* і *А. Спілка.* — Берлін: Вид-во "Українське слово", 1924. — 1149 с. — Передруковано з видання 1893–1898 рр. фотогр. способом.

Рецензія:

Кримський А., Комар М. // *Кримський А. Є.* Розвідки, статті та замітки. — Київ, 1928. — С. 303–309.

1925

516. Практичний російсько-український словник / Уклад. *Л. Савченко.* — 5-е вид. — Харків: ДВУ, 1925. — 167 с. — [Укладач вказаний лише у цьому виданні].

Рецензія:

Йогансен М. // Нова книга. — 1925. — N 2. — С. 33–34.

517–518. Російсько-український словник: У 2 т. / Уклад. *С. Іваницький, Ф. Шумлянський.* — 3-є вид. — Ляйпціг, Харків: ДВУ, 1925. —

Т. 1: А–О. — 266 с.

Т. 2: П–Я. — 250 с

Додаток: Найголовніші правила українського правопису. — С I-XII.

1926

519. Ізюмов О. Практичний російсько-український словник Правила правопису та фразеологія. — Київ, 1926. — 216 с.

520. Ізюмов О. Російсько-український словник / Від авт с. 5-6. — Київ: Книгоспілка — 1926. — 656 с — Додаток "Географічні назви". "Імена людей": с. I–XIII.

Рецензії:

Гладкий М. // Життя й Революція. — 1926. — N 7. — С. 116 (бібліографія); *Туркало К.* // Пролетарська правда. — 1926. — N 128. — С 5

521. Практичний російсько-український словник / Уклад. *М. Йогансен, М. Наконечний, К. Німчинов, Б. Ткаченко.* — Дніпропетровськ: ДВУ, 1926. — 238 с.

Рецензії:

Станіславський М. // Голос українізатора. — 1927. — N 2 — С 88; *Цебенко Б.* // Шлях освіти. — 1927. — N 1. — С. 243–253; *Єрський М.* // Комуніст. — 1927. — N 13.

1927

522–523. Ізюмов О. Російсько-український словник. —

2-е вид. — Київ: Книгоспілка, 1927. — XIII, 656 с.

3-є вид.— Київ: ДВУ, 1927. — XIII, 656 с.

524. Російсько-український словник / Гол. ред. акад *А. Кримський.* —

Т. 3: О–П / Ред. *В. Ганцов, Г. Голоскевич, М. Грінченкова, А. Ніковський*; Гол. ред. *С. Єфремов.* Вип. 1· О–Поле. — Харків. ДВУ, 1927. — 336 с.

1928

525. Російсько-український словник / Гол. ред. акад *А. Кримський.* —

Т. 3: О–П. Вип. 2: Поле–пячение / Ред. *В. Ганцов, Г. Голоскевич, М. Грінченкова* та ін. — Київ: ДВУ, 1928. — С. 387–654. — (Збірник істор.-філол. відділу УАН, N 24. Комісія для складання словника української живої мови).

1929

526. Російсько-український словник / Гол. ред. акад. *А. Кримський.* —

Т. 2. Вип. 1: З–К. — Київ, 1929. — 392 с.

1930

527. Ізюмов О. Російсько-український словник. — 4-е вид., доп. й випр. за новим правописом. — Харків; Київ: ДВУ, 1930. — 901 с.

1932–1933

528–529. Російсько-український словник / Гол. ред. акад. *А. Кримський.* —

Т. 2. Вип. 2: Л–намыкивать / Упоряд.-ред. *М. Калинович, В. Ярошенко.* — Київ: Українська радянська енциклопедія, 1932. — С. 393–728.

Т. 2. Вип. 3: Намыл–нять. — Київ: Українська радянська енциклопедія, 1933. — С. 729–1054.

1937

530. Російсько-український словник / Ін-т мовознавства АН УРСР; Упор. *І. Кириченко, С. Василевський, Є. Рудницький.* — Київ: Вид-во АН УРСР, 1937. — 890 с.

Близько 45000 слів. Крім загальномовної лексики, до словника увійшла найуживаніша термінологія і номенклатура, а також імена людей, географічні назви і назви народів, абревіатури.

1940

531. Російсько-український словник (Проект) / АН УРСР. Ін-т мовознавства; За ред. *М. Калиновича, М. Грунського, І. Кириченка.* — Київ, 1940. — 192 с.

1948

532. Русско-украинский словарь: 80000 слов / АН УССР. Ин-т языковед. им. А. А. Потебни; Глав. ред. *М. Я. Калинович*; Члены редкол.: *Л. А. Булаховский, М. Ф. Рыльский.* — Москва: Изд-во иностр. и нац. словарей. — 1948. — XV, 2, 799 с.

Рецензії:

Білодід І. К. Новий російсько-український словник // Рад. Україна. — 1948. — 28 січня; *Левченко С.* // Рад. школа. — 1948. — N 1. — С. 57–61;

С. Н. // Слав. яз. — 1948. — N 6. — С. 59; *І. С. [Свєнціцький І. ?]* // Мовознавство. — 1948. — Т. 6. — С. 95–102; *Нирва И.* Новый русско-украинский словарь // Наддніпрянська правда. — 1948. — 26 берез.; *Щербина І.* Визначне надбання української культури (Про російсько-український словник 1948 р.) // Вільна Україна. — 1948. — 22 берез.; *Виноградов В. В.* // Сов. книга. — 1950. — N 12. — С. 91–98.

1955

533. Русско-украинский словарь: 80000 слов / АН УССР. Ин-т языковед. им. А. А. Потебни; Глав. ред. *М. Я. Калинович*, Члены редкол.: *Л. А. Булаховский, М. Ф. Рыльский.* — Киев: Изд-во АН УССР, 1955. — XX, 803 с.

Фотографічне перевидання Словника 1948 р., з деякими виправленнями й доповненнями.

Рецензії:

Агуф М. А. // Вісник АН УРСР. — 1956. — N 10. — С. 78–80; *Грицютенко І. Є.* // Праці Одеського ун-ту. — Т. 147. — Сер. філол. наук. — 1957. — Вип. 6. — С. 171–178.

1961

534. Русско-украинский словарь: 80000 слов / АН УССР. Ин-т языковед им. А. А. Потебни; Глав. ред. *М. Я. Калинович*; Члены редкол.: *Л. А. Булаховский, М. Ф. Рыльский.* — Киев: Изд-во АН УССР, 1961. — XX, 803 с.

1962

535. Русско-украинский словарь: 80000 слов / АН УССР. Ин-т языковед. им. А. А. Потебни; Глав. ред. *М. Я. Калинович*; Члены редкол.: *Л. А. Булаховский, М. Ф. Рыльский.* — Киев: Изд-во АН УССР, 1962. — XX, 803 с.

536. Русско-украинский словарь для средней школы / Сост *Д. И. Ганич, И. С. Олейник*; Под ред. *И. А. Варченко.* — Київ: Рад. школа, 1962. — 839 с.

Рецензії:

Сич В. Ф., Содоль Г. В. // УМЛШ. — 1964. — N 2. — С. 87–89.

1968

537–539. Русско-украинский словарь = Російсько-український словник: У 3 т. / АН УРСР. Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Ред. кол.: *І. К. Білодід (гол.), Й. А. Багмут, С. І. Головащук, Л. Л. Гумецька, В. С. Ільїн* та ін. — Київ: Наук. думка, 1968. —

Т. 1: А–М / Ред. *С. І. Головащук*; Передм с V XXIII 700 с

Т. 2: Н–приять / Ред. *С. І. Головащук, Л. А Коробчинська, М. М. Пилинський.* — 756 с.

Т. 3: Про–Я / Ред. *С. І. Головащук, Л. А. Коробчинська, М М. Пилинський.* — 727 с.

Рецензії:

Карий В. Вогонь не без диму // Вітчизна. — 1969. — N 8 — С 210–214, *Кирилюк Є., Жовтобрюх М.* Видатна праця українських лексикографів // Радянська Україна. — 1969. — 19 квіт.; *Масальський В. І.* Наш новий російсько-український // Літ. Україна. — 1969. — 25 берез , *Москаленко А.* // УМЛШ. — 1969. — N 7. — С. 88–90; *Паламарчук Л. С.* Словник, відзначений державною премією УРСР // Академія наук УРСР Наукова Рада з проблем "Закономірності розвитку національних мов у зв'язку з розвитком соціалістичних націй". Інформаційні матеріали. — Вип. 14. — Київ. — 1972. — С. 30–36.

1970

540–542. Русско-украинский словарь = Російсько-український словник: У 3 т. / АН УРСР Ін-т мовознавства ім О. О Потебні; Ред *І. К. Білодід.* — Київ: Наук думка, 1970. —

Т. 1: А–М / Ред. *С. І. Головащук.* — 700 с

Т. 2: Н–приять / Ред. *С. І. Головащук, Л. А. Коробчинська, М. М. Пилинський.* — 756 с.

Т. 3: Про–Я / Ред. *С. І. Головащук, Л. А. Коробчинська, М. М. Пилинський.* — 727 с.

1974–1979

543–544. Русско-украинский словарь / Сост. *Д. И. Ганич, И. С. Олейник.* —

2-е изд. — Київ: Рад. школа, 1974. — 880 с.

4-е изд., доп. — Київ: Рад. школа, 1979. — 1012 с.

1980–1981

545–547. Русско-украинский словарь: В 3-х т. / АН УССР Ин-т языковед. им. А. А. Потебни; Редкол.: *И. А. Багмут, И. К. Белодед* и др. — 2-е изд., испр. — Киев. Главн. ред УРЕ, 1980

Т. 1: А–М / Ред. *С. И. Головащук.* — 845 с

Т. 2: Н–Приять / Ред. *С. И. Головащук, Л. А. Коробчинская, Н. Н. Пилинский*, 1981. — 924 с.

Т. 3: Про–Я / Сост. *В. Калюжная.* — 1981. — 883 с.

1984

548. Російсько-український і українсько-російський словник / Уклад. *Д. І. Ганич, І. С. Олійник.* — Київ: Рад. школа, 1984. — 464 с.
Рецензія:
Явір В. В. // УМЛШ. — 1986. — N 1. — С. 72–74.

1987–1988

549–551. Русско-украинский словарь: Около 120000 слов: У 3 т. / АН УССР. Ин-т языковедения им. А. А. Потебни; Редкол.: *И. К. Белодед* (пред.) и др. — 3-е изд., стереотип. — Киев: Гл. ред. УСЭ, 1987. —
Т. 1: А–М / Сост. *С. И. Головащук* и др. — 1987. — XXVII, 845 с.
Т. 2: Н–приять / Сост. *Л. Коробчинская.* — 1988. — 924 с.
Т. 3: Про–Я / Сост. *В. Калюжная.* — 1988. — 883 с.

1989

552. Русско-украинский и украинско-русский словарь / Сост. *Д. И. Ганич, И. С. Олейник.* — 2-е изд., стереотип. — Київ: Рад. школа, 1989. — 463 с.

1990

553. Русско-украинский и украинско-русский словарь / Сост. *Д. И. Ганич, И. С. Олейник.* — Київ: Веселка, 1990. — 560 с.

554. Русско-украинский и украинско-русский словарь / Сост. *Д. И. Ганич, И. С. Олейник.* — 3-е изд. — Київ: Вища школа, 1990. — 560 с.

1991

555. Русско-украинский и украинско-русский словарь / Сост. *Д. И. Ганич, И. С. Олейник.* — 5-е изд., стереотип. — Київ: Рад. школа, 1991. — 560 с.

556. Русско-украинский разговорник / Сост. *Т. И. Панько, М. А. Тамбовцев.* — Львов: Свит, 1991. — 256 с.

1992

557. Ізюмов О. Практичний російсько-український словник. Правила правопису та фразеологія. — Київ: Т-во "Знання", 1992. — 176 с.

558. Російсько-український розмовник / Уклад *В. С. Калашник, А. Я. Опришко, А. О. Свашенко.* — Київ: Вища школа, 1992 — 217 с.

559. Русско-украинский и украинско-русский словарь: Отличающаяся лексика / Сост. *Л. И. Мацько, О. М. Сидоренко, С. В. Шевчук.* — Київ: Виша школа, 1992. — 255 с.

1993

560. Практичний російсько-український словник / Ін-т систем. досліджень освіти, Одес. ін-т нар. госп.; Уклад. *П. Г. Гопченко, А. Й. Ягодзінський.* — Київ: ІСДО, 1993. — 146 с.

561. Російсько-український і українсько-російський словник = Русско-украинский и украинско-русский словарь / Упоряд. *Д. І. Ганич, І. С. Олійник.* — 6-е вид., стереотип. — Київ: МП "Фенікс", 1993. — 560 с.

Понад 12000 слів.

1994

562. Російсько-український і українсько-російський словник = Русско-украинский и украинско-русский словарь / Уклад. *Д. І. Ганич, І. С. Олійник.* — 6-е вид., стереотип. — Київ: МП "Фенікс": Вид центр "Просвіта", 1994. — 560 с.

1995

563. Русско-украинский и украинско-русский словарь: Отличающаяся лексика / Сост. *Л. И. Мацько, О. М. Сидоренко, С. В. Шевчук.* — 2-е изд., доп. — Київ: Вища школа, 1995. — 283 с.

1996

564. Єрмоленко С. Я., Єрмоленко В. І., Ленець К. В., Пустовіт Л. О. Новий російсько-український словник-довідник: Близько 65 тисяч слів / Ін-т української мови НАН України. Український науково-виробн. центр "Рідна мова". Відділ з національних та мовних питань Київської держ. адміністрації. — Київ: Вид-во "Довіра", 1996. — 797 с. — (Б-ка державного службовця. Державна мова і діловодство).

565. Російсько-український і українсько-російський словник = Русско-украинский и украинско-русский словарь / Упоряд. *Д. І. Ганич, І. С. Олійник.* — 6-е вид., стереотип. — Київ: МП "Фенікс", 1996. — 560 с.

1997

566. Русско-украинский и украинско-русский словарь = Російсько-український і українсько-російський словник / Сост. *Д. И. Ганич, И. С. Олейник.* — 7-е изд., доп. и перераб. — Киев: А.С.К., 1997. — 560 с.

567. Русско-украинский словарик = Російсько-український словничок: Для учеников начальной школы: Около 6000 слов / Упоряд. *С. І. Головащук.* — Харків: Прапор, 1997. — 240 с.

1998

568. Караванський С. Російсько-український словник складної лексики. — Київ: Вид. центр "Академія", 1998. — 709 с. — (Словники XXI ст.).

Словник містить 35000 перекладів російських слів, граматичних форм та ідіом. Уперше в історії української лексикографії словник наводить переклади російських дієприкметників, утворюючи їх від реєстрових дієслів. Крім того, дає переклади фразеологічних зворотів, крилатих виразів, цитат з літературних творів.

РУМУНСЬКО-УКРАЇНСЬКІ

1963

569. Румунсько-український словник = Dicţionar Romîn-ucrainean / Уклад. *C. Drapaca, V. Rusnac, M. Gavrelciuc.* — Бухарест, 1963. — 561 с.

УКРАЇНСЬКО-СЛОВАЦЬКІ

1960

*** 570. Українсько-словацький** словник / Уклад. *І. Попель*; За ред. *М. О. Бучинської.* — Братіслава: Слов. пед. вид-во, 1960.

Рецензія:

Кочур Г. Перший українсько-словацький // Літ. Україна. — 1962. — 19 черв.

СЛОВАЦЬКО-УКРАЇНСЬКІ

1985

571. Slovensko-ukrajinský slovnik = Словацько-український словник / *P. Bunganič.* — Bratislava: Slovenske pedagogicke nakladatelstvo, 1985. — 674 s.

УКРАЇНСЬКО-СЕРБСЬКОХОРВАТСЬКІ

1979

572. Менац А., Коваль А. П. Українсько-хорватський або сербський словник. — Загреб: Вид-во Загреб. ун-ту, 1979. — 687 с.

Рецензія:

Медведєв Ф. П., Стоянов І. А. // Вісник АН УРСР. — 1981. — N 8. — С. 99–103.

1980–1981

*** 573. Školski** slovnjiki: [У 15 т.] / Red. *A. Chromiš, M. Čakan.* — Novi Sad: Zavod za vidavanje učebnjikoch, 1980–81. — 1206 c.

Серія русинсько-сербохорватських словників охоплює різні класи слів і термінів і кожен том має свого упорядника. Теми, які охоплюють словники: педагогічна, будівництво, деревообробна прмисловість, економіка і торгівля, електроніка, медицина та ін. Всього в словниках нараховується 24511 термінів.

СЕРБСЬКОХОРВАТСЬКО-УКРАЇНСЬКІ

1970

*** 574. История.** Словнік термінох. Сербскогорватско-руски и руско-сербскогорватски / Ред. *М. Кочиш.* — Нови Сад: Покраїнски завод за видаване учебникох, 1970.

*** 575. Музичне** вихованє и подобово вихованє. Словнік терминох сербскогорватско-руски и руско-сербскогорватски / Ред. *Д. Варга.* — Нови Сад: Покраїнски завод за видаване учебникох, 1970.

*** 576. Приручни** терминолошки Речник српскохрватско-русинско-украјински = Приручни теминологийни словнік сербскогорватско-руско-українски = Підручний термінологічний словник сербохорватсько-русько-український / Ред. *М. Кочиш.* — Нови Сад: Руске слово, 1970.

1979

577. Rocznik samoupravnich i drugih društreno-političnih termina i izraza srpskohorvatsko-rusinski ≈ Slownjik samoupravnich i druhich dručtveno-političnich terminoch i virazoch serbskohorvatsko-ruski — Novi Sad: Združenje naukovich i fachovich prekladetel'och Vojevodini, 1979. — 249 c.

Воєводина — один з осередків (з 18 ст.) українського населення (русинів) у Югославії, а діалект бачванських русинів є офіційною мовою. З цієї причини всі правові та інші офіційні документи мусять бути перекладені українською (русинською) мовою. Цей словник включає кілька тисяч термінів і виразів адміністративних, політичних та ін.

1995

578. Српско-русински речник = Сербско-руски словнїк / Главни ред. др. *Ю. Рамач*; Ред. *М. Фейса, Г. Медєши.* — Нови Сад: Универзитет — катедра за руски язик и литературу, Друштво за руски язик и литературу, 1995. — 892 с

Словник містить близько 80000 слів.

Робота над словником почалася в 1973 р., коли мова українців Югославії дістала офіційний статус і почала функціонувати в школі та адміністрації. Тоді ж виникла потреба у великому словнику.

СТАРОГРЕЦЬКО-УКРАЇНСЬКІ

1900

579. Словар до Гомерової Одиссеї і Іліяди / Зладив *Іляріон Огоновський.* — Львів: Накл. Наукового Товариства ім. Шевченка при підмозі Сойму Галицького, 1900. — 433 с.

Близько 13000 слів з перекладом українською мовою.

1911

580. Вінковський Й., Таборський Й. Грецькі вправи для III і IV кляси / На основі 3-го польського видання зладив для рускої молодежи *О. Роздольський.* — Львів: Накл. Руського Т-ва Педагогічного, 1911. — 121 с. — Додаток: Подрібний і загальний словарець до грецьких вправ для III і IV кляси: 107 с.

1923

581. Макарушка О. Хрестоматія з творів Ксенофонта з картою. — Львів: Накл. Укр. Педагогічного Т-ва, 1923. — 111 с. — Додаток: Словарець: 86 с.

1926

582. Вінковський Й., Таборський Й. Грецькі вправи для IV і V кляси / На основі шестого польського видання скорочені пристособив др *Остап Макарушка.* — Львів: Накл. Укр. Педагогічного

Т-ва, 1926. — 78 с. — Додаток: Словарець до поодиноких уступів с. 79–94; Словарець. I [грецько-український]: с. 95–155; II [українсько-грецький]: с. 156–170.

СТАРОСЛОВ'ЯНСЬКО (ЦЕРКОВНОСЛОВ'ЯНСЬКО)-УКРАЇНСЬКІ

1850

583. Словарь славенско-русскій содержащій переводъ стародавныхъ славеньскихъ и иноязычныхъ реченій въ писаніи святомъ и книгахъ церковныхъ находящихся, по найлучшимъ словарямъ изданъ [*Я. Досковскимъ*]. — Въ Перемышли: Накладом и письменами соборнои русскои Капитулы, 1850. — 103 с. — Автор встанов. за І. Левицьким. 1 п. 675.

1851

584. Церковный словарь, содержащий переводъ и изясненіе стародавныхъ славеньскихъ и иноязычныхъ реченій въ писаніи святомъ и книгахъ церковныхъ находящихся, по найлучшимъ словарямъ сочиненный и изданный *Я. Досковскимъ*. — Въ Перемышли: Письменами русскои Капитулы, 1851. — 103 с.

1889

585. Церковний словарець до пояснення часто употребляемих слів в священних книгах церковних / Сост. *В. Чернецький*, парох з Сільця-белзького. — Львів: Накл. Ставроп. Ін-та, 1889. — 51 с.

1894

586. П[олянський] Г. А. Історія нерукотвореного Образа Іисуса Христа. — Львôвъ, 1894. — 64 с. — Додаток: Церковно-народный словарець / Спорядив *О. Л.*: с. 30–52. — (Изданія Общества им. М. Качковского. Ноябрь, 1894. Ч. 228).

1922

Словник церковнослов'янсько-український // *Огієнко І.* Українська Житомирська Євангелія 1571 р. Опис пам'ятки, аналіз мови і словник. Нарис з історії культурного життя старої Волині.

Див. 69.

1957

587. **Короткий** старослов'янсько-український словник: Посібник для студентів-заочників / Уклад. *М. Охріменко.* — Вінниця: Вид-во Вінниц. пед. ін-ту, 1957. — 86 с.

1964

588. **Старослов'янсько-український** словник // *Станґвський М. Ф.* Старослов'янська мова. — Львів: Вид-во Львів. ун-ту. — 1964. — С. 430–460.

УКРАЇНСЬКО-УГОРСЬКІ

1881

589. **Русско-мадьярскій** словарь / Сост. *А. Митраком.* — Унгвар [Ужгород], 1881. — 854 с.

Автор — священик Мукачівської греко-католицької єпархії. Автор спирається на російську мову, вважаючи її літературною мовою карпатських русинів. Реєстр російських слів укладено на основі кількох поширених тлумачних та перекладних словників російської мови. До цього додає "наши угрорусскіє областные слова" (понад 800 слів).

1883

590. **Русько-мадярский** словарь = Ruten-magyar szotár / Написавъ *Ласловъ Чопей.* — У Будапештѣ: Властнôсть мадярскоѣ кор. державы, 1883. — Переднье слово: XLV с., 446 с. — На тит. зазн.: Мадярска королівъска академия наукъ присудила сѣй роботѣ на конкурсѣ премию Фекейшгазия.

Лексикографія на Закарпатті розвивалася двома шляхами — на засадах "единого русского языка" та на основі розрізнення двох окремих мов — руської (української) і російської. Українська мова ототожнювалась із угорськими виразами rutén, ruszin, а російська — orosz. Автор, посилаючись на Костомарова, чи не вперше в Угорщині вказує на різницю між російською та "руською" (українською) мовами і вважає саме останню природною для русинів Угорщини. Словниковий реєстр відбиває найповніше на той час лексичний склад південнокарпатських українських говорів. Це дало привід звинувачувати Л. Чопея у "порче русской речи".

1963

591. **Українсько-угорський** словник / Уклав *Катона Лорант.* — Будапешт; Ужгород: Вид-во Угорської АН; Закарп. обл. вид-во, 1963. — 463 с.

1985

Русско-украинско-венгерский фразеологический словарь.
Див. 242.

УГОРСЬКО-УКРАЇНСЬКІ

1833

592. Фогорашій І. Руско-Угорська или мадярска граматика — Віденъ, 1833. — 90 с.

Додано двомовний тематичний словник, у якому до угорських слів подані відповідні їм слова, вживані, зокрема, в українських говорах Закарпаття.

1925–1927

Мадярсько-руській правничій терминологичный словарь.
Див. 1235.

1928

593. Мадярсько-руський словарь / Уклад. *Е. Бокшай, Ю. Ревай, М. Бращайко.* — Ужгород: Вид. Пед. т-ва Підкарпат. Русі, 1928. — 516 с.

Укладачі одразу в передмові проголошують самостійність руської (української) мови. Словник має непоганий науковий апарат, розкриває морфемну будову слів, дає цікаві словосполучення.

1961

594. Угорсько-український словник / Уклад. наукові працівники Ужгород. ун-ту; За ред. *О. М. Рота, Ю. М. Сака, П. П. Чучки.* — Будапешт; Ужгород: Вид-во Угорської АН, Закарпат. обл. вид-во, 1961. — 912 с.

Рецензія:

Лизанець П. М. // УМЛШ. — 1963. — N 5. — С. 89–91.

1995

595. Желіцкі Б., Желіцкі Ч. Угорсько-російсько-український розмовник. — Ужгород: Карпати, 1995. — 255 с.

УКРАЇНСЬКО-ФРАНЦУЗЬКІ

1963

596. Українсько-французький словник: Близько 50000 слів / Уклад. *О. О. Андрієвська, Л. А. Яворовська.* — Київ: Рад. школа, 1963. — 836 с.

1976–1986

597–599. Українсько-французький розмовник / Уклад. *М. М. Лисенко, Й. І. Донець.* —

3-є вид.; перероб. і доп. — Київ: Рад. школа, 1976. — 200 с.

4-е вид., перероб. і доп. — Київ: Рад. школа, 1980. — 207 с.

5-е вид., перероб. і доп. — Київ: Рад. школа, 1986. — 215 с.

600. Українсько-французький словник: Близько 20000 слів / Уклад. *К. М. Андрашко* та ін.; За ред. *К. М. Тищенка.* — Київ: Рад. школа, 1986. — 391 с.

1995

601. Тимошенко Л. М., Кирненко В. П. Українсько-французький розмовник. — Київ: Либідь, 1995. — 256 с.

ФРАНЦУЗЬКО-УКРАЇНСЬКІ

1955

602. Французько-український словник: Близько 50000 слів з додатком таблиці архаїчних дієслів та списків скорочень і географічних назв / Уклад. *О. О. Андрієвська, Л. А. Яворовська.* — Київ: Рад. школа, 1955. — 792 с.

Рецензії:

Горецький П. Й. // УМШ. — 1959. — N 1. — С. 86–87; *Кренцель Ш. Г.* // Лексикографічний бюлетень. — 1960. — Вип. 7. — С. 70–73.

1982

603. Французько-український словник = Dictionnaire français-ukrainien: Близько 22000 слів / Уклад. *Б. І. Бурбело, Г. Ф. Венгреновська, К. М. Мишанич* та ін.; За ред. *Б. І. Бурбело.* — Київ. Рад. школа, 1982. — 415 с.

Рецензія:

Коломієць О. О., Коваль Я. Г. Про новий французько-український словник // Теория и практика перевода. — 1983. — Вип. 10. — С. 133–134.

1987

Французько-український фразеологічний словник = Dictionnaire phraseologique français-ukrainien: Близько 6000 фразеологічних одиниць.

Див. 243.

1989

604. **Французько-український** словник = Dictionnaire français-ukrainien: Близько 22000 слів / Уклад. *Б. І. Бурбело, Г. Ф. Венгреновська, К. М. Мишанич* та ін.; За ред. *Б. І. Бурбело.* — 2-е вид. — Київ, 1989. — 415 с.

1994

605. **Словник** французько-український, українсько-французький = Dictionnaire français-ukrainien, ukrainien-français: Понад 42000 слів та словосполучень: Для загальноосвітніх шкіл та вищих навчальних закладів / Уклад. *В. Б. Бурбело, К. М. Андрашко*; Упоряд. та введ. транскрипцій *В. Т. Бусла.* — Ірпінь: ВТФ "Перун", 1994. — X, 517 с.

УКРАЇНСЬКО-ЧЕСЬКІ

1936

606. **Кишеньковий** словник чесько-український та українсько-чеський: У 2 ч. / Уклад. *П. Щербуха.* — Ч. 2: Українсько-чеський. — Прага, 1936 [на обкл. 1937]. — 155 с.

1994–1996

607–608. **Українсько-чеський** словник / АН Чеської Республіки. Слов. Ін-т; АН України; НТШ в США; Упоряд. *А. Куримський, Р. Шишкова, Н. Савицький*; За ред. проф. *К. Горалека.* — Прага: Академія. —

Т. 1: А–О. — 1994. — 703 с.

Т. 2: П–Я. — 1996. — С. 705—1377.

Рецензія:

Андерш Й. Нова праця в світі двомовних словників // Мовознавство. — 1995. — N 2/3. — С. 68–69.

ЧЕСЬКО-УКРАЇНСЬКІ

1920

609. Кишеньковий чесько-український словник / Уклад. *Н. Ковалевська-Королівa [Н. Королева]*; За ред. проф. *С. Смаль-Стоцького.* Ч. 1. — Прага: Вид. Т-ва "Всесвіт", 1920. — 80 с. — [На обкл.: 1921 р.]. — Є невелика передмова укладача, датована 1919 р.

Авторство Наталени Королеви не підлягає сумніву. Про цей словник згадує Петро Ісаїв у передмові до збірки її творів "Інакший світ" (Львів, 1936, с. 5), а також Валерій Шевчук, посилаючись на особисту розмову з письменницею (див. УМЛШ, 1998, N 2).

Помилкове написання її прізвища по чоловікові — Королівa замість Королева — мабуть, залишилось поза увагою редактора. Що ж до першої частини прізвища — Ковалевська — цілком очевидно, що це модифікація псевдоніма письменниці (K. Walewska), під яким вона видала у Варшаві свою першу книжку легенд.

1935

610. Кишеньковий словник чесько-український та українсько-чеський: У 2 ч. / Уклад. *П. Щербуха.* —

Ч. 1: Чесько-український. — Прага., 1935. — 155 с.

1988–1989

611–612. Чесько-український словник: У 2 т. / Уклад. *Й. Ф. Андерш, Г. І. Неруш, В. Д. Цвях, Г. Т. Яценко.* — Київ: Наук. думка, 1988. —

Т. 1: A–O. — 1988. — 481 с.

Т. 2: P–Ż. — 1989. — 711 с.

УКРАЇНСЬКО-ЯПОНСЬКІ

1944

*** 613. Українсько-ніппонський** [японський] словник / Уклад. *А. Дiброва, В. Одинець*; За ред. *Ясуда Сабуро.* — Харбін, 1944 — 266 с.

Словник виданий заходами Української Національної Колонії на кошти японської військової адміністрації Маньчжурії. Зараз словник відомий із фільмокопії, що зберігається у Бібліотеці осередку освіти і культури (Вінніпег).

1991

* **614. Українсько-японський** словник // *Казуо Накай*. Українська мова. — Токіо: Дайгаку Шорін, 1991. — С. 181–213.

Рецензія:

Хіно Такао, Бондаренко І. П. Перший підручник з української мови в Японії // Мовознавство. — 1993. — N 4. — С. 75–76.

1997

615. Бондаренко І., Хіно Т. Українсько-японський словник / За ред. *В. О. Карпенка*. — Київ: Вид. дім "Альтернатива", 1997 — 250 с.

СТИЛІСТИКА ТА КУЛЬТУРА МОВИ: СТИЛІСТИЧНІ, СИНОНІМІЧНІ, МОРФЕМНІ ТА ІНШІ СЛОВНИКИ

1924

616. Огієнко І. Український стилістичний словник. Підручна книжка для вивчення літературної мови. — Львів: Вид. укр. книгарні і антикварні, 1924. — 496 с.

1925

Огієнко І. Правописно-стилістичний словничок.
Див. 678.

1959–1962

617. Багмет А. Матеріали до синонімічного словника української мови / Передм. *М. Рильського* // Вітчизна. — 1959. — N 2. — С. 1-8; N 3. — С. 213-324; N 4. — С. 21–28; N 5. — С. 29–38; N 6. — С 39–48. N 7. — С. 49–64; N 8. — С. 65–76; N 9. — С. 77–84; N 10. — С. 85–94; N 11. — С. 95–100; N 12. — С. 105–110; 1960. — N 1. — С. 111–116; N 2. — С. 117–122; N 3. — С. 123–130; N 4. — С. 131–138; N 5. — С. 139–150; N 6. — С. 151–156; N 7. — С. 157–166; N 8. — С. 167–176; N 9. — С. 177–182; N 10. — С. 183–188; N 11. — С. 189–196; N 12. — С. 197–20; 1961. — N 1. — С. 201–210; N 2. — С. 211–218; N 3. — С. 219–226; N 4. — С. 227–234; N 5. — С. 235–242; N 6. — С. 243–250; N 7. — С. 251–258; N 8. — С. 259–268; N 9. — С. 269–278; N 10. — С. 279–284; N 11. — С. 285–296; N 12. — С. 297–304; 1962. — N 1. — С. 305–316; N 2. — С. 317–324; N 3. — С. 325–332; N 4. — С. 333–340; N 5. — С. 341–346; N 6. — С. 347–354; N 7. — С. 355–360.

Рецензія:

Ковганюк С. // Літ. газета. — 1961. — 17 берез.

618. Деркач П. М. Короткий словник синонімів української мови / Доопр. і відп. ред. *С. П. Левченка.* — Київ: Рад. школа, 1960. — Передм.: *Левченко С. П.* Про побудову словника і добір синонімів. с. 3–14. — Словник: с. 15–209.

Огієнко І. Граматично-стилістичний словник Шевченкової мови
Див. 905.

1969–1971

619. Багмет А. Матеріали до синонімічного словника української мови / За ред. *Дм. Гринька* // Україна. — 1969. — N 2. — С. 21–22, N 4. — С. 21–22; N 7. — С. 17–18; N 9. — С. 17–18; N 11. — С. 21–22; N 13. — С. 19–20; N 16. — С. 19–20; N 19. — С. 19–20; N 22. — С. 19–20; N 24. — С. 17–18; N 27. — С. 19–20; N 30. — С. 19–20; N 33. — С. 19–20; N 36. — С. 21–22; N 39 — С. 19–20; N 41. — С. 21–22; N 43. — С. 19–20; N 45. — С. 19–20; N 47. — С. 21–22; N 49. — С. 21–22; N 51. — С. 19–20; 1970. — N 2. — С. 19–20, N 4. — С. 19–20; N 6. — С. 19–20; N 8. — С. 19–20; N 19. — С. 17–18; N 21. — С. 19–20; N 29. — С. 21–22; N 33 — С. 17–18; N 37. — С. 17–18; N 39. — С. 17–18; N 41. — С. 19–20; N 43. — С. 19–20, 1971. — N 23 — С 21–22; N 26. — С. 17–18; N 28. — С. 17–18; N 31. — С. 21–21; N 34. — С. 19–20; N 41. — С. 19–20.

1972

620. Синонімічний словник-мінімум української мови. Посібник для студентів / Уклад. *В. С. Ващенко.* — Дніпропетровськ, 1972. — 90 с.

Подано 842 синонімічні ряди, а також алфавітний реєстр синонімічних слів.

1978

621. Огієнко І. Український стилістичний словник. — Вінніпеґ: Т-во Волинь, 1978. — 496 с.

1979

622. Бутенко Н. Словник асоціативних норм української мови. — Львів: Вища школа, Вид-во при Львівському ун-ті, 1979 — 120 с. — Бібліогр. в підряд. приміт.

Рецензії:

Сабадош І. Що ми відчуваємо // Друг читача. — 1979. — 2 листп.; *Ходун Є.* Асоціативний словник // Ленінська зміна. — 1979. — 20 лист.; *Муравицька М.* // Мовознавство. — 1981. — N 2. — С. 94–95.

1980–1981

623–624. Яценко І. Т. Морфемний аналіз: Словник-довідник: У 2 т. / За ред. *Н. Ф. Клименко.* — Київ: Вища школа. —

Т. 1: А–Н. — 1980. — 356 с.

Т. 2: О–Я. — 1981. — 352 с.

Рецензія:

Сікорська З. С., Бавольська Р. А. // УМЛШ — 1983. N 1 С 72–74

625–626. Частотний словник сучасної української художньої прози: У 2 т. / Гол. ред. *В. С. Перебийніс.* — Київ: Наук думка, 1981. —

Т. 1. — 864 с.

Т. 2. — 856 с.

Рецензії:

Панюков В. Словники на ЕОМ // Друг читача. — 1981. — 30 лип , *Білодід О., Кадомцева Л.* // Мовознавство. — 1982. — N 3 — С. 67–69, *Кадомцева Л.* Перший частотний // Наука і культура: Україна. 1981. - Київ, 1982. — С. 191–194; *Пилинський М. М.* "Частотний словник" у школі // УМЛШ. — 1982. — N 6. — С. 47–49; *Пилинский Н. Н.* // Рус. яз. и лит. в шк. УССР. — 1983. — N 3. — С. 77–78; *Fešitelová M.* // Slovo a slovesnost. — 1984. — Roč. 45. — Č. 1. — S. 57–61.

1982

627. Багмет А. Словник синонімів української мови / Ред *Г. Лужницький, Л. Рудницький*; Передмова: с V–XI. —

Т. 1: А–П. — Нью-Йорк; Париж; Сідней; Торонто, 1982 — 465 с. — (НТШ. Пам'ятки української мови й літератури; Т 9)

Цей словник — дещо змінене видання "Матеріалів до синонімічного словника української мови" А. Багмета, що друкувалися в 50–70-х у журналах "Вітчизна" і "Україна".

Рецензії:

Bird Th. E. // Slavia East Europ. J. — 1983. — Vol. 27. — N 3. – P. 405-406.

1983

628. Морфемний словник: Близько 36000 слів / Уклад *Л. М Полюга.* — Київ, 1983. — 464 с.

Рецензії:

Ковалик І. І. // УМЛШ. — 1984. — N 10. — С. 77–78; *Пещак М. М.* Корисний посібник для вчителів і учнів // Культура слова. — 1987 — Вип 31 — С. 61–63.

1985

629. Сікорська З. С. Українсько-російський словотворчий словник. — Київ: Рад. школа, 1985. — 188 с.

Рецензії:

Полюга Л. М. // УМЛШ. — 1986. — N 10. — С. 76–77, *Грещук В. В.* // УМЛШ. — 1986. — N 10. — С. 77–78; *Терновська Т. П.* // Рус. яз. и лит в сред. учеб. заведениях УССР. — 1987. — N 8. — С. 77.

630. **Коломієць М. П., Регушевський Є. С.** Короткий словник перифраз / За ред. *М. М. Пилинського.* — Київ: Рад. школа, 1985. — 151 с. — Алф. покажчик назв, до яких подаються перифрази: с. 120–144.

Рецензії:

Баранник Д. Х., Ковальчук М. С. // УМЛШ. — 1986. — N 1. — С. 74–75; *Борщевський С.* "Зелена пожежа" мови // Вітчизна. — 1986. — N 10. — С. 186–187.

1986

631. **Словник** паронімів української мови / Уклад. *Д. Г. Гринчишин, О. А. Сербенська*; Передм.: с. 3–6. — Київ: Рад. школа, 1986. — 221 с. — Покажчик слів і паронім. гнізд: с. 208–220.

Рецензії:

Тараненко О. О. // УМЛШ. — 1987. — N 4. — С. 76–78; *Тимчишин Я.* Новинка в українському мовознавстві // Жовтень. — 1987. — N 7. — С. 127–128.

1987

632. **Полюга Л. М.** Словник антонімів: Понад 2000 антонімічних пар / За ред. *Л. С. Паламарчука.* — Київ: Рад. школа, 1987. — 173 с.

Рецензії:

Тараненко О. О. // УМЛШ. — 1988. — N 11. — С. 77–79; *Ощипко І.* Новий тип словника в українській лексикографії // Мовознавство. — 1989. — N 2. — С. 70–71.

1988

633. **Словник** скорочень в українській мові: Понад 21000 скорочень / За ред. *Л. С. Паламарчука.* — Київ: Вища школа, 1988. — 511 с.

1989

634. **Бутенко Н.** Словник асоціативних означень іменників в українській мові. — Львів, 1989. — 325 с.

Подає понад 800 слів-стимулів з асоціативними означеннями.

Рецензії:

Зелінська Н. Настільна книга ваша // Вільна Україна. — 1990 — 28 січ ; *Муравицька М.* Психологічна модель мовної свідомості // Мовознавство — 1990. — N 3. — С. 78–79; *Калюта А. М.* // Филологические науки — 1990 — N 3. — С. 120-121.

635. Словник труднощів української мови: Близько 15000 слів / Автори *Д. Г. Гринчишин, А. О. Капелюшний, О. М. Пазяк, О. А. Сербенська, З. М. Терлак*; За ред. *С. Я. Єрмоленко.* — Київ: Рад. школа, 1989. — 336 с.

У словнику зібрано найбільш складні у вживанні слова. Пояснюються написання і вимова слів, словотворення, дається граматична і стилістична характеристика слів, приклади сполучуваності і керування.

Рецензія:

Воловик Л. Перелік варто розширити // Друг читача. — 1990. — 26 квіт.

1991

636. Краткий словарь русско-украинских межязыковых омонимов / *Кочерган М. П.* // Рус. яз. и лит. в сред. учеб. заведениях УССР. — 1991. — N 7. — С. 72–75.

1993

637. Деркач П. М. Короткий словник синонімів української мови / Передм. "Натхненний ідеєю та рідним словом" *Л. Полюги*: с. I–XI; Список джерел про українські синоніми: с. XI–XIII; 1 л. портр., Передм. "Про побудову словника і добір синонімів" *С. П. Левченка*. с. 3–13. — 2-е вид., фототип. — Львів; Краків; Париж: Просвіта, 1993. — 209 с. — (Популярна енциклопедія Просвіти; Ч. 5).

638. Жирна Л. А., Кулічов В. Л. Суржиково-український словник: Практичний посібник з культури мови / Упр. освіти Черкас. обл. держадміністрації; Черкас. обл. ін-т удосконалення вчителів. — Черкаси: Б. в., 1993. — 27 с.

639. Караванський С. Практичний словник синонімів української мови. — Київ: Укр.-канад. СП "Кобза", 1993. — 470 с.

Близько 15 тисяч синонімічних рядів.

1994

640. Антисуржик / За заг. ред. *О. Сербенської*. — Львів: Вид-во "Світ", 1994. — Словничок ненормативних слів та словосполучень: с. 121–144.

1995

641. **Російсько-український** словник синонімів / Уклад. *Н. П. Башнякова, Г. П. Вишневська, М. М. Пилинський* та ін.; За ред. *М. М. Пилинського.* — Київ: Освіта, 1995. — 265 с.

642. **Сікорська З. С.** Українсько-російський словотворчий словник. — 2-е вид., перероб. і доп. — Київ: Освіта, 1995. — 250 с.

1996

643. **Гринчишин Д., Капелюшний А., Сербенська О., Терлак З.** Словник-довідник з культури української мови. — Львів: Фенікс, 1996. — 368 с. — Міжнародний фонд "Відродження". Програма "Трансформація гуманітарної освіти в Україні".

Рецензії:

Данилюк Н. Новий словник-довідник з культури української мови // Віче (Київ). — 1997. — 1 трав.; *Перлак А.* Ви говорите культурно? // Східний часопис. Укр. слово (Донецьк). — 1997. — 27 черв.; *Невідомська Л.* // ЗНТШ. — 1998. — Т. 234. — С. 707–712; *Wieczorek D.* // Slavia Orient. — 1998. — Т. 47, N 1. — S. 136–138.

644. **Демська О. М., Кульчицький І. М.** Словник омонімів української мови / Наук. ред. *Т. Грязнухіна.* — Львів: Фенікс, 1996. — 223 с. — Міжнародний фонд "Відродження".

1997

645. **Зінкевич-Томанек Б., Григор'єв О., Прихода Я.** Короткий практичний словник абревіатур та скорочень української мови = Mały praktyczny słownik skrótowców i skrótów języka ukraińskiego. — Kraków: Wyd-wo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 1997. — 49 с.

646. **Кочерган М. П.** Словарь русско-украинских языковых омонимов. — Київ: Академія, 1997. — 400 с.

647. **Куньч З.** Риторичний словник / Укр. наук.-виробн. центр "Рідна мова"; Ред. *Л. О. Пустовіт.* — Київ: Рідна мова, 1997. — 341 с.

У словнику подано тлумачення понад 2000 риторичних термінів з наукової і навчальної української риторичної літератури різних періодів.

1998

648. **Бибик С. П., Єрмоленко С. Я., Пустовіт Л. О.** Словник епітетів української мови / НАН України. Ін-т Української Мови; Укр. наук.-виробн. центр "Рідна мова"; За ред. *С. Я. Єрмоленко.* — Київ: Вид-во "Довіра", 1998. — 431 с. — (Словники України).

ІНВЕРСІЙНІ СЛОВНИКИ

1968

649. Dulewicz I., Grek-Pabisowa I., Maryniak I. Index a tergo do Materiałów do słownika języka staroruskiego I. I. Srezniewskiego. — Warszawa: PWN, 1968. — 386 s.

Рецензія:

Дзендзелівський Й. О. // Мовознавство. — 1969. — N 2. — С. 89–90.

1969

650. Український зворотний словник / Уклад. *В. Нізьовський.* — Едмонтон: Укр. книгарня, 1969. — 482 с.

651. Самійленко С. П. Зворотно-морфемний словник української мови // УМЛШ. — 1969. — N 1. — С. 13–20.

1971–1976

652–654. Інверсійний словник української мови: Методичні матеріали до спецсемінару з українського словотвору / Уклад. *С. П. Бевзенко, А. Т. Бевзенко* та ін. — Одеса. —

Вип. 1. — 1971. — 80 с.

Вип. 2. — 1973. — С. 81–264.

Вип. 3. — 1976. — 149 с.

Рецензія:

Регушевський Є., Чернецький В. // Мовознавство. — 1973. — N 2. — С. 88–89.

1985

655. Інверсійний словник української мови / Уклад. *С. П. Бевзенко, О. І. Боднар, З. І. Волосевич* та ін.; Відп. ред. *С. П. Бевзенко.* — Київ: Наук. думка, 1985. — 811 с.

Рецензія:

Fešitelová M. // Slovo a Slovesnost. — 1987. — Roč. 48. — Č. 1. — S. 71.

1998

656. Обернений частотний словник сучасної української художньої прози / Уклад. *Т. О. Грязнухіна, Н. П. Дарчук, Є. А. Карпіловська, Н. Ф. Клименко* та ін. — Київ: Спалах, 1998. — 958 с. — Міжнародний фонд "Відродження". Програма "Трансформація гуманітарної освіти в Україні".

Словник укладений на основі "Частотного словника сучасної української художньої прози" (Київ, 1981).

Див. 625–626.

ОРФОЕПІЧНІ СЛОВНИКИ

1926

657. Огієнко І. Український наголос на початку XVII-го віку // Записки ЧСВВ. — 1926. — Т. 2. — Вип. 1–2. — С. 15–26. — Розд.: Словник наголосів Служебника 1604 р

1937

658. Огієнко І. Східнослов'янський наголос у XIV віці Част 1: Словник наголосів Чудівського Нового Завіту 1355 року. — Львів Накл. ред. "Записок ЧСВВ", 1937. — 104 с.

Вважається, що цей Новий Завіт переклав і власноручно переписав митр. Олексій в 1355 році. Цілий рукопис акцентований. Це одна з перших церковнослов'янських пам'яток, в якій розставлення акцентів зроблено послідовно.

1938

659. Огієнко І. Словник наголосів Чудівського Нового Завіту 1355 року // Записки ЧСВВ. — Жовква, 1938. — С. 1–104.

1939

660. Огієнко І. Відміна наголосу галицького від літературного // Рідна мова. — 1939. — N 4. — С. 173–184; N 5. — С. 231–234; N 6. — С. 283–284; N 7/8. — С. 343–344.

Стаття і словник наголосів у місцевій і літературній мові.

1959

661. Словник наголосів української літературної мови Близько 50000 слів. / Уклад. *М. І. Погрібний*; За ред. *І. Варченка* Київ Рад. школа, 1959. — 604 с.

Рецензії:

Жовтобрюх М. А. // УМШ. — 1961. — N 3. — С. 75–79; *Пилинський М. М.* // УМШ. — 1961. — N 3. — С. 67–74.

1964

662. **Словник** наголосів української літературної мови: Близько 52000 слів / Уклад. *М. І. Погрібний*. — 2-е вид., випр. і доп. — Київ: Рад. школа, 1964. — 639 с.

1973

663. **Українська** літературна вимова і наголос: Словник-довідник: Близько 50000 слів / Уклад. *І. Р. Вихованець, С. Я. Єрмоленко, Н. М. Сологуб, Г. Х. Щербатюк*; Відп. ред. *М. А. Жовтобрюх*. — Київ: Наук. думка, 1973. — 724 с.

Рецензія:

Погрібний М. І. // УМЛШ. — 1974. — N 12. — С. 81–85.

1979

664. **Словник** українських рим / АН УРСР. Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Уклад. *А. А. Бурячок, І. І. Гурин*; Передм. "В глибини слова" *Д. Павличка*: с. 5–6; Вступ *А. А. Бурячка*: с. 7–16. — Київ: Наук. думка, 1979. — 338 с.

Рецензії:

Гайовий Г. Наріжні камені віршування // Молодь України. — 1979. — 16 жовт.; *Кальмучин А. І.* І слово заграє барвами... // Черкаська правда. — 1979. — 16 жовт.; *Білоус Д., Колесник Г.* // Мовознавство. — 1980. — N 5. — С. 86–87; *Бурбела В.* // Рад. літературознавство. — 1980. — N 11. — С. 88–89; *Шалата М. І.* І для поезії, і для науки // Радянське слово. — 1981. — 11 лист.; *Fałowski A.* // Slavia Orient. — 1981. — N 2. — S. 228–229; *Любенов Л.* // Съпоставително езикознание. — 1982. — Т. 7, кн. 6. — С. 46–47; *Шалата М.* Перший на Україні "Римівник" // Жовтень. — 1982. — N 3. — С. 121–123.

1984

665. **Орфоепічний** словник: Близько 44000 слів / Уклад. *М. І. Погрібний*. — Київ: Рад. школа, 1984. — 629 с.

Рецензії:

Ручко А. // УМЛШ. — 1985. — N 1. — С. 69–71; *Забіяка І.* Звучання слова // Друг читача. — 1984. — 13 трав.

1989

Словник труднощів української мови: Близько 15000 слів.

Див. 635.

1992

666. Русско-украинский орфоэпический словарь: Около 4000 слов / Сост. *В. А. Горпинич*; Под. ред. *В. М. Русановского*. — Київ: Освіта, 1992. — 253 с.

1995

667. Головащук С. І. Складні випадки наголошення: Словник-довідник. — Київ: Либідь, 1995. — 191 с.

668. Головащук С. І. Українське літературне слововживання: Словник-довідник. — Київ: Вища школа, 1995. — 319 с.

1997

669. Калашник В. С., Савченко Л. Г. Українсько-російський словник наголосів. — Харків: Каравела, 1997. — 112 с.

ПРАВОПИСНІ СЛОВНИКИ

1904

670. Руска правопись зі словарцем / Комісія ц. к. Ради Шкільної краєвої. — Львів: Накл. ц. к. Вид-ва книжок шкільних, 1904. — С. 26-152.

Містить найчастіше вживані іншомовні слова і наукові вирази з різних галузей знань з польськими відповідниками.

Рецензії:

Верхратський І. Рецензія книжечки "Руска правопись зі словарцем", приписаної Вис. ц. к. Радою Шкільною краєвою для ужитку шкіл. — Львів: Вид. Рус. Т-ва Педагогічного, 1905. — 20 с. — Відб. з "Учителя".

1916

*** 671. Український** правописний словник з короткими правилами правопису / Уклад. *Г. Голоскевич.* — Петроград, 1916.

1918

672–674. Голоскевич Г. Український правописний словничок з короткими правилами правопису. — Київ, 1918. — 190 с.

Вид. 2-е. — Київ: Друкар, 1918. — 190 с.

Вид. 3-є. — Київ: Друкар, 1918. — 190 с.

675. Український правопис. Ч. 1: Словничок / Склав *Ан. Ніковський.* — Київ: Вид. Т-ва "Час", 1918. — 64 с. — Додаток: Імена людей; Прізвища: с. 59–64.

1923

676. Голоскевич Г. Український правописний словничок з короткими правилами правопису. — 4-е вид. — Київ: Друкар, 1923. — 226 с.

Український словник чужоземних слів і виразів, що заховують свій правопис і вимову.

Див. 817.

1924

677. Голоскевич Г. Український правописний словничок з короткими правилами правопису. — 5-е вид. — Київ: ДВУ, 1924. — 224 с

1925

678. Огієнко І. Правописно-стилістичний словничок // *Огієнко І.* Український правопис з словничком. Підручна книжка для учнів та для самоосвіти, а також для вжитку широкого громадянства. — Львів: Вид. книгарні Арнольда Бардаха, 1925. — С. 24–39.

1926

679. Голоскевич Г. Український правописний словничок з короткими правилами правопису. — 6-е вид. — Київ: ДВУ, 1926. — 226 с.

1927

680. Словничок української мови і головні правописні правила та замітки до відміни / Зладив *К. Кисілевський.* — Станиславів: Накл. авт., 1927. — 390 с.

1929

681. Возняк М. Український правопис зі словничком. — Львів: Накл. книгарні НТШ, 1929. — 208 с.

682. Журковський В. Практичний правописний порадник для газетного працівника (за новим правописом). — Харків: Комуніст, 1929. — 19 с. — Додаток: Список іншомовних географічних назв. — (Дод. до ж-лу "Робселькор").

683. Правописний словник-покажчик до офіційного "Українського правопису" НКО, УРСР / Уклад. *М. Гладкий, В. Дубровський.* — Київ, 1929. — 42 с.

684. Правописний словничок чужих слів і деяких власних імен // *Мироненко М.* Новий правопис чужих слів і власних імен та правописний словничок. — Київ, 1929. — С. 39–126.

685. Правописний словничок чужомовних слів / Уклад. *Г. Бойків, О. Ізюмов, Г. Калишевський* та *М. Трохименко.* — Київ, 1929. — 96 с.

1930

686. Голоскевич Г. Український правописний словничок з короткими правилами правопису. — 7-е вид. — [На основі "Укр. правопису" 1928 р.]. — Харків; Київ: Книгоспілка, 1930. — 451 с.

687. Правописний словник-покажчик до офіційного "Українського правопису" НКО, УРСР / Уклад. *М. Гладкий, В. Дубровський.* — Харків: ДВУ, 1930. — 42 с.

688. Правописний словник та правила правопису розділових знаків / Уклад. *Г. Сабалдир, О. Коломацька.* — Київ: Час, 1930. — 298 с.

689. Правописний словник та правила правопису розділових знаків / Уклад. *Г. Сабалдир, О. Коломацька.* — Київ: Рух, 1930. — 248 с.
Рецензія:
Болгарський А. // Червоний шлях. — 1930. — N 10.

Правописний словничок чужих слів / Уклад. *М. Осипів.*
Див. 820.

1931

690. Бойків І., Малеча Н. Український правописний словник з короткими правилами правопису та завданнями до нього: Для шкіл політосвіти, соцвиху, гуртків укрлікнепу та ін. — Харків: Вид-во "Рад. школа", 1931. — 119 с.

*** 691. Правописний** словник / Уклад. *О. Ізюмов.* — Харків: Рад. школа, 1931. — 580 с.

692. Правописний словничок. — Москва: Центр. вид-во народів СРСР, 1931. — 271, XI с. — Додаток: Словничок географічних назв та кількісних і порядкових числівників.

693. Спис слів, що їх правопис ухвалила філологічна нарада Науково-дослідного ін-ту мовознавства // На мовознавчому фронті. — 1931. — Кн. 4. — С. 159–162.
Список 383 слів, затверджених у XI–XII 1930 р., що має увійти до правописного словника-додатка до офіційного правопису.

1934

694. Правописний словничок / Зладив *К. Кисілевський.* — Львів: Держ. вид-во шк. книжок, 1934. — 179 с.

1935

*** 695. Словник-покажчик** до українського правопису / Наркомос УРСР. — Харків: Рад. школа, 1935. — 62 с.

1936

696. Орфографічний словник для початкової і середньої школи / Уклад. *Д. Леві, Г. Левченко, Л. Рак.* — Київ: Рад. школа, 1936. — 272 с.

Рецензії:

Волинський М. // Ком. освіта. — 1937. — N 4; *Пашківський А.* // Ком. освіта. — 1937. — N 4;

1938

697. Романенчук Б., Рудницький Я. Новий український правопис із словничком для щоденного вжитку / Передм. авт.: с. 3–6. — Львів: Вогні, 1938. — 172 с.

1941

698. Правописний словник / За ред. *О. Панейка*; Передм. *В. Сімовича*: с. 3–4. — 2-е доп. вид. — Львів: Укр. вид-во, 1941. — 784 с.

Як виникає з передмови, це перевидання словника О. Ізюмова з 1931 року.

1942

699. Рудницький Я. Український правопис і правописний словник. — Прага: Вид-во Юрія Тищенка, 1942. — 184 с. — Словник: с. 29–178. — (Наук. б-ка ЮТ; Ч. 11/12).

1946

700. Правописний словник / Зредагував *А. Орел*; Післямова: 3 н. н. с. [датована 10 квітня 1947 р.]. — Авґсбурґ, 1946. — 264 с. — Друкується за згодою Відділу Культури й Освіти при Центральному Представництві Української Еміґрації.

Таборове видання для потреб еміграційної преси на основі "Орфографічного словника для початкової й середньої школи" (К., 1936), дещо скороченого й зредагованого відповідно до правопису 1929 р.

1947

701. Словник-покажчик до "Українського правопису" / Уклад. *П. Горецький, І. Кириченко.* — Київ; Львів: Рад. школа, 1947. — 143 с.

Рецензія:

Левченко С. // Мовознавство, 1949. — N 7.

1948

702. Орфографічний словник для середньої школи / Уклад. *І. М. Кириченко.* — Київ: Рад. школа, 1948. — 344 с.

1949–1954

703–707. Орфографічний словник. Для школи / Уклад. *І. М. Кириченко.* — Київ: Рад. школа, 1949. — 256 с.

2-е вид. — Київ: Рад. школа, 1950. — 256 с.

Рецензія:

Тимошенко П. Д. Про орфографічні словники для середньої школи // УМШ. — 1951. — N 5. — С. 85–88.

3-є вид. — Київ: Рад. школа, 1951. — 256 с.

4-е вид. — Київ: Рад. школа, 1953. — 256 с.

5-е вид. — Київ: Рад. школа, 1954. — 256 с.

1955

708. Голоскевич Г. Правописний словник: Близько 40000 слів. — 8-е вид. — Нью-Йорк: Книгоспілка, 1955. — 451 с.

709. Орфографічний словник / Уклад. *І. М. Кириченко.* — Київ: Вид-во АН УРСР, 1955. — 495 с.

Рецензії:

Костюк П. // Прапор. — 1956. — N 8; *Пилинський М.* // УМШ. — 1957. — N 2.

1960

710. Орфографічний словник. Для школи / Уклад. *І. М. Кириченко.* — 6-е вид. — Київ: Рад. школа, 1960. — 256 с.

1961

711. Орфографічний словник / Уклад. *І. М. Кириченко.* — 2-е вид. — Київ: Вид-во АН УРСР, 1961. — 494 с.

1962–1963

712–713. Орфографічний словник. Для школи / Уклад. *І. М. Кириченко.* —

7-е вид. — Київ: Рад. школа, 1962. — 256 с.

8-е вид. — Київ: Рад. школа, 1963. — 256 с.

1964–1968

714. Довідник з української орфографії та пунктуації / Уклад *А. А. Бурячок, Л. С. Паламарчук* та ін. — Київ: Рад. школа, 1964. — 192 с.

715–718. Орфографічний словничок. Для школи / Уклад. *І. М. Кириченко.* —

9-е вид. — Київ: Рад. школа, 1964. — 256 с.

10-е вид. — Київ. Рад. школа, 1965. — 256 с

11-е вид., доп. і перероб. — Київ: Рад. школа, 1967 -- 271 с

12-е вид. — Київ: Рад. школа, 1968. — 271 с.

719. Український правописний словник: Для шкіл і молоді Близько 10000 слів / Уклад. *Д. Нитченко.* — Мельбурн· Ластівка, 1968. — 176 с.

1969–1970

720–721. Орфографічний словничок. Для школи / Уклад *І. М. Кириченко.* —

13-е вид. — Київ: Рад. школа, 1969 — 271 с

14-е вид. — Київ: Рад. школа, 1970. — 223 с.

1973

722. Довідник з українського правопису / Уклад. *А. Бурячок, Л. С. Паламарчук, В. М. Русанівський, Н. І. Тоцька.* — 2-е вид., випр й доп. — Київ: Рад. школа, 1973. — 280 с.

Рецензія:

Дудник П., Луцька В. // Мовознавство. — 1974. — N 2. — С 83–86.

1975

723. Орфографічний словник української мови: Близько 114000 слів / АН УРСР. Ін-т мовознавства; Уклад. *С. І. Головащук, Т. В. Зайцева, І. С. Назарова, М. М. Пещак*; Ред. *В. М. Русанівський.* — Київ: Наукова думка, 1975. — 856 с.

Рецензії:

Погрібний М. І. // УМЛШ. — 1976. — N 5. — С. 89–92; *Олійник І., Чабаненко В.* // Мовознавство. — 1976. — N 1. — С. 88–90.

1977

724. Голоскевич Г. Правописний словник: Близько 40000 слів. — 9-е вид. — Лондон, 1977. — 451 с.

725. Орфографічний словник української мови: Близько 114000 слів / АН УРСР. Ін-т мовознавства; Уклад. *С. І. Головащук, Т. В. Зайцева, І. С. Назарова, М. М. Пещак*; Ред. *В. М. Русанівський.* — 2-е вид. — Київ: Наук. думка, 1977. — 856 с.

1979

726. **Правописний** словник української мови / За ред. *Я. Рудницького* і *К. Церкевича*. — Нью-Йорк; Монтреаль: Укр. Могилянсько-Мазепинська АН і Наук.-Досл. Т-во Укр. Термінології, 1979. — 795 с.

В основі цього словника — словник О. Панейка, а отже, й О. Ізюмова.

727. **Словник-довідник** з правопису / АН УРСР. Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Уклад. *С. І. Головащук*; За ред. *В. М. Русанівського*. — Київ: Наук. думка, 1979. — 344 с.

Рецензії:

Могила А. // Мовознавство. — 1980. — N 2. — С. 93–94; *Чехівський О. О.* // УМЛШ. — 1980. — N 11. — С. 78–79.

1980

728. **Орфографічний** словник: 4–10 класи / Уклад. *С. І. Головащук*. — 3-є вид. — Київ: Рад. школа, 1980. — 160 с.

1981

729. **Орфографічний** словник: 4–10 класи / Уклад. *С. І. Головащук*. — 4-е вид. — Київ: Рад. школа, 1981. — 160 с.

1984

730. **Довідник** з українського правопису / Уклад. *А. А. Бурячок, Л. С. Паламарчук, В. М. Русанівський, Н. І. Тоцька*. — 4-е вид., випр. і доп. — Київ: Рад. школа, 1984. — 280 с.

1985

731. **Український** орфографічний словник для шкіл і молоді: 10000 слів / Уклад. *Д. Нитченко*. — Мельбурн, 1985. — 176 с.

1989

732. **Словник-довідник** з правопису та слововживання / АН УРСР. Ін-т мовознавства; Уклад. *С. І. Головащук*; За ред. *В. М. Русанівського*. — Київ: Наук. думка, 1989. — 830 с. — Передм.: с. 3–10.

Понад 40 тис. слів і словосполучень сучасної української літературної мови, відмінювання, правопис і вживання яких викликають певні труднощі, в тому числі список власних імен.

Словник труднощів української мови: Близько 15000 слів.

Див. 635.

1990

733. Орфографічний словник: 5–11 класи / Уклад. *С. І. Головащук*. — 6-е вид., випр. і доп. — Київ: Рад. школа, 1990. — 176 с.

1993

734. Довідник слів з літерою ґ: Близько 1750 слів / Уклад. і авт. передм. *М. Паночко*. — Дрогобич, 1993. — 54 с.

735. Словник-довідник вживання літери ґ / Ред. "Шляху перемоги". — Львів, 1993. — 16 с. — (Б-ка "Українського націоналіста"; N 2а).

1994

736. Головащук С. І. Орфографічний словник: 5–11 класи. — 8-е вид., перероб. і доп. — Київ: Освіта, 1994. — 208 с.

737. Голоскевич Г. Правописний словник (за нормами українського правопису Всеукраїнської Академії Наук. Харків, 1929) / Передм. Управи НТШ в Америці: с. V–VI; Передм. *Г. Голоскевича*: с. 7; Післямова *Л. М. Коць-Григорчук:* с. 452–457. — 12-е вид. — Нью-Йорк; Париж; Сидней; Торонто; Львів, 1994. — 460 с. — (Наук. Т-во ім. Шевченка. Серія: Матеріали української мови; Т. 11).

738. Орфографічний словник української мови: Близько 120000 слів / АН України; Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Інститут української мови; Український мовно-інформаційний фонд; Уклад. *С. І. Головащук, М. М. Пещак, В. М. Русанівський, О. О. Тараненко*. — Київ: Вид-во "Довіра", 1994. — 864 с. — Передм.: с. 3–8. — (Словники України).

Рецензія:

Полюга Л. М. // Дивослово. — 1995. — N 1.

1995

739. Бурячок А. А. Орфографічний словник української мови: Близько 35000 слів. — Київ: Наук. думка, 1995. — 400 с.

Крім загальновживаної лексики, до Словника включено найпоширенішу термінологію, географічні назви, власні імена. Написання слів, їх наголошення та відмінювання узгоджено з 4-м виданням "Українського правопису" (К., 1993).

1996

740. Головащук С. І. Орфографічний словник: 5–11 класи. — Київ: Освіта, 1996. — 208 с.

1997

741. Навчальний правописний словник української мови Близько 40000 слів / Уклад. *В. М. Верховень* та ін.; За заг ред. *Д. Х. Баранника, Д. І. Руденка.* — Харків: Око, 1997 — 416 с

742. Український орфографічний словник: Близько 100000 слів / За ред. *А. О. Свашенко.* — Харків: Прапор, 1997. — 844 с.

ТОПОНІМІЧНІ СЛОВНИКИ

1936–1937

743. Сольчаник В. Бойківська топо- й ономастика // Рідна мова. — 1936. — N 11. — С. 509–514; N 12. — С. 559–562; 1937. — N 2. — С. 75–78;

Подається в чотирьох групах: 1. назви населених пунктів; 2. назви територій; 3. назви вод; 4. особові назви.

1942

744. Рудницький Я. Українські місцеві назви. Українсько-німецький та німецько-український показник важніших місцевих назв. — Прага: Вид-во Юрія Тищенка. 1942. — 41, 38 с. — (Наук. б-ка "ЮТ"; Ч. 7).

1948

745. Stieber Z. Toponomastyka Łemkowszczyzny. Cz. 1: Nazwy miejscowości. — Łódź: Łódzkie T-wo Naukowe, 1948. —78 s.

1949

746. Stieber Z. Toponomastyka Łemkowszczyzny. Cz. 2: Nazwy terenowe. — Łódź, 1949. — 113 s.

Подає офіційну польську назву місцевості, народну назву у різних варіантах, написання в історичних джерелах (AGZ) та етимологію.

1950

747. Hrabec S. Nazwy geograficzne Huculszczyzny. — Kraków, 1950. — 264 s. — (PAU. Prace onomastyczne; N 2).

1953

748. Російсько-український словник географічних назв / Уклад. *А. С. Кара-Моско, М. К. Токарський.* — Київ: Рад. школа, 1953. — 247 с.

Рецензії:

Гудзенко П. // Географія в школі. — 1953. — N 6. — С. 72–73; *Паламарчук Л. С.* // Лексикографічний бюлетень. — 1954. — Вип. 4. — С. 68–72; *Тимошенко П. О.* // УМШ. — 1954. — N 4. — С. 77–80.

1955

749. Словник географічних назв / Уклад. *М. С. Бондарський* Київ: Рад. школа, 1955. — 364 с.

Рецензія:

Цілуйко К. К. Про словник місцевої топоніміки // Діалектологічний бюлетень. — Київ: Вид-во АН УРСР, 1956. — Вип. 6.

1957

750. Каталог річок України / Уклад. *Г. І. Швець, Н. І. Дрозд, С. П. Левченко.* — Київ, 1957. — 192 с.

Рецензії:

Дашкевич Я. Каталог річок України // УМШ. — 1959. — N 2. — С. 17–19; *Чучка П.* Перекручені назви // Літер. газета. — 1959. — 17 квіт.; *Горбач О.* Українська топономастика і безграмотність // Сучасність. — 1961. — Ч. 6. — С. 117–118.

1964

751. Українсько-російський словник географічних назв Української РСР / Уклад. *В. Я. Нежнипапа*; Заг. ред. і передм. *К. К. Цілуйка.* — Київ: Рад. школа, 1964. — 196 с.

Рецензія:

Rieger J. // Slavia Orient. — 1966. — N 2. — С. 259.

1967

752. Стрижак О. С. Назви річок Запоріжжя і Херсонщини: Нижньонаддніпрянське Лівобережжя. — Київ: Наук. Думка, 1967. — 127 с.

1968

753. Марусенко Т. А. Материалы к словарю географических украинских апеллятивов (названия рельефов) // Полесье: Лингвистика. Археология. Топонимика. — Москва: Наука, 1968. — С. 206–255.

1971

754. Українсько-російський словник географічних назв Української РСР / Уклад. *В. Я. Нежнипапа*; Заг. ред. і передм *К. К. Цілуйка.* — 2-е вид., випр. і доп. — Київ: Рад. школа, 1971. — 158 с.

755. Jurkowski M. Ukraińska terminologia hydrograficzna. — Wrocław: Wyd-wo PAN, 1971. — 240 s.

1973

756. Топонімічний словник-довідник Української РСР / Уклад. *М. Т. Янко.* — Київ: Рад. школа, 1973. — 180 с.

Понад 1000 статей.

Рецензії:

Гак Ю. // Друг читача. — 1973. — 13 груд.; *Отін Є.* // Мовознавство. — 1974. — N 6. — С. 86–89.

1977

757. Горпинич В. О. Топоніми, відтопонімічні прикметники, назви жителів // Власні назви і відтопонімні утворення Інгуло-Бузького межиріччя. — Київ: Наук. думка, 1977. — С. 5–75.

Це перший словник відтопонімних прикметників і катойконімів України.

758. Масенко Л. Т. Назви річок Інгуло-Бузького басейну // Власні назви і відтопонімні утворення Інгуло-Бузького межиріччя. — Київ: Наук. думка, 1977. — С. 138–191.

Містить 226 гідронімів.

759. Отін Є. О. Гідроніми Східної України. — Київ; Донецьк: Вища школа, 1977. — 156 с.

1978

760. Топонімічний словник-довідник Української РСР / Уклад. *М. Т. Янко.* — 2-е вид. — Київ: Рад. школа, 1978. — 173 с.

761. Кругляк Ю. М. Ім'я вашого міста: Походження назв міст і селищ міського типу Української РСР / Відп. ред. *І. О. Варченко.* — Київ: Наук. Думка, 1978. — 151 с.

1979

762. Гідронімія східного Поділля / Уклад. *Л. Т. Масенко* — Київ: Наук. думка, 1979. — 102 с.

Етимологічний словник. Понад 400 назв різних гідрооб'єктів.

Рецензія:

Отін Є. // Мовознавство. — 1980. — N 4. — С. 95–96.

763. Словник гідронімів України / АН УРСР. Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Уклад. *І. М. Железняк, А. П. Корепанова, Л. Т. Масенко, А. П. Непокупний*; Ред. кол.: *К. К. Цілуйко* (гол. ред.) та ін — Київ: Наук. думка, 1979. — 780 с.

Перший у слов'янській лексикографії і перше порівняно повне українське зібрання (понад 20000 основних і 24000 варіантних назв) гідронімів з

літературно-нормативного, історико-лінгвістичного та географічно-локалізаційного поглядів.

Рецензії:

Трубачов О. Н. // Вопросы языкознания. — 1980. — N 6. — С. 132–136; *Карпенко Ю.* // Мовознавство. — 1980. — N 4. — С. 92–94; *Дуриданов И.* // Език и литература. — 1982. — R 37. — N 3. — С. 119–122; *Варчук І.* Голубі артерії землі // Комс. прапор. — 1981. — 31 січ.

1981

764. Купчинський О. А. Найдавніші слов'янські топоніми України як джерело історико-географічних досліджень: Географічні назви на -ичі. — Київ: Наук. думка. — 1981. — 251 с.

1985

765. Етимологічний словник літописних географічних назв Південної Русі / АН УРСР. Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Уклад. *І. М. Железняк, А. П. Корепанова, Л. Т. Масенко, О. С. Стрижак.* — Київ: Наук. думка, 1985. — 254 с.

Рецензія:

Мароєвич Р. // Мовознавство. — 1989. — N 4. — С. 75–77.

1985–1991

766. Ярещенко А. Із топонімічного словника Харківщини // Прапор. — Харків, 1985. — N 12. — С. 172–174; 1986. — N 6. — С. 179–180; 1988. — N 4. — С. 176–178; 1990. — N 1. — С. 179–180; 1991. — N 12. — С. 170–180.

* **767. Матеріали** до словника місцевих олітературнених назв сіл (міст) Пряшівщини та похідних від них утворень (прикметників, прислівників, назв жителів) / Уклад. *О. Лазорик* // Дружно вперед. — 1990. — N 4, 5, 7.

768. Топонімія Покуття XII–XX ст.: Словник // *Бучко Д. Г.* Походження назв населених пунктів Покуття. — Львів: Світ, 1990. — С. 48–129.

1991

769. Худаш М. Л., Демчук М. О. Походження українських карпатських і прикарпатських назв населених пунктів (відантропонімні утворення). — Київ: Наук. думка, 1991. — 266 с.

Словникова частина монографії містить понад 900 відантропонімних ойконімів.

1994

770. Горпинич В. О. Словник відтопонімічних прикметників і назв жителів України: У 2 т. — Кіровоград, 1994. — Т. 1. — 160 с.

Словник містить приблизно 15000 слів.

1995

771. Худаш М. Л. Українські карпатські і прикарпатські назви населених пунктів. Утворення від слов'янських автохтонних відкомпозитних скорочених особових власних імен / НАН України. Ін-т народознавства; Відп. ред. *Л. М. Полюга.* — Київ: Наук. думка, 1995. — 362 с.

Монографія має характер етимологічного ойконімного словника і включає необхідні відомості не лише про конкретний досліджуваний ойконім, але й про його антропонімний етимон.

1997

Російсько-український словник = Русско-украинский словарь: Прізвища; Імена; Імена по батькові; Області; Райони; Міста; Селища міського типу; Села.

Див. 796.

1998

772. Янко М. П. [Т.] Топонімічний словник України: Словник-довідник / Передмова: с. 3–17. — Київ: Знання, 1998. — 432 с. — Бібліогр.: с. 403–429. — Міжнародний фонд "Відродження". Програма "Трансформація гуманітарної освіти в Україні".

Словник призначений для потреб середньої школи.

ОНОМАСТИЧНІ СЛОВНИКИ

1818

773. Павловский А. Имена даваемыя при крещеніи (додаток до "Грамматики малороссійскаго нарѣчія").— Санктпетербургъ, 1818.— С. 75-77.

Всього 77 власних народних імен, чоловічих і жіночих.

1893

774. Ястребов В. Малорусские прозвища Херсонской губернии. — Одесса, 1893. — 17 с.

1909

775. Крестные имена людей // Словарь украинского языка... *Б. Грінченка.* — Київ, 1909. — Т. 4. — С. 548–563.

1928

776. Marków W. Słownik nazwisk i przezwisk ruskich grup plemiennych i lokalnych. — Lwów: Nakł. T-wa ludoznawczego, 1928. — 23 s. — Відб. з квартальника "Lud". 1927. N 26.

1935

777. Огієнко І. Наші особові йменнядь. Словник особових імен у літературній українській формі // Рідна мова. — 1935. — N 7. — С. 290–300.

1936

778. Кміт Ю. Прізвища в Михнівці й Бистрому Турчанського повіту // Рідна мова. — 1936. — N 7. — С. 315–316.

Поряд з прізвищами подає і прізвиська.

Сольчаник В. Бойківська топо- й ономастика.

Див. 743.

1954

779. Словник власних імен людей: Українсько-російський і російсько-український / Уклад. *С.П.Левченко, Л.Г.Скрипник, Н.П.Дзятківська.* — Київ: Наук. думка, 1954. — 56 с.

780. Українсько-російський і російсько-український словник власних імен людей / За ред. *І. М. Кириченка.* — Київ: Вид-во АН УРСР, 1954. — 64 с.

1961

781. Словник власних імен людей: Українсько-російський і російсько-український / Уклад. *С.П.Левченко, Л.Г.Скрипник, Н.П.Дзятківська.* — 2-е вид., випр. і доп. — Київ: Наук. думка, 1961. — 75 с.

Рецензії:

Листопад М. Аскалон і Єпістима // Літ. газета. — 1961 — 18 лип ; *Литвиненко Г.* Про імена людські // Зоря - - 1963. — 23 лют.

782. Klymasz R. B. A Classified Dictionary of Slavic Surname Changes in Canada = Словник канадизованих прізвищ слов'ян / Ed. by *J. Rudnyćkyj.* — Winnipeg, 1961. — 12 p. — (Ukr. Free Academy of Sciences. Ser. Onomastica; N 22).

1967

783. Словник власних імен людей: Українсько-російський і російсько-український / Уклад. *С. П. Левченко, Л. Г. Скрипник, Н. П. Дзятківська.* — 3-є вид., випр. і доп. — Київ, 1967. — 111 с.

Рецензії:

Кренцель Ш. Г. // Мовознавство. — 1968. — N 5. — С. 88–89; *Н. Д.* // Мовознавство. — 1968. — N 2. — С. 89–90; *Пономарів О.* Ще раз про власні імена людей // Мовознавство. — 1969. — N 1. — С. 84–85.

784. Словник особових власних імен / Уклад. *І. Трційняк* // Донбас. — 1967. — N 1. — С. 149–156; N 2. — С. 155–156; N 3. — С. 135–141; N 4. — С. 125–129; N 5. — С. 132–135; N 6. — С. 151–152.

Рецензія:

Гаврилов П. // Рад. освіта. — 1967. — 20 верес.

1968

785. Редько Ю. К. Довідник українських прізвищ / За ред. *І. Варченка*; Вступ. ст. *І. Варченка* "До основ наукового вивчення сучасних українських прізвищ": с. 3–29; Передм. авт.: с. 30–31. — Київ: Рад. школа, 1968. — 254 с.

Зміст: Розд. І. Як виникли українські прізвища: с. 32–47; Розд. II Відмінювання і правопис українських прізвищ: с. 47–64; Розд. III Наголос українських прізвищ: с. 64–71; Розд. IV. Словничок-покажчик написання, відмінювання й наголошення українських прізвищ, у вживанні яких найчастіше трапляються помилки: с. 72–254.

Рецензії:

Котик І. З історії прізвищ // Прикарпат. правда. — 1969. — 16 груд., *Bubak J.* // Onomastica. — 1971. — N 16. — S. 264-267.

1972

786. Словник власних імен людей: Українсько-російський і російсько-український / Уклад. *С. П. Левченко, Л. Г. Скрипник, Н. П. Дзятківська.* — 4-е вид., випр. і доп. — Київ: Наук. думка, 1972. — 277 с.

Рецензії:

Кошара Н. Запис у метриці // Робітн. газета. — 1973. — 16 трав.; *Н. Д.* // Мовознавство. — 1973. — N 2. — С. 89-90; *Казнадей Й.* Словник власних імен людей // Почат. школа. — 1974. — N . — С. 90-92.

1974

787. Богдан Ф. Dictionary of Ukrainian surnames in Canada = Словник українських прізвищ у Канаді. — Вінніпег; Ванкувер: Накл. Ономаст. Комісії УВАН і Канад. Назвознавчого Ін-ту, 1974. — 354 с.

Понад 30700 прізвищ. На першому місці подається транслітерована форма прізвища, на другому — оригінал. Біля кожного прізвища подається джерело його фіксації. У словнику не дається ні історія, ні етимологія, ні кількісне та місцеве поширення антропонімів.

Рецензія:

Lesiów M. // Slavia Orient. — 1975. — N 3. — С. 385-387.

1976

788. Словник власних імен людей: Українсько-російський і російсько-український / Уклад. *С. П. Левченко, Л. Г. Скрипник, Н. П. Дзятківська.* — 5-е вид., випр. і доп. — Київ: Наук. думка, 1976. — 315 с.

Рецензії:

Кобів Й., Цимбалюк Ю. // Мовознавство. — 1978. — N 1. — С. 81-83.

1981

789. Радіон С. Словник українських прізвищ в Австралії = Dictionary of Ukrainian Surnames in Australia. — Мельбурн: Укр. Могилянсько-Мазепинська Академія Наук в екзилі, 1981. — 176, XIX с.

Англійською мовою з українською транслітерацією 6238 прізвищ.

1984

790. Керста Р. Й. Українська антропонімія XVI ст.: Чоловічі іменування / АН УРСР. Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні. — Київ:

Наук. думка, 1984. — 152 с. — Додаток: Українські народні варіанти християнських імен XVI ст.: с. 102–138.

Окремим додатком до монографії авторка подає виявлені у пам'ятках XVI ст. народні варіанти чоловічих імен християнського походження. Усі імена подаються під заголовною канонічною формою. Народні варіанти імен у реєстр не вводяться. На кожний варіант імені подається один-два приклади з пам'яток.

791. Пура Я. О. Сучасні прізвища Ровенщини: Метод. вказівки, дидактичний матеріал для учителів і студентів. — Ч. 1. — Рівне, 1984. — 66 с. — Словник: с. 21–66.

1986

792. Власні імена людей: Словник-довідник / Уклад. *Л. Г. Скрипник, Н. П. Дзятківська*; За ред. *В. М. Русанівського*. — Київ: Наук. думка, 1986. — 310 с.: іл. — Текст: укр., рос. — Бібліогр.: с. 302–308 та в підряд. приміт.

Рецензії:

Дмитрієнко М., Васильєва Я. Як назвати малюка? // Робітн. газета. — 1986. — 24 липня; *Міщенко Н.* Ім'я — це скарб // Прапор комунізму. — 1986. — 16 липня.

1992

*** 793. Радіон С.** Словник українських прізвищ в Австралії. — 2-е вид. — Мельбурн, 1992. — 176 с.

1993

794. Белей Л. Ім'я для дитини в українській родині: Словник-довідник. — Ужгород: Закарпат. крайове т-во "Просвіта", 1993. — 116 с.

795. Красовський І. Прізвища галицьких лемків у XVIII ст.: За матеріалами Йосифінського поземельного кадастру 1787–1788 рр. — Львів: Край, 1993. — 193 с. — (Фундація дослідження Лемківщини; Б-ка Лемківщини. 4).

1997

796. Російсько-український словник = Русско-украинский словарь: Прізвища; Імена; Імена по батькові; Області; Райони; Міста; Селища міського типу; Села / Упоряд. *З. Г. Рикова, Н. В. Щеголівська*. — Харків: РВП "Оригінал", 1997. — 304 с.

СЛОВНИКИ АРҐО

1883

797. Иванов В. В. Невли // Статистический листок (Харьков). — 1883. — N 10 (Октябрь). — С. 153–156.

Стаття про слобожанських сліпців-лірників та арґотичний словник. Найраніший запис арґотичної лексики на східноукраїнських землях.

1886

798. [Студинський К.] Дідівська (жебрацька) мова враз із словарцем // Зоря. — 1886. — N 13/14. — С. 237–239. — Підп.: *Кость Вікторин*[1].

Близько 300 слів з мови власне лірників, а не загалом жебраків, про що пізніше у праці "Лірники" (1894, с. 8) писав автор, твердячи, що допустив помилку, назвавши мову лірників дідівською, хоч ні один з галицьких жебручих дідів цієї мови не знав.

1890

799. Николайчик Ф. Отголосок лирницкого языка // Киев. Старина. — 1890. — Апр. — С. 123–124.

Подає близько 120 слів з говору шаповалів (Новозибківський повіт Чернігів. губ.), які виробляли з шерсті великої рогатої худоби і овечої вовни шапки, рукавиці і т. д. і мали славу злодіїв і ошуканців. Звертає увагу, що мова дуже схожа з лірницькою.

1894

800. Словничок "босанської ґвари" львівських злодіїв *Г. Фельштинського* / Підг. *К. Студинський* // Зоря. — 1894. — Ч. 18. — С. 425.

801. Студинський К. Словарець галицьких і українських лірників // Зоря. — 1894. — N 14. — С. 324–326; N 15. — С. 345; N 16. — С. 365–366; N 17. — С. 385–387; N 18. — С. 403–404; N 19. — С. 425–426.

---

[1]Про історію виникнення цього псевдоніма див.: *Студинський К.* Як я став учеником Івана Франка? // Спомини про Івана Франка. — Львів: Накл. "Нового часу", 1926. — С. 90.

802. Студинський К. Словарець галицьких і українських лірників // *Студинський К.* Лірники. — Львів, 1894. — С. 27–56.

1896

803. [Гнатюк В.] Словарець лірницького говору // Етногр. збірник. — 1896. — Т. 2. — С. 9–17.

Як додаток до статті В. Гнатюка про галицьких лірників. Охоплює лише слова, що їх немає у праці К. Студинського "Лірники".

1957

804. Горбач О. Арґо українських лірників // Наук. зап Укр Вільного Університету. — Мюнхен, 1957. — Ч. 1. — 44 с. — Відб

1960

805. Горбач О. Лексика наших картярів і шахістів // Вільне слово (Торонто). — 1960. — Ч. 22–32. — 16 с. — Відб.

1963

806. Горбач О. Арґо українських вояків // Наук. зап. Укр. Вільного Університету. — Мюнхен, 1963. — Ч. 7. — С. 138–173. — Відб.

1964–1966

807. Горбач О. Арґо українських школярів і студентів // Наук. Зап. Укр. Вільного Університету. — Мюнхен, 1964–1966. — Ч. 8. — С. 3–55. — Відб.

Школярське арґо належить до найраніших арґотичних систем, засвідчених в українському письменстві окремими виразами ще в 17 ст.

1977

808. Дзендзелівський Й. О. Арго волинських лірників // Studia z filologii polskiej i slowiańskiej. — Warszawa, 1977. — Т. 16. — S. 179–216.

809. Дзендзелівський Й. О. Арго нововижнівських кожухарів на Волині // Studia slavica. — Budapeşt, 1977. — Т. 23. — Fasc. 3/4. — P. 289–333.

СЛОВНИКИ ІНШОМОВНИХ СЛІВ

1895

810. Словар українських виразів, перейнятих з мов турксьских (Причинок до професорської діяльності д-ра *О. Огоновського*) / Подав. *О. Макарушка* // ЗНТШ. — 1895. — Т. 5. — С. 3–14.

1906

811. Доманицький В. Словарик: Пояснення чужих та не дуже зрозумілих слів. — Київ: Тип. С. Борисова, 1906. — 128 с.

812. Доманицький В. Словарик: Пояснення чужих та не дуже зрозумілих слів. — Вінніпег: Накл. Руської книгарні, [б. р.] — 128 с.
1500 слів.

1910

813. Словар чужих слів: 12000 слів чужого походження в українській мові / Зібр. *З. Кузеля, М. Чайковський*; Ред. *З. Кузеля.* — Чернівці, 1910. — 368 с.
Рецензії:
Гнатюк В. // ЗНТШ. — 1910. — Т. 98. — С. 201–204; *Щурат В.* // Неділя. — 1911. — Ч. 3. — С. 7; *М. Тер...кий.* Про словар чужих слів // Неділя. — 1911. — Ч. 9. — С. 8.

1918

814. Словар чужих слів: 12000 слів чужого походження в українській мові / Зібр. *З. Кузеля, М. Чайковський*; Ред. *З. Кузеля.* — 2-е вид. — Нью-Йорк: Голос правди, 1918. — 366 с.

815. Словник чужих слів, що вживаються в українській мові / Уклад. *З. Пиптенко.* — Київ: Поступ, 1918. — 256 с.
Рецензія:
Ніковський А. // Книгар. — 1919. — Ч. 21. — С. 1406–1409.

1919

816. Кузеля З. Словник чужих слів. — Київ; Ляйпціґ: Українська Накладня; Коломия: Галицька Накладня; Winnipeg Man: Ukrainian Publishing, [1919]. — 352 с.

В передмові автор вказує, що це не передрук "Словаря чужих слів" З. Кузелі і М. Чайковського, а цілком нова праця.

1923

817. Український словник чужоземних слів і виразів, що захову- ють свій правопис і вимову / Склав *Микола Лгденко.* — Перемишль: Накл. друкарні Кноллєра і Сина, 1923. — 64 с.

Словник містить усталені слова і вирази, в тому числі музичні, правничі та комерційні терміни мовами оригіналів — латинською, німецькою, англійською, французькою, італійською, грецькою — з вимовою, записаною українськими літерами, та українським перекладом, часто з коментарями

1924

818. Словник чужомовних слів, що увійшли в мову українську. — Київ: Час, 1924. — 214 с.

Рецензія:

С. П. // Червоний шлях. — 1924. — N 6. — С. 286–287.

1930

819. Кротевич Є. Українська мова. Фонетика і правопис з додатком морфології та орфографічного словничка чужих слів. / Ред. *М. К. Грунський.* — Ч. І. — Харків: ДВУ, 1930. — 88 с.

820. Правописний словничок чужих слів / Уклад. *М. Осипгв.* — Харків: Народний учитель, 1930. — 53 с.

1932

821. Словник чужомовних слів / Уклад. *І. Бойкгв, О. Ізюмов, Г. Калишевський, М. Трохименко*; За ред. *О. Бадана-Яворенка.* - Харків; Київ: УРЕ, 1932. — 532 с.

1933

822. Скалозуб О. Словник чужомовних слів, виразів і приповідок, що вживаються в українській мові. — Коломия: Вид-во "Рекорд", 1933. — 480 с. — (Бібліотека "Пролом"; Ч. 5–6).

823. Словник чужих слів: Порадник для читачів газети. — Львів: Життя, 1933. — 16 с. — На тит. л. авт.: *Б. Т.*.

Обіймає букви А–Г.

1937

824. Кишеневий словничок чужомовних слів із поясненням їхнього значення / Уклад. *Р. Борис, С. Корбут.* — Львів. Вид-во "Дешева книжка", 1937. — 287 с. — [На обклад.: Словник чужомовних слів для українських селян і робітників. — 1938].

1938

825. Найновіший словник чужих слів / Уклад. *М. Матчак* — Львів, 1938. — 96 с. — (Самоосвіта; Ч. 100/101).

1951

826. Словник іншомовних слів: Близько 15000 слів / За ред. *І. В. Льохіна* і *Ф. М. Петрова.* — Пер. з 3-го рос. вид. — Київ: Держполітвидав УРСР, 1951. — 757 с.

Рецензія:

Білецький А. О. // Лексикографічний бюлетень. — 1952. — Вип. 2. — С. 58–62.

1953

* **827. Словник** чужомовних слів / Уклад. *О. Запорожець.* — Мюнхен, 1953.

1955

828. Бойків І., Ізюмов О., Калищевський Г., Трохименко М. Словник чужомовних слів: Понад 25 тисяч чужомовних слів і виразів, уживаних в українській мові в обсязі літератури, політики, економіки, техніки, медицини й ін. — Друге випр. вид. Перше появилося в В-ві УРЕ, Харків-Київ, 1932. — Нью-Йорк: Вид-во Михайла Борецького, 1955. — 532 с.

829. Словник іншомовних слів / За ред. *І. В. Льохіна* і *Ф. М. Петрова.* — Пер. з 4-го рос. вид., доп. — Київ: Держполітвидав УРСР, 1955. — 831 с.

1963–1966

* **830. Словник** чужомовних слів: У 3 т. / Уклад. *А. Орел.* — Нью-Йорк: Сурма, 1963–1966. — 1097 с.

1967

831. Штепа П. Знадібки до словника чужослів / Передм. авт.: с. I–XIX. — Торонто: Вид. Семен Стасишин, 1967. — 165 с.

Подає українські відповідники (не завжди вдалі) до іншомовних слів, до яких зачисляє також русизми і суржик.

1974

832. Словник іншомовних слів / За ред. *О. С. Мельничука.* — Київ: Голов. ред. УРЕ, 1974. — 775 с.

Тлумачний словник соціально-політичних, природознавчих і технічних термінів.

Рецензії:

Діденко П. Словник, потрібний усім // Друг читача. — 1975. — 29 трав., *Доценко Р.* Цінний словник // Вітчизна. — 1976. — N 9. — С. 208–210.

1975

833. Словник іншомовних слів / За ред. *О. С. Мельничука.* — Київ: Голов. ред. УРЕ, 1975. — 775 с.

1977

834. Словник іншомовних слів / За ред. *О. С. Мельничука.* — Київ: Голов. ред. УРЕ, 1977. — 775 с.

835. Штепа П. Словник чужослів = Dictionary of foreign words in Ukrainian. — Торонто: Вид. Й. Гладун і сини, 1977. — 452 с

1985

836. Словник іншомовних слів / За ред. *О. С. Мельничука.* — 2-е вид., випр. і доп. — Київ: Голов. ред. УРЕ, 1985. — 966 с.

Рецензія:

Преварський В. М. Словник іншомовних слів // УМЛШ. — 1986. — N 2. — С. 80.

1996

837. Бойків І., Ізюмов О., Калишевський Г., Трохименко М. Словник чужомовних слів. Репринт з вид. 1955 р. / Авт. передм. *В. Задорожний*: [4 н. н. с.]. — Київ: Музей Івана Гончара, видавнича фірма "Родовід", 1996. — 532 с. — Видання здійснено коштом сина Миколи Трохименка Веніаміна Трохименка.

838. Гнатишена І. М., Кияк Т. Р. Словник інтернаціональних терміноелементів грецького та латинського походження в сучасній термінології. — Київ: Видавничий дім КМ "Academia", 1996 — 103 с.

СЛОВНИКИ ПСЕВДОНІМІВ ТА КРИПТОНІМІВ

1928

839. Комаров Б. Матеріали до словника псевдонімів та криптонімів українських авторів (Головним чином за рукописними матеріалами *М. Комарова*): Ч. 1 / За ред. проф. *К. Копержинського, Б. Комарова, П. Маркова* // Записки Укр. Бібліогр. т-ва в Одесі. — Одеса, 1928. — С. 5–16.

840. Тулуб О. Словник псевдонімів українських письменників: Матеріали. — Київ, 1928. — 34 с. — Відб. з Зап. Істор.-філол. відділу УАН. — Кн. 16.

Близько 1340 псевдонімів.

Рецензії:

Меженко Ю. // Життя і революція. — 1928; *Кирилюк Є. П.* // Червоний шлях. — 1928. — N 8. — С. 205–209; *І. Кр-й.* // Нова зоря. — 1928. — N 4. — С. 6.

1966

841. Півторадні В. До словника псевдонімів українських радянських письменників // Архіви України. — 1966. — N 5. — С. 100–107.

1969

842. Дей О. І. Словник українських псевдонімів та криптонімів (XVI–XX ст.) / Від уклад.: с. 3–12; Передм. "Під завісою прибраних імен": с. 13–34. — Київ: Наук. думка, 1969. — 559 с.

Рецензії:

Шкробинець В. Таємниці псевдонімів // Закарпат. правда. — 1969. — 5 черв.; *Грицюта М.* Тисячі відкриттів в одній книзі // Вітчизна. — 1970. — N 2. — С. 206–209; *Охріменко П.* Словник псевдонімів // Десн. правда. — 1970. — 9 серп.; *Родько М.* Давно очікуваний // Жовтень . — 1970. — N 7. — С. 134–139; *Хинкулов Л.* Что в имени? // Радуга. — 1970. — N 11. — С. 166–171; *Serednicki A.* // Slavia Orient. — 1970. — N 1. — С. 88–89; *Фединишинець В.* Чи всі псевдоніми? // Молодь Закарпаття. — 1971. — 19 черв.

БІОБІБЛІОГРАФІЧНІ СЛОВНИКИ

1898–1901

843–846. [Левицький І.]. Прикарпатска Русь въ XIX-мъ вѣцѣ въ біографіяхъ и портретахъ єи дѣятелей съ увзглядненьемъ замѣчательныхъ людей, котрыхъ 1772 р. заставъ при жизни, написавъ на пôдставѣ автобіографичныхъ записокъ и архивально-библіотечныхъ матеріялôвъ *Иванъ Ем. Левицкій.* — Львôвъ. Коштом автора Тип Ставроп. Ин-та, 1898. —

Вип. 1. — 1898. — 56 с.
Вип. 2. — 1899. — С. 54–112.
Вип. 3. — 1901. — С. 113–168.
Вип. 4. — 1901. — С. 169–224.

Біобібліографічний словник громадських і культурних діячів Галичини. Вийшло тільки 4 випуски, що охоплюють літери А–Б. Через різні обставини автор не мав змоги видати весь словник. Весь матеріал, а це близько 3000 імен, зберігається у відділі рукописів ЛНБ ім. В. Стефаника.

Див. 1365.

Рецензія:

Франко І. // ЗНТШ. — 1902. — Т. 46. — С. 27.

1908

847. Модзалевский В. Малороссийскій родословникъ / Отъ сост.: с. 1–6. — Кіевъ: Тип. Т-ва Г. Л. Фронцкевича и К°, 1908. — Т. 1: А–Д. — 520 с.: іл.

1910

848. Модзалевский В. Малороссийскій родословникъ / Предисл. с. I–IV. — Кіевъ: Тип. Т-ва Г. Л. Фронцкевича и К°, 1910. — Т. 2: Е–К. — 720 с.: Съ 40 портр. и снимкомъ герба Калиновскихъ.

1912

849. Модзалевский В. Малороссийскій родословникъ. — Кіевъ. Типо-Литогр. "С. В. Кульженко", 1912. — Т. 3: Л–О: — 824 с.. Съ 40 портр.

850. Павловский И. Ф. Краткий биографический словарь ученыхъ и писателей Полтавской губерніи с половины XVIII вѣка. Съ

портретами. — Полтава: Изд. Полт. Ученой Архивной Комиссіи, 1912. — 2, 2, VI, 238 с.

Рецензії:

Н. К. // Современник. — 1912. — Май. — С. 371; *Россиев П. А.* // Русский Архив. — 1912. — N 9; *Вернадский В. И.* // Русская мысль. — 1912. — N 10. — С. 363–364; ЖМНПр. — 1912. — N 9. — С. 185–186; Полт. ЕВ. — 1912N 13. — С. 346–348; *Рудаков В.* // Историч. вестник, 1913. — N 1. — С. 245–246; Тверская старина. — 1912. — N 6. — С. 41–42; *Пиксанов В.* // Русские ведомости. — 1912. — N 134. — 12 июня; *Дорошенко В.* // ЗНТШ. — 1913. — Т. 65. — С. 197–205; *Лазурский В.* // Известия Одесского Библиогр. об-ства. — 1913. — II/4. — С. 173–174.

1913

851. Павловский И. Ф. Первое дополненіе къ Краткому биографическому словарю ученыхъ и писателей Полтавской губерніи с половины XVIII века. — Полтава: Изд. Полт. Ученой Архивной Комиссіи, 1913. — 85 с.

1914

852. Модзалевский В. Малороссийскій родословникъ / Предисл. с. III–IV. — Кіевъ: Типо-Литогр. "С. В. Кульженко", 1914. — Т. 4. П–С. — 832 с.: Съ 40 портр. и 3 снимками.

1926

853. Крип'якевич І. Причинки до словника українських граверів: Додаток до словника Попова // Бібліологічні вісті. — 1926. — N 4. — С. 22–25.

854. Матеріали до словника українських граверів / Уклад. і авт. передм. *П. Попов.* — Київ, 1926. — 140 с.: іл. — Відб. з Трудів УНІК. Т. 1.

Ці матеріали — доповнення до книги Д. Ровинського "Подробный словарь русских граверов XVI–XIX вв.". — Спб., 1895.

1927

855. Матеріали до словника українських граверів. Дод 1 / Уклад. і авт. передм. *П. Попов.* — Київ: Київдрук, 1927. — 34 с.. 8 мал. — (УНІК). — Відбитка з "Бібліологічних вістей". — 1927. — N 3.

1928

856. Лейтес О., Яшек М. Десять років української літератури (1917–1927) / За заг. ред. *С. Пилипенка.* — Харків: ДВУ, 1928. — Т. 1: Біобібліографічний. — 672 с.

1936–1937

857–858. Левицький К. Українські політики: Сильвети наших давніх послів і політичних діячів.

Ч. 1. — Львів: Діло, 1936. — 139 с.: іл.

Ч. 2. — Львів: Діло, 1937. — 108 с.: іл.

1939

859. Голубець М. Золота книга українського лицарства. Генеалогічно-геральдичний словник. — Львів: Накл. К. Голубцевої, 1939. — Зош. 1. — 32 с.

Планувалося видати в 15-ти трьохаркушевих зошитах, — понад 800 с. друку, в обгортці С. Гординського. Побачив світ тільки перший зошит (літери А–Б). Складається з двох частин: історії українського лицарства як суспільного стану й генеалогічно-геральдичного словника українських бояр, шляхти, козацтва, церковних і державних ієрархів та тих, що "не маючи формального титулу до шляхетства, здобули його особливою працею, заслугою, чи саможертвою для добра нації".

1948

860. Хінкулов Л. Словник української літератури / За ред. і з передм. *О. І. Білецького.* — Т. 2. Ч. 1: Письменники Радянської України. — Київ: Вид. АН УРСР, 1948. — 537 с.

1954

861. Книга мистців і діячів української культури, учасників Першої Зустрічі українських мистців Америки й Канади з громадянством у днях 3–5 липня 1954 / Упоряд. *М. Бажанський, А. Курдидик* та ін., Передм. *А. Курдидика*; Обкл. *М. Бутовича.* — Торонто: Літ.-Мист. Клюб у Торонто, 1954. — 312 с.

1960

862. Українські письменники. Біобібліографічний словник: У 5 т. / За заг. ред. *О. І. Білецького.* — Київ: Держлітвидав, 1960. — Т. 1: Давня українська література (XI–XVIII ст.) / Уклад. *Л. Є. Махновець.* — 979 с.

1962

863. Матеріали до словника українських граверів / Уклад *П. Попов.* — Київ, 1962. — 138 с.

1963

864–865. Українські письменники. Біобібліографічний словник: У 5 т. / За заг. ред. *О. І. Білецького.* — Київ: Держлітвидав, 1963. —

Т. 2: А–М. Дожовтневий період (XIX — поч. XX ст.) / Уклад *М. Пивоваров, Т. Сингаївська* та ін. — 752 с.

Т. 3: Н–Я. Дожовтневий період (XIX — поч. XX ст.) / Уклад. *М. Пивоваров, Т. Синґаївська* та ін. — 806 с.

1965–1970

866. Ротач П. Матеріали до біографічного словника: Літературна Полтавщина // Архіви України. — 1965. — N 1–6; 1966. — N 1–6; 1967. — N 1–6; 1968. — N 1–6; 1969. — N 1, 3, 5; 1970. — N 1–4;

Рецензія:

Ходосов К. Дуже повільна черга // Літ. Україна. — 1966. — 12 серп

867–868. Українські письменники. Біобібліографічний словник: У 5 т. / За заг. ред. *О. І. Білецького.* — Київ: Держлітвидав, 1965. —

Т. 4: А–К. Радянська література / Уклад. *О. І. Черкашин, Н. Ф. Колосова* та ін. — 848 с.

Т. 5: Л–Я. Радянська література / Уклад. *О. І. Черкашин, Н. Ф. Колосова* та ін. — 856 с.

1969–1970

869. Полек В. Матеріали до українського біографічного словника: Літературно-мистецька і наукова Івано-Франківщина // Архіви України. — 1969. — N 4. — С. 105–112; 1970. — N 6. — С. 101–107.

1973

870. Словник художників України / Ред. кол.: *М. П. Бажан* (відп. ред.), *В. А. Афанасьєв, П. О. Білецький, В. З. Бородай, Б. С. Бутник-Сіверський* та ін. — Київ: Гол. ред. УРЕ, 1973. — 271 с.: іл.

1975

871. Kaye-Kysilevškyi V. Dictionary of Ukrainian Canadian biography: pioneer settlers of Manitoba, 1891–1900. — Toronto: Ukrainian Research Foundation, 1975. — 249 p.

1976–1978

872–873. Шевченківський словник: У 2 т. / Ін-т літератури ім. Т. Г. Шевченка АН УРСР; Ред. кол. *Є. П. Кирилюк* (відп. ред.), *В. С. Бородін, М. П. Бажан, І. Я. Айзенштон, Н. Є. Крутикова* та ін. — Київ: Гол. ред. УРЕ, 1976. —

Т. 1: А–Мол. — 1976. — 415 с.

Т. 2: Мол.–Я. — 1977. — 409 с.

Рецензії:

Костенко В. Енциклопедія Шевченкознавства // Рад. освіта. — 1977. — 8 берез.; *Неділько Г. Я.* Усе про Кобзаря. До виходу "Шевченківського словника" // УМЛШ. — 1978. — N 3. — С. 86–87; *Деркач Б.* Дорогоцінна спадщина // Рад. Україна. — 1977. — 29 берез; *Hryckowian J.* // Slavia Orient. — 1980. — N 4. — S. 551–553.

874. Татаренко Ю. Імена-дороговкази: Меморіальний словник наших визначних тезок // Людина і світ. — 1977. — С. 39–44; 1978. — N 2. — С. 38–44; N 3. — С. 50–56.

1983

*** 875. Словник** українських дипломників в Австралії. — Мельбурн: Наш фронт, 1983. — 126, XIV с.

712 прізвищ.

1984

876. Мацинський І. Матеріали до Словника культури українців Чехословаччини // Дукля. — 1984. — N 1. — С. 77–79; N 2. — С. 76–79; N 3. — С. 76–79; N 4. — С. 78–79; N 5. — С. 76–79; N 6. — С. 74–76.

1986

877. Марунчак М. Біографічний довідник до історії українців Канади. — Вінніпег: Накл. УВАН в Канаді, 1986. — 735 с.

878. Спілка письменників України: Довідник Спілки письменників України / Правл. Спілки письменників України; Упоряд. *В. П. Павловська*. — Київ: Рад. письменник, 1986. — 126 с.

879. Українські композитори = Ukrainian composers: Біобібліографічний довідник / Уклад. *М. Дитиняк*. — Едмонтон: Канад. Ін-т Укр. Студій. Альберт. ун-т, 1986. — 160 с. — (Сер. Довідників. Дов. N 14).

1987

880. Rudnyckyi J. B. Ukrainian linguistics in exile (1918–1984) // Amsterdam studies in the theory and history of ling. science. Ser. 3: Studies in the history of the ling. sciences. — 1987. — Vol. 38. — P. 877.

1988

881. Письменники Радянської України. 1917–1987: Біобібліографічний довідник / Уклад. *В. К. Коваль, В. П. Павловська.* — Київ: Рад. письм., 1988. — 702 с.

1990–1992

882. Кутинський М. Некрополь України: Довідник про місця поховання або місця смерті видатних українських культурних діячів від давнини до сучасності / За ред. *І. Шишова* // Дніпро. — 1990. — N 1. — С. 132–141, N 2. — С. 133–144, N 3. — С. 137–144, N 4. — С. 139–144, N 5. — С. 135–141, N 6. — С. 137–144, N 7. — С. 141–144, N 8. — С. 137–144, N 9. — С. 139–144, N 10. — С. 140–144, N 11. – С. 140–144, N 12. — С. 137–142; 1991. — N 1. — С. 202–207, N 2. — С. 204–208, N 3. — С. 202–208, N 4. — С. 200–208, N 5. — С. 204–208, N 6. — С. 195–206, N 7. — С. 202–208, N 8. — С. 199–208, N 9. — С. 197–203, N 10. — С. 200–208, N 11/12. — С. 245–251; 1992. — N 1. — С. 162–168.

Автор (нар. 1890 р. в с. Зарубинцях Київської губ.). Вчився в ІНО, слухав лекції М. К. Зерова. В 1936 р. засуджений на 10 років. 1949 р. заарештований вдруге. Звільнений 1954 р. З 1959 р. живе в Москві, де взявся за укладання "Некрополя України". Це стало метою його життя. Помер 10 січня 1974 р. Похований в Києві на Байковому цвинтарі. "Некрополь України" охоплює близько 7000 імен на 2000 сторінках машинопису.

1992

883. Митці України: Енциклопедичний довідник / За ред. *А. В. Кудрицького.* — Київ: Українська Енциклопедія, 1992. — 848 с.

Включено близько 5000 творчих біографій українських митців, через які висвітлюється історія українського мистецтва, всіх його галузей різних епох. Досить неповний.

* **884. Словник** громадсько-культурних трудівників в Австралії. — Мельбурн: Спадщина, 1992. — 107, XIV с.

1993

885. Біографічний словник Прикарпаття / Зібр. і опр. *В. Полєк* // Новий час (Івано-Франківськ). — 1993–1998. — Зош. 1–17. — 272 с. — (Б-ка "Нового часу"; Ч. 2).

Матеріали містять прізвища на А–К.

1994

886. Буцко М. І. Відомі вчені Державного Університету "Львівська політехніка" 1844–1994: Біографічний довідник. — Львів: Вид-во Держ. Ун-ту "Львівська політехніка", 1994. — 253 с.

887. Варварцев М. М. Італійці в Україні (XIX ст): Біографічний словник діячів культури / Ін-т Історії України НАН України. — Київ, 1994. — 196 с.

Рецензія:

Хохлачов В. 500 італійців залишили свій слід в історії України // Вісник НАН України. — 1995. — N 5/6. — С. 107–109.

888. Українська журналістика в іменах: Матеріали до енциклопедичного словника / Львівська наукова бібліотека НАН України. Науково-дослідний центр періодики; За ред. *М. М. Романюка.* — Львів, 1994. —

Вип. 1 / Від видавців: с. 3–5; Передм. *В. Качкана* "... І не буде забутих імен": с. 6–9. — Львів, 1994. — 234 с.

889. Українські лікарі: Біобібліографічний довідник / Уклад. *П. Пундій*; Гол. ред. *Я. Ганіткевич.* — Львів; Чікаго, 1994. —

Кн. 1: Естафета поколінь національного відродження. — 1994. — 327 с.: іл. — (НТШ у Львові; Лікарська комісія. Лікарський зб.; Т. 2).

1995

890. Літератори Рівненщини: Довідник / Упоряд. *Є. Шморгун.* — Рівне: Вид-во "Азалія" Рівнен. організації СП України, 1995. — 60 с.

891. Українська журналістика в іменах: Матеріали до енциклопедичного словника / Львівська наукова бібліотека НАН України. Науково-дослідний центр періодики; За ред. *М. М. Романюка.* — Львів, 1995. —

Вип. 2 / Від редактора: с. 3–5. — Львів, 1995. — 338 с.

892. Українські лікарі Прикарпаття: Довідник / Наук.-ред. відділ при управлінні культури обл. Ради народних депутатів; Упоряд. *П. Арсенич* та ін. — Коломия: Вік, 1995. — 92 с.

893. Хланта І. Літературне Закарпаття у XX столітті Біобібліографічний покажчик / Ужгород. обл. бібліотека. — Ужгород. Закарпаття, 1995. — 962 с.

Містить відомості про 235 літературних діячів від 1900 до 1994 року.

1996

894. Українська журналістика в іменах: Матеріали до енциклопедичного словника / Львівська наукова бібліотека НАН України. Науково-дослідний центр періодики; За ред. *М. М. Романюка.* — Львів, 1996. —

Вип. 3 / Від редактора: с. 3–5. — Львів, 1996. — 423 с.

895. Українські лікарі: Біобібліографічний довідник / Уклад. *П. Пундій*; Гол. ред. *Я. Ганіткевич.* — Львів; Чікаго, 1996. —

Кн. 2: Лікарі діяспори та їх діяльність для рідного краю. — 1996. — 446 с.: іл. — (НТШ у Львові; Лікарська комісія. Лікарський зб.; Т. 5)

1997

896. Лисенко І. Словник співаків України / Передм. авт.: с. 3–8; Післямова *М. Слабошпицького* "Подякуймо ж Іванові Лисенку!" с. 351–352. — Київ: Вид-во "Рада"; Ліга українських меценатів; Джерзі ситі: Вид-во М. П. Коць, 1997. — 353 с.

До словника увійшло понад 1200 статей — творчих біографій співаків, через які висвітлюється історія вокального мистецтва України від Київської держави до наших днів.

897. Огородник І. В., Русин М. Ю. Українська філософія в іменах / За ред. *М. Ф. Тарасенка.* — Київ: Либідь, 1997. — 328 с.

898. Українська журналістика в іменах: Матеріали до енциклопедичного словника / Львівська наукова бібліотека НАН України. Науково-дослідний центр періодики; За ред. *М. М. Романюка.* — Львів, 1997. —

Вип. 4 / Від редактора: с. 3–4. — Львів, 1997. — 351 с.

1998

899. Чехи в Галичині: Біографічний довідник / Уклали *О. Дрбал, М. Кріль, А. Моторний, В. Моторний, Є. Топінка*; За ред. *Є. Топінки*; Передм. *М. Колесси*: с. 5–6. — Львів: "Центр Європи", 1998. — 119 с.

СЛОВНИКИ МОВИ ПИСЬМЕННИКІВ

1916

900. Словничок Шевченківської мови / Уклад. *Нестор Літописець [Н. Малеча].* — Миколаїв, 1916. — 66 с.

7000 слів. На основі "Поезій" Шевченка за ред. В. Доманицького. (Спб., 1907).

1917

901. Українсько-російський словничок до "Кобзаря" Т. Г. Шевченка / *Нестор Літописець [Н. Малеча].* — Херсон, 1917.

3500 слів, як вказано в передмові, — тільки більш незрозумілі для російського читача.

1951

902. Шевченкова лексика: Словопокажчик до поезії Т. Г. Шевченка / Дніпропетров. ун-т. Кафедра української мови. Уклад. *В. С. Ващенко, П. О. Петрова.* — Київ: Вид-во Київ. ун-ту, 1951. — 107 с.

Цей словник, змістом і способом подавання матеріалу дуже схожий на словничок мови поезій Шевченка Нестора Літописця [Н. Малечі]. Дає "Основний словопокажчик" (тобто покажчик лексики основних текстів поезій Шевченка, (С. 9–95) і "Додатковий словопокажчик" (до варіантів і інших редакцій поезій (С. 99–106). До словопокажчика внесені всі слова з текстів поезій Шевченка за повним зібранням творів, виданих АН УРСР у 1939 р., з вказівкою на перше вживання.

Рецензії:

Горецький П. Й. // УМШ. — 1952. — N 2. — С. 82–84; *Бойко М. Ф.* Про словник мови Шевченка // Зб. праць Шостої наукової шевченківської конференції. — Київ, 1958. — С. 274–278.

1955

903. Лексика "Енеїди" І. П. Котляревського: Покажчик слововживання / Уклад. *В. С. Ващенко, Ф. П. Медведєв, П. О. Петрова* — Харків, 1955. — 208 с.

Близько 7000 слів.

Рецензія:
Горецький П. // УМШ. — 1956. — N 2.

1961

904. Баймут Т. В. Словарь "Зачарованой Десны" А. П. Довженко: Указатель словоупотребления // Тезисы докладов межвузовской конференции по исторической лексикологии, лексикографии и языку писателя 27 сент. — 6 окт. 1961 г. — Ленинград, 1961. — С. 99–100.

905. Огієнко І. Граматично-стилістичний словник Шевченкової мови. — Вінніпег: Ін-т дослідів Волині, 1961. — 256 с.

906. Словопокажчик драматичних творів Лесі Українки / АН УРСР. Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Уклад. *М. Ф. Бойко*. — Київ, 1961. — 93 с.

1964

907–908. Словник мови Шевченка / Ред. кол.: *В. С. Ващенко* (відп. ред.) та ін. —
Т. 1: А–Н / Ред. *Т. К. Черторизька*. — Київ: Наук. думка, 1964. — 484 с.
Т. 2: О–Я / Ред. *В. Г. Мариниченко, Л. О. Родніна*. — Київ: Наук. думка, 1964. — 566 с.
Рецензії:
Кирилюк Є. Незгасна як життя // Літ. Україна. — 1964. — 11 грудня; *Доценко Р.* Словник Шевченкової мови // Вітчизна. — 1965. — N 3; *Лесів М.* Словник мови Кобзаря // Наша культура. — 1964. — N 11. — С. 15; *Пилинський М.* // УМЛШ. — 1965. — N 11. — С. 86–92.

1966

С. П. Пінчук, Є. С. Регушевський Словник літературознавчих термінів Івана Франка.
Див. N 1296.

1972

909. Ковалик І. І., Ощипко І. Й. Художнє слово Василя Стефаника: Матеріали для Словопокажчика до новел В. Стефаника. Методичний посібник. — Львів: Вид-во Львів. ун-ту, 1972. — 101 с.

Зміст: Побудова словопокажчика до художніх творів В. Стефаника: с. 1–3; Словопокажчик: с. 3–91; Наукові основи побудови Словника мови художніх творів Василя Стефаника: с. 91–101.

Словопокажчик охоплює словниковий склад Стефаникових новел з урахуванням частоти слововживання.

1976

910. Словник мови художніх творів Івана Франка: Пробний зошит / *Ковалик І. І.* (керівник авт. колективу) // Українське літературознавство. — 1976. — 26 вип. — С. 63–99.

Рецензія:

Ткачук В. [Інформація про хід підготовки Словника мови художніх творів І. Франка] // Мовознавство. — 1979. — N 5. — С. 96.

1979

911–913. Словник мови творів Г. Квітки-Основ'яненка: У 3 т. / Харків. держ. ун-т ім. О. М. Горького; Ред. *Л. В. Венєвцева.* — Харків, 1979. —

Т. 1: А–Кладовити. — 666 с.

Т. 2: Кланятись–Приклад. — 679 с.

Т. 3: Прикладати–Я. — 689 с.

Рецензії:

Пустовіт Л. Мовні джерела українського класика // Прапор. — 1982. — N 3. — С. 123–124; *Черторизька Т.* // Мовознавство. — 1980. — N 3. — С. 88–90.

1982

914. Епітети поетичної мови Т. Г. Шевченка: Словник-покажчик / Уклад. *В. С. Ващенко.* — Дніпропетровськ: ДДУ, 1982. — 83 с.

1985–1986

915–916. Словарь языка русских произведений Шевченко: В 2 т. / АН УССР. Ин-т языковедения им. А. А. Потебни; Ред. кол.: *И. К. Белодед* (председ.), *В. М. Русановский* и др. — Київ: Наук. думка, 1985-1986. —

Т. 1: А–О / Сост. *В. М. Брицын, Г. П. Вишневская, В. П. Забелина* и др. — 1985. — 754 с.

Т. 2: П–Я / Сост. *Г. Д. Басова, Н. П. Башнякова, В. М. Брицын* и др. — 1986. — 747 с.

Рецензії:

Вышеславский Л. Н. // Рус. яз. и лит. в сред. учеб. заведениях УССР. — 1987. — N 8. — С. 76; *Ковтун Л.* Академічні словники Т. Г. Шевченка // Мовознавство. — 1989. — N 2. — С. 68–70.

1990

917. Лексика поетичних творів Івана Франка. Методичні вказівки з розвитку мови / Упоряд. *І. І. Ковалик, І. Й. Ощипко, Л. М. Полюга.* — Львів: ЛДУ, 1990. — 263 с.

Словопокажчик до поетичних творів Івана Франка.

1998

918. Леськів Б. Фігури мови Тараса Шевченка: Короткий словник на 154 терміни (за "Кобзарем". Київ, 1967) / Передм. авт. "Основа художності "Кобзаря": с. 3–5. — Тернопіль. Терноп. обл т-во ім. Богдана Лепкого, 1998. — 74 с.

ТЕРМІНОЛОГІЧНІ СЛОВНИКИ

МАТЕМАТИКА. МЕХАНІКА

1902

919. **Материяли** до математичної термінольоґії / Зібр. *В. Левицький* // НТШ. Збірник Математично-природописно-лікарської секції. — Львів, 1902. — Т. 8. — Вип. 2. — С. 1–33.

Українсько-німецький словничок.

1919

920. **Московсько-українська** термінологія елементарної математики / Уклад. *М. Хведорів.* — Кам'янець-Подільський, 1919. — 37 с.

1921

921. **Практичний** російсько-український словник математичної термінології для учнів трудшкіл, профшкіл та студентів / Уклад. *О. Діденко.* — Запоріжжя, 1921. — 32 с.

1924

* 922. **Риндик С.** Міцність матеріалів. — Прага: Укр. громад. вид. фонд, 1924.

Додаток — словничок.

923. **Чайковський М.** Систематичний словник української математичної термінології з поазбучним українсько-російсько-німецьким покажчиком. Ч. 1: Елементарна математика / Переднє слово: с. 5–12. — Берлін: Вид-во Української Молоді, 1924. — 116 с. — (Матеріяли до української наукової термінології; Вип. 1).

1925

924. **Німецько-російсько-український** словник термінів з обсягу механіки з українським та російським покажчиками / ІУНМ УАН; Уклад. *Т. Секунда.* — Київ: ДВУ, 1925. — 40 с.

Рецензія:

Павлюк А. // Нова книга. — 1925. — N 9–10. — С. 40–41.

925. Словник математичної термінології (проект). Ч. 1: Термінологія чистої математики / Уклад. *Ф. Калинович.* — Київ: ДВУ, 1925. — 240 с. — (ВУАН. ІУНМ. Природничий відділ. Матеріали до української природничої термінології та номенклатури; Т. 4, вип. 1).

Рецензія:

Кравчук М. // Записки Істор.-філол. відділу УАН. — 1926. — Кн. 9. — С. 360–361.

1926

926. Практичний російсько-український словник математичної термінології для учнів трудшкіл, профшкіл та студентів / Уклад. *О. Дігенко.* — 2-е вид. — Запоріжжя, 1926. — 32 с.

Рецензія:

Калинович Ф. // Вісник ІУНМ. — 1928. — Вип. 1. — С. 91–94.

927. Словник математичної термінології (проект). Ч. 2: Термінологія теоретичної механіки / Уклад. *Ф. Калинович.* — Київ: ДВУ, 1926. — 80 с. — (УАН. ІУНМ. Природничий відділ. Матеріали до української природничої термінології та номенклатури; Т. 4, вип. 2).

1927

928. Російсько-український словничок математичної термінології та фразеології: Алгебра / Уклала Термінологічна комісія одеської науково-дослідної кафедри математики. — Одеса, 1927. — 46 с.

Рецензія:

Калинович Ф. // Вісник ІУНМ. — 1930. — Вип. 2. — С. 64–65.

1929

929. Словник механічної термінології. Ч. 1: Силовні (Проект). — Київ: ДВУ, 1929. — 165 с. — (ВУАН. ІУНМ. Матеріали до української термінології і номенклатури; Т. 15).

Рецензія:

Каганович Н. // Прапор марксизму. — 1930. — N 3. — С. 123–126.

1931

930. Словник математичної термінології. Астрономічна термінологія і номенклатура: Проект / Уклад. *Ф. Калинович, Г. Холодний.* Харків: Рад. школа, 1931. — 117 с. — (Ін-т мовознавства. Відділ термінології та номенклатури; Т. 3).

1933

931. **Словник** математичної термінології для середньої школи. - Харків; Одеса: Рад. школа, 1933. — 40 с. — (Наркомос. УРСР).

1934

932. **Математичний** термінологічний бюлетень: Друкується за постановою Наркомосвіти УРСР / Вступ. ст.: *Дрінов Д., Сабалдир П.* Проти націоналізму в математичній термінології: с. 3–22. — Київ, 1934. — 80 с. — (ВУАН. Ін-т мовознавства; N 2).

933. **Російсько-український** словник математичної термінології для середньої школи: Складении відповідно до тексту підручників математики для середньої школи. — Харків: Рад. школа, 1934. — 98 с.

1935

934. **Нікішов В. В.** Словник походження математичних термінів. — Харків; Київ: Держтехвидав України, 1935. — 51 с.

1960

935. **Російсько-український** математичний словник: 12000 термінів. / Уклад. *Ф. С. Гудименко, П. Д. Погребинський, Г. Н. Сакович, М. А. Чайковський.* — Київ: Вид-во АН УРСР, 1960. — 162 с.

1963

936. **Російсько-український** словник з механіки: 11000 термінів / Уклад. *Н. М. Кияниця-Гуслиста.* — Київ: Вид-во АН УРСР, 1963. — 340 с.

1964

937. **Короткий** тлумачний математичний словник / Уклад. *А. С. Бугай*; За ред. *С. М. Кіро, Ю. М. Шмандіна.* — Київ. Рад. школа, 1964. — 428 с.: іл.

Рецензія:

Тесленко І. Ф. Цікавий математичний словник // Рад. школа. — 1965 — N 5. — С. 103.

1990

938. **Російськоко-український** математичний словник: 12000 термінів / Уклад. *Ф. С. Гудименко, Й. Б. Погребиський, Г. Н. Сакович, М. А. Чайковський.* — 2-е вид. — Харків: Вид-во "Основа" при ХДУ, 1990. — 157 с.

1993

939. **Англо-український** математичний словник / Уклад *Р. О. Воронка, М. І. Кратко, Є. В. Мейнарович, В. О. Павленко.* — Київ: НВП "Дидактик", 1993. — 224 с.

1994

940. **Російсько-український** словник з нарисної та прикладної геометрії, загального машинобудування, комп'ютерної графіки: 7000 слів / Упоряд. *В. В. Ванін, В. А. Герасимчук.* — Київ: Либідь, 1994. — 216 с.

1995

941. **Російсько-український** математичний словник = Русско-украинский математический словарь: Близько 20000 термінів / Уклад. *В. Я. Карачун, О. А. Карачун, Г. Г. Гульчук.* — Київ: Вища школа, 1995. — 258 с.

ФІЗИКА

1896

942. **Матеріали** до фізичної термінольоґії / Зладив *В. Левицький* // ЗНТШ. — Львів, 1896. — Т. 11. — 12 с.

1898

943. **Матеріали** до фізичної термінольоґії: Ч. 2 і 3 / Зладив *В. Левицький* // НТШ. Збірник Математично-природописно-лікарської секції. — Львів, 1898. — Т. 3. — Вип. 2. — С. 1–13.

1902

944. **Матеріали** до фізичної термінольоґії: Ч. 4 / Зладив *В. Левицький* // НТШ. Збірник Математично-природописно-лікарської секції. — Львів, 1902. — Т. 8. — Вип. 2. — С. 1–12.

1918

945. **Російсько-український** словничок термінів фізики та хімії / Уклад. *М. Вікул.* — Гадяч, 1918. — 41 с.

946. **Словник** української фізичної термінології: Проект / Уклад *О. Курило.* — Київ, 1918. — 133 с.

947. **Словник** української фізичної термінології / Уклад. *Г. Холодний.* — Харків, 1918. — 133 с.

948. **Фізична** термінологія (Російсько-українська) / Уклав пед. гурток слухачів Вінницького Учительського ін-ту. — Вінниця, 1918. — 32 с.

1919

* 949. **Короткий** російсько-український словник. Вип. 1: Фізика / Уклад. *Б. Комаров.* — Одеса: Губ. відділ нар. освіти. — 1919.

1932

950. **Словник** фізичної термінології: Проект / Ред. *В. В. Фаворський.* — Харків: УРЕ. — 1932. — 215 с. — (ВУАН. Ін-т мовознавства. Сектор термінології та номенклатури. Матеріали до української термінології та номенклатури; Т. 9).

1933

Словник термінів, переглянутих і затверджених комісією НКО УРСР для перевірки роботи на мовному фронті 9.X.1933 р. Термінологія з географії, фізики й хімії.

Див. 979.

1935

951. **Російсько-український** словник фізичної термінології для середньої школи: Складений відповідно до тексту підручників з фізики для середньої школи. — Харків: Рад. школа, 1935. — 146 с.

952. **Фізичний** термінологічний бюлетень: Друкується за постановою Наркомосвіти УРСР. — Київ, 1935. — 82 с.

Зміст: *Калинович М., Дрінов А.* Ліквідувати націоналістичне шкідництво в радянській фізичній термінології. — С. 3–19; Виправлення до фізичного словника (Словник фізичної термінології. — Харків: УРЕ, 1932). — С. 21–84.

1959

953. **Російсько-український** фізичний словник: 16000 термінів / Уклад. *В. В. Гейченко* та ін. — Київ, 1959. — XV, 212 с.

1994

954. **Російсько-український** словник фізичних термінів / Уклад. *Ю. В. Караван, Є. С. Клос, О. Б. Лискович, Л. П. Луців-Шумський,*

З. М. Любунь, В. І. Пілецький; За ред. *О. Б. Лисковича.* — Київ· Вища школа, 1994. — 312 с.

1996

955. Словник фізичної лексики: Українсько-англійсько-німецько-російський / Уклад. *В. Козирський, В. Шендеровський.* — Київ: Вид-во "Рада", 1996. — 932 с.

ХІМІЯ

1903

956. Начерк термінольоґії хемічної / Зла́див *В. Левицький* // НТШ. Збірник Математично-природописно-лікарської секції. — 1903. — N 9. — 12 с.

1911

957. Словарь химических, фармацевтических, ботанических и народных однозначащих названий-синонимов на русском, латинском, малороссийском и немецком языках. С добавлением новых и новейших синонимов / Сост. *В. Э. Нейбург.* — Москва: Изд. Моск. Научно-фармацевт. Книгоиздательства. Тип. М. В. Балдина и К°, 1911. — 43, 25, 162 с.

1918

Російсько-український словничок термінів фізики та хімії.
Див. 945.

1923

958. Словник хемічної термінології / Уклад. *О. Курило.* — Київ: ДВУ, 1923. — 140 с.

1928

959. Словник хемічної номенклатури. Неорганічна хемія: Проект / Уклад. *С. Зенкевич.* — Харків: ДВУ. — 1928. — 51 с. — (Всеукраїнська нарада в справі усталення хемічної номенклатури).

1933

Словник термінів, переглянутих і затверджених комісією НКО УРСР для перевірки роботи на мовному фронті 9.X.1933 р. Термінологія з географії, фізики й хімії.
Див. 979.

1935

960. Російсько-український словник хімічної номенклатури та термінології для середньої школи: Складений відповідно до тексту підручників хімії для середньої школи. — Харків: Рад. школа, 1935. — 117 с.

1959

961. Російсько-український хімічний словник: 6000 термінів / Уклад. *Є. Ф. Некряч, І. П. Назаренко, В. П. Чернецький.* — Київ, 1959. — 204 с.

1964

962. Федосєєв М. М., Лагошина Р. М., Акимова К. О. Короткий словник-довідник високомолекулярних речовин: пластмас, синтетичних каучуків, липучних волокон. — Київ: Рад. школа, 1964. — 226 с.

1990

963. Короткий російсько-український словник з хімії: Роздавальний матеріал для слухачів підготовчого відділення / Уклад. *Р. Й. Влязло, К. Ф. Іванов.* — Київ: НМКВО, 1990. — 39 с.

964. Російсько-український хімічний словник / Уклад. *Є. Ф. Некряч, І. П. Назаренко* та ін. — 2-е вид. — Харків: Основа, 1990. — 187 с.

6000 термінів.

1993

965. Російсько-український словник з хемії та хемічної технології: 17000 термінів / Уклад. *М. Ганіткевич, А. Зелізний*; Ред.-лексикогр. *Г. Наконечна.* — Львів: Львів. політехніка, 1993. — 315 с

Зміст: Перед. слово: с. 5–6; Актуальні проблеми української хемічної термінології: с. 7–41; Назви хемічних первнів: с. 42–44; Словникова частина: с. 45–306; Додаток: Вимова і правопис прізвищ чужинних дослідників: с. 307–314.

1994

966–967. Англо-українсько-російський словник з хімії: Для вищих навчальних закладів: У 2 кн. / Упоряд. *М. Ю. Корнілов* та ін. — Київ: Либідь, 1994. —

Кн. 1. — 324 с.: табл.
Кн. 2. — 288 с.

1996

Російсько-український словник наукової термінології = Русско-украинский словарь научной терминологии: [У 3-х кн.]: Біологія. Хімія. Медицина.

Див. 992.

ГЕОЛОГІЯ

1923

968. Тутковський П. А. Словник геологічної термінології: проект. — Київ: ДВУ, 1923. — 62 с. — (ВУАН. ІУНМ. Природничий відділ. Матеріали до української природничої термінології та номенклатури; Т. 2).

Рецензія:

Дубняк К. // Книга. — 1933. — N 4. — С. 29–30.

1959

969. Російсько-український геологічний словник / Уклад. *С. І. Головащук, І. Л. Соколовський.* — Київ, 1959. — 280 с.

19000 термінів.

1962

970. Короткий геологічний словник-довідник / Ред. *А. М. Безуглий.* — Київ: Рад. школа, 1962. — 112 с.

1976

971. Шкільний геологічний словник-довідник / Уклад. *А. М. Безуглий, І. Г. Співачевський.* — Київ: Рад. школа, 1976. — 164 с.

1993

972. Савченко В. І., Ципко О. К., Арсірій Ю. О. Російсько-український словник геологічних термінів: 29000 слів. — Чернігів: Десна, 1993. — 424 с.

ГЕОГРАФІЯ

1908

973. Начерк ґеоґрафічної термінольоґії / Зладив *С. Рудницький* // НТШ. Збірник Математично-природописно-лікарської секції. — 1908. — Т. 12. — 151 с.

Це німецько-український словник, поділений на три частини. Перша — терміни з математичної географії і її допоміжних наук — астрономії, астрофізики, геодезії і навтики. Друга включає терміни з фізичної географії, геології і петрографії. Третя подає терміни біогеографії і антропогеографії.

1913

974. Рудницький С. Причинки до ґеоґрафічної термінольоґії. І. // НТШ. Збірник Математично-природописно-лікарської секції. — Львів, 1913. — Т. 15. — 16 с.

Як автор зазначає у вступі, це доповнення не останнє, тому позначене цифрою І. Дані "Причинки" охоплюють передусім термінологію Деніса. "Причинки" є також як і "Начерк..." словником німецько-українським, лише деякі терміни Деніса подані у прямому перекладі з англійської мови.

1917

975. Географічна термінологія, зложена природничою комісією Українського Товариства шкільної освіти в Києві. — Київ: Друк. Центр. Ради, 1917. — 12 с.

976. Короткий російсько-український словничок термінів природознавства та географії. — Миргород, 1917. — 32 с.

[1928]

977. Проект метеорологічної термінології. Російсько-український словник: Терміни, ухвалені в метеорологічній секції Інституту Української Наукової Мови / Уклад. *І. Селецький*. — Київ, [б. р.]. — 16 с. — Відбитка з "Декадного бюлетеня Укрмета" за 1926–28 рр.

1931

978. Словник антропогеографічної термінології: Проект / Уклад. *А. Носов*. — Харків: УРЕ, 1931. — 220 с. — (ВУАН. Ін-т мовознавства. Відділ термінології та номенклатури; Т. 3).

1933

979. Словник термінів, переглянутих і затверджених комісією НКО УРСР для перевірки роботи на мовному фронті 9.X.1933 р. Термінологія з географії, фізики й хімії // *Хвиля А. А.* Знищити коріння українського націоналізму на мовному фронті. — Харків, 1933. — С. 134–143.

1950

980. Словник-довідник з фізичної географії: Посібник для викладачів географії / Уклад. *О. С. Барков.* — Київ: Рад. школа, 1950. — 292 с.

1955

981. Словник географічних назв / Уклад. *М. С. Бондарський.* — Київ: Рад. школа, 1955. — 364 с.

1970

982 Російсько-український словник географічних термінів / Уклад. *О. М. Маринич, М. М. Михайленко, А. П. Могила, О. І. Речмедін.* — Київ: Рад. школа, 1970.

Рецензія:

Заставецький Б. Двотомний словник географічних термінів // Друг читача. — 1970. — 1 верес.

1996

983. Масляк П. О., Олійник Я. Б., Степаненко А. В. Словник-довідник учня з економічної і соціальної географії світу. — Київ: "Лібра", 1996. — 328 с.

Вміщує понад 1000 понять і термінів. Вони розкривають науковий статус економічної і соціальної географії світу, її визначення, об'єкт, предмет і завдання. Автори розкрили суть найважливіших регіональних об'єднань світу і місце в них України.

МІНЕРАЛОГІЯ

1909

984. Верхратський І. Виразня мінеральоґічна // НТШ. Збірник Математично-природописно-лікарської секції. — 1909. — Т. 13. — 64 с.

1975

985. Мінералогічний словник (українсько-російсько-англійський) / АН УРСР. Ін-т геохімії і фізики матеріалів; Уклад. *Є. К. Лазаренко, О. М. Винар.* — Київ: Наук. думка, 1975. — 773 с.

14000 назв мінералів і мінералогічних термінів, як сучасних, так і маловживаних, місцевих і застарілих. Словник змішаного типу. Крім перекладної, містить довідкову частину, подану українською мовою за енциклопедичним принципом.

Рецензії:

Родніна Л. // Мовознавство. — 1976. — N 1. — С. 91–93; *Мельник Ю. П.* Мінералогічна енциклопедія // Геол. журнал. — 1976. — N 36. — Вип. 3. — С. 148–149.

БІОЛОГІЯ. БІОХІМІЯ

1935

986. Російсько-український словник біологічної термінології для середньої школи: Складений відповідно до тексту підручників біології для середньої школи. — Харків: Рад. школа, 1935. — 212 с.

1974

987. Біологічний словник / За ред. акад. *І. Г. Підоплічка, К. М. Ситника, Р. В. Чаговця.* — Київ: УРЕ, 1974. — 552 с.

1991

988. Герасименко В. Г. Біотехнологічний словник / Пер. з російської *Ф. К. Ковальчук.* — Київ: Вища школа, 1991. — 167 с.: іл.

Вміщені основні терміни, поняття, дано опис явищ загальної і спеціальної біотехнології. Термін "біотехнологія" об'єднав у собі назви існуючих технологій (промислової мікробіології, технічної біохімії, прикладної генетики, виробництва ферментів та ін.).

989. Російсько-український словник термінів з курсу "Фізіологія рослин з основами біохімії" / Уклад. *Г. Т. Криницький* та ін. — Львів: Львів. лісотехн. ін-т, 1991. — 63 с.

990. Симоненко Л. О. Формування української біологічної термінології / Відп. ред. *М. М. Пещак.* — Київ: Наук. думка, 1991. — 151 с. — Бібліогр. в тексті. — Українсько-латинсько-російсько-білоруський словник мікробіологічної номенклатури: с. 131–145; Латинсько-український словник: с. 146–150.

1995

991. **Російсько-український** тлумачний словник з молекулярної біології / Упоряд. *М. Є. Кучеренко, О. Ю. Пащенко, І. М. Туряниця, З. Й. Фабрі.* — Київ: Либідь, 1995. — 440 с.

1996

992. **Російсько-український** словник наукової термінології = Русско-украинский словарь научной терминологии: [У 3 кн.]: Біологія. Хімія. Медицина / НАН України. Комітет наук. термінології та ін.; Упоряд. *С. П. Вассер, І. О. Дудка, В. І. Єрмоленко* та ін.; Ред. кол.: *В. М. Русанівський* (наук. ред.-кер.) та ін. — Київ: Наук. думка, 1996. — 661 с.

ЕКОЛОГІЯ

1987

993. **Кондратюк Є. М., Хархота Г. І.** Словник-довідник з екології. — Київ: Урожай, 1987. — 158 с.

Подано визначення найбільш широко вживаних термінів (близько 2000) як із загальної екології, так і з окремих її розділів.

1993

994. **Тлумачний** словник екологічних термінів: Навчальний посібник для всіх спеціальностей політехнічного профілю / Ін-т системних досліджень освіти України; Харк. політехн. ін-т; Уклад. *Г. А. Ткач, Л. М. Івін, Е. Г. Братута* та ін. — Київ: ІСДО Міносвіти України, 1993. — 255 с.

1994

995. **Російсько-український** словник з екології та охорони навколишнього середовища / За ред. *А. Л. Цикала* і *Г. Д. Зленка*; Упоряд. *О. Бодюл, М. Десенко, С. Михальова, А. Цикало, Т. Чорна.* — Одеса, 1994. — 78 с.

Рецензія:

[Б. п.] Екологія від "А" до "Я" // Вісник НАН України. — 1995. — N 5/6. — С. 107.

БОТАНІКА

1852

996. Гаврищкевич I. Початокъ до уложеня термінології ботаническої рускои // Перемышлянинъ на рôкъ 1852. — С. 133–147.

Одна з перших спроб укладання термінологічних словників. Латинсько-німецько-український словничок з зазначенням місцевостей.

997. Петрушевич М. Імена краєвих ростин і Ботанічний словарець. — Стрий: Накл. авт., 1852.

Один з перших термінологічних українських словників.

1860

*** 998. Новицький М.** Додаток до галицько-руської номенклатури ботанічної (народні назви рослин). — Львів, 1860. — С. 94–103.

1864–1872

999. Верхратський I. Початки до уложення номенклатури і термінології природописної народної. — Львів, 1864. — Зош. 1. — 18 с.; 1869. — Зош. 2. — 40 с.; Зош. 3. — 23 с.; 1872. — Зош. 4. — 23 с.; Зош. 5. — 40 с.

1873

1000. Волковъ Ф. К. Списокъ растений съ народными названиями и этнографическими примечаниями, представленныхъ в Юго-Западный отделъ Императорского Географического общества *М. М. Семиренком* и определенныхъ въ ботаническомъ отношении проф. *А. С. Роговичем* // Зап. Юго-Зап. отдела Рус. Геогр. об-ва. — 1873. — Т. 1. — С. 165–178.

Подає 230 українських назв рослин з латинськми відповідниками, а також зберігає всі етнографічні примітки збирача.

1001. Роговичъ А. С. Опытъ словаря народныхъ названий (растений) Юго-Западной России, съ некоторыми повериями и рассказами о них // Зап. Юго-Зап. отдела Рус. Геогр. об-ва. — 1873. — Т. 1. — С. 18–164.

Подає 772 латинські назви з народними українськими відповідниками. У примітці автор зазначив, що до складу словника увійшли також назви рослин, повідомлені йому М. Максимовичем, В. М. Черняєвим, Давиденком і Софроновичем.

1874

1002. Роговичъ А. С. Опытъ словаря народныхъ названий (растений) Юго-Западной России, съ некоторыми повериями и рассказами о них. Т. 1. — Кіевъ: В унив. тип., 1874. — 56 с

1879

1003. Верхратський І. Початки до уложення номенклатури і термінології природописної народної. — Львів, 1879. — Зош. 6. — 24 с.

1886

* **1004. Шмальгаузен И.** Флора Юго-Западной России т. е. губернии Киевской, Волынской, Подольской, Полтавской, Черниговской и смежных местностей. — Київ, 1886.

1892

1005. Верхратський І. Спис важнійших виразів з руської ботанічної термінольоґії і номенклятури з оглядом на шкільну науку в вищих клясах ґімназії. — Львів: З печатні Т-ва ім. Шевченка, 1892. — 48 с. — Відбитка зі Справоздання ц.-к. ґімназії академічної у Львові за рік шкільний 1892.

1908

1006. Верхратський І. Нові знадоби до номенклятури і термінольоґії природописної, народної, збирані між людьми // НТШ. Збірник Математично-природописно-лікарської секції. — Львів, 1908. — Т. 12. — 84 с.

До латинських термінів подає народні назви.

1912

* **1007. Янота А. О.** Спис рослин, зібраних д. Громегою в Черкаському повіті на Київщині. — Сімферополь, 1912.

* **1008. Янота А. А.** Материалы по серной флоре Мелитопольского и Днепровского уездов Таврической губернии. — Симферополь, 1912.

1913

* **1009. Янота А. А.** Флора степи Мелитопольского и юго-западной части Днепровского уездов Таврической губернии. — Симферополь, 1913.

1922

1010. Мельник М. Українська номенклатура висших ростин // НТШ. Збірник Математично-природописно-лікарської секції. — Львів, 1922. - Т 22. — 356 с.

Подає 2328 латинських назв дикоростучих рослин і українські народні відповідники з зазначенням місцевостей, де вони побутують.

1926

1011. Табенцький О. О. Анатомія та біологія цукрових буряків: Короткий нарис: З російсько-українським та українсько-російським ботанічним словником. — Київ, 1926. — 55 с.

1928

1012. Словник ботанічної номенклатури. — Київ, 1928. — XXX, 312 с. — (УАН. ІУНМ. Матеріали до української термінології та номенклатури; Т. 7).

Латинсько-український текст, українсько-латинський покажчик.

1013. Словник природничої термінології: Проект / Уклад. *Хв. Полонський.* — Київ, 1928. — 262 с. — (УАН. ІУНМ. Природничий відділ. Матеріали до української термінології та номенклатури; Т. 11).

1932

1014. Словник ботанічної термінології: Проект / Уклад. *В. Вовчанецький, Я. Левченко.* — Харків; Київ: УРЕ, 1932. — 328 с. — (ВУАН. Ін-т мовознавства. Сектор термінології та номенклатури. Матеріали до української термінології та номенклатури; Т. 7).

1934

1015. Російсько-український словник ботанічної термінології для середньої школи: Складений відповідно до тексту підручника ботаніки для середньої школи. — Харків: Рад. школа, 1934. — 55 с.

1016. Російсько-український словник природничої термінології для початкової школи: Складений відповідно до тексту підручників з природознавства для початкових шкіл. — Харків; Київ: Рад. школа, 1934. — 63 с.

1017. Фотинюк Т. Українсько-польські та латинські назви рослин. — Львів: Накл. М. Матвійчука, 1934. — 20 с.

1935

1018–1019. Ботанічний термінологічний бюлетень. Друкується за постановою Наркомосвіти УРСР. — Київ, 1935. — 21 с. — (УАН Ін-т мовознавства; N 3).

Те ж: Мовознавство. — 1935. — N 5. — С. 83–106.

Складений на основі виправлень до "Словника ботанічної термінології" В. Вовчанецького та Я. Левченка.

1936

1020. Słownik botaniczny łacińsko-małoruski / Zebrał i ułożył w latach 1877–1932 *St. Makowiecki*. — Kraków: PAU, 1936. — XVI, 463 s.

Всіх українських ботанічних назв у словнику — 21253, тобто, кількість, якої не має жодна збірка українських ботанічних матеріалів, крім, хіба що, латинсько-українського "Словника ботанічної номенклатури" (1928 р.). Кожен латинський термін перекладається загальноприйнятим українським, а також подається цілий ряд місцевих народних назв.

1962

1021. Російсько-український словник ботанічної термінології і номенклатури (з українським і латинським покажчиками) / Уклад. *Д. Я. Афанасьєв, А. І. Барбарич, Д. К. Зеров* та ін. — Київ, 1962. — 310 с.

Рецензія:

Білокінь І. Цінний посібник // Дослідження з лексикології та лексикографії. — Київ, 1965.

1965

1022. Словник-довідник з ботаніки: 3000 термінів. — Київ, 1965.

1985

1023. Шамота А. М. Назви рослин в українській мові / АН УРСР. Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні. — Київ: Наук. думка, 1985. — 162 с. — Словопокажчик: с. 156–160.

1991

1024. Смик Г. К. Корисні та рідкісні рослини України: Словник-довідник народних назв. — Київ: УРЕ, 1991. — 412 с.

1997

1025. Барна М. М. Ботаніка: Терміни. Поняття. Персоналії: Словник. — Київ: Вид. центр "Академія", 1997. — 272 с. — (Nota bene!).

ЗООЛОГІЯ

1863

1026. Матеріялы до словаря зоологичного / Зôбравъ *Иванъ Верхратській* // Вечерниці. — 1863. — Ч. 11. — С. 87–88; Ч. 12. — С. 95

1918

1027. Назви звірів, птиць, комах та інших животин / Уклад. *В. Ф. Ніколаєв* // Матеріали до укр. наук. термінології. Матеріали до термінології по природознавству. Ч. 1. — Полтава: Музей Полтав. губерн. народ. управи, 1918. — 60 с.

1028. Словник української ентомологічної номенклатури: Проект / Уклад. *І. Щоголів.* — Київ: Термінол. комісія від. природ. наук Укр. Наук. Т-ва, 1918. — 78 с. — (Відб. з 1 т. "Матеріалів до української природничої термінології").

1927

1029. Словник зоологічної номенклатури. Ч. 1: Назви птахів: Проект / Уклад. *М. Шарлемань*; Зредагувала зоологічна секція природничого відділу ІУНМ. — Київ: ДВУ, 1927. — 64 с. — (УАН. ІУНМ. Природничий відділ. Матеріали до української природничої термінології та номенклатури; Т. 6, вип. 1).

1030. Словник зоологічної номенклатури. Ч. 2: Назви хребетних тварин. Mammalia. — Amphibia. — Piscos: Проект / Уклад. *М. Шарлемань, К. Татарко*; Зредагувала зоологічна секція природничого відділу ІУНМ. — Київ: ДВУ, 1927. — 124 с. — (УАН. ІУНМ. Природничий відділ. Матеріали для української природничої термінології та номенклатури; Т. 6, вип. 2).

Рецензія:

"Червоний шлях", 1927. — N 1. — С. 290.

1928

1031. Словник зоологічної номенклатури. Ч. 3: Назви безхребетних тварин. Evertebrata: Проект / Уклад. *І. Щоголів, С. Паночіні.* — Київ: ДВУ, 1928. — 186 с. — (УАН. ІУНМ. Природничий

відділ. Матеріали до української природничої термінології та номенклатури; Т. 6, вип. 3).

1934

1032. Російсько-український словник зоологічної термінології для середньої школи. — Харків: Рад. школа, 1934. — 166 с.

МЕДИЦИНА

1898

1033. Витяг термінольоґічний з цілого Випуску / Зладив *Яр. Гр.* // НТШ. Лікарський збірник. — Львів, 1898. — Т. 1. — Вип. 1. — С. 7–13.

1034. Материял термінольоґічний / Поданий *Я. Невестюком* // НТШ. Лікарський збірник. — 1898. — Т. 1. — Вип. 1. — С. 3–7.

1918

1035–1036. Російсько-український словничок медичної термінології / Уклад. *О. Курило.* — Київ: Вид-во "Українських медичних вістей", 1918. — 31 с.

Те ж // Українські медичні вісті. — 1918. — N 11. — С. 305–318.

Рецензія:

В. С. // Вісник ветеринарної медицини. — 1918. — N 2. — С. 27-28.

1037. Українська медична термінологія / Уклад. *М. Галин* // Українські медичні вісті. — 1918. — N 8. — С. 222–230.

Рецензія:

Дяченко Е. // Українські медичні вісті. — 1918. — N 11. — С. 325–328.

1920

1038. Російсько-український медичний словник; Матеріали до української медичної термінології / Ред. *М. Галин.* — Київ, 1920. — XVIII, 144 с.

Рецензія:

[Б. п.] // Голос друку. — 1921. — С. 181–182.

1924

1039. Міжнародна номенклатура причин хвороб та смерті / Пер. з англ. *О. В. Корчак-Чепурківського.* — Харків, 1924. — 25 с. — (Матеріали до української статистичної та економічної термінології)

Рецензія:

Холодний І. // Український медичний архів. — 1927. — N 1. — Зошит 2/3. — С. 285.

1040. Шкільний медичний словник: Для учнів середньої медичної школи / Уклад. *Б. П. Александровський* (за Галиним). — Полтава: Вид-во Укр. Хреста, 1924. — 41 с.

1925–1926

1041. Матеріали до ембріологічної термінології / Уклад. *О. Черняхівський* // Українські медичні вісті. — Київ, 1925. — N 2 (дод). — С. 1–16; 1926. — N 1. — С. 17–22.

1042. Nomina anatomica Ucrainica. Анатомічні назви, прийняті в Базелі на IX зборах Анатомічного т-ва, перекладені на українську мову. — Київ: ДВУ, 1925. — 81 с. — (УАН. ІУНМ. Матеріали до української природничої номенклатури; Т. 5).

Рецензії:

Кримський А. До рецензії д-ра Е. Лукасевича на медичний термінологічний словник "Nomina anatomica" Ін-ту Наукової мови. — 1925 // Літ.-наук. вісник. — 1926. — Кн. 3; Зап. істор.-філол. відділу ВУАН. — 1926. — Кн. 7–8. — С. 595–597; *Черняхівський О.* // Українські медичні вісті. — 1925. — N 1. — С. 298–303.

1926

1043. Анатомічний словник: Матеріали / Уклад. *Е. Лукасевич.* — Львів: Накл. авт., 1926. — 71 с.

Ч. 1: Загальні назви.

Ч. 2: Латинсько-український словник.

1044. Медичний латинсько-український словник / Злагодив *М. Галин.* — Прага: Вид. Спілки Українських Лікарів в Чехословаччині під ред. *Б. Матюшенка* і *В. Наливайка*, 1926. — 304 с.

Рецензія:

Лукасевич Е. // Лікарський вістник. — 1927. — Ч. 1–2. — С. 28–32.

1045. Номенклатура недуг українською мовою / Уклад. *О. Корчак-Чепурківський* // Українські медичні вісті (дод.). — 1926. — N 2. — С. 1–8; N 3. — С. 9–16; N 4. — С. 17–36.

1927

1046. Ґрушкевич Я. Окулістична термінологія: Анатомічна частъ // Лікарський вістник. — Львів, 1927. — Ч. 3–4. — С. 8–10.

1047. Корчак-Чепурківський О. Номенклатура хвороб. Латинсько-українські назви хвороб та російський покажчик до них. Складено за "Номенклатурой болезней и причин смерти", НКЗ РСФСР. — Київ: Вид-во мед. ін-ту, 1927. — 50 с.

Рецензія:

Холодний І. // Українські медичні вісті. — 1927. — N 1. — Зошит 2/3. — С. 285.

1928

1048. Кисільов В. Ф. Медичний російсько-український словник / Ред. д-р *О. І. Волянський*, проф. *М. М. Заєвлошин*, проф. *М. М. Семенів*. — Харків: ДВУ, 1928. — 142 с. — (Одеське наукове при УАН т-во. Секція медична).

1931

1049. Практичний словник медичної термінології / Уклад. *В. Крамаревський, О. П'ятак, В. Савицький* та ін. — Харків: Рад. школа, 1931. — 86 с. — (ВУАН. Ін-т мовознавства. Відділ термінології та номенклатури. Серія практичних словників).

1934

1050. Медичний термінологічний бюлетень. — Київ, 1934. — 66 с. — (ВУАН. Ін-т мовознавства; N 1).

Зміст: *В. Ярошенко, І. Кириченко.* За радянську медичну термінологію: с. 6–18; [Виправлення до медичного словника]: с. 19–65.

1936

1051. Словник медичної термінології / Уклад. *І. Кириченко*. — Київ: Держмедвидав, 1936. — 220 с.

1052. Російсько-український словник анатомічно-фізіологічної термінології для середньої школи: Складений відповідно до тексту підручника анатомії і фізіології для середньої школи. — Харків: Рад. школа, 1934. — 35 с.

1948

1053. Книпович М. Ф. Словник медичної термінології: Латинсько-українсько-російський / Складений за участю *Л. Ф. Єрофєєва, А. Л. Залкіна* та ін. — Київ: Держвидав, 1948. — 442 с.

20000 слів.

1960

1054. Українсько-латинсько-російський медичний словник / Уклад. *Г. В. Казьєр, В. Г. Соколовський, С. О. Февральов, П. П. Чернецький.* — Київ: Держмедвидав, 1960. — 487 с.

1963

1055. Російсько-український словник фізіологічної термінології: 15000 термінів / Уклад. *Б. Є. Єсипенко, М. А. Кондратович.* — Київ: Вид-во АН УРСР, 1963. — 201 с.

1972

1056. Латинсько-український анатомічний словник: Міжнародна та українська анатомічна номенклатура / Уклад. *М. А. Нетлюх.* — Київ: Наук. думка, 1972. — 228 с.

1985

1057. Латинсько-українсько-російський морфологічний словник медичної термінології / Уклад. *О. В. Федотов, О. М. Очкуренко, К. М. Фенчин.* — Київ: Вища школа, 1985. — 312 с.

Рецензія:

Полюга Л. Термінологічна лексикографія // Мовознавство. — 1987. — N 1. — С. 76–77.

1992

1058. Російсько-український медичний словник / Світова Федерація українських лікарських товариств; Всеукраїнське Лікарське Т-во; Українське лікарське товариство в Києві; Товариство української мови ім. Т. Шевченка "Просвіта"; Українсько-американський фонд "Відродження"; Уклад. *О. Мусій, С. Нечай, О. Соколюк, С. Гаврилюк.* —

Вид. 4-е. — Умань, 1992. — 113 с.

7000 слів.

1059. Російсько-українсько-латинський тлумачний словник гігієнічних термінів: Посібник для студентів, інтернів, викладачів та прикладних лікарів / Укр. держ. мед. ун-т ім. акад. О. О. Богомольця; Уклад. *Є. Г. Гончарук* та ін. — Київ, 1992. — 80 с.

1060. Російсько-українсько-латинський словник медичних термінів: Біохімія, фізіологія, хімія / Упоряд. *М.С.Власенко, О.К.Усатенко, Ю. В. Хмелевський, В. Г. Шевчук*; За ред. *В. Коляденка, Ю. Шаніна.* — Київ: Здоров'я, 1992. — 114 с.

1993

1061. Орфографічний словник українських медичних термінів 29000 термінів / Уклад. *Л. І. Петрух, І. М. Головко, О. Я. Томашевська*; Ред. *Л. М. Полюга.* — Львів: Вид спілка "Словник" Львів. мед ін-ту, 1993. — 473 с.

Є першою ланкою в системі медичних словників, над якими працює колектив видавничої спілки "Словник" Це новий тип спеціального словника, метою якого є представити весь загал українських медичних термінів та їх правильне написання й вимову.

1062. Російсько-українсько-латинський словник медичних термінів: Анатомія, біологія, радіобіологія, генетика, алергологія, імунологія / Уклад. *С. В. Андрійченко* та ін.; За ред. *В. Г. Коляденка, Ю. В. Шаніна.* — Київ: Здоров'я, 1993. — 108 с.

1063. Російсько-українсько-латинський словник медичних термінів: Гастроентерологія; Нефрологія. Урологія. Сексологія: У 2 ч. / Упоряд. *А. М. Скупник, В. І. Бойко*; За ред *В. Коляденка, Ю. Шаніна.* — Київ: Здоров'я, 1993. — 112, 104 с.

1064. Російсько-українсько-латинський словник медичних термінів: Оториноларингологія, стоматологія; Патологічна анатомія, патологічна фізіологія; фармакологія; Мікробіологія; інфекційні хвороби, загальна гігієна: У 3 ч. / Упоряд. *Г. Е. Тімен, Ю. М. Анісімова, С. О. Богатирьова*; За ред. *В. Коляденка, Ю. Шаніна.* — Київ: Здоров'я, 1993. — 112, 104, 88 с.

1065. Російсько-українсько-латинський словник медичних термінів: Офтальмологія, дерматологія, венерологія, неврологія, психіатрія, ендокринологія / Упоряд. *Т. М. Арсенюк, Г. Л. Воронков, Є. Г. Воронков*; За ред. *В. Коляденка, Ю. Шаніна.* — Київ Здоров'я, 1993. — 112 с.

1066. Російсько-українсько-латинський словник медичних термінів: Педіатрія, пульмонологія, кардіологія, курортологія, фізіотерапія / Уклад. *Є. С. Волков* та ін.; За ред. *В. Г. Коляденка, Ю. В. Шаніна.* — Київ: Здоров'я, 1993. — 85 с.

1067. Російсько-українсько-латинський словник медичних термінів. Хірургія, онкологія, акушерство, гінекологія, рентгенологія / Уклад. *В. Є. Дашкевич* та ін.; За ред. *В. Г. Коляденка, Ю. В Шаніна.* — Київ: Здоров'я, 1993. — 78 с.

1068. Українсько-російсько-англійський словник з кардіології / Уклад *Є. Ф. Заремба, Г. І. Гурська, Б. М. Лапінський, М. В. Перепелиця.* — Львів: Світ, 1993. — 101 с.

Близько 3000 термінів.

1994

1069. Російсько-український медичний словник: Матеріали до Української медичної термінології. — Київ: ТРИАДА, 1994 — 186 с

1995

1070. Нетлюх М. А. Українсько-латинський анатомічний словник: Анатомічна номенклатура / Львів. держ. мед. ін-т. — Львів, 1995. — 216 с. — Передм.: с. 3–5; Короткі відомості про вчених, іменами яких названі анатомічні структури: с. 204–214.

1071. Присяжнюк М. С. Російсько-український медичний словник професійної мови фахівців з внутрішніх хвороб (із тлумаченням термінів). — Київ: Вид. дім "КМ Academia", 1995. — 504 с.

Словник містить 20000 слів

1072. Словник русизмів у мові медиків. Для студентів медичних вузів і лікарів / Львів. держ. мед. ін-т; Упоряд. др. мед. наук проф. *Я. Ганіткевич*; Вступ. ст.: с. 3–6. — Львів, 1995. — 25 с.

1073–1074. Українсько-латинсько-англійський медичний тлумачний словник: Близько 33000 термінів: У 2 т. — Львів: Вид. спілка "Словник" Львів. Держ. мед. ун-ту, 1995. —

Т. 1: А–К / Уклад. *Л. І. Петрух, І. М. Головко, О. Я. Томашевська, А. Ю. Рудницька* та ін.; За ред. *М. Павловського, Л. Петрух, І. Головко*; Авт. розд.: с. IV–VII; Передм. *Л. Петрух, І. Головко, Л. Полюги*: с. IX–XXVIII. Умов. скор.: с. XXIX–XXXVI; Табл. кінц терміноелементів: с. XXXVII–XXXIX. — 651 с.

Т. 2: Л–Я / Уклад. *Л. І. Петрух, І. М. Головко, О. Я. Томашевська, А. Ю. Рудницька* та ін.; За ред. *М. Павловського, Л. Петрух, І. Головко*; Авт. розд.: с. IV–VII; Умов. скор.: с. IX–XVI; Табл. кінц. терміноелементів: с. XVII–XIX; Епоніми: с. 721–769; Крилаті лат вислови: с. 770–782; Використана література: с. 783–786. — 786 с. — Видання здійснено за сприянням Міжнар. фонду "Відродження".

Словник охоплює близько 33000 медичних термінів з 36 основних спеціальностей. У ньому подана інформація про правильність написання, вимову і сутність термінослів, їх синоніми та самобутні українські слова

1996

Російсько-український словник наукової термінології = Русско-украинский словарь научной терминологии: [У 3 кн.]: Біологія. Хімія. Медицина.

Див. N 992.

1997

1075. Герасименко О. І. Судово-медичний російсько-український словник-довідник. — Київ: Вид-во "Право", 1997. — 367 с. — (Сер "Словники").

Містить близько 1700 судово-медичних, судово-психіатричних, судово-експертних, медичних та правничих термінів.

ТЕХНІКА. ВИРОБНИЦТВО

1918–1919

1076–1078. Технічна термінологія: Прийнята Технічно-термінологічною комісією при департаменті професійної освіти / Ред. *Т. Секунда.* — Київ: Друкар, 1918–1919. —

Вип. 1: Статика. — 1918. — 20 с.;

Вип. 2: Залізобетон. — 1919. — 15 с.;

Вип. 3: Гірництво. — 1919. — 22 с.

1922

*** 1079. Словничок** слів і технічних термінів цукрово-бурякової технології // *Мінц І.* Маляс українських цукроварень. — Київ, 1922.

1926

1080. Російсько-український технічний словник / Уклад. *В. Дубровський.* — Вид. 2-е, змінене та доп. — Київ, 1926. — 104 с.

1081. Російсько-український транспортний словник / Уклад. *В. Журковський.* — Харків: Вид-во Півд. округи шляхів, 1926. — 95 с. — Додаток: Списки залізничих станцій і портів УРСР та пристанів Дніпровського басейну.

1082. Словник технічної термінології з російським покажчиком / Уклад. *М. і Л. Дармороси.* — Київ: Горно. — 1926. — 292 с.

Рецензія:

Туркало К. // Науково-техн. вісник. — 1927. — N 1. — С. 43–44

1927

* **1083. Словник** технічних термінів // *Кузьмін К.* Деталі машин, їхня конструкція та розрахунок. — Харків, 1927.

1084. Словник технічної термінології: Комунальне господарство: Проект / Уклад. *К. Туркало, В. Фаворський.* — Харків: ДВУ, 1927 — 172 с. — (УАН. ІУНМ. Технічний відділ. Матеріали до української технічної термінології, Т. 1)

1928

1085. Словник технічної номенклатури. Мануфактурні виробництва: Проект / Уклад. *Ф. Лоханько.* — Київ: ДВУ, 1928. — 104 с. — (УАН. ІУНМ. Матеріали до української термінології та номенклатури; Т. 14).

1086. Словник технічної термінології: Загальний: Проект / Уклад. *І. Шелудько, П. Садовський.* — Харків, 1928. — 588 с — (УАН ІУНМ. Матеріали до української термінології та номенклатури; Т. 10).

Рецензія:

Фаворський В. // На мовознавчому фронті. — 1931. — Кн. 1. — С. 91–99.

1087. Словник технічної термінології: Електротехніка: Проект / Уклад. *І. Шелудько.* — Київ: ДВУ, 1928. — 248 с. — (УАН. ІУНМ. Технічний відділ. Матеріали до української термінології та номенклатури; Т. 12).

1929

* **1088. Абетка** до номенклатури вантажу. Частина 2 збірника тарифів на перевіз вантажу залізницями СРСР. (Ч. 1: Українсько-російська). — Київ, 1929. — 448 с. — (ВУАН. ІУНМ).

1930

1089. З матеріалів Бюро народної термінології // Вісник ІУНМ. — 1930. — Вип. 2. — С. 47–64.

Приклади термінів на літеру Г.

1090. Матеріали до української термінології та номенклатури в цукровому виробництві / Уклад. *І. Кухаренко* // Наукові записки з цукрової промисловості. — 1930. — Т. 10. — Вип. 5–6. — С. 591–606

1091. Російсько-український словник радіо-термінології: Для технікумів, трудшкіл, ФЗУ і радіоаматорів / Уклад. *В. Тимковський*; Вид-во Миколаїв. секції наук. робітників, 1930. — 57 с. — Дод.: Словничок електричних величин.

1092. Словник будівельної термінології: Проект. — Харків; Київ: ДВУ, 1930. — 255 с. — (УАН. ІУНМ. Матеріали до української термінології та номенклатури; Т. 18).

1093. Словник до I, II, III випусків "Техноглота": З додатком основних правил (німецької) граматики / Уклад. *І. Карин*. — Харків: Укрдержвидав, 1930. — 78 с.

Німецько-український технічний словник.

1094. Трихвилів Ю., Зубков І. Словник технічної термінології. Мірництва: Проект. — Київ; Харків: ДВУ, 1930. — 155 с. — (УАН. ІУНМ. Матеріали до української термінології та номенклатури; Т. 19).

1931

1095. Практичний словник виробничої термінології / Уклад. *І. М. Шелудько*. — Харків: Рад. школа, 1931. — 110 с. — (Ін-т мовознавства. Відділ термінології та номенклатури. Секція практичних словників; Вип. 3).

Рецензія:

Солодкий Н. // Червоний шлях. — 1932. — N 3. — С. 133–136.

1096. Словник гірничої термінології: Проект / Уклад. *П. Василенко, І. Шелудько*. — Харків: Рад. школа, 1931. — 142 с. — (ВУАН. Ін-т мовознавства. Відділ термінології та номенклатури; Т. 2).

1932

1097. Радіословник українсько-російський / Уклад. *І. Шелудько*. — Харків; Київ: Транспорт і зв'язок, 1932. — 93 с.

1098. Словник донецького гірника / Уклад. *А. В. Мгртов* // Етногр. вісник ВУАН. — 1932. — Кн. 10. — С. 1–21.

1099. Словник транспортової термінології: Проект. — Київ: УРЕ. — 1932. — 370 с. — (ВУАН. Ін-т мовознавства. Сектор термінології та номенклатури. Матеріали до української термінології та номенклатури; Т. 4).

1935

1100. Виробничий термінологічний бюлетень Друкується за постановою Наркомосвіти УРСР. – Київ, 1935 79 с – (ВУАН Ін-т мовознавства; N 5)

Зміст: Викоренити націоналізм у виробничій термінології с 3 11, Виправлення до виробничого словника с 13-79.

1943

1101. Kleines deutsch-ukrainisches technisches Wörterbuch / Bearb v. *J. Żukowskyj* unter mitwirkung v *Z. Kuzela.* — Konigsberg. Berlin. Ost-Europa Verlag, 1943. — 160 s.

1958

1102. Родзевич Н. С. Проект російсько-українського словника технічної термінології з інструктивними вказівками: Для обговорення // Лексикографічний бюлетень. — 1958. — Вип. 6. — С. 55–64

1959

1103. Російсько-український гірничий словник: 20000 термінів / Уклад. *О. А. Ковшуля, М. З. Гармаш, М. С. Зільбан* -- Київ Вид-во АН УРСР, 1959. — 271 с

1104. Російсько-український словник з машинознавства та загального машинобудування: 16000 термінів / АН УРСР. Ін-т мовознавства; Уклад. *В. В. Хільчевський, В. І. Шашлов.* — Київ, 1959 — 232 с.

1960

1105. Російсько-український гідротехнічний словник 13000 термінів / Уклад. *Г. І. Швець, М. С. Зільбан, С. Г. Коберник* та ін. — Київ, 1960. — 192 с.

1961

1106. Російсько-український технічний словник: 80000 терм / АН УРСР. Ін-т мовознавства; Уклад. *М. М. Матійко, О. М. Матійко* та ін. — Київ, Держтехвидав, 1961. — 648 с.

1107. Русско-украинский электрорадиотехнический словарь 30000 терминов / Сост. *Ю.Т.Величко, К.М.Соболевский, Ю В Ковальчук-Иванюк* и др. — Киев: Изд-во АН УССР, 1961 - 534 с

Рецензія:
Химерик Ю. // Вітчизна. — 1963. — N 2. — С. 207–208.

1962

1108. Русско-украинский словарь по теплотехнике и газотехнике = Українсько-російський словник з теплотехніки та газотехніки. 32000 термінів / Уклад. *І. М. Шелудько, П. І. Гнип, В. Г. Мариниченко.* — Київ: Вид-во АН УРСР, 1962. — 308 с.

1964

1109. Русско-украинский словарь сварочной терминологии 8000 терминов / Сост. *А.Г.Потапьевский.* — Киев: Изд-во АН УССР, 1964. — 144 с.

1110. Словник юного космонавта / Уклад. *М. Ратушний.* — Київ: Веселка, 1964. — 294 с.

1968

1111. Селешников С. І. Астрономія і космонавтика: Короткий хронологічний довідник. — Київ: Наук. думка, 1968. — 303 с.

1969

1112. Короткий російсько-український словник поліграфічних і видавничих термінів / Уклад. *В. І. Бова, М. Т. Доломіно.* — Київ: Техніка, 1969. — 114 с.

1970

1113. Русско-украинский металлургический словарь: 9000 терминов / Сост. *В. А. Черханов, В. И. Мелешко.* — Київ: Наук. думка, 1970. — 118 с.

1114. Немецко-русско-украинский словарь-минимум по технологии обувного производства / Киев. Ин-т легкой промышлености, Сост. *Б. М. Лужевский.* — Киев, 1971. — 46 с.

1973

1115–1116. Енциклопедія кібернетики: В 2 т. / Редкол. *В. М. Глушков. М. М. Амосов, І. П. Артеменко* та ін. — Київ: УРЕ, 1973. —

Т. 1: А–Л. — 582 с.;

Т. 2: М–Я. — 571 с.

1974

1117. Німецько-український технічний словник-мінімум / Укр поліграф. ін-т; Уклад. *В. Д. Джулик.* — Львів, 1974 — 20 с

1118. Російсько-український тлумачний словник швейного виробництва / Уклад. *О. І. Антинова, П. М. Баєв, Г. М. Войцова* Київ: Вища школа. — 1974 — 184 с.

1976

1119. Українсько-російський словник з цукрової промисловості Близько 7000 термінів / Уклад. *С. З. Іванов* та ін — Київ: Наук думка, 1976. — 163 с.

Рецензія:

Симоненко В. // Мовознавство. — 1977. — N 5. — С. 93–94

1981

1120. Sawczuk M. Deutsch-Ukrainisches elektrotechnisches Wörterbuch = Німецько-український електротехнічний словник. — Мюнхен. УТГІ, 1981. — 644 с.

1982

1121. Вибірковий англійсько-український словник з природознавства, техніки і сучасного побуту / Уклад. *А. Вовк.* — Ч. 1· А–М. — Нью-Йорк: Т-во укр. інж. Америки, 1982. — 210 с.

1991

1122. Російсько-український гірничий словник: 20000 термінів / Уклад. *О. А. Ковшуля, М. З. Гармаш, М. С. Зільбан.* — 2-е вид., репринт. — Київ: Техніка, 1991. — 271 с.

1123. Російсько-український словник з машинознавства та загального машинобудування: 16000 термінів / Уклад. *В. В. Хгльчевський, В. І. Шаклов.* — 2-е вид., репринт. — Київ: Техніка, 1991 — 232 с.

1124. Російсько-український словник з теплотехніки та газотехніки: 32000 термінів / Уклад. *І. М. Шелудько* та ін. — 2-е вид., репринт. — Київ: Техніка, 1991. — 308 с.

1992

1125. Малий російсько-український словник залізничних термінів / Упоряд. *Г. Шрамко* та ін. — Київ: Вид-во “Транспорт України”. 1992. — 48 с.

1126. Російсько-український нафтогазопромисловий словник 13000 термінів / Уклад. *В. С. Бойко* та ін. — Київ: Т-во "Знання", 1992. — 175 с.

1127. Російсько-український словник з трикотажного виробництва / М-во освіти України Київ. технол. ін-т легкої пром-сті, Уклад *Ф. А. Мойсеєнко.* — Київ: КТІЛП, 1992. — 161 с.

1128. Русско-украинско-английский словарь по шелководству / Сост *В. О. Головко, О. З. Злотин, Мохан Мурари Джа.* — Харків· РЕП "Оригинал", 1992. — 78 с.

1129–1130. Словник геотехнічних термінів трьома мовами (українською, російською, англійською): Понад 4000 термінів / Уклад *І. П. Бойко* та ін — Київ РОЗС "Укрвузполіграф", 1992 -

Ч. 1: Українсько-російсько-англійський геотехнічний словник — 254 с.

Ч. 2: Англо-російсько-український геотехнічний словник. — 271 с.

1993

1131. Коваленко С. С. Російсько-український словник з машинобудування / М-во освіти України; Навч.-метод. каб. вищ. освіти; Київ. політехн. ін-т. — Київ: НМКВО, 1993. — 106 с.

1132. Короткий російсько-український словник силікатних термінів: 5000 термінів / Ін-т систем. досліджень освіти; Львів. політехн. ін-т; Уклад. *З. І. Боровець* та ін.; За ред. *Й. М. Ящишина.* — Київ: ІСДО, 1993. — 259 с.

1133. Короткий російсько-український технічний словник / Упр. освіти Рівнен. держ. адміністрації; Уклад. *Г. Покальчук, М. Янчик.* — Рівне: Держ. ред.-вид. підприємство, 1993. — 26 с.

1134. Белятинський О. А. Російсько-український словник автодорожника: Близько 9000 термінів. — Київ: Вища школа, 1993. — 203 с.

1994

1135. Коноплянко З. Д. Цифрові мережі та системи телекомунікацій: Тлумачний словник. — Київ: Ін-т систем. досліджень освіти, 1994. — 60 с.

Російсько-англійсько-український словник з тлумаченням термінів.

1136. Російсько-український будівельний словник / М-во України у справах будівництва та архітектури; Ком. наук. термінології

АН України; Уклад. *В. М. Гордеєв* та ін. — Київ. Вид-во "Украрх-будінформ", 1994. — 509 с.

1137. Російсько-український загальнотехнічний словник Близько 113000 слів / Уклад. *Л. І. Мацько, І. Г. Трегуб, В Ф Христенок, І. В. Христенок.* — Київ: Вища школа, 1994. — 173 с

1138. Російсько-український словник: Будівництво / Уклад *М. Г. Ярмоленко, Д. С. Кривенко, Ю. О. Піщаленко* та ін.; За ред *Л. О. Симоненка, Д. С. Кривенка.* — Київ: Будівельник, 1994 — 252 с.

Близько 30000 термінів.

Російсько-український словник з нарисної та прикладної геометрії, загального машинобудування, комп'ютерної графіки: 7000 слів / Уклад. *В. Ванін, В. Герасимчук.*

Див. 940.

1139. Російсько-український словник термінологічних труднощів з радіоелектроніки // Вісник Держ. університету "Львівська політехніка": Теорія проектування напівпровідникових та радіоелектронних пристроїв. — Львів, 1994. — N 260/261.

1140. Російсько-український тлумачний словник термінів конструювання взутття / Ін-т систем досліджень освіти України; Держ акад. легкої пром-сті України; Уклад. *В. П. Коновал, Г. І. Рослін, О. О. Пінчук, А. М. Калита.* — Київ: ІСДО, 1994. — 137 с.

1995

1141. Лещій Н., Шнерх С., Дацько О. Російсько-український гідравлічний словник. — Львів; Київ: Укрзарубіжнафтогаз, 1995. — 155 с.

Понад 5500 найважливіших термінів у галузі гідравліки та наук, близьких до неї.

1142. Рицар Б., Семенистий К., Кочан І. Російсько-український та Українсько-російський словник з радіоелектроніки / За ред *Б. Рицара.* Передм.: с. 7–21. — Львів: Логос, 1995. — 607 с.

Близько 40000 термінів з усіх розділів радіоелектроніки та суміжних галузей.

1143. Українсько-російський автошляховий словник / Уклад *І. П. Фецович.* — Львів, 1995. — 136 с.

Містить 9000 термінів.

1996

1144. Коссак О., Кравець Р. Англо-український та українсько-англійський словник-довідник з телекомунікацій: Понад 4 тисячі термінів / Лінгв. ред. *О. Микитюк.* — Львів: СП "БаК", 1996 — 248 с

Словник охоплює такі теми: види зв'язку, надання послуг, сучасні технології.

1145. Чабан В. Англо-український електротехнічний словник = English-Ukrainian Electrotechnical Dictionary: Близько 11000 термінів. — Львів: Вид-во ДУ "Львівська політехніка", 1996. — 256 с., фотогр.

Словник підготовлений Українським інженерним товариством у Львові на честь 150-річного ювілею Львівської політехніки. Перший англо-український електротехнічний словник. Охоплює найуживанішу термінологію з електротехніки та суміжних дисциплін.

1997

1146. Войналович О., Моргунюк В. Російсько-український словник наукової і технічної мови: Термінологія процесових понять / АН України. Ін-т проблем міцності та ін. — Київ: Вирій; Сталкер, 1997. — 256 с.

15000 термінів та терміносполук.

1998

1147. Короткий термінологічний словник-довідник з геодезії, землеустрою та будівництва / Львів. держ. аграрний ун-т; Уклад. *Я. Лютий, І. Тарасюк, Є. Тарновська, В. Барабаш*; За ред. *Я. Лютого.* — Львів, 1998. — 164 с.

ІНФОРМАТИКА

1982

1148. Українсько-англійський словник комп'ютерних термінів / Уклад. *Т. Городиська, Т. Кікена, Р. Робін, Т. Фединський.* — Едмонтон: Канад. ін-т українських студій. — (Серія довідників; N 37).

1991

1149. Англо-українсько-російський словник з інформативної та обчислювальної техніки / Уклад. *О. М. Коссак, С. Л. Маньковський.* — Львів: Світ, 1991. — 488 с.

1992

1150. Російсько-український словник термінів з обчислювальної техніки та кібернетики. Учбовий посібник / Уклад *Л. Волик, О. Волковський, О. Дерев'янко, В. Долгов* — Дніпропетровськ· Вид-во ДДУ, 1992. — 88 с.

1994

1151. Англо-російсько-український тлумачний словник з комп'ютерної графіки та обробки зображень / Уклад. *Р. М. Паленичка, В. В. Грицик*; Ред.-лексикогр. *В. М. Брицин*; Відп. ред. *О. М. Романів*. — Київ: Наук. думка, 1994. — 286 с.

Словник містить близько 1700 термінів Тлумачення термінів доповнюються ілюстраціями. У кінці словника додаються українсько-англійський та російсько-англійський словники для ключових слів.

Коноплянко З. Д. Цифрові мережі та системи телекомунікацій· Тлумачний словник.

Див. 1135.

1152. Російсько-український словник з інформатики та обчислювальної техніки: З покажчиком українських термінів: Близько 15000 термінів / Уклад. *В. Карачун, Г. Гульчук, Г. Карачун, Ю. Прохур*; За ред. *І. Черненко*. — Київ: Рось, 1994. — 361 с.

Російсько-український словник з нарисної та прикладної геометрії, загального машинобудування, комп'ютерної графіки: 7000 слів. / Уклад. *В. Ванін, В. Герасимчук*.

Див. 940.

1995

1153. Англо-українсько-російський словник з інформатики, програмування, обчислювальної техніки / Уклад. *А. Б. Бартків, Я. Р. Гринчишин*. — Київ: Вища школа, 1995. — 445 с.

Містить понад 5500 англійських, 12000 російських та українських термінів.

1154. Іваницький Р. В., Кияк Т. Р. П'ятимовний тлумачний словник з інформатики / Переднє слово: с. 3–5. — Київ: Фірма "ВІПОЛ", 1995. — 370 с.

Понад 3 тисячі українських термінів з поясненнями та еквівалентами в російській, англійській, німецькій та французькій мовах. До словника додано списки всіх термінів окремо за мовами

1155. Коссак О. М. Англо-український словник з інформатики та обчислювальної техніки: Понад 15000 термінів / Лінгв. ред. *О. Р. Микитюк*. — Львів: СП “БаК”, 1995. — 304 с. — Цей словник видано при участі і безпосередній допомозі Представництва фірми Digital Equipment Corporation in Ukraine.

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

1921

*** 1156. Словник** деяких слів і технічних термінів // *Городецький С.* Цукрово-бурякове насіннярство на Україні. — Харків, 1921.

1923

*** 1157. Матеріали** термінологічної комісії при сільськогосподарсько-інженерному відділі Української Господарської Академії в Чехословацькій Республіці: Словник російсько-український. — Подєбради. Вид-во при УГА, 1923. — 35 с. — На правах рук. літогр. (150 прим.).

1925

1158. Російсько-український технічний словник з додатком сільськогосподарських термінів / Уклад. *Е. Дубровський*. — Київ, 1925. — 71 с.

1926

1159. Російсько-український технічний словник з додатком сільськогосподарських термінів / Уклад. *Е. Дубровський*. — 2 вид., змінене і доп. — Київ, 1926. — 102 с.

Рецензія:

Туркало К. // Вісник IУНМ. — 1928. — Вип. 1. — С. 87-91.

1160. Технічна термінологія до сільськогосподарських машин: Проект / Уклад. *І. Ільницький* // Науково-технічний вісник. — 1926 — N 4-5. — С. 40-43; N 6-7. — С. 40-42. — Друкується в порядку обговорення.

1927

1161. Російсько-український сільськогосподарський словник: Проект / Уклад. *Є. Чикаленко*. — Подєбради: Вид. Укр. Госп. Академії та Спілки укр. техніків сільського господарства в ЧСР, 1927. — 63 с.

Букви А–К.

Євген Чикаленко (1861–1929) — громадський діяч, меценат, автор знаменитих "Розмов про сільське хазяйство", видавець журналу "Нова громада" та газети "Рада", фундатор "Академічного Дому" у Львові, автор популярних книжок про українську мову і правопис.

1931

1162. Практичний словник сільськогосподарської термінології / Уклад. *П. О. Сабалдир.* — Харків: Рад. школа, 1931. — 100 с. — (ВУАН. Ін-т мовознавства. Відділ термінології та номенклатури. Серія практичних словників; Вип. 2).

1933

1163. Словник сільськогосподарської термінології. Проект / Зредагував *П. О. Сабалдир.* — Харків, Київ: УРЕ, 1933. — 392 с. (ВУАН. Ін-т мовознавства. Сектор термінології та номенклатури. Матеріали до української термінології та номенклатури; Т. 6).

1950

1164–1165. Колгоспна виробнича енциклопедія: У 2 т. / Голов. ред. *В. В. Мацкевич.* — Київ: Держсільгоспвидав УРСР, 1950.

Т. 1: Абрикоси — Молочні продукти — 460 с.,

Т. 2: Нагул худоби — Ячмінь. — 640 с.

1963

1166. Російсько-український сільськогосподарський словник / Уклад. *А. П. Білоштан, М. Ф. Бойко, К. П. Дорошенко* та ін. — Київ: Вид-во АН УРСР, 1963. — 438 с.

Рецензії:

Гонтар К. Прикрі прогалини в хорошому посібнику // Колгоспне село. 1964. — 20 лип.; *Жаркова Л. П.* // Лексикологія та лексикографія. Сер. Питання мовознавства — 1966. — N 2. — С. 171–175.

1979

1167. Економічний сільськогосподарський словник / Упоряд. *О. В. Крисальний*; За ред. акад. *І. І. Лукінова.* — Київ: Урожай, 1979. — 277 с.

В стислій енциклопедичній формі на науковій основі розкрито зміст економічих термінів сільськогосподарського виробництва. Близько 500 термінів.

1985

1168. Никончук М. В. Сільськогосподарська лексика правобережного Полісся / АН УРСР. Ін-т мовознавства ім О. О. Потебні, Житомир. держ. пед. ін-т ім. І. Франка. — Київ: Наук думка, 1985. — 312 с. — Індекс слів: с. 229–311.

ВЕТЕРИНАРІЯ

1918

1169. Матеріали до складання словника термінів ветеринарної науки та зоотехнії / Уклад. *М. С. Леонтович* // Вісник ветеринарної медицини. — 1918. — N 6. — С 1–8; N 7. — С. 9–16, N 8 – С 17–32

1924

1170. Анатомічні назви собаки. І. Остеологія / Уклад. *Ф. Цешківський, О. Черняхівський* // Записки Київського ветеринарного зоотехнічного ін-ту. — 1924. — Т. 1. — С. 107–120.

1964

1171. Російсько-український ветеринарний словник: 12000 термінів / Уклад. *Я. Я. Ярема, А. П. Погребняк.* — Київ: Наук. думка, 1964. — 380 с.

ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО

1928

1172. Лісотехнічний словник. І. Німецько-український / Лісова термінологічна комісія при Агрономічно-лісовому ф-ті УГА в ЧСР та Спілки укр. техніків с. г. в ЧСР, 1928. — 137 с. — Літогр.

1980

1173. Російсько-український словник термінів лісівництва / Уклад. *М. О. Галич, Л. М. Полюга, С. А. Постригань, С. М. Стойко, Н. І. Шило*; Ред. *Л. М. Полюга.* — Київ: Наук. думка, 1980. — 160 с

Рецензія:

Симоненко Л. // Мовознавство. — 1981. — N 3. — С. 92–93.

1992

1174. Ковцун О. М. Короткий російсько-український лісотехнічний словник // Лісове господарство. — 1992. — N 1 — С. 36–38.

ІСТОРІЯ

1938

1175. Словник українознавства. — Львів: Дешева книжка, 1938. — 197 с. — На тит. л.: Календар молодого українця, 1937.

1970

*** История.** Словнік термінох. Сербскогорватско-руски и руско-сербскогорватски.
Див. 574.

1972

1176. Нумізматичний словник / Уклад. *В. В. Зварич*; За ред. *М. Ф. Котляра*. — Львів: Вид-во Львів. ун-ту, 1972. — 147 с.: 52 табл.

1975

1177. Нумизматический словарь / Сост. *В. В. Зварич*; Пер. с укр. *М. С. Марченко*. — Львов: Вища школа, 1975. — 156 с.: 52 табл.

1976

1178. Нумизматический словарь / Сост. *В. В. Зварич*; Пер. с укр. *М. С. Марченко*. — 2-е изд. — Львов: Вища школа, 1976. — 156 с.

1985

1179. Словник античної міфології / Уклад. *Я. І. Козовик, О. Д. Пономарів*; Вступ ст. *А. О. Білецького*. — Київ: Наук. думка, 1985. — 235 с. — Покажчик імен і назв: с. 210–235.

1993

1180. Плачинда С. П. Словничок давньоукраїнської міфології. — Київ: Укр. письм., 1993. — 62 с.

1995

1181. Костів К. Словник-довідник біблійних осіб, племен і народів. — Київ: Вид-во "Україна", 1995. — 429 с. — Перевидано за виданням: *Костів К.* Словник-довідник... — Торонто: Друкарня Гармоні, 1982.

1182. Потапенко О. І., Кузьменко В. І. Шкільний словник з українознавства. — Київ: Укр. письм., 1995. — 291 с.

1996

1183. Матейко К. Український народний одяг: Етнографічний словник / НАН України. Інститут народознавства; Відп. ред. *Р. Кирчів*. — Київ: Наук. думка, 1996. — 195 с.

1184. Словник-довідник з археології / Ред., уклад. та керівник авт. кол. *Н. О. Гаврилюк*; Наук. ред. *Ю. В. Павленко*; Авт. кол.: *Н. О. Гаврилюк, Н. С. Котова, С. В. Махортих, М. Ю. Відейко* та ін.; Іл. *Є. Ю. Батуревич*. — Київ: Наук. думка, 1996. — 430 с.

Містить тлумачення 1500 термінів українською, російською та англійською мовами. Словник має 15 покажчиків та додатків.

1997

1185. Малий словник історії України / Ред. кол.: *В. Смолій* (відп. ред.), *С. Кульчицький, О. Майборода* та ін. — Київ: Либідь, 1997. — 463 с.

ДІЛОВОДСТВО. ЕКОНОМІКА

1918

1186. Російсько-український діловодний словник / Пед. бюро Полтав. губерн. земства; Уклад. *Л. Падалка*. — Полтава, 1918. — 109 с.

1187. Українська мова. Російсько-український словник та зразки паперів українською мовою / Уклад. *Д. Лебідь*. — Чернігів, 1918. — 254 с.

1924

1188. Короткий російсько-український технічний словник фінансових термінів (На правах рукопису). — Київ, 1924. — 16 с. — Надруковано на склографі.

1925

1189. Російсько-український словник банкового діловодства / За ред. *В. І. Орловського* та *І. М. Шелудька*. — Київ, 1925. — 61 с.

1190. Російсько-український словничок реместв, професій та підприємств / Уклад. *І. Л. Жигадло*. — Харків, 1925. — 24 с. —

(ЦСУ УРСР. Матеріали до української статистичної та економічної термінології; Вип. 2).

1926

1191. Гіржель А., Рін Д. Українська мова в бухгалтерії та статистиці = Украинский язык в бухгалтерии и статистике. Номенклатура счетов. Терминология формы. Справочный словарь. Практическое пособие при переводе отчетности на украинский язык. — Одеса, 1926. — 166 с.

1192. Підмогильний В., Плужник Є. Фразеологія ділової мови. — Київ: Час, 1926. — 296 с.

Цей словник можна вважати одним з найцінніших досягнень української лексикографії 20-х років.

1193. Практичний російсько-український словник ділової мови (конторської та рахівничої) / Уклад. *Є. Лінкевич, Б. Михайлович, П. Скрипник, І. Степаненко.* — Київ; Харків: Книгоспілка, 1926. — 135 с.

1194. Російсько-український словник найпотрібніших у діловодстві слів: Практичний порадник / Уклад. *М. Осипів.* — Харків, 1926. — 83 с.

1927

1195. Підмогильний В., Плужник Є. Фразеологія ділової мови. — 2-е вид., випр. — Київ: Час, 1927. — 296 с.

1930

1196. Словник ділової мови: Термінологія та фразеологія (Проект) / Уклад. *М. Дорошенко, М. Станіславський, В. Страшкевич.* — Київ, 1930. — 248 с. — (УАН. ІУНМ. Матеріали до української термінології та номенклатури; Т. 16).

1197. Словник економічної термінології (Проект): Термінологія теоретичної та прикладної економіки, фінансів, бухгалтерії, економічної географії, загальної статистики / Уклад. *Г. Кривченко, В. Ігнатович.* — Харків; Київ: ДВУ, 1930. — 133 с. — (УАН. ІУНМ. Матеріали до української термінології та номенклатури; Т. 17).

1938

1198. Політично-економічний словничок чужих слів / Уклад. *М. Топольницький.* — Львів: Вид. І. Тиктор. — 64 с. — (Б-ка "Народної справи" "Рідне слово"; Ч. 1–2).

1966

1199. Російсько-український словник соціально-економічної лексики / Уклад. *С. А. Воробйова, Т. К. Молодін.* — Київ: Наук думка, 1966. — 341 с.

Понад 2000 слів.

Рецензії:

Буцько М., Коптілов В. // Мовознавство. — 1967. — N 6. — С. 84–86; *Чак Є.* // Комуніст України. — 1967. — N 6. — С. 95–96; *Дашкевич В.* Словник політичної термінології // Рад. Україна. — 1967. — 3 січ.

1973

1200. Економічний словник / За ред. *П. І. Багрія, С. І. Дорогунцова.* — Київ: Гол. ред. УРЕ, 1973. — 622 с.

1976

1201. Російсько-український словник соціально-економічної термінології / Уклад. *С. А. Воробйова, Т. К. Молодін*; Ред. *І. К. Білодід.* — 2-е вид. — Київ: Гол. ред. УРЕ, 1976. — 412 с.

Рецензія:

Коптілов В. // Мовознавство. — 1976. — N 6. — С. 79–81.

1979

Економічний сільськогосподарський словник.
Див. 1167.

1991

1202. Українсько-російський словник для ділових людей / Уклад. *О. Тараненко, В. Брицин.* — Київ: Укр. письм., 1991. — 214 с.

Може бути зразком того, як згубно позначився на українському словництві багатолітній ідеологічний тиск мовної уніфікації. Українську частину становлять слова і словосполучення, кальковані з російської мови.

1992

1203. Англо-український тлумачний словник фінансових та економічних термінів: для студентів зовнішньоекономічних і комерційних спеціальностей / Київ. торг.-економ. ін-т; Уклад. *Л. І. Бербенець.* — Київ: КТЕІ, 1992. — 36 с.

1204. Задорожний І. М. Російсько-український словник працівника торгівлі. — Київ: Вища школа, 1992. — 171 с.

1205. Рогачова Т. Г. Російсько-український словник економічних термінів / Міністерство освіти України; Навчально-методичний кабінет вищої освіти. — Київ: НМК ВО, 1992. — 75 с.

1206. Словник банкіра / За ред. *М. М. Гунько, Т. С. Смовженко*. — Львів, 1992. — 49 с.

1207. Словник ділової людини / Уклад. *Р. І. Тринько, О. Р. Тринько*. — Львів: Світ, 1992. — 66 с.

1208. Українсько-англійський словник бізнесових термінів = Ukrainian-English Glossary of Business Terms / Уклад. *Дарлін П. М. Кларк*; Перекл. *М. Комолова-Романець* за участю *Л. Войтковської* та *К. Микоти*. — Чернівці: Час, 1992. — 218 с.

1993

1209. Гаврилишин Я., Каркоць О. Glossary of Business Terminology: English-ukrainian, ukrainian-english = Словник ділових термінів: Англійсько-український, українсько-англійський: Близько 3500 термінів. — Київ: Смолоскип, 1993. — 96 с.

1210. Російсько-український фразеологічний словник: Фразеологія ділової мови / Уложили *В. Підмогильний* і *Є. Плужник*; Передм.: *Масенко Л.* Загублений скарб: с. 2–12; Від складачів: с. 13–14. — Київ: УКСП "Кобза", 1993. — 244 с. — Перевидання з 1927 року.

1994

1211. Загородній А. Г., Вознюк Г. Л. Словник-довідник з підприємництва та економіки будівництва. — Львів: Вид-во Держ. університету "Львівська політехніка", 1994. — 296 с.

Подано тлумачення близько 1000 термінів.

1212. Російсько-український тлумачний термінологічний словник з техніко-економічного планування, організації виробництва та праці підприємств легкої промисловості / Ін-т систем. досліджень освіти; Держ. акад. легкої пром-сті; Уклад. *М. В. Свіщов* та ін. — Київ: ІСДО, 1994. — 102 с.

1995

1213. Економічний словник-довідник / За ред. *С. В. Мочерного*. — Київ: Femina, 1995. — 368 с. — (Серія "Nota bene!").

1214. Кілієвич О., П'ятницький В., Антощук В. Англо-українсько-російський словник економічних термінів: Мікроекономіка: Понад 2 тисячі термінів. — Київ: Тов. "К.І.С.". — 1995. — 287 с.

1215. Російсько-український словник-довідник "Порадник ділової людини" / Уклад. *О. М. Коренга, Ю. С. Котиков, Н. О. Куземська* та ін. — Київ: Основи, 1995. — 320 с.

7000 статей, що охоплюють понад 35000 усталених словосполучень, необхідних для спілкування ділових людей та ведення документації.

1216. Wasiak E., Zadorożna S. Mały praktyczny słownik biznesmena ukraińsko-polski, polsko-ukraiński / Red. *Burkówna M.* — Warszawa: Wyd-wa Szkolne i Pedagogiczne, 1995. — 85 s.

Словник містить близько 2000 слів.

1996

1217. Короткий словник з економіки та менеджменту: Українсько-російсько-англійсько-німецький / Уклад. *О. І. Лесюк.* — Київ: Спалах ЛТД, 1996. — 312 с.

1218. Словник термінів ринкової економіки: Понад 1500 термінів / За заг. ред. *І. А. Вишниченко* та ін. — Київ: Глобус, 1996. — 288 с.

1998

1219. Українсько-російсько-англійський тлумачний словник ділової людини: 15000 слів / Українсько-фінський інститут менеджменту і бізнесу; Уклад. *П. Г. Зеленський, О. П. Зеленська.* — Вид. 1. — Київ: Українсько-фінський інститут менеджменту і бізнесу, 1998. — 546 с.

ПРАВО

1851

1220. Juridisch-politische Terminologie für die slavischen Sprachen Oesterreichs von der Commision für slavische juridisch-politische Terminologie. Deutsch-ruthenische Ausgabe = Юридично-політична термінологія для слов'янської мови Австрії / [Уклад. *Я. Головацький, Г. Шашкевич, Ю. Вислобоцький*]. — Wien: Aus der K. K. Hobund Staatsdruckerei, 1851. — 292 s. — [Укладачі вказані в передмові].

Після прийняття Конституції, згідно з якою всі народи, що входили в склад Австро-Угорської імперії, проголошувалися рівноправними, були

створені комісії для опрацювання юридичної термінології їх мовами, в тому числі українською. Це видання можна вважати першим українським термінологічним словником. Крім юридичної термінології містить багато загальновживаних слів.

1871

1221. Справочный словарь юридическихъ терминовъ древняго актоваго языка югозападной Россіи / Сост.: *И. П. Новицкій.* — Кіевъ: Въ унив. тип., 1871. — 31 с.

1893

1222. Німецько-руський словар висловів правничих і адміністраційних / Уложив д-р. *К. Левицький*; Переднє слово: с. III–V. — Львів: Накл. НТШ, 1893. — 528 с.

1902

1223. Зацерковний Г. Причинки до правничої термінольоґії // Часопись правнича і економічна. — Львів, 1902. — Т. 4/5.

1918

1224. Короткий російсько-український правничий словник / Уклад. *І. Жигадло.* — Кременчук: Вид-во полтав. укр. правничого т-ва, 1918. — 36 с.

1225. Короткий московсько-український словник судівництва та діловодства / Уклад. *І. Л. Жигадло.* — 2-е вид., доп. — Полтава: Вид-во полтав. укр. правничого т-ва, 1918. — 125 с.

1226. Короткий московсько-український словник для юристів / Уклад. *Ф. Ловецький.* — Київ: Прогрес, 1918. — 30 с.

1227. Кишеньковий російсько-український правничий словник: Для адвокатів, суддів, нотарів та урядовців / Уклад. *Є. Ванько.* — Київ, 1918. — 32 с.

1919

1228. Короткий московсько-український словник судівництва та діловодства / Уклад. *І. Л. Жигадло.* — 3-є вид. — Полтава: Вид-во полтав. укр. правничого т-ва, 1919. — 125 с.

1229. Московсько-український правничий словничок / Уклад. *В. Леонтович, О. Єфімов.* — Київ: Друкар, 1919. — 141 с.

1920

1230. Німецько-український правничий словар / Зладив *Др Кость Левицький*; Переднє слово до першого вид.; Переднє слово до другого вид.: с. III–VII. — 2-е вид., попр. і доп. — Відень: Накл Видавн. Спілки у Відні, 1920. — 494 с.

1924

1231. Практичний правничий словник російсько-український / Уклад. *М. Слободін, М. Кохановський*. — Київ: Селянська правда, 1924. — 72 с.

1926

1232. Українська юридична термінологія / Уклад. *О. Семененко* // Червоне право. — 1926. — N 4. — С. 177.

1233. Практичний правничий словник українсько-російський / Уклад. *С. Веретка, М. Матвієвський*. — Харків: Юрид. вид-во, 1926. — 80 с.

Рецензія:

Гладкий М. // Життя й революція. — 1927. — N 1. — С. 123–124.

1234. Російсько-український словник правничої мови: Понад 67000 слів / Правничо-термінологічна комісія при соціально-економічному відділі АН УРСР; Гол. ред. *А. Кримський*. — Київ, 1926. — 228 с. — (Збірник істор.-філ. відділу УАН; N 41).

Рецензії:

Байкар О. // Червоний шлях. — 1930. — N 1. — С. 131–156; *Слабченко М.* // Червоний шлях. — 1927. — N 1. — С. 315–316.

1927

1235. Мадярсько-руськії правничій терминологичный словарь / Зложив др. *Е. Торонскій*, Сенат. президент судової табули в Кошицях. — Ужгород: Вид-во т-ва "Просвіта", 1925–1927. — 188 с. — Вид. за підпорою Міністерства шкільництва і народної освіти.

У передмові автор зазначає, що виданням цого словника не хоче кинути "якусь головню в язикову боротьбу на Підкарпатській Русі. Правничий словник не може бути тенденційним твором! Теперішня язикова боротьба на Підкарпатській Русі є культурною еволюцією, що виникла в результаті політичного відродження тої землі." Далі автор пише, що на швидке її припинення нема надії. Серед таких обставин за основу бере передреволюційний стан в цій боротьбі, тобто рішення Петроградської академії наук, яке проголошувало самостійність української мови.

Рівночасно із словником Торонського виходить “Мадьярско-русскій юридическій терминологическій словарь” К. Мачика і Емельянова. Якщо Торонський виходить із принципу визнання української мови, то Мачик є прихильником “той точки зрения, что на наречии (диалекте) умственная научная работа не возможна”.

1974

1236. Юридичний словник / За ред. акад. АН УРСР *Б. М. Бабія*, *В. М. Корецького*, чл.-кор. АН УРСР *В. В. Цвєткова*. — Київ: Гол. ред. УРЕ, 1974. — 644 с.

1983

1237. Юридичний словник / За ред. *Б. М. Бабія, Ф. Г. Бурчака, В. М. Корецького, В. В. Цвєткова*; Уклад. *І. П. Бутко, Р. І. Грищук*. — 2-е вид., перероб. і доп. — Київ: Гол. ред. УРЕ, 1983. — 872 с.

2300 термінів.

1984

* **1238. Російсько-український** словник правничої мови / Гол. ред. акад. *А. Кримський*; За ред. *К. Церкевича* і *В. Павловського*. — 2-е доп. вид. — Нью-Йорк, 1984.

1985

1239. Русско-украинский словарь юридической терминологии / Отв. ред. *Б. М. Бабий, В. А. Винник, Н. К. Михайловский* и др. — Киев: Наук. думка, 1985. — 406 с.

Рецензія:

Коропенко І., Нечитайло О. Перший двомовний словник юридичної термінології // Мовознавство. — 1987. — N 4. — С. 77–78.

1989

1240. Короткий юридичний словник: На допомогу працівникам громадських організацій / Уклад. *Н. М. Хуторян, І. В. Зуб, Л. А. Єринов* і ін. — Київ: Вид-во політ. л-ри України, 1989. — 189 с.

Понад 500 статей.

1993

* **1241. Російсько-український** словник юридичних термінів / Уклад. *В. М. Драюк, С. Ю. Журавльов*. — Київ, 1993.

1242. Русско-украинский словарь терминов по теориии государства и права = Російсько-український словник з теорії держави і права / Укр. юрид. акад.; Под общей ред. проф. *Н. И. Панова.* — Харьков: Укр. юрид. акад., 1993. — 164 с.

* **1243. Фінансово-правовий** словник / Уклад. *В. В. Бузугла, О. Д. Василик, Л. К. Воронова* та ін. — Київ, 1993.

1994

1244. Олейник В. З. Русско-украинский словарь оперативно-розыскной и сопутствующей лексики: Около 6000 слов и выражений. — Киев: Довіра, 1994. — 159 с.

1245. Російсько-українсько-англійський словник правничої термінології: Труднощі терміновживання / Уклад. *С. Воробйова, Ю. Зайцев, Н. Соломашенко*; Вступ. ст. *С. Головатого*: с. 4–7; Передм. авт.: с. 8–15; Джерела: с. 15–23. — Київ: Українська Правнича Фундація, 1994. — 553 с. — (Серія "Словники").

1246. Словник юридичних термінів: російсько-український / Уклад. *Ф. Андерш, В. О. Винник, А. В. Красницька*, та ін. — Київ: Юрінком, 1994. — 320 с.

1995

1247. Юридичний словник російсько-українсько-англійсько-німецький / Уклад. *В. Г. Гончаренко, В. Ю. Залевська, І. Д. Кучеренко* та ін. — Київ: Либідь, 1995. — 240 с.

1995

1248. Українсько-англійсько-німецький юридичний словник-мінімум / Уклад. *М. Никифорак, Т. Романова, Р. Іваницький.* — Чернівці: Рута, 1996. — 53 с.

1249. Юридичний словник-довідник / За ред. *Ю. С. Шемшученка.* — Київ: Феміна, 1996. — 695 с. — (Серія "Nota bene!").

1997

Герасименко О. І. Судово-медичний російсько-український словник-довідник.

Див. 1075.

ДЕРЖАВНЕ АДМІНІСТРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ. ВІЙСЬКОВА СПРАВА

1918

1250. Московсько-український словник для військових / Уклад *В. Євтимович.* — Київ, 1918. — 125 с.

1928

* **1251. Російсько-український** словник військової термінології / Упоряд. *С.* та *О. Якубські.* — Київ; Харків: ДВУ, 1928. — 216 с.

1939

1252. Ільницький-Занкович І. Німецький та український військовий словник: Коло 40000 слів. — Берлін: Вид-во Бернард і Ґрефе, 1939. — 504 с.

1253. Ільницький-Занкович І. Німецький та український летунський словник: Коло 20000 слів / Переднє слово *Ярослава Рудницького.* — Берлін: Вид-во Бернард і Ґрефе, 1939. — 205 с.
Рецензія:
Зілинський І. Нові українсько-німецькі слівники // Краківські вісті. — 1940. — 11 лют. — С. 7.

1941

1254. Ільницький-Занкович І. Вчімся військового словництва. — Краків: Укр. вид-во, 1941. — 72 с.

1979

Rocznik samoupravnich i drugih društreno-političnih termina i izraza srpskohorvatsko-rusinski ≈ Slownjik samoupravnich i druhich dručtveno-političnich terminoch i virazoch serbskohorvatsko-ruski.
Див. 577.

1993

1255. Панібудьласка А. В., Канцелярук Б. І. Історія української зброї: Словник військових термінів. — Київ: ПБП "Фотовідеосервіс", 1993. — 128 с. — (Б-ка українця; N 3/7).

1256. Російсько-український словник військової термінології / Уклад. *С.* та *О. Якубські.* — Київ, 1928. — Фотопередрук з післясловом *О. Горбача.* — Мюнхен, 1993. — 212, 3 с. — (УВУ. Українські граматики; Вип. 10).

1995

1257. Заєць Ю. В. Російсько-український словник: терміни тактики / Міністерство освіти України; Міністерство оборони України. Відділення військової підготовки державного ун-ту "Львівська політехніка". — Львів: Від. військ. підгот. Львів. політехніки, 1995 — 142 с.

1258. Російсько-український словник для військовиків = Русско-украинский словарь для военнослужащих: Майже 32000 слів і словосполук / Уклад. *А. А. Бурячок, М. Демський, Б. Якимович*; Відп. ред. *Д. Гринчишин.* — Київ; Львів: Варта, 1995. — 384 с.

1996

1257. Англійсько-український словник термінів і понять з державного управління = English-Ukrainian lexicon of terms and concepts in public administration / Уклали *Г. Райт, Кен Е. Мак-Вікар, Т. Монастирський*; Перекл. *В. Івашко.* — Київ: Основи, 1996. — 127 с. — Видання здійснено за фінансової підтримки Агенції Сполучених Штатів Америки з міжнародного розвитку.

КУЛЬТУРА. НАУКА. ПРОСВІТА

Музика

1930

1260. Словник музичної термінології: Проект. — Харків; Київ: ДВУ, 1930. — 135 с. — (ВУАН. ІУНМ. Матеріали до української термінології та номенклатури; Т. 20).

Рецензія:

Лисько З. // Музика масам. — 1930. — N 11–12. — С. 45–47.

1933

1261. Лисько З. Музичний словник / Передм. авт. — Стрий: Вид-во Музичного Товариства ім. М. Лисенка, філія в Стрию, 1933. — 165 с.

Подає найпоширеніші музичні терміни італійською, німецькою, грецькою, польською мовами, їх українські відповідники, транскрипцію, а також тлумачення більшості термінів.

1965

1262. Музиканту-любителю: Короткий словник-довідник / Уклад. *С. Павлюченко.* — Київ: Мистецтво, 1965. — 187 с.

1970

*** Музичне** вихованє и подобово вихованє. Словнік терминох сербскогорватско-руски и руско-сербскогорватски.
Див. 575.

1971

1263. Словник музичних термінов. Уклад. *Ю. Юцевич.* — Київ: Муз. Україна, 1971. — 142 с.

1994

1264. Іванов В. Ф. Російсько-український словник музичних термінів. — Київ: Вища школа, 1994. — 111 с.

1265. Лисько З. Музичний словник: Репринтне відтворення видання 1933 р. / Передм. *М. Гордійчук.* — Київ: Муз. Україна, 1994. — 168 с.

1994

1266. Дряпінка В. І., Соколовський Ю. А. Російсько-український музичний лексикон. — Кіровоград: Алтей, 1997. — 240 с.

Спорт

1968

1267. Шанін Ю. Від А до Я: Словник спортивних термінів // Старт. — 1968. — N 3, 6, 12.

1973

1268. Русско-украинский спортивный словарь: 7000 терминов / Сост. *Н. И. Фирсель, В. Н. Калюжная.* — Київ: Здоров'я, 1973. — 170 с.

Рецензія:

Ковалик І., Паночко М. // Мовознавство. — 1974. — N 5. — С. 91–101

1974

1269. Мельниченко Г. Новий спортивний словник // Старт. — 1974. — N 1. — С. 32.

1980

1270. Симоненко Л. О. Нове у спортивному словнику // Культура слова. — 1980. — Вип. 18. — С. 31–35.

1271. Шанін Ю. В. Олімпійський словничок // УМЛШ. — 1980. — N 5. — С. 67–70; N 6. — С. 69–71.

1991

1272. Російсько-український словник спортивних термінів / Львів. орг. укр. спорт. асоціації; Уклад. *О. Криштальський*; За ред. *М. Паночка*. — Львів, 1991. — 85 с.

1993

1273. Короткий російсько-український словник з фізичної культури та спорту / Уклад. *Д. М. Диковський*. — Київ: Просвіта, 1993. — 20 с.

1274. Російсько-український словник з фізичної культури і спорту / За ред. *В. Г. Осінчука, І. К. Попеску*. — Львів: Світ, 1993. — 308 с.

Педагогіка. Психологія

1928

1275. Словник термінів педагогіки, психології та шкільного адміністрування: Проект / Уклад. *П. Горецький*. — Київ: ДВУ, 1928. — 101 с. — (УАН. ІУНМ. Матеріали до української термінології та номенклатури; Т. 13).

1976

1276. Короткий психологічний словник / Ред. *В. І. Войтко*. — Київ: Вища школа, 1976. — 192 с.

1997

1277. Гончаренко С. Український педагогічний словник. — Київ: Либідь, 1997. — 374 с.

Словник містить близько 3000 статей з теорії і практики навчання та виховання. Подає базові педагогічні концепції, дані про відомих діячів освіти, педагогів, просвітителів.

Поліграфія, видавнича справа. Бібліотекознавство

1926

* **1278. Короткий** російсько-український словник бібліотечної термінології / Уклад. *Б. М. Комаров, Р. О. Волянський, Е. Каменська, Л. Коган, Л. Жислін* // Бюлетень Одеського Бібліотечного Об'єднання. — 1926. — N 1–2 (4–5). — С. 5–19.

Перша спроба словника української бібліотечної термінології.

1929

1279. Практичний українсько-російський словник для читачів Робітничої газети "Пролетар" / Уклад. *В. Маньківський, М. Щербак*. — Харків: Робітнича газета "Пролетар", 1929. — 196 с.

1280. Українсько-російський словник газетної мови / Уклад. *О. Ленковський*. — Одеса: Вид-во газети "Чорноморська комуна", 1929. — 100 с.

1941

1281. Словник найбільше вживаних друкарських термінів // Видавничий посібник: Для автора, редактора і коректора. — Львів: Укр. вид-во, 1941. — С. 44–62.

1969

Короткий російсько-український словник поліграфічних і видавничих термінів.

Див. 1112.

1974

1282. Англо-український словник-мінімум газетної термінології / Укр. поліграф. ін-т; Уклад. *Н. І. Новікова*. — Львів, 1974. — 16 с

1991

1283. Російсько-український словник бібліотечно-бібліографічних термінів / ЛПІ. Науково-техн. б-ка; Уклад. *М. В. Сташко*. — Львів, 1991. — 103 с.

Біля 2500 термінів.

1996

1284. Сташко В. М. Російсько-український словник бібліотечно-бібліографічних термінів: Близько 67000 термінів / Наук. техн. б-ка

держ. ун-ту "Львівська політехніка". — 2-е вид., перероб. і доп. — Львів: БаК, 1996. — 196 с.

МОВОЗНАВСТВО

1908

1285. Огієнко І. Історичний словник української граматичної термінології з передмовою про історію розвитку її // *Огієнко І.* Українська граматична термінологія. — Київ, 1908. — С. 39–79. — Відб. з "Зап. Українського Наук. Товариства в Києві".

Автор подає російську граматичну термінологію, іноді ще латинську, грецьку, німецьку, польську та ін., — і в хронологічному порядку відповідні граматичні терміни українських авторів.

1917

1286. Російсько-український словник граматичних термінів / Уклад. *Ю. Грот-Грохольський.* — Козятин, 1917. — 15 с.

1287. Термінологія граматична і правопись ухвалені комісією Товариства шкільної освіти. — Київ: Т-во Шк. освіти, 1917. — 201 с.

1957

1288. Кротевич Є. В., Родзевич А. С. Словник лінгвістичних термінів / Заг. редакція *Є. В. Кротевича.* — Київ: Вид-во АН УРСР, 1957. — 236 с.

Рецензія:

Добродомов П. Г. // Вопросы языкознания. — 1958. — N 1. — С. 148–150.

1289. Словник українсько-російської граматичної термінології і слів, зв'язаних з вивченням граматики (Складено відповідно до розташування матеріалу в підручниках): На допомогу вчителеві української мови Кримської області / Склав і підготував до друку *А. А. Кондратюк.* — Сімферополь, 1957. — Вип. 1. — С. 5–10.

1967

1290. Українсько-англійський словник лінгвістичних термінів / Уклад. *Л. О. Пономаренко, І. К. Кучеренко.* — Київ: Вид-во Київ. ун-ту, 1967. — 45 с.

1985

1291. Німчук В. В. Покажчик давніх слов'янських філологічних термінів // *Німчук В. В.* Мовознавство на Україні в XIV–XVII ст. — Київ: Наук. думка, 1985. — С. 215–222. — Бібліогр.: с. 203–214.

1292. Словник лінгвістичних термінів / Уклад. *Д. І. Ганич, І. С. Олійник.* — Київ: Вища школа, 1985. — 360 с.
Рецензія:
Жовтобрюх М. А. // УМЛШ. — 1985. — N 10. — С. 71–73.

1998

1293. Штерн І. Б. Вибрані топіки та лексикон сучасної лінгвістики: Енциклопедичний словник для фахівців з теоретичних гуманітарних дисциплін та гуманітарної інформатики / Переднє слово: с. 3-14. — Київ: АртЕк, 1998. — 336 с. — Міжнародний фонд "Відродження". Програма "Трансформація гуманітарної освіти в Україні".
Українсько-російсько-англійсько-німецький тлумачний словник.

ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

1961

1294. Короткий словник літературознавчих термінів / Уклад. *В. М. Лесин, О. С. Пулинець.* — Київ: Рад. школа, 1961. — 370 с.
Рецензії:
Карабанов Р. // Вопросы литературы. — 1961. — N 9. — С. 218–222; *Крицевий О.* // Вітчизна. — 1961. — N 12. — С. 198–200; *Сорокіна М. М., Білецький Ф. М.* // Література в школі. — 1962. — N 1. — С. 78–82; *Nieuważny F.* // Slavia Orient. — 1962. — N 2. — S. 248–250.

1965

1295. Словник літературознавчих термінів / Уклад. *В. М. Лесин, О. С. Пулинець.* — 2-е перероб. і доп. вид. — Київ: Рад. школа, 1965.
Понад 1000 термінів.
Рецензія:
Михайленко А. Цінна літературознавча праця // Друг читача. — 1971. — 9 лист.

1966

1296. Пінчук С. П., Регушевський Є. С. Словник літературознавчих термінів Івана Франка. — Київ: Наук. думка, 1966. — 272 с.

Рецензія:
Войтюк А. Ю. // Рад. літературознавство. — 1968. — N 3. — С. 90–91.

1985

1297. Літературознавчі терміни / Уклад. *В. М. Лесин.* — Київ. Рад. школа, 1985. — 252 с.

Рецензія:
Білецький Ф. М. // УМЛШ. — Київ. — 1986. — N 7. — С. 78–79.

1997

1298. Кузьменко В. І. Словник літературознавчих термінів: Навчальний посібник з літературознавства за оновленими програмами для вчителів та учнів середніх шкіл, професійних училищ, ліцеїв, гімназій. — Київ, 1997. — 230 с.

1299. Літературознавчий словник-довідник / Ред. кол.: *Р. Т. Гром'як, Ю. І. Ковалів, В. І. Теремко* та ін. — Київ: Вид. центр "Академія", 1997. — 752 с. — (Сер. "Nota bene!").

1998

Леськів Б. Фігури мови Тараса Шевченка: Короткий словник на 154 терміни (за "Кобзарем". Київ, 1967).
Див. 918.

РЕЛІГІЯ І РЕЛІГІЄЗНАВСТВО

1940

1300. Термінологічний словничок церковного управління / [Уклав] *Владика Іларіон [Огієнко І.]* // Холмський православний церковно-народній календар на 1941 рік. — Краків: Укр. вид-во, 1940. — С. 12–16.

Близько 300 слів.

1965

1301. Словник атеїста / Ред. *К. П. Головаха.* — Київ: Політвидав, 1965. — 530 с.

1995

1301а. Markunas A., Uczitiel T. Terminologia kościelna: Mały słownik opisowy polsko-ukraiński i ukrai'sko-polski = Церковна термінологія: Малий тлумачний словник польсько-український та українсько-польський / Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. — Poznań: Wyd-wo naukowe UAM, 1995. — 178 s.

1996

1302. Релігієзнавчий словник / Укр. асоціація релігієзнавців; НАН України. Відділення релігієзнавства ін-ту філос.; За ред. *А. Колодного* і *Б. Лобовика* . — Київ: Четверта хвиля, 1996. — 392 с.

1303. Словник біблійного богослов'я / Під ред. *Ксав'є Леон-Дюфура*; Перекл. з другого франц. вид.; Заг. ред. д-ра богослов'я Владики *Софрона Мудрого*, ЧСВВ. — Львів: Вид-во Отців Василіян "Місіонер", 1996. — 934 с.

ФІЛОСОФІЯ

1920

1304. Начерк філософічної термінології / Уклад. *І. Звінський.* — Черкаси: Вид-во кооперативу "Допомога школі" Черкаської повітової вчительської спілки, 1920. — 33 с.

1952

1305. Короткий філософський словник / Ред. *М. Розенталь, П. Юдін*; Пер. з рос. 3-го вид., переоб. і доп. — Київ: Держполітвидав УРСР, 1952. — 585 с.

1964

1306. Філософський словник / За ред. *М. М. Розенталя, П. Ф. Юдіна*; Пер. з рос. вид. 1963 р. — Київ: Політвидав України, 1964. — 498 с.

1973

1307. Філософський словник / За ред. чл.-кор. АН УРСР *В. І. Шинкарука.* — Київ: Гол. ред. УРЕ, 1973. — 600 с.

Рецензія:

Доль В. И., Дьячков Н. Н. // Вопросы философии, 1976. — N 7. — С. 173-176.

1986

1308. Філософський словник / За ред. акад. *В. І. Шинкарука.* — 2-е вид., перероб. і доп. — Київ: Гол. ред. УРЕ, 1986. — 796 с.

Близько 1800 статей.

СУСПІЛЬНІ НАУКИ. ПОЛІТОЛОГІЯ

1925

1309. Політичний словник: Популярне пояснення понад 3000 малозрозумілих політичних слів, назв, імен та термінів / Упоряд. та ред. *Я. Білика.* — Харків; Київ: Книгоспілка, 1925. — 277 с.

1959

1310. Політичний словник / За ред. *В. М. Понамарьова.* — 2-е вид. — Київ: Держполітвидав УРСР, 1959. — 875 с.

1971

1311. Політичний словник / За ред. *Г. Г. Шевеля, В. М. Мазура.* — Київ: УРЕ, 1971. — 562 с.

1976

1312. Політичний словник / За ред. *В. Н. Врублевського* та ін. — 2-е вид. — Київ: УРЕ, 1976. — 590 с.: карт.

1994

1313. Російсько-український словник наукової термінології: Суспільні науки / НАН України. Комітет наук. термінології. Ін-т мовознавства; Уклад. *Й. Андерш* та ін. — Київ: Наук. думка, 1994. — 594 с.

Рецензія:

Карпенко Ю. Словник нового типу // Мовознавство. — 1996. — N 4/5. — С. 70–72.

НАРОДНА ТЕРМІНОЛОГІЯ ПРОМИСЛІВ І ВИРОБНИЦТВА

1862

1314. Кухаренко Я. Вівці і чабани в Чорноморії // Основа. — Санктпетербургъ, 1862. — Кн. 5. — С. 36-39.

Додано "Чорноморський словарь", що містить 75 слів, зв'язаних з вівчарством.

1902

1315–1316. Василенко В. И. К вопросу о толковом словаре украинской народной терминологии // Сб. Харьк. Ист.-филол. об-ва. — Харьковъ, 1902. — Т. 13. — Ч. 2. — С. 59–71.

Окрема відбитка. — Харків, 1902. — 15 с.

Рецензія:

Грінченко Б. // Киев. старина. — 1903. — I. — С. 25–28.

1317–1318. Василенко В. И. Опыт толкового словаря народной технической терминологии по Полтавской губернии. Отд. I, II, III: Кустарные промыслы, сельское хозяйство и земледелие, народные поговорки и изречения // Сб. Харьк. Ист.-филол. об-ва. — Харьковъ, 1902. — Т. 13. — Ч. 2. — С. 139–214.

Окрема відбитка. — Харків, 1902. — 80 с.

Зібрано і пояснено велику кількість термінів з різних народних промислів та назв процесів (вироби з дерева, обробка шкіри, рогу, волосу, ткацтво, гончарство, рибальство тощо), а також з сільського господарства, хліборобства та ін.

1910

1319. Пасішницький словничок: Справочна книжка українського пасішника. — Київ: Тип. В. С. Кульженка, 1910. — 36 с.: іл.

1911

1320. Пасішницький словничок: Справочна книжка українського пасішника. — Київ: Тип. В. С. Кульженка, 1911. — 36 с.: іл.

1926

1321. Матеріали до технічної термінології південно-західної Чернігівщини (с. Сваром'є б. Остерського повіту) / Уклад. *Т. Секунда* // Наук.-техн. вісник. — Харків. — 1926. — N 1. — С. 48–51: іл.; N 2. — С. 36–38: іл.; N 4/5. — С. 46–49: іл.; N 6/7. — С. 62–64: іл.; N 8/10. — С. 50–51: іл.

1928

1322. Рибальська термінологія / Уклад. *Б. Юрківський* // Зап. Одеськ. Наук. Т-ва при УАН. Секція Іст.-філол. — 1928. — N 1. — С. 77–79.

1323. Юрківський Б. З рибальської термінології с. Дуфінки на Одещині // Вісник ІУНМ. — 1928. — Вип. 1. — С. 79–83.

1930

1324. Ложкарство або ложечництво / Уклад. *Г. Коваленко-Коломацький* // Вісник ІУНМ. — 1930. — Вип. 2. — С. 45–46.

31 термін ложкарського промислу на матеріалі говору с. Тептіївки, Білоцерківської округи.

1325. Плитницька термінологія с. Сваром'я на Київському Поліссі / Уклад. *Я. Миколаєнко* // Вісник ІУНМ. — 1930. — Вип. 2. — С. 39–44.

1993

1326. Пошивайло О. Ілюстрований словник народної гончарської термінології Лівобережної України (Гетьманщина) / АН України. Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Рильського; Національний музей-заповідник українського гончарства в Опішному. — Опішне: Видавничий центр "Українське народознавство", 1993. — 237 с. — (Матеріали до літопису українського гончарства. Лексикографічна серія; Вип. 3).

Словник укладено за матеріалами, зібраними автором у польових етнографічних експедиціях по гончарних осередках Лівобережжя впродовж 1979–1989 років, а також за писемними джерелами.

II. РУКОПИСНІ СЛОВНИКИ

XIII ст.

1327. О именьхъ г̃лемыхъ жидовьскымъ языкъмь, сказано, и преложено неразоумное на разоумъ. — Опис за джерелом: *Німчук В. В.* Староукраїнська лексикографія в її зв'язках з російською та білоруською. — Київ: Наук. думка, 1980. — С. 21–22; *Ковтун Л. С.* Русская лексикография эпохи средневековья. — Москва; Ленинград, 1963. — С. 10–13.

Словник-ономастикон. Переклад з грецького ономастикона. Налічує 169 статей.

Публ. див.: *Никольский М.* Речь тонкословия греческаго. — Санктпетербургъ, 1896. — С.69–77.

1328. А сє имєна жидовьская, роусьскы тълкована. — Опис за джерелом: *Німчук В. В.* Староукраїнська лексикографія в її зв'язках з російською та білоруською. — Київ: Наук. думка, 1980. – С. 22.

Словник-ономастикон. Об'єднує 38 глос.

Публ. див.: *Ковтун Л. С.* Русская лексикография эпохи средневековья. — Москва; Ленинград, 1963. — С. 398.

1329. Рѣчь жидовьскаго языка, прєложєна на роускоую, нєразумно, на разоумъ, и въ єванг̃лихъ, и въ ап̃(с)лхъ, и въ псалтыри, и въ пармиѣ, и въ прочихъ книгахъ. — Опис за джерелом: *Німчук В. В.* Староукраїнська лексикографія в її зв'язках з російською та білоруською. — Київ: Наук. думка, 1980. — С. 21–25; *Ковтун Л. С.* Русская лексикография эпохи средневековья. — Москва; Ленинград, 1963 — С. 399–420.

Словник-ономастикон. Налічує 174 статті. Словник охоплює не тільки старозавітні імена, а й слова грецькі, болгарські, сербські, а іноді й руські. Виходячи із складу словника, дослідники термін "жидовський язик" розуміють не буквально, а ширше, як мову Святого Письма.

Публ. див. 43.

1330. Тлъкъ ѡ нєразумны(х) словєсє(х). — Опис за джерелом: *Німчук В. В.* Староукраїнська лексикографія в її зв'язках з російською та білоруською. — Київ: Наук. думка, 1980. — С. 25–26.

Словник-приточник (від слова "притча", що мало також значення "алегорія"). Налічує 37 статей.

Один із списків цього словника зберігається в ЦНБ НАН України (шифр ДА/П572).

Публ. див.: *Ковтун Л. С.* Русская лексикография эпохи средневековья. — Москва; Ленинград, 1963. — С. 432–435.

1331. Тлъкованиє нєоудобь познаваємомъ вь писаныхъ рѣчємь. — Опис за джерелом: *Німчук В. В.* Староукраїнська лексикографія в її зв'язках з російською та білоруською. — Київ: Наук. думка, 1980. — С. 26; *Ковтун Л. С.* Русская лексикография эпохи средневековья. — Москва; Ленинград, 1963. — С. 421–431.

Один із списків XVI ст. (під заголовком "Толкованіє неоудобь познаваємы(м) въ писани(х) рѣчємь, понєже полож(є)нї соу(т) рѣчи въ книга(х) о(т) нач(а)лны(х) прєводни(к) ово словѣн(ь)скы ино с(ъ)рьбскы, другаа бол(ъ)гарьскы и грєчєскы их(ъ) жє неоудоволишася прєложити на руськы") зберігається у відділі рукописів ЦНБ НАН України (шифр 236/П86).

Публ. див. 43.

1332. Тол(ъ)кованіє языка половєц(ъ)ко(г)о пєр(ъ)віє половец(ъ)ки, а опослѣ роускы. — Опис за джерелом: *Німчук В. В.* Староукраїнська лексикографія в її зв'язках з російською та білоруською. — Київ: Наук. думка, 1980. — С. 28.

Публ. див. 1821.

XVI ст.

1333. Лексисъ съ толкованіємъ словенскихъ словъ просто / Невідомий автор XVI ст. — 7 арк. — Опис за джерелом: *Німчук В. В.* Староукраїнська лексикографія в її зв'язках з російською та білоруською. — Київ: Наук. думка, 1980. — С. 55–69.

Рукопис був вплетений у придбаному архимандритом Амфілохієм примірнику Острозької Біблії [1581 р.]. Налічує 896 слів, з яких пояснено 776. Зараз місцезнаходження примірника Біблії, з якою було оправлено рукопис словника, невідоме.

Публ. див. 22, 43.

1575

1334. Розмова / Невідомий автор. — Приблизно 1575 р. — 144 с. — Паризька національна бібліотека. — Опис за джерелом:

Жовтобрюх М. А. Будова і лексична характеристика українського розмовника XVI ст. // Питання східнослов'янської лексикографії XI - XVII ст. — Київ, 1979. — С. 50–58.

Староукраїнсько-церковнослов'янський розмовник. Кожна сторінка складається з двох колонок — ліва — popularis (тобто "мова проста") і права — sacra (церковнослов'янська). Починається вступною частиною. Свою працю, в задумі десятимовну, автор призначає для купців, мандрівників, військових та ін., яким доводиться бувати в чужих країнах. Укладач розмовника високо цінував знання іноземних мов.

Праця мала поділятися на дві частини. Написана тільки перша. Вона складається з 8-ми розділів. I — розмови під час спільного сніданку чи обіду; II — розмови на торговельні теми; III — на фінансові; IV — приятельські розмови в дорозі; V — розмови на господарські теми; VI — ранкові розмови; VII — знову на торговельні теми; VIII — зразки різних ділових паперів і перелік титулів високопоставлених осіб. У всіх розділах у розмові бере участь 7 осіб, у першому — 10.

XVII ст.

1335. Семимовний лексикон ("Гептаґлоссон") = The Heptaglot Lexicon. — Перша половина XVII ст. — 181 с. — Бодлеанська бібліотека, Оксфорд. — Опис за джерелом: *Німчук В. В.* Староукраїнська лексикографія в її зв'язках з російською та білоруською. — Київ: Наук. думка, 1980. — С. 255–271.

До латинського реєстру на 2700 слів даються відповідники новогрецькою, турецькою, татарською, вірменською, українською і румунською мовами. Словник, очевидно, був задуманий як посібник у плані розвитку культурно-економічних зв'язків з країнами чорноморського басейну, зокрема з Україною.

Публ. див. 316.

1642

1336. Славинецький Є. Лексіконъ латинскій с Калепина преложоный на Славенскій. — Найдавніший список походить з 1642 р. Оригінал не зберігся. — Опис за джерелом: *Німчук В. В.* Староукраїнська лексикографія в її зв'язках з російською та білоруською. — Київ: Наук. думка, 1980. — С. 218–246.

Найбільший за обсягом староукраїнський словник. Реєстр нараховує близько 27000 слів. Реєстрова частина перекладається одним або кількома відповідниками. Латинський реєстр взято із словника А. Калепіна (Calepinus A., 1435–1511 рр.) — видатного італійського лексикографа доби Відродження.

Славинецький створив перекладний словник для школи. На жаль, словник свого часу не був надрукований, але значна кількість списків (київські, московські, псковський, паризький) свідчить про велике його поширення і популярність.

Публ. див. 325.

1650

1337. Корецький-Сатановський А., Славинецький Є. Лексіконъ словено-латинскій. — На датованих списках значиться 1650 р. та місце створення пам'ятки (Москва). Оригінал пам'ятки не зберігся. — Опис за джерелом: *Німчук В. В.* Староукраїнська лексикографія в її зв'язках з російською та білоруською. — Київ: Наук. думка, 1980. — С. 246–253.

Реєстр словника становить близько 7500 слів. Характер реєстру зумовлений його джерелами. Суто "словенська" частина взята з "Лексикона" П. Беринди, як також частина українського перекладу. Важливим для реєстру й перекладу "Лексикона словено-латинського" є "Thesaurus polono-latino-graecus Gregorii Cnapii" (Григорія Кнапського).

Публ. див. 317, 318.

1663

1338. [Славинецький Є.]. Книга Лѣксиконъ греко-славено-латинскій: У 2 т. — Москва, [1663]. — 755 с. з текстом у 2 стовпчики. — Опис за джерелом: *Німчук В. В.* Староукраїнська лексикографія в її зв'язках з російською та білоруською. — Київ: Наук. думка, 1980. — С. 253–255.

Після смерті Є. Славинецького було кілька спроб надрукувати словник, і хоча він був неоціненним довідником для перекладачів грецьких текстів і для студентів, до друку так і не дійшло.

1670

1339. Лексіконъ языковъ полскаго и славенскаго / Невідомий автор. — 1670. — 468 арк. — ЦДАДА у Москві. — Опис за джерелом. *Німчук В. В.* Староукраїнська лексикографія в її зв'язках з російською та білоруською. — Київ: Наук. думка, 1980. — С. 245–246.

Вперше описав пам'ятку В. Погорєлов. З'ясував, що автор взяв реєстр з польсько-латинського словника Г. Кнапського, а "словенське" значення підставляв з "Лексикона латинського" Є. Славинецького.

1340. Синоніма славенороссская / Невідомий автор. — Друга пол. XVII ст. — 371 с. — ЦНБ ім. Вернадського. — Опис за джерелом: *Нім-*

чук В. В. Староукраїнська лексикографія в її зв'язках з російською та білоруською. — Київ: Наук. думка, 1980. — С. 197–211.

Рукопис був оправлений разом з "Граматикою" М. Смотрицького 1619 р Містить 4020 слів. Це перший словник, реєстр якого складають українські слова. Дослідники уважають, що це обернена переробка "Лексикона" П. Беринди.

Публ. див. 43, 67.

1724

1341. Максимович І. Латино-словенороський словник. — 1724. — БАН Росії, шифр: Q XVI, N 21. — Опис за джерелом: *Horbatsch O.* Ivan Maksymovyč, ein verkannter ukrainischer Lexikograph des 18 Jahrhunderts und sein Wörterbuch // The Annals of the Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the US. — New York, 1960. — Vol. 8. — N 1/2 (25/26). — P. 95–114.

1822–1826

1342–1347. Лаврівський І. Матеріали до словаря руського. — Львів; Перемишль, 1822–1826. — У 6 т. — Автограф. — В оправі. — ЛНБ ім. В. Стефаника НАН України, від. рук., ф. 2, од. збер. 331/1-6.

Т. 1: Б–В. — 343 арк.

Т. 2: Д–Ж. — 260 арк.

Т. 3: З. — 263 арк.

Т. [4]: Л–М. — 148 арк.

Т. 5: С. — 239 арк.

Т. 6: Ф–Ч. — 201 арк. — [Сторінки на літеру "Ч" датовані 1822 р.].

Українсько-польський тлумачний словник. Частково переклад чи тлумачення німецькою мовою. Українська мова словника дуже неоднорідна. Це церковнослов'янізми, полонізми, діалектизми.

1826

1348. Павловский А. Опыт словаря малороссийского наречия. — 1826. — БАН Росії, від. рук.

Публ. див. 1421.

1834–1844

1349. Словарь языка южно-русского. — 1834–1844. — БАН Росії, від. рук., фонд А. Петрушевича.

Українсько-польсько-німецький словник. Близько 10 тис. слів.

1835

1350. [Шимкевич Ф.] Словарь малороссийского наречия сравнительно с другими славянскими наречиями. — бл. 1835. — 448 с. рук. — На тит. с. заголовок: Словарь украинского наречия. — БАН Росії. — Опис за джерелом: *Горецький П. Й.* Історія української лексикографії. — Київ, 1963. — С. 55–56.

Словник містить понад 4500 слів. Цікаво, що слово "малороссийского" в назві закреслено і над ним рукою автора написано "украинского". Зважаючи на час написання словника, цей факт є важливим для історії становлення терміну "українська мова".

На рукописі автор не вказаний. Ряд дослідників (А. Лященко, П. Горецький, А. Москаленко) приписує авторство А. Метлинському. Б. Галас, дослідивши пам'ятку, переконливо встановив особу автора — Федора Шимкевича.

Публ. див. 1454.

1836

1351. Боровиковський Л. Словник української мови з покажчиком коренів слів (букви а, б, в, г). — 1836. — Опис за джерелом: *Горецький П. Й.* Історія української лексикографії. — Київ, 1963. — С. 55.

Українсько-російський словник.

1840–1842

1352. Білецький-Носенко П. Словарь малороссийского или юго-восточного русского языка, филологический, этимологический с показанием частей языка, окончательных корней слов, метаплазмов, идиоматизмов, со сводом синонимов с пословицами и поговорками, составленный по произношению, как говорят в Малой России и Южной России. — 1840–1842. — 347 арк. — Ін-т літератури НАН України. — Опис за джерелом: *Горецький П.* Історія української лексикографії. — Київ, 1963. — С. 56–59.

Найбільший за обсягом український словник першої половини XIX ст. містив понад 20000 слів, перекладених або пояснених російською мовою. У словнику, крім перекладу чи тлумачення слів, знаходимо й вказівки на належність слова до певної частини мови, а іноді й етимологічні довідки та паралелі з інших мов, зокрема з польської, німецької. Автор подає українські слова відповідно до вимови, користуючись російським алфавітом, що викликало заперечення Максимовича, який обстоював етимологічний правопис. Лексичний матеріал базується на полтавському діалекті.

Публ. див. 44.

1849

1353. Короткий Малорусскій Словарь составленный *Дмитрием Запарою*. — Изюм, 1849. — 105 с. — БАН Росії.

1354. Wagilewicz J. Rozprawy o języku południowo-ruskim. — 1849. — БАН Росії, шифр.: Собр. Петрушевича. N 22. Містить 2 словникові додатки: Idyotykon (л. 121–158) і Idyotyzmy (л. 159–162).

Обидва словники мають той недолік, що не записані фонетично, лиш етимологічно. Крім того, не вказані місцевості, де записані слова або фрази. Розділ Idyotyzmy можна вважати закінченим і підготовленим до друку. Охоплює 240 фразеологізмів. Словник перекладний — біля кожного українського фразеологізму подається польський відповідник.

1355. Wagilewicz J. Idyotykon. — 40-і роки XIX ст. — 39 арк. — ЛНБ ім. В. Стефаника НАН України, від. рук., од. збер. Ваг. 55. п. 16.

Українсько-німецько-латинський словничок. Це чорновий автограф (копія) словника, що зберігається у Петербурзі.

1356. Словарь Малорусских Наречий: (А–Гуторить) / Невідомий автор. — Середина XIX ст. — БАН Росії.

1852

1357. Словарь малороссійский / Невідомий автор. — Нижний, 1852. — Ін-т російської мови АН Росії.

Словник на літери А–М.

1358. Афанасьев-Чужбинский А. Словарь малорусского наречия. — Т. 2: К–Н. — Середина XIX ст. — 70 арк. — БАН Росії. — Опис за джерелом: *Горецький П. Й.* Історія української лексикографії. — Київ, 1963. — С. 71.

Є продовженням частково надрукованого в 1856 р. матеріалу на літери А–З.

1359. Верхратський І. Матеріали до орфографічного словника. — (Б. р.). — ЛНБ ім. В. Стефаника НАН України, від. рук., ф 309, 1159, оп. І.

1853

1360. Долинський В. А. Сборник слов Южно — именно же галичо-русских... . — Львів, 1853. — БАН Росії, фонд А. Петрушевича.

Українсько-російський словник. Містить близько 2000 слів.

1361. Галузенко-Морачевский П. Словарь малороссійскаго языка по полтавскому нарѣчію. — 50-і роки XIX ст. — Опис за джерелом: *Горецький П.* Історія української лексикографії — Київ, 1963. — С. 59.

1362. Федькович Ю. Зборничокъ рідшихъ руськихъ слівъ зъ Путилівського (руссъ-кімполунського) окола на Буковині. — БАН Росії, фонд А. Петрушевича (N 41).

80 реєстрових слів, які пояснюються німецькими відповідниками чи описово. Й. Дзендзелівський припускає, що збірка була підготована для О. Партицького, а потім якимсь чином потрапила до А. Петрушевича, що цікавився такими матеріалами.

Публ. див. 165.

1363. Давидяк В. Словник діалектних слів. — БАН Росії, фонд А. Петрушевича.

Українсько-польський тлумачного типу словничок переважно побутової лексики, назв одягу, взуття, назв місцевих рослин, грибів. В додатку — назви корів, волів, список лайливих слів і зворотів.

1364. Тимченко Е. Материалы для словаря письменной и книжной южнорусской речи XV–XVIII вв. — Машинопис. — Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України.

1365. Левицький І. О. Матеріали до біографічного словаря. — Кінець XIX ст. — ЛНБ ім. В. Стефаника НАН України, від. рук., ф. 309, оп. 1. 1571.

1892

1366. Левкевич Д. Словар грецько-руський. — Перемишль, 1892. — Автограф. 733 арк. — ЛНБ ім. В. Стефаника НАН України, від. рук., ф. 1, од. збер. 592.

1367. Матеріали до українсько-російського словника. (З архіву Олександра Кониського). — Б. р. — 965 арк. — ЛНБ ім. В. Стефаника НАН України, від. рук., НТШ 494.

1368. Широцький К. Словник бурсацького жаргону. — Б. р. — 1159 арк. — ЛНБ ім. В. Стефаника НАН України, від. рук., НТШ 773/2.

1914

1369. Голубович І. Словник іншомовних слів. — 1914. — 336 арк. — ЛНБ ім. В. Стефаника НАН України, від. рук., ф. 244, од. збер. Гол-ч, ч. 1–2.

Словник недокінчений, на літери А–К.

20-і роки XX ст.

1370. Ткачук О. Матеріали до словника української юридичної термінології. — 1920–1927. — 175 арк. — ЛНБ ім. В. Стефаника НАН України, від. рук., НТШ 829.

30–40-і роки XX ст.

1371. Зілинський І. М. Матеріали до мовного атласу Галичини, Холмщини і Підляшшя. — 1930–1942. — 800 арк. — ЛНБ ім. В. Стефаника НАН України, від. рук., о/н-2495.

1372. Картотека лексичних матеріалів з української мови / Невідомий автор. — 1930-і роки. — 400 арк. — ЛНБ ім. В. Стефаника НАН України, від. рук., о/н-2036.

1946–1947

1373. Дашкевич Я., Малицька К., Штеліга М., Суховерський. Матеріали до словника псевдонімів українських письменників, вчених та громадських діячів за 1800–1916 роки. — Картотека. — 1946–1947. — ЛНБ ім. В. Стефаника НАН України, від. бібліогр.

Створена у 1946–47 роках працівниками ЛНБ ім. В. Стефаника. Містить близько 2500 псевдонімів. Матеріал доповнив і видав під своїм прізвищем О. Дей (див. 842).

1960–1970

1374. Редько Ю. К. Матеріали до біографічного словника Галичини. — Львів, 60–70-і роки XX ст. — Близько 3000 імен. — Домашній архів.

1975

1375–1382. Редько Ю. К. Словник сучасних українських прізвищ: У 8 т. — Львів, 1975. — 2387 с. — Машинопис. — ЛНБ ім. В. Стефаника НАН України, від. рук., од. збер. о/н-3823–3830.

Т. 1: А–Б. — 250 с.
Т. 2: В–Г. — С. 251–558.

Т. 3: Д–Й. — С. 559–817.
Т. 4: К. — С. 818–1103.
Т. 5: Л–О. — С. 1104–1491.
Т. 6: П–Р. — 1492–1745.
Т. 7: С–Т. — С. 1746–2046.
Т. 8: У–Я. — С. 2047–2387.
Містить 25809 прізвищ.

1383. Редько Ю. К. Зворотний реєстр "Словника українських прізвищ". — Львів, 1975. — 128 с. — Машинопис. — Домашній архів.

1384. Грицак М. Словник південно-карпатських українських говорів Закарпатської області УРСР. — Ін-т української мови НАН України, від. діалектології.

Рукопис словника на літери А–Д та картотека. Картотека містить 250000 слів. Принцип побудови — спочатку літературна назва, потім місцевість і діалектні аналоги.

1385. Корзонюк М. М. Словник говірок Волинського Прибужжя. — Ін-т мовознавства НАН України.

1386. Сенчук І. В. Словник лівобережнополіських говірок. — Ін-т української мови НАН України, від. діалектології.

ЛЕКСИС

Сирѣчь Реченія, вькратцѣ събранны. И изъ словенскаго языка, на простый Рускій Діалектъ истолкованы. А, Z.

А

Адана̃, гь, па.
Абїє, заразъ.
Авва, тато, ѡтецъ.
Аггл̃ъ, вѣстник
албо повѣда.
Агнецъ, баранокъ.
Агнїца, молода
ѡвечка.
Адъ, темность,
недо

недовѣдомое
мѣсце, преисподня. погрецку
адн, наіднесъ.
аеръ, въдухъ.
азъ, я.
аллилуія, хвала Бу. Герма̃ патріархъ втолкованіи литургіи
стои мовитъ.
аллилуїя, при

А

ходи

№ 1

ЛЕѮІКО́НЪ
СЛАВЕНОРѠССКІЙ,
И̂ И̂МЕ́НЪ
ТЛЪКОВА́НІЕ.

Прѣвсе Тv́помъ И̂зѡбрази́ся.

В Кіно́віи С(вя)т(ы)я Вел(икія): Чꙋдотво́рныя Ла́vры
ПЕЧЕ́РСКІЯ КІ́ЕВСКІЯ.

Ставропиги́а Архіеп(ископа): К(ир): Кѡнст(антинопольскаго): Патріа́рхи Вселе(нскаго):

Лѣ́та Бытія Мі́ра, ЗРЛЕ. ѿ Рождества же Хр(ист)ва. АХКЗ,

Кvріопа́сха. Індикта, Ӏ.

Авгꙋ́ста, АІ.

Тща́ніемъ, вѣдѣ́ніемъ же и̂
и̂ждивéніемъ малѣ́йшагѡ въ Іеромона́сѣхъ
Па́мвы Бе́рынды Прѡтосv́ггела
Ѳро́нꙋ Ієрꙋсали́мскогѡ.

№ 2

ЛЄѮІКОНЪ

Сирѣчь

СЛОВЕСНИКЪ СЛАВЕНСКІЙ

Имѣющъ в себѣ,

Словеса первѣе Славенскія, Азбучныя, потомже Полскія.

Благопотребный къ выразумѣнію Словесъ СЛАВЕНСКИХЪ,

Обрѣтающихся въ Книгахъ Церковныхъ

ИЗОБРАЖЕНЪ.

Въ Тупографіи Монастыря Общежителнаго Супрасскаго.

Року Божія ҂аѱкв. Мца Генвара дня ні.

№ 3

ЕНЕИДА

на

МАЛОРОССІЙСКІЙ ЯЗЫКЪ

перелицїованная

И. Котляревскимъ.

Часть I.

Съ дозволенія

Санктпетербургской Цензуры.

Иждивенїемъ М. Парпуры.

ВЪ САНКТПЕТЕРБУРГѢ,

1798 года.

№ 4

СОБРАНІЕ

Малороссійскихъ словъ содержащихся въ Энеидѣ, и сверхъ того еще весьма многихъ иныхъ, издревле вошедшихъ въ Малороссійское нарѣчіе съ другихъ языковъ, или и коренныхъ Россійскихъ, но не употребительныхъ.

№ 5

ОПЫТЪ
РУССКО-УКРАИНСКАГО
СЛОВАРЯ.

Составилъ
МИХАИЛЪ ЛЕВЧЕНКО

КІЕВЪ.
Въ Типографіи Губернскаго Управленія.
1874.

СЛОВАР

до

ГОМЕРОВОЇ

ОДИССЕЇ і ІЛЇЯДИ

зладив

Іляріон Огоновский.

Цїна оправленого примірника 4 корони.

У ЛЬВОВІ, 1900.

———

Накладом Наукового Товариства імени Шевченка при підмозї Сойму Галицкого.

№ 7

СЛОВАРЬ

УКРАИНСКАГО ЯЗЫКА

СОБРАННЫЙ

РЕДАКЦІЕЙ ЖУРНАЛА „КІЕВСКАЯ СТАРИНА".

Редактировалъ съ добавленіемъ собственныхъ матеріаловъ

Б. Д. Гринченко.

Россійской Императорской Академіей Наукъ удостоенъ второй преміи Н. И. Костомарова.

ТОМЪ I.

А—Ж.

КІЕВЪ, 1907.

№ 8

СЛОВАРІ „УКРАЇНСЬКОГО СЛОВА"

БОРИС ГРІНЧЕНКО

СЛОВАРЬ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

УКРАИНСКО-РУССКІЙ СЛОВАРЬ

А—Н

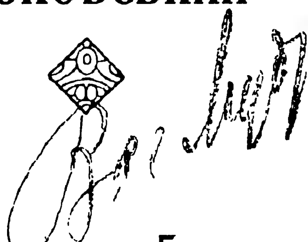
БЕРЛІН 1924

ВИДАВНИЦТВО „Українське Слово" В БЕРЛІНІ

№ 9

В. ДУБРОВСЬКИЙ

СЛОВНИК УКРАІНСЬКО-МОСКОВСЬКИЙ

Видання 5-е.

ВИДАВНИЦТВО „РІДНА МОВА“
У КИІВІ.

№ 10

МОСКОВСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ

СЛОВНИК

Т-ва

„ЧАС“

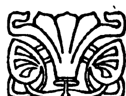

Олекса [illegible]
Київ – 1918

№ 11

В. Дубровський.

Московсько-Українська Фразеольогія.

КИІВ, Р. 1917.

№ 12

A Pocket Dictionary
of the
UKRAINIAN-ENGLISH
and ENGLISH-UKRAINIAN
languages

with

Short guide to Ukrainian Pronunciation

FIRST PART

UKRAINIAN-ENGLISH

— by —

M. P. B. YASENISKY

Second remodelled and enlarged edition.

Published by

RUTHENIAN BOOK STORE

WINNIPEG, CANADA.

КИШЕНКОВИЙ
Українсько-Англійський
і
Англійсько-Український
СЛОВАРЕЦЬ

Перша Часть
Українсько-Анґлійська.

злaдив

М. П. Б. Ясенівський.

Друге побільшене і поправлене видане

Copyright 1914 by F. Dojaček

Накладом Руської Книгарні

850 Мейн стр. Вінніпеґ, Ман.

№ 13

Deutsch-Ruthenisches

Handwörterbuch

von

Emil Partyckij,
Lehrer der ruth. Sprache und Literatur.

Zweiter Band

L — Z.

LEMBERG, 1867.
Gedruckt bei M. F. Poremba.

№ 14

УКРАЇНСЬКО-НІМЕЦЬКИЙ СЛОВНИК

З ДОРУКИ

УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ

В БЕРЛІНІ СКЛАЛИ

ЗЕНОН КУЗЕЛЯ І ЯРОСЛАВ РУДНИЦЬКИЙ

ПРИ СПІВПРАЦІ

КАРЛА Г. МАЄРА

1 9 4 3

ОТТО ГАРРАССОВІЦ · ЛЯЙПЦІҐ

№ 15

АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНСЬКОЇ РСР
ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА
ІНСТИТУТ МОВОЗНАВСТВА ім. О. О. ПОТЕБНІ

ПАМ'ЯТКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

XVII ст.

СЕРІЯ НАУКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ВИДАВНИЦТВО «НАУКОВА ДУМКА»
КИЇВ — 1973

№ 16

АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНСЬКОЇ РСР
ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА
ІНСТИТУТ МОВОЗНАВСТВА ім. О. О. ПОТЕБНІ

Лексикон латинський Є. Славинецького • Лексикон словено-латинський Є. Славинецького та А. Корецького-Сатановського

Підготував до видання
В. В. НІМЧУК

ВИДАВНИЦТВО «НАУКОВА ДУМКА»
КИЇВ — 1973

№ 17

СЛОВНИК СТАРОУКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

XIV–XV СТ.

ТОМ

А 1 М

КИЇВ
«НАУКОВА ДУМКА»
1977

Juridisch-politische

Terminologie

für die

slavischen Sprachen

Oesterreichs.

Von der Commission für slavische juridisch-politische Terminologie.

Deutsch-ruthenische Separat-Ausgabe.

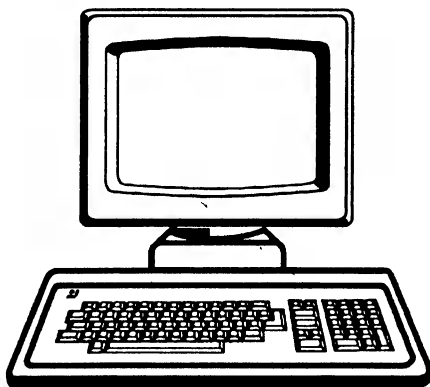
Wien.

Aus der kaiserlich-königlichen Hof- und Staatsdruckerei.

1851.

Р.В. Іваницький, Т.Р. Кияк

П'ЯТИМОВНИЙ ТЛУМАЧНИЙ СЛОВНИК З ІНФОРМАТИКИ

Київ 1995

№ 22

СЛОВНИК

ФІЗИЧНОЇ ЛЕКСИКИ

УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКО-НІМЕЦЬКО-РОСІЙСЬКИЙ

КИЇВ
Видавництво «Рада»
1996

№ 23

СПРАВОЧНЫЙ СЛОВАРЬ

ЮРИДИЧЕСКИХЪ ТЕРМИНОВЪ ДРЕВНЯГО АКТОВАГО ЯЗЫКА

ЮГОЗАПАДНОЙ РОССІИ.

СОСТАВИЛЪ

И. П. Новицкій.

КІЕВЪ.

Въ университетской типографіи.

1871.

№ 20

Матеріяли
до української наукової термінології
Випуск перший.

Микола Чайковський

Систематичний Словник Української Математичної Термінології

з поазбучним українсько — російсько — німецьким покажчиком

Перша частина
Елементарна математика.

ВИДАВНИЦТВО УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ
БЕРЛІН 1924

№ 21

УКРАЇНСЬКИЙ ВІЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Universitas Libera Ucrainensis · Ukrainische Freie Universität
Ukrainian Free University · Université Libre Ukrainienne
Філософічний Факультет · Facultas Philosophica

УКРАЇНСЬКІ ГРАМАТИКИ
редагує Олекса Горбач

GRAMMATICI UCRAINI
editore Olexa Horbatsch

випуск 3 volumen

Jevhen Želechovškyj und Sofron Nediľškyj

UKRAINISCH-DEUTSCHES WÖRTERBUCH, I-II

Lemberg 1882-86

Nachdruck von O. Horbatsch (in 3 Teilen)
München 1982
Teil 1 (А -К)

Фотопередрук
з післясловом Олекси Горбача

Мюнхен 1982 München
Monachii

УКРАІНСЬКИЙ ВІЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Universitas Libera Ucrainensis · Ukrainische Freie Universität
Ukrainian Free University · Université Libre Ukrainienne
Філософічний Факультет · Facultas Philosophica

УКРАІНСЬКІ ГРАМАТИКИ
редаґує Олекса Горбач

GRAMMATICI UCRAINI
editore Olexa Horbatsch

випуск 10 volumen

С. та О. Якубські

РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВНИК ВІЙСЬКОВОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

Київ 1928

S. und O. Jakubśkyj

Russisch-ukrainisches Wörterbuch der Militärterminologie

Kyjiv 1928

Nachdruck und Nachwort von Olexa Horbatsch

Фотопередрук
з післясловом Олекси Горбача

Мюнхен 1993 München
Monachii

№ 25

АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА,
ФОЛЬКЛОРИСТИКИ ТА ЕТНОЛОГІЇ
ІМЕНИ МАКСИМА РИЛЬСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНИЙ МУЗЕЙ-ЗАПОВІДНИК
УКРАЇНСЬКОГО ГОНЧАРСТВА
В ОПІШНОМУ

МАТЕРІЯЛИ ДО ЛІТОПИСУ УКРАЇНСЬКОГО ГОНЧАРСТВА

Лексикографічна серія *Випуск 3-й*

ОЛЕСЬ ПОШИВАЙЛО

ІЛЮСТРОВАНИЙ СЛОВНИК НАРОДНОЇ ГОНЧАРСЬКОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ ЛІВОБЕРЕЖНОЇ УКРАЇНИ (ГЕТЬМАНЩИНА)

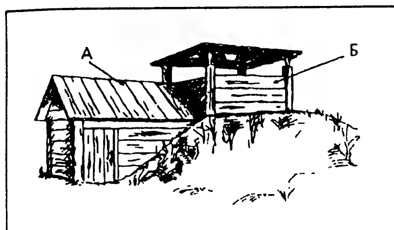

УКРАЇНСЬКЕ НАРОДОЗНАВСТВО

ОПІШНЕ *1993* *УКРАЇНА*

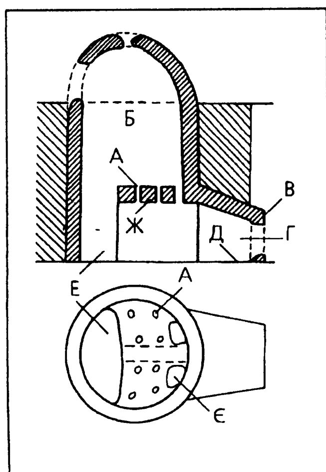
№ 26

ГОРЩЕ́ЧНЕ ГО́РНО́, ГОРШЕ́ЧНЕ ГО́РНО́, ГОРШКО́ВИЙ ГО́РЕН (24-19) — піч для випалювання посуду, кахель, цегли з круглою за формою посудною камерою. (Мал. 168, 170, 171).

Мал. 169

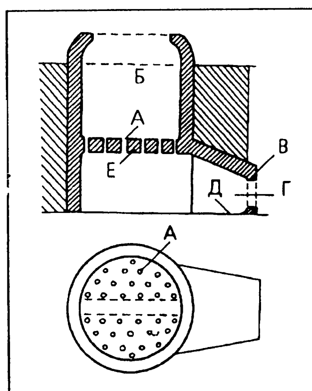
ГРУ́БА (44-60), **ГРУ́БКА, ПІЧ** — топка гончарної печі, де розпалюється вогонь. (Мал. 166-Г, 168-Д, 170-Г, 171-Г).

Мал. 170

ДОРО́ГИ (Полт.), **ЗА́ПЕЦКИ** (О.), **ЗАПІ́ЧКИ** (О.; 44-60) — аркові проходи між козлом і стінками топки. (Мал. 167-Д).

Мал. 171

ДУ́ЧКИ (24-21) — маленькі наскрізні отвори по всій поверхні череня горна; мали вигляд зрізаного конуса; під час випалювання через них до посудної камери поступає полум'я. (Мал. 166-А, 167-А, 168-В, 170-А, 171-А).

КАБИ́ЦЯ (24-22), **КЛУБУ́К** (Ічн., Н.), **КАБЛУ́К** (О.; 44-60) — камера горна, куди складається посуд для випалювання. (Мал. 166-Б, 167-Б, 168-Б, 169-Б, 170-Б, 171-Б).

КЛУБУ́КИ (24-18) — краї посудної камери горна відкритого типу. (Мал. 163-А, 166-В, 167-В).

КОЗЕ́Л (24-12) — опора, що підтримує черінь горна; в мисочному горні проходить через всю довжину кабиці, а в горщечному, як правило, до прогону. (Мал. 167-Е).

КУ́ЧА (Ічн.; 74-51) — маленький хлівець над горном для захисту його від атмосферних опадів. (Мал. 169).

№ 27

III Idyotykon.

Uwagi. 1.) Wyrazy narzeczowe są oznaczone gwiazdką, przy podnarzeczowych dodana miejscowość. Wyrazy nieznajomego pochodzenia są oznaczone dwiema gwiazdkami, zastarzałe zaś krzyżykiem.

2.) Są tu prawie wyłącznie tylko wyrazy pierwiastkowe, pochodzące od nich dość rzadkie, dla tego że nie są tak trudne do zrozumienia, co się tyczy wyrazów obcych, te tylko zamieściłem które niemają objaśnienia przez inny wyraz w języku.

3.) Tłumaczę wyrazy po niemiecku i po łacinie, tylko w nadto niepodobnych lub nadto podobnych dodałem objaśnienia z innych słowiańskich języków.

A.

а = und, auch; et etiam.
\+ абіе = gleich; statim.
або = oder; aut.
аже = bis; usque-demum.
bj. ажлх (parali) = dann; tunc.
boj. ажонже (dopiero) = erst; tunc demum.
ажь; patrz аже.
\+ аки = wie; sicut.
али = aber; vero.
алчба = Hunger; fames.
\+ амо = wo; quo.
ану = wohlan; age.
аркан = Roßhaarschnur; funis ex seta equina
** аршица = Berg; mons.

Автограф
українсько-німецько-латинського словника І. Вагилевича

№ 28

III. ПРАЦІ З ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛЕКСИКОГРАФІЇ

1387. Аврахов Г. Щоб наше слово силою красіло // Літ. Україна. — 1987. — 3 груд.

Про необхідність створення українського словника типу "Ларусс", що міг би стати своєрідною енциклопедією культури рідної мови.

1388. Алексеюк В. С. Структура словникової статті та системність терміна // Міжвузівський лінгвістичний семінар: Матеріали. — Донецьк, 1970. — С. 195–198.

1389. Андерш Й. Ф. Про співвідношення чеського літературного і нелітературного мовлення і відображення його в "Чесько-українському словнику" // Мовознавство. — 1991. — N 5. — С. 19–23.

1390. Ардан Р. В., Бацевич Ф. С., Партико З. В. Комп'ютерний словник-мінімум української мови // Мовознавство. — 1996 — N 4/5. — С. 34–40.

1391. Архангельский А. Памва Берында // Русский биографический словарь. Павел-Петр. — Санктпетербургъ, 1902.

1392. Багмут Й. А., Русанівський В. М. Рідне слово. Розвиток мови й мовознавства в УРСР. — Київ: Наук. думка, 1969. — 71 с.

Зокрема про розвиток лексикографії.

1393. Баймут Т. В. Історичний словник української граматичної термінології: Принципи побудови // Наук. зап. Житомир. пед. ін-ту. — 1969. — Т. 11. — С. 53–59.

1394. Бахно В. Грицакова скарбниця // Вітчизна. — 1974. — N 2. — С. 218–219.

Див: 1384.

1395. Бевзенко С. П. Інверсійний словник української мови // Мовознавство. — 1980. — N 5. — С. 12–15.

Про різні типи інверсійних словників і про роботу над "Інверсійним словником української мови", що являє собою словник типу index a tergo до 11-томного академічного "Словника української мови".

1396. Белодед И. К. Изучение украинского языка в советский период // Изучение украинского и белорусского языков. — Москва, 1958.

Дає, зокрема, характеристику словників.

1397. Белодед И. К. Словарь и время // Вопросы исторической лексикологии и лексикографии восточнославянских языков. — Москва, 1974. — С. 7–14.

1398. Білецький А. О. До питання про словники іншомовних слів // Лексикографічний бюлетень. — 1952. — Вип. 2. — С. 58–62.

1399. Білокінь С. Забутий материк // Літ. Україна. — 1987. — 21 трав.

Про словники, зокрема невидані, рукописні.

1400. Білоноженко В. М., Гнатюк І. С. Функціонування та лексикографічна розробка українських фразеологізмів. — Київ: Наук. думка, 1989. — 154 с.

1401. Биргегорд У. Славянский словарь Спарвенфельда // Рус. речь. — 1979. — N 4. — С. 112–117.

Про "Lexicon Slavonicum", укладений шведським ученим у XVII ст. Головні джерела його — Латино-словенський словник Є. Славинецького, Словено-латинський Є. Славинецького та А. Корецького-Сатановського, Лексикон Памва Беринди.

1402. Богатова Г. А. Историческая лексикография и некоторые аспекты подготовки филологов // Науч. докл. высш. школы. Филол. науки. — 1977. — N 1. — С. 59–64.

Огляд праць, пов'язаних із створенням історичних словників у СРСР.

1403. Бойко М. Ф. Інструкція для складання словника мови Т. Г. Шевченка: Для обговорення // Лексикографічний бюлетень. — 1958. — Вип. 6. — С. 65–75.

1404. Болховитинов Е. Словарь исторический о бывших в России писателях духовного чина греко-российской церкви. — Санктпетербургъ, 1827. — Т. 2. — 333 с.

Про П. Беринду: с. 150–151.

1405. Брайловский С. Филологические труды Епифания Славинецкого // Рус. филол. вестн. — 1890. — Т. 24. — Вып. 2. — С. 236–250.

1406. Брик І. Польськослов'янський слівник і слов'янськопольське імен толкованіє Зарудницького з першої половини XVIII ст. // ЗНТШ. — 1922. — Т. 133. — С. 57–71.

1407. Булаховський Л. А. Мовознавство в академії Наук УРСР за час радянської влади // Розвиток науки в Українській РСР за 40 років. — Київ, 1957. — С. 77.

1408. Булаховський Л. А. Про типи словників // УМШ. — 1955. — N 1. — С. 21–25; N 2. — С. 3–11.

1409. Булич С. Очерк истории языкознания в России. — Санктпетербург, 1904.

Розглядає праці з лексикографії в українському мовознавстві до 1825 р. (несистематично і коротко).

1410. Бурячок А. А. Діалектна основа Семимовного словника початку XVII ст. // XIII Республ. діалектологічна нарада: Тези доп. — Київ, 1969. — С. 87–90.

1411. Бурячок А. А. К вопросу о размежевании значений слова и их оттенков в толковом словаре // Проблема толкования слов в филологических словарях. — Рига: Изд-во АН Латв. ССР, 1963. — С. 31–37.

1412. Бурячок А. Лексикографічний з'їзд (Ленінград, квітень 1971) // Мовознавство. — 1972. — N 5. — С. 94–95.

1413. Бурячок А. А. Новіші розвідки з питань української лексикографії // Мовознавство. — 1968. — N 1. — С. 19–23. — Бібліогр. в підрядк. приміт.

Аналіз монографій Москаленка "Нарис історії української лексикографії" та Горецького "Історія української лексикографії".

1414. Бурячок А. А. Про склад реєстру і критерії добору реєстрових слів до Словника української мови // Лексикологія і лексикографія. — Київ, 1965.

1415. Бурячок А. А. Семимовний словник початку XVII ст. // Мовознавство. — 1969. — N 2. — С. 47–54.

1416. Бурячок А. А. Функціонально-стилістична оцінка слів у словнику української мови // Лексикологія та лексикографія. — 1969. — Вип. 3. — С. 87–95. — Бібліогр. в підрядк. приміт.

1417. Бутник-Сіверський Б. С. "Малороссийский Словарь" і "Грамматика" П. Білецького-Носенка // Наук. зап. АН УРСР. — 1946. — Т. 2–3. — С. 207–213.

1418. Бучко Д. Г. Деякі питання побудови зворотного історичного словника української мови // Дослідження і матеріали з української мови. — Київ, 1962. — Т. 5. — С. 9–15.

1419. Бучко Д. Г. Зразок розробки "Зворотного історичного словника української мови": В порядку обговорення // Дослідження і матеріали з української мови. — Київ, 1966. — Т. 6. — С. 158–163.

1420. Бучко Д. Г. Маловідомі сторінки з рукописної спадщини О. Павловського // УМШ. — 1962. — N 5. — С. 18–22.

Про рукописний словник Павловського з 1826 р.

1421. Бучко Д. Г. "Словарь малороссійскаго нарѣчія" О. Павловського // З історії української мови. До 150-річчя "Граматики" О. Павловського. — Київ, 1972. — С. 91–115.

Публікує текст рукописного словника О. Павловського 1826 р. (букви А–Б) разом з "Предизвещением", що становить собою короткий виклад принципів, якими керувався автор при укладанні словника. Завершується публікація припискою П. І. Кеппена, на пропозицію якого Павловський уклав свій словник.

1422. В справі термінології // Нова рада. — 1918. — Ч. 103. — С. 2.

1423. В технічно-термінологічній комісії // Відродження. — 1918. — Ч. 42. — С. 4 (хроніка).

1424. Вакуленко С., Проненко В. Про ще один фактор "провінціалізму" // Жовтень. — 1988. — N 11. — С. 76.

Про необхідність видання двомовних словників.

1425. Вальо М. А. Л. Л. Гумецька. Бібліографічний покажчик. — Львів, 1981. — 47 с.

1426. Василевич Г. Я., Вакалюк Я. Ю. Є. І. Желехівський — видатний лексикограф, педагог, культурний діяч // Тези обласної науково-практичної конференції, присвяченої 525-річчю заснування міста Івано-Франківська. — Івано-Франківськ, 1987. — С. 101–109.

1427. Ващенко В. С. До проекту Словника мови Коцюбинського // Дослідження з лексикології та лексикографії. — Київ, 1965.

1428. Ващенко В. С. Побудова словника Шевченкової мови: Проект // Лексикографічний бюлетень. — 1952. — Вип. 2. — С. 40–54.

Завдання словника, принципи побулови, структура.

1429. Ващенко В. С. Про будову словника шевченківської мови // Зб. праць дев'ятої наукової шевченківської конференції. — Київ, 1961. — С. 204–211.

Див. також: IX наук. шевченківська конференція (Тези доповідей і повідомлень). — Київ, 1960. — С. 20–22.

1430. **Ващенко В. С.** Словник синонімів української мови та деякі питання теорії синонімії // Мовознавство. — 1968. — N 3. — С. 9–15.

1431. **Векслер Р. П.** Шкільний орфографічний словник у самоосвіті вчителя // УМЛШ. — 1964. — N 3. — С. 65–69.

1432. **Венєвцева Л. В.** Словник мови творів Г. Квітки-Основ'яненка та його текстологічні засади // Мовознавство. — 1976. — N 1. — С. 46–50.

1433. **Верета В. И.** О частотном словаре научно-технической лексики современного украинского языка // Структурная и математическая лингвистика. — Киев, 1977. — Вып. 5. — С. 9–17.

1434. **Веселовська З. М.** Мова "Лексикону" Памви Беринди. До трьохсотріччя пам'ятки // Зап. істор.-філол. відділу УАН. — 1927. — Кн. 13–14. — С. 311–339.

1435. **Веселовська З.** Український наголос у "Лексиконі" Беринди // Зап. істор.-філол. відділу УАН. — 1927. — Кн. 21–22.

1436. **Видання** українських словників // Червоний шлях. — 1925. — N 8. — С. 213; 1926. — N 1. — С. 257 (Хроніка).

1437. **Винник В. О.** В авангарді українського радянського мовознавства: Видання словникових праць у Києві // Мовознавство. — 1982. — N 2. — С. 11–20. — Бібліогр. в підряд. приміт.

1438. **Винник В. О.** Фундаментальна праця українських лексикографів: Про роботу Всесоюзної наукової конференції "Підсумки видання "Словника української мови" (в 11-и томах) Київ, 30–31.X. 1980 р. // Вісник АН УРСР. — 1981. — N 2. — С. 95–96.

1439. **Виноградов В. В.** Русская наука о русском языке // Ученые записки МГУ. — 1946. — Вып. 106.

Про вплив української лексикографії XVI–XVII ст. на російську, білоруську і молдавську.

1440. **Від комітету** по Державних преміях Української РСР в галузі науки і техніки при Раді Міністрів УРСР // Рад. Україна. — 1979. — 10 лип.

Про висунення авторського колективу "Словника староукраїнської мови XIV–XV ст." на здобуття Державної премії УРСР.

1441. **Від термінологічної** комісії (голова *О. Янота*, секретар *І. Щоголів*) // Народна воля. — 1918. — Ч. 28. — С. 3.

1442. **Від технічно-термінологічної** комісії // Нова Рада, 1918. — Ч. 62. — С. 4.

1443. Возняк М. Історія української літератури: У 2 т. — Львів, 1921. — Т. 2. — С. 92.

Про Памву Беринду та "Лексикон словеноросьский".

1444. Возняк М. Причинки до студії над писаннями Лаврентія Зизанія // ЗНТШ. — 1908. — Т. 83. — С. 37.

1445. Волков С. С. Лексикография в вузах страны // Науч. докл. высш. школы. Филол. науки. — 1975. — N 1. — С. 63–73.

Огляд словників, виданих у 30–60-і рр.

1446. Вопросы исторической лексикологии и лексикографии восточнославянских языков. — Москва, 1974.

1447. Воробьева С. А. Учебный словарь социально-экономической терминологии и принципы его построения // Вестн. Киев. ун-та. — 1981. — Вып. 5: Методика обучения студентов-иностранцев. — С. 36–41.

1448. Галас Б. К. Лексикографічна діяльність Я. Ф. Головацького і процес формування нової української літературної мови // Тернопільські славістичні історико-філологічні читання. Рік 1. Яків Головацький і рух за національне відродження та культурне єднання слов'янських народів: Тези доп. та повідомл. конференції 23–24 жовтня 1989 р. — Тернопіль, 1989. — С. 93–94.

1449. Галас Б. К. Рукописні словники першої половини XIX ст. — важливе джерело для вивчення української народної лексики // XIV Республ. діалектологічна нарада: Тези доп. — Київ: Наук. думка, 1977. — С. 81–83.

1450. Галас Б. К. Рукописні словники української мови кінця XVIII — початку XX ст. та їх значення для історичного осмислення сучасних літературних і народно-розмовних явищ // Науково-технічна революція і сучасні процеси розвитку лексики української народнорозмовної мови: Тези доп. Респ. конф. (Ужгород, листопад 1989 р.). — Ужгород, 1989. — С. 35–36.

1451. Галас Б. К. Рукописні українсько-російські словники першої половини XIX ст. // Мовознавство. — 1978. — N 5. — С. 69–76. — Бібліогр. посилання в тексті.

1452. Галас Б. К. Рукописные словари первой половины XIX века, как важнейший источник для украинской исторической лексикологии // Лингвистическая география и проблемы истории языка: Материалы VI Всесоюзного совещания по общим вопросам диалектологии и истории языка. — Нальчик, 1980 [На обкл. 1981]. — Ч. 2. — С. 206–214.

1453. Галас Б. К. Рукописный украинско-русский словарь О. М. Бодянского // Сов. славяноведение. — 1979. — N 1. — С. 80–88.

1454. Галас Б. К. Ф. С. Шимкевич як лексикограф і українське словникарство (кінець XVIII — початок XX ст.). — Ужгород: “Поличка “Карпатського краю”, 1995. — 297 с. — Словник: с. 78–144.

1455. Гаспарян Г. К. Лексикография народов СССР за 50 лет // Историко-филол. журнал. — 1972. — N 3. — С. 17–27. — На арм яз. — Рез. на рус. яз.

1456. Гекельман Ю. Вперше в радянській лексикографії // Літ. Україна. — 1972. — 17 жовт.

1457. Герман К. Словник мови творів І. Я. Франка // Літ. Україна. — 1970. — 24 лют.

1458. Гладкий М. До проблеми нашої наукової термінології: Російсько-український словник правничої мови // Пролетарська правда. — 1926. — N 319. — С. 2–3.

Про необхідність укладення термінологічних словників.

1459. Гнатюк Г. М. Видання російсько-українських термінологічних галузевих словників // Лексикографічний бюлетень. — 1961. — Вип. 8. — С. 107–110.

1460. Гнатюк Г. М. Граматичний аспект у лексикографії // Мовознавство. — 1967. — N 3. — С. 30–38.

1461. Гнатюк Г. М. Перші українсько-російські словники // Лексикографічний бюлетень. — 1960. — Вип. 7. — С. 44–51.

Про словники кінця XVIII — поч. XIX ст.

1462. Гнатюк Г. М. Принципы составления русско-украинских отраслевых терминологических словарей // Вопросы терминологии: Материалы Всесоюзного терминологического совещания. — Москва, 1961. — С. 201–205.

1463. Гнатюк Г. М. Про принципи розробки прийменників у Словнику української мови // Дослідження з лексикології та лексикографії. — Київ, 1965.

1464. Гніп М. О. М. Максимович про словник і граматику української мови Білецького-Носенка // Літературний архів. — 1930. — Кн. 1–2. — С. 163–168.

Подає коротку довідку про Білецького-Носенка, рецензію Максимовича і відповідь на неї Білецького-Носенка.

1465. Головащук С. І. До специфіки перекладної лексикографії близькоспоріднених мов // Мовознавство. — 1970. — N 1. — С. 3–10.

Стилістична і граматична характеристика схожих за звучанням, але семантично різних слів.

1466. Головащук С. І. М. Т. Рильський і українська радянська лексикографія // Мовознавство. — 1985. — N 2 — С 3–12.

1467. Головащук С. І. Основні принципи, за якими здійснюватиметься друге, доповнене і перероблене видання Російсько-українського словника 1948 р. // Лексикографічний бюлетень. — 1961. — Вип. 8. — С. 3–17.

1468. Головащук С. И. Передача значений слов и фразеологизмов одного языка средствами другого языка как основная проблема двуязычной лексикографии. (На материале русско-украинских и украино-русских словарей): Автореф. дис. канд. филол. наук / АН УССР. Отд-ние лит., яз. и искусствоведения. — Киев, 1970. — 25 с.

1469. Головащук С. І. Перекладні словники і принципи їх укладання: На лексичному матеріалі російської та української мов / АН УРСР. Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні. — Київ: Наук. думка, 1976. — 247 с. — Список літератури: с. 238–246 (214 назв).

Спроба висвітлення найважливіших проблем двомовної лексикографії.

1470. Головащук С. І. Поет і лексикограф [М. Рильський] // Культура слова. — 1985. — Вип. 28. — С. 11–16.

1471. Головащук С. І. Розмежування значень слів у двомовному словнику // Мовознавство. — 1970. — N 4. — С. 15–24.

1472. Головащук С. І. Чекаємо ваших пропозицій // Літ. Україна. — 1963. — 4 жовт.

Про підготовку Російсько-українського словника у новому виданні і заклик до широкої громадськості звертатися з своїми зауваженнями і пропозиціями.

1473. Горбач О. Два видання Бериндиного "Лексикону" // Наук. зап. УТГІ. — Мюнхен, 1965. — Т. 7. — С. 123–136. — Відб.

1474. Горбач О. З історії української церковно-музичної термінології. — Мюнхен, 1965. — 38 с.

Багато місця відводить порівняльному розглядові церковно-музичних термінів, поміщених у Лексиконі Памва Беринди, "Лексисі" Л. Зизанія, "Синонімах славенороссих", та ін.

1475. Горбач О. Найдавніший друкований чесько-український глосар з 1587 року. — Мюнхен, 1965. — 14 с. — Відб. з тижн. "Шлях перемоги". — 1964. — Ч. 52 (567).

Про глосар, поміщений у книжці Матеуша Фільонома (Бенешовського) "Knižka slow českych wyložených odkud swuj počátek maji totuž jakij jejich jest rozum" (Прага, 1587). Українських слів тут 40, в основному церковнослов'янізми в волинсько-поліській редакції. Крім того, наявність серед них військових термінів, вульгаризмів та прокльонів може свідчити про те, що автор записав їх від козаків, що могли перебувати в Празі при якомусь магнатському дворі.

1476. Горбач О. Памва Беринда як етимолог // Наукові Записки УВУ. — Мюнхен, 1956. — Т. 6. — С. 60–78.

1477. Горбачевський І. Теперішній стан української номенклатури неорганічної хімії. — Ляйпціґ: O. Harrasowitz, 1941. — 16 с.

1478. Горецький П. Й. До початків української лексикографії // Лексикографічний бюлетень. — 1952. — Вип. 2. — С. 30–39.

Стисла лексикографічна характеристика рукописного словника XVI ст. "Лексисъ съ толкованіємь словенскихъ словъ просто".

1479. Горецький П. Й. З досвіду лексикографічної роботи: Редагування Тлумачного словника української мови // Лексикографічний бюлетень. — 1961. — Вип. 8. — С. 45–47.

1480. Горецький П. Й. З української лексикографії // Курс сучасної української літературної мови. — Київ, 1951. — Т. 1.

1481. Горецкий П. И. Изучение украинского языка в досоветский период // Изучение украинского и белорусского языков. — Москва, 1958.

Розглядає майже всі українські словники кінця XVI–XVII ст. Словники при різних художніх творах, фольклорних збірниках тощо кінця XVIII — першої половини XIX ст.

1482. Горецький П. Й. Історія української лексикографії. — Київ: Вид-во АН УРСР, 1963. — 242 с. — Бібліогр.: с. 237–242.

1483. Горецький П. Методологічні принципи складання загальних двомовних перекладних словників // Лексикографічний бюлетень. — 1951. — Вип. 1.

1484. Горецький П. Й. Памва Беринда і його "Лексикон славенороссский" // УМШ. — 1956. — N 2. — С. 22–29.

*** 1485. Горецький П.** Принципи складання російсько-українських термінологічних словників: Канд. дис. — Київ, 1945.

1486. Горецький П. Принципи складання російсько-українських термінологічних словників // Наук. записки Ін-ту мовознавства АН УРСР. — Київ, 1946. — Т. 2/3.

1487. Горецький П. Й. Укладання російсько-українських термінологічних словників на основах радянського мовознавства // Записки Інституту мовознавства. — Київ, 1977. — Т. 4/5. — С. 68–69.

1488. Горецький П. Й. Українська лексика "Вечорів на хуторі біля Диканьки" М. В. Гоголя і українська лексикографія перших десятиріч XIX ст. // Лексикографічний бюлетень. — 1958. — Вип. 6. — С. 89–90.

Перші українсько-російські словники. Використання Гоголем цих джерел.

1489. Горюшина Г. / Всесоюзна наукова конференція "Підсумки видання "Словника української мови" і дальші перспективи української лексикографії", Київ, 30–31 жовт. 1980 // Мовознавство. — 1981. — N 2. — С. 96.

1490. Гоян Я. Словник Івана Франка // Рад. Україна. — 1968. — 11 квіт.

1491. Градова В. П., Левченко С. Ф. Словарь современного украинского языка. Картотека // Восточнославянские языки. Источники для их изучения. — Москва, 1973. — С. 27–32.

Історія й принципи укладання.

1492. Гречанюк С. "Дякою нас тоді люди згадають...": До 120-річчя з дня народження Б. Грінченка // УМЛШ. — 1983. — N 12. — С. 60–63.

1493. Грещук В. В., Невідомська Л. М. Про укладання словника мови художніх творів В. С. Стефаника // Тези обласної науково-практичної конференції, присвяченої 325-річчю заснування міста Івано-Франківська. — Івано-Франківськ, 1987. — С. 99–101.

Робота над словником розпочалася у Львівському університеті під керівництвом проф. І. І. Ковалика, який розробив основні принципи його укладання, а завершується на кафедрі української мови Івано-Франківського педінституту.

1494. Григориєвич. Євгеній Желехівський // Зоря. — 1892. — Ч. 14. — С. 277. — Портр.: с. 261.

1495. Григор'єва М. В. До питання про кількісну оцінку вживаності лексики при складанні словників-мінімумів // Іноз. філологія. — 1974. — Вип. 34. — С. 82–86. — Резюме рос. і нім. мовами.

1496. Гринченко Б. Необходимое пояснение “Киевской Старине” // Киев. Старина. — 1906. — Т. 93, кн. 7–8. — С. 74–78.

Відповідь Шахматову на деякі його зауваження щодо словника.

1497. Грінченко Б. Огляд української лексикографії // ЗНТШ. — Львів, 1905. — Т. 66. — С. 1–30.

Те ж є передмовою до “Словаря української мови” (1907–1909 рр.). Найповніший огляд української лексикографії на той час. В хронологічному порядку розглянуті найвизначніші праці з української лексикографії з кінця XVI до поч. XX ст., дана оцінка їх змісту і методологічних принципів укладання.

1498. Гринчишин Д. Г. Дослідникам мови // Рад. освіта. — 1979. — 24 січ.

Про “Словник староукраїнської мови XIV–XV ст.”.

1499. Гринчишин Д. Г. З досвіду створення історичного словника української мови // Вісн. АН УРСР. — 1977. — N 7. — С. 78–84.

1500. Гринчишин Д. Г. З історії створення історичного словника української мови // Українська лексика в історичному та ареальному аспектах. — Київ: Наук. думка, 1991. — С. 5–18.

1501. Гринчишин Д. Г. Здобутки відділу мовознавства в галузі лексикографії // Українська історична та діалектна лексика: Зб. наук. праць. — Київ: Наук. думка, 1995. — Вип. 2. — С. 37–44.

1502. Гринчишин Д. Г. І. І. Ковалик як лексикограф // Словотвірна та семантична структура української лексики: Тези доп. методичних читань, Львів, 15–17 травня 1991. — Львів, 1991. — С. 38–39.

1503. Гринчишин Д. Г. І. Огієнко як лексикограф // *Іван Огієнко.* Незабутні імена української науки: Тези доп. — Львів: Світ, 1992. — С. 66–68.

1504. Гринчишин Д. Г. Источники словаря украинского языка XVI — первой половины XVII вв. и принципы их отбора // Международный симпозиум по проблемам этимологии, иторической лексикологии и лексикографии: Тезисы докл. — Москва: Наука, 1984.

1505. Гринчишин Д. Г. О типе Словаря древнеукраинского языка XIV–XV вв. // Проблемы славянской исторической лексикологии и лексикографии: Тезисы конф. Вып. 3: Теория и практика исторической лексикографии. — Москва, 1975. — С. 37–40.

1506. Гринчишин Д. Г. Основні принципи створення історичного словника української мови XVI — першої половини XVII ст. //

Питання східнослов'янської лексикографії XI–XVII ст.: Матеріали симпозіуму. — Київ: Наук. думка, 1979. — С. 159–163.

1507. Гринчишин Д. Г. Словарь древнеукраинского языка XIV–XV вв. Картотека // Восточнославянские языки. — Москва, 1973. — С. 14–26.

Принципи укладання.

1508. Гринчишин Д. Г. Словник української мови — цінне джерело для вивчення духовної культури народу // Мова і духовність нації. — Львів, 1989. — С. 64–65.

1509. Гринчишин Д. Г. Украинская историческая лексикография // Славянская историческая и этимологическая лексикография (1970–1980 гг.): Итоги и перспективы: Сборник обзоров. — Москва, 1986. — С. 76–93.

1510. Гринчишин Д. Г., Полюга Л. М. Розвиток лексикографії на західноукраїнських землях // Мова і духовність нації. — Львів, 1989.

1511. Грищенко А. П. Досягнення українського радянського мовознавства // Мовознавство. — 1982. — N 6. — С. 11–20.

1512. Грунский Н. Исторический словарь украинского языка и работа над ним // Мовознавство. — 1938. — N 13–14. — С. 75–104.

1513. Гумецька Л. Л. Деякі питання укладання словника староукраїнської мови XIV–XV ст. // Дослідження з лексикології та лексикографії: Міжвід. зб. — Київ: Наук. думка, 1965. — С. 16–29.

1514. Гумецька Л. Л. До питання перекладу польських віддієслівних іменників у польсько-українському словнику // Лексикографічний бюлетень. — 1952. — Вип. 2. — С. 55–57.

1515. Гумецька Л. Л. З приводу замітки Богдана Струмінського про "Словник староукраїнської мови XIV–XV ст.". — Київ: Наук. думка, 1977. — Т. 1. // Мовознавство. — 1980. — N 5. — С. 91–92.

1516. Гумецька Л. Л. Історичний словник української мови: Деякі питання теорії і практики укладання словника // Мовознавство. — 1967. — N 1. — С. 44–49.

1517. Гумецкая Л. Л. К вопросу об определении значения слова в Словаре староукраинского языка XIV–XV ст. // Вопросы исторической лексикологии и лексикографии восточнославянских языков. — Москва, 1974. — С. 54–61.

1518. Гумецкая Л. Л. Над чем работают историки украинского языка // Украинский исторический журнал. — 1959. — N 1. — С. 157-159.

1519. Гумецька Л. Л. Принципи створення історичного словника української мови: IV Міжнародний з'їзд славістів. Повідомлення. — Київ: Вид-во АН УРСР, 1958. — 24 с.

1520. Гумецька Л. Л. Принципи створення польсько-українського словника // Мовознавство: Наук. зап. / АН УРСР. Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні. — 1949. — Т. 8. — С. 80-86.

1521. Дашкевич Я. Матеріали І. О. Левицького як джерело для біографічного словника // Історичні джерела та їх використання. — Київ: Наук. думка, 1966. — Вип. 2. — С. 35-53.

1522. 20-40-і роки [XIX ст.] в українській літературі // Шкільна бібліотека, Ч. 1. — Київ, 1921. — С. 69-70.

Про рукописний словник Л. Боровиковського.

1523. Дзендзелевский И. А. И. Н. Вагилевич как редактор словаря С. Б. Линде: К истории украинско-польских научных связей середины XIX в. // Сов. славяноведение. — 1983. — N 6. — С. 100-110.

1524. Дзендзелівський Й. О. Видатний український філолог // Мовознавство. — 1968. — N 6. — С. 50.

Про словник О. Павловського.

1525. Дзендзелівський Й. О. До історії підготовки "Малорусько-німецького словаря" Є. Желехівського // Наук. збірник Музею української культури у Свиднику. — Пряшів, 1977. — Т. 8. — С. 239-248.

1526. Дзендзелівський Й. О. З історії української лексикографії першої половини XIX ст. // Другий Міжнародний конгрес україністів. — Львів, 1993. — С. 222-227.

Про Польсько-церковнослов'янсько-український словник Т. Витвицького.

1527. Дзендзелівський Й. О. Заходи Петербурзької Академії Наук щодо впорядкування українського правопису // Мовознавство. — 1971. — N 1. — С. 80.

Про Словник української мови Грінченка.

1528. Дзендзелівський Й. "... Наше языкове богатство...": Про словник говорів І. Панькевича // Тиса. — 1995. — N 1/2. — С. 75-84.

Про багатолітню працю відомого мовознавця над Словником закарпатських говорів, що так і не був опублікований.

1529. Дзендзелівський Й. О. Рукописний українсько-російський словник Я. Ф. Головацького 1857–1859 рр. і фіксація в ньому специфічної лексики українських південно-карпатських говорів // Materialy z 1 Slovenskej dialektologickej konference konanej v Prešove 17–19 aprila 1975, Acta facultatis philosophicae Universitatis Safaricanae. Jazykovedny sbornik. Bratislava, 1960. — N 5. — S. 195–207.

1530. Дзендзелівський Й. О. Стан і завдання сучасної української діалектної лексикографії та лексикології // Проблеми дослідження діалектної лексики і фразеології української мови: Тези доп. — Ужгород, 1978. — С. 19–22.

1531. Дзендзелівський Й. О. Українсько-польський фразеологічний словник Івана Вагилевича // Studia z filologii polskiej i słowiańskiej. — 1979. — Т. 18. — S. 177–184.

Про словник, поміщений у рукописній праці І. Вагилевича "Rozprawy o języku południowo-ruskim" (1843 р.).

1532. Дзендзелівський Й. О. Яків Головацький — визначний український лексикограф // Тернопільські славістичні історико-філологічні читання. Рік 1. Яків Головацький і рух за національне відродження та культурне єднання слов'янських народів: Тези доп. та повідомл. конференції 23–24 жовтня 1989 р. — Тернопіль, 1989. — С. 110–112.

1533. Дзендзелівський Й. О., Волошин Г. В. Церковнослов-янсько-польський словник 1641 р. Мар'яна з Яслиськ та "Лексикон словенороський" Памви Беринди // Питання східнослов'янської лексикографії XI–XVII ст.: Матеріали симпоз. — Київ: Наук. думка, 1979. — С. 40–47.

1534. Дзендзелівський Й. О., Штернберг Я. І. Чотиримовний словник М. Лучкая // Дукля. — 1986. — N 2. — С. 57–62.

1535. Дзендзелівський Й. О., Штефуровський С. С. Словник буковинських діалектизмів Юрія Федьковича: Про одну досі невідому галузь діяльності буковинського кобзаря // Науковий збірник Музею української культури у Свиднику. — 1980. — N 9, кн. 1. — С. 275–286.

1536. До історії організації термінологічної справи на Україні // Вісн. ІУНМ. — Київ, 1928. — Вип. 1.

Про укладання термінологічних словників.

1537. До утворення ботанічної термінології // Відродження. — 1918. — Ч. 21. — С. 4 (Хроніка).

1538. Доморобно-ремісничa та фотокінематографічна термінологія // Пролетар. правда. — 1928. — N 167. — С. 6.

1539. Дорошевський В. Про тлумачення значень слів у словниках / Пер. з пол. *М. М. Пилинський* // Мовознавство. — 1970. — N 5. — С. 10–20.

1540. Дослідження з лексикології та лексикографії / За ред. *Л. С. Паламарчука.* — Київ: Наук. думка, 1965. — 274 с. — Бібліогр в підряд. приміт.

1541. Доценко Р. Мовна бистрінь і словникова нетеча // Вітчизна. — 1966. — N 12.

Про потребу негайного видання українсько-іншомовних та іншомовно-українських словників.

1542. Древнерусский словаръ (XI–XIV вв.): Инструкция / АН СССР. Ин-т рус. яз. — Москва, 1980. — 38 с.

1543. Дубняк К. Стан і завдання української географічної термінології // Зап. Укр. Наук.-Дослід. Ін-ту Географії та Картографії. — 1927–1928. — Вип. 1. — С. 93–98.

1544. Дэжё Ласло. Украинская лексика сер. XVI века: Няговские поучения. (Словарь и анализ). — Дебрецен, 1985. — 525 с.

1545. Єдлінська У. Я. До характеристики джерел історичного словника української мови // Матеріали звітної наук. сесії Інституту суспільних наук АН УРСР 1971 року. — Київ: Наук. думка, 1971. — С. 117–119.

1546. Єдлінська У. Я. Значення слова і контексту у Словнику староукраїнської мови // Мовознавство. — 1968. — N 1. — С. 29–35.

1547. Єдлінська У. Я. Польсько-український словник: Умови виникнення і створення // Українська історична та діалектна лексика: Зб. наук. праць. — Київ: Наук. думка, 1995. — Вип. 2. — С. 12–19.

1548. Єфремов С. Як повстав Грінченків словник. [Передмова] // Словник української мови (упоряд. з дод. власного матеріалу *Б. Грінченко.* — 3-є вид., випр. й доп.); За ред. *С. Єфремова, А. Ніковського.* — Київ, 1927. — Т. 2. — С. XI–XII.

1549. [Желеховський Є.] Листи до О. Барвінського // Правда. — 1895. — С. 396–399.

Про “Малорусько-німецький словар”.

1550. Житецкий П. Очерк звуковой истории малорусского наречия. — Киевъ, 1875. — С. 156.

Про словник Білецького-Носенка пише, що це найповніший з усіх відомих йому словників української мови.

1551. Зайцева Т. В. Лексикографическая разработка структурно и семантически близких слов // Проблема толкования слов в филологических словарях. — Рига: Изд-во АН Латв. ССР, 1963. — С. 23-30

1552. Зайцева Т. В. Методологічні основи нового "Українсько-російського словника" // Лексикографічний бюлетень — 1951 — Вип. 1. — С. 22-34.

1553. Зайцева Т. В. 40 років української радянської лексикографії // Дослідження з мовознавства в Українській РСР за сорок років. — Київ, 1957. — С. 93-121.

1554. Закревська Я. В. Атлас української мови та актуальні мовні проблеми // Мова і духовність нації — Львів, 1989. — С 7-8.

1555. Закревська Я. В. Лукія Гумецька — учений і людина (1901-1988) // Українська історична та діалектна лексика· Зб. наук. праць. — Київ: Наук. думка, 1995. — Вип. 2. — С. 5-19.

1556. Закревська Я., Лесів М. Професор Лукія Гумецька: 1901-1988 // Наше слово. — 1989. — 19 лют. — Бібліогр.

Про великий внесок Л. Л. Гумецької в розвиток української лексикографії.

1557. Залізничні терміни: Термінологічна комісія при Міністерстві Шляхів // Відродження. — 1918. — Ч. 59. — С 5 (Хроніка).

1558. Збирання термінологічного матеріалу // Червоний шлях. — 1927. — N 9-10. — С. 226.

1559. Зубар А. Проблема на межі наук: Про завдання по створенню словника народних лікарських рослин // Знання та праця. — 1987. — N 10. — С. 20-21.

1560. Іваниця Г. До справи створення української педагогічної термінології // Народний учитель. — 1926. — Додаток Ч. 48. — С. 3.

1561. Известие о трудах П. П. Белецкого-Носенка // Москвитянин. — 1855. — N 8.

1562. Издание украинских словарей // Коммунист. — 1926. — N 3. — С. 5.

1563. Ілля Микитович Кириченко: До 80-річчя з дня народження українського лексикографа // Мовознавство. — 1969. — N 4. — С. 41–44.

1564. Ільєнко І. "Народу скарб народові вернути" // Літ. Україна. — 1987. — 7 трав.

Про участь М. Рильського у створенні Російсько-українського словника, про роль письменників у створенні лексичного багатства мови.

1565. Ільїн В. С. До питання про укладання нового українсько-російського словника // Мовознавство. — 1947. — Т. 4/5. — С. 245-256.

1566. Інструкція для складання словників Інституту Української Наукової Мови // Вісник ІУНМ. — Київ, 1928. — Вип. 1. — С. 66–72.

1567. Інструкція для укладання діалектних словників / Уклад. *Я. Закревська* (відп. ред.), *У. Єдлінська, Р. Керста.* — Львів, 1992. — 31 с.

1568. Інструкція до збирання мовного матеріалу з галузі природничої термінології та номенклатури // Вісник ІУНМ. — Київ, 1923. — Вип. 1. — С. 50–65.

1569. Інструкція до збирання народного термінологічного матеріалу. — Київ: Укр. Наук. Т-во, 1919. — С. 8. — Відбитка з 1-го тому "Матеріалів до української природничої термінології".

1570. Інструкція до укладання словника синонімів української мови / Уклад. *І. М. Кириченко, С. П. Левченко, Л. С. Паламарчук* // Лексикографічний бюлетень. — 1955. — Вип. 5. — С. 87–98.

1571. Інформаційні матеріали Наукової ради з проблеми "Закономірності розвитку національних мов у зв'язку з розвитком соціалістичних націй" / АН УРСР. Відділ мови, літератури та мистецтвознавства. — Київ: Наук. думка, 1974. — Вип. 16. — 79 с.

Із змісту: *Карпенко Ю. О.* Про реєстр академічного "Словника української мови". — С. 6–9; *Бевзенко С. П.* Деякі питання структури "Словника української мови" і тлумачення слів. — С. 9–12; *Москаленко А. А.* Тлумачення слова в "Словнику української мови". — С. 12–15; *Дудик П. С.* Зауваження до реєстру та стилістичних характеристик у "Словнику української мови". — С. 15–19; *Ковальов В. П.* Лексична характеристика "Словника української мови". — С. 19–21; *Карпова В. Л.* Про семантичну характеристику слів у "Словнику української мови". — С. 21–25; *Гринчишин Д. Г.* Граматична характеристика слів у "Словнику української мови". — С. 26–29; *Баранник Д. Х.* Принцип нормативності у "Словнику української мо-

ви". — С. 29–31; *Сороколєтов Ф. П.* Велике досягнення української лексикографії. — С. 47–50; *Ковалик І. І.* Зауваження до "Словника української мови". — С. 50–53; *Ганич Д. І.* Акцентне оформлення словникових статей у "Словнику української мови". — С. 55–58; *Прокопенко В. А.* Значення "Словника української мови" для укладання діалектних словників — С. 69–71.

1572. Исаченко-Лисовая Т. А., Лисовой Н. Н. Текстуальные полонизмы псалтыри Фирсова 1683 г.: Книжные заимствования или диалектизмы? // Русская региональная лексика XI–XVII вв. — Москва: Ин-т русского языка АН СССР. — 3 разд.: Полонизмы ПсФ в свете данных староукраинской лексикографии. — С 94–96.

Порівняння з матеріалом "Лексикону" Беринди.

1573. Йогансен М. Lexica. Сучасні українські словники практичного вжитку // Нова книга. — Київ, 1925. — N 7/8. — С. 9–10.

1574. Калинович М. Я. Новий російсько-український словник Академії наук УРСР // Наук. зап. Ін-ту мовознавства ім. О. О. Потебні АН УРСР. — Київ, 1946. — Т. 2/3. — С. 18–29.

Про історію створення.

1575. Калинович Ф. Термінологія органів Наркомосвіти і наукова термінологія // Вісник ІУНМ. — 1928. — Вип. 1. — С. 85–87.

1576. Карпіловська Є. А. Машинні версії традиційних словників як основа для укладання комп'ютерних словників та тезаурусів // Мовознавство. — 1996. — N 4/5. — С. 19–22.

1577. Карпова В. Л. Словосочетание как объект исторической лексикографии // Проблемы славянской исторической лексикологии и лексикографии: Тезисы конф. Вып. 3: Теория и практика исторической лексикографии. — Москва, 1975. — С. 74–78.

Розглядається на матеріалі "Словника староукраїнської мови XIV–XV ст."

1578. Керста Р. Й. Атрибутивні назви осіб у словнику Я. Головацького // Тернопільські славістичні історико-філологічні читання. Рік 1. Яків Головацький і рух за національне відродження та культурне єднання слов'янських народів: Тези доп. та повідомл. конференції 23–24 жовтня 1989 р. — Тернопіль, 1989. — С. 110–112.

1579. Кириченко І. М. До перегляду російсько-українського словника // Радянська Україна. — 1952. — 16 берез.

1580. Кириченко І. М. Завдання радянського мовознавства в ділянці української лексикографії // Лексикографічний бюлетень. — 1952. — Вип. 2. — С. 9–18.

1581. Кириченко І. М. Перший том "Українсько-російського словника" // Лексикографічний бюлетень. — 1951. — Вип. 1

1582. Кириченко І. М. Пояснення і пояснювальні позначки до реєстрових слів в українсько-російських словниках // Мовознавство. Наук. записки. — 1946. — Т. 2–3. — С. 30–46.

1583. Кириченко І. М. Принципи створення українсько-російського словника // Філологічний збірник Київ. держ. ун-ту. — 1948. — N 2. — С. 95–115.

1584. Кириченко І. М. Російсько-український словник 1948 р. Його основні характерні риси // Лексикографічний бюлетень. — 1953. — Вип. 3. — С. 24–38.

1585. Кириченко І. М. Укладання українсько-російського словника // Мовознавство. — 1952. — Т. 10. — С. 29–41.

*** 1586. Кириченко І.** Українсько-російські словники та принципи складення їх: Канд. дис. — Київ, 1945.

1587. Кириченко І. М. Українська лексикографія радянського періоду // Вісник АН УРСР. — 1954. — N 10.

1588. Кириченко І., Левченко С., Паламарчук Л. Інструкція до укладання словника синонімів української мови // Лексикографічний бюлетень. — 1955. — Вип. 5.

1589. Кирячок І. "Лексикон" П. Беринди на Закарпатті // Літ. Україна. — 1967. — 7 квіт.

1590. Клименко Н. Ф. Нові підходи до укладання комп'ютерних словників // Мовознавство. — 1996. — N 4/5. — С. 11–15.

1591. Клименко Н. Ф. Словарь морфем украинского языка // Дериватография и деривационная лексикография. — Владивосток, 1990. — С. 33–37.

1592. Коваленко-Коломацький Г. Бюро народних термінологічних матеріалів Інституту Української наукової мови // Вісник ІУНМ. — 1928. — Вип. 1. — С. 103–104.

1593. Ковалик І. І. Наукові основи побудови Словника мови художніх творів Івана Франка // Матеріали респ. наук. конф., присвяченої 115-річчю з дня народження та 50-річчю з дня смерті І. Я. Франка / Житомир. пед. ін-т. — Житомир, 1971. — С. 84–87.

1594. Ковалик І. І. Наукові філологічні основи укладання і побудови Словника мови художніх творів Івана Франка // Українське літературознавство. — 1972. — Вип. 17. — С. 3–8.

1595. Ковалик І. І. Принципи укладання Словника мови творів І. Я. Франка // Українське літературознавство. — 1968. — Вип. 5. — С. 174–183.

Рецензії:

Словник-покажчик поезії Івана Франка // Літ. Україна. — 1968. – 7 черв.; Словник Каменяра // Рад. освіта. — 1968. — 17 квіт. — [Без підп.].

1596. Ковалик І. І. Про типологічну інтерпретацію художнього слова та вияв майстерності у Словнику мови творів І. Франка // Українське літературознавство. — 1969. — Вип. 7. — С 153-159

1597. Ковалик І. І. Структура лексикографічних статей у "Лексиконі словеноросьскому" Памва Беринди // Питання східно-слов'янської лексикографії XI–XVII ст. — Київ: Наук. думка, 1979. — С 34-39.

1598. Ковалик І. І. Криниця Франкового слова // Прикарпатська правда. — 1976. — 29 серп.

Про Словник мови художніх творів Івана Франка.

1599. Ковальов В. П. Обсяг реєстру загальномовного перекладного словника // Дослідження з лексикології та лексикографії. — Київ, 1965. — С. 41–51.

1600. Ковтун Л. С. К истории русской лексикографии древнего периода: Автореф. канд. дис. // Известия АН СССР. Отд. лит. и яз. — 1949. — Т. 8. — Вип. 2.

1601. Ковтуненко Л. С. Комп'ютерні аспекти лексикографічних систем // Мовознавство. — 1996. — N 4/5. — С. 28–34.

1602. Колосова В. П. До 350-річчя "Лексикона" Памви Беринди [Наук. симпозіум на тему "Питання східнослов'янської лексикографії XI–XVII ст." — Запоріжжя, жовт. 1977 р.] // Рад. літературознавство. — 1977. – N 12. — С. 89–90.

1603. Коляда Г. И. Памво Берында — архитипограф // Книга: Исследование и материалы. Сб. 9. — Москва: Книга, 1964. — С. 125-140.

1604. Коляда Г. И. Памво Берында и его "Лексикон словенороський" // Уч. зап. Душанбинского ин-та им. Т. Г. Шевченко. Филол. сер. — 1953. — Вип. 3. — С. 29–55.

1605. Коляда Г. І. Памва Беринда, його життя і літературна діяльність: Автореф. дис. ... канд. філол. наук. — Київ, 1946.

1606. Коляда Г. І. // Рад. літературознавство. — 1963. — N 6. — С. 135–138.

Про "Лексикон" Памва Беринди (вид. В. В. Німчука).

1607. Комісія для складання словника української живої мови // Звідомлення ВУАН у Києві за 1923 р. — Київ, 1924. — С. 49–55.

1608. Компан О. С. Українські словники XVI–XVII ст. як історичне джерело // Історичні джерела та їх використання. — Київ, 1969. — Вип. 4. — С. 24–36.

1609. Копиленко Н. Б. З історії "Словаря української мови" Бориса Грінченка // УМЛШ. — 1990. — N 7. — С. 60–63.

1610. Корниенко Ю. А. Лексический состав "Синонимы словенороссკой", украинского словаря XVII в. // Тезисы докл. XIV отчетной научной сессии профессорско-преподавательского состава Черновицкого ун-та. — Черновцы, 1958. — С. 179–180.

1611. Корогодський Р. "Запротоколюйте мою заяву..." // Літ. Україна. — 1990. — 11 січ. — С. 5.

Цитує документи, пов'язані з роботою над "Російсько-українським словником" (1940–1941 р.), зокрема заяву А. Кримського про вихід з Редакційної комісії і відмову працювати над словником, що створювався з порушенням норм української мови, часто свідомим каліченням її задля максимального наближення до російської, в результаті чого, як писав А. Кримський, створювався "російсько-російський" словник.

1612. Костюк Л. В. Германізми в словнику Я. Ф. Головацького // Тернопільські славістичні історико-філологічні читання. Рік 1. Яків Головацький і рух за національне відродження та культурне єднання слов'янських народів: Тези доп. та повідомл. конференції 23–24 жовтня 1989 р. — Тернопіль, 1989. — С. 130–132.

1613. Кочан І. М. Термінологічні словники 30-х років та їх місце в розвитку української культури // Мова і культура нації. — Львів, 1990. — С. 12–14.

1614. Кочан І. М. Українське термінознавство 30-х років і місце у ньому інженера Івана Шелудька // Другий Міжнародний конгрес україністів. — Львів, 1993. — С. 233–235.

1615. Кочан І., Костів О. Українська наукова і технічна термінологія: Стан, проблеми, перспективи комп'ютеризації // Вісник НТШ. — Львів, 1992. — N 1 (3). — С. 14–15.

Про етапи роботи над творенням української науково-технічної термінології.

1616. Кочерга О. Д., Кулик В. М., Українські термінологічні словники довоєнного періоду в бібліотеках Києва та Львова. — Київ Ін-т теор. фізики АН України, 1993. — 16 с. (препринт).

1617. Кочерган М. П. Словарь русско-украинских межъязыковых омонимов: Содержание и принципы построения // Филологические науки. — 1990. — N 3. — С. 103–109.

1618. Коць-Григорчук Л. М. Про походження Памва Беринди // Мовознавство. — 1994. — N 4/5. — С. 3–7.

1619. Кравченко В. В. "Словарь малорусской старины" 1808 р та його автор // Схід-Захід: Історико-культурологічний збірник — Харків: "Майдан", 1998. — Вип. 1. — С. 104–117.

Про словник В. Я. Ломиковського.

1620. Кровицька О. В. Книги, а в них — століття // Книжкова тека. — 1994. — N 1 (5). — С. 5.

Про публікацію бібліографічного покажчика джерел до "Словника української мови XVI — першої половини XVII ст."

1621. Кровицька О. В. Концепція створення історичного словника української мови у працях Івана Огієнка // Розвиток мовознавства в Західній Україні в 20–30-х рр. XX ст. — Львів, 1992. — С. 73–74.

1622. Кровицька О. В. Лексикографічна спадщина Євгена Тимченка // Постаті та ідеї: З історії мовознавства в Україні. — Київ: Наук. думка, 1995. — С. 41–47.

1623. Кровицька О. В. "Моя вина тільки в українській ідеології" // За вільну Україну. — 1992. — 3 берез. — С. 3.

Про життя та наукову діяльність видатного українського лексикографа професора Євгена Тимченка.

1624. Кровицька О. В. Скарбниця мови // Просвіта. — 1995. — 23 верес. — С. 7.

Інформація про появу перших двох випусків "Словника української мови XVI — першої половини XVII ст."

1625. Кровицька О. В. Словник синонімів — справа всього життя, насиченого і яскравого // Високий Замок. — 1994. — 20 січ. — С. 3.

Про вшанування автора "Короткого словника синонімів української мови" Пилипа Деркача.

1626. Куліш П. Об издании украинского словаря // Основа, 1861. — Февр. — С. 1–9.

1627. Курдюмова І. Ю. "Лексикон словенороський" П. Беринди як джерело вивчення формування термінолексики російської науки // Українська культура в її інтернаціональних зв'язках: Тези доп. і повідомл. восьмої укр. славіст. конф. Київ, 21–24 жовт. 1971 р. — Київ: Наук. думка, 1971. — С. 112–113.

1628. Куштенко Л. Ю. Кількісні та якісні параметри англо-українських словникових відповідностей. [На матеріалі Українсько-англійського словника / Уклад. М. Л. Подвезько, 1957] // Мовознавство. — 1972. — N 4. — С. 37–40.

1629. Ларін Б. О. Принципи укладання обласних словників української мови // Діалектологічний бюлетень. — 1956. — Вип. 6. — С. 3–18.

1630. Левицький В. В. До методики інвентаризації лексичних мікросистем за допомогою словникових дефініцій // Мовознавство. — 1989. — N 1. — С. 21–27.

Про процедуру використання лексикографічного матеріалу для вивчення системних відношень у лексиці. Розробка на основі компонентного і статистичного аналізу процедури одержання інформації про парадигматичні відношення в лексиці з тлумачного словника.

1631. [Левицький Й.] Йосиф з Покуття. Памво Беринда // Зоря Галицька. — 1851. — січ., ч. 4. — С. 34–36.

Висловився за українське походження П. Беринди. Посилається на відому йому родину Беринд з с. Єзуполя коло Галича.

1632. Левченко С. П. До питання про принципи укладання словника синонімів української мови // Лексикографічний бюлетень. — 1951. — Вип. 1. — С. 66–86.

1633. Левченко С. П. [Лексикограф. 1902–1969. Некролог] // Мовознавство. — 1969. — N 5. — С. 96.

1634. Левченко С. П. Термінологічна лексика в російсько-українських словниках // Лексикографічний бюлетень. — 1951. — Вип. 1. — С. 45–57.

1635. Левченко С. П. Українська лексична картотека // Мовознавство. — 1968. — N 4. — С. 37–42.

Про створену в Інституті мовознавства АН УРСР лексичну картотеку, що становить базу для укладання словників.

1636. Левченко С. Ф. Подбор и разработка компонентов синонимического ряда в полном словаре синонимов // Лексическая синонимия. — Москва: Наука, 1967. — С. 81–93.

1637. Левченко Я. За якими принципами укладає тепер Інститут Української Наукової Мови українську природничу номенклатуру // Вісник ІУНМ. — 1928. — Вип. 1. — С. 25–29.

1638. Лейкина-Свирская Р. В. Российская Академия наук в борьбе за равноправие украинского языка // Мовознавство. — Т. 7. — Київ, 1949. — С. 67.

Про "Словарь української мови" Б. Грінченка.

1639. Лексикографічний бюлетень. — Київ, 1953. — Вип. 3. — 84 с.

Із змісту: *Довгань Л. І.* Про технічну термінологію в "Російсько-українському словнику" 1948 р. — С. 62–68; *Кривецький І. С.* Про сільськогосподарську термінологію в "Російсько-українському словнику" 1948 р.

1640. Лесів М. Найстарші українські словники // Наша культура. — Варшава, 1965. — N 5. — С. 7.

1641. Лесів М. Нові польські праці про "Лексикон" Памви Беринди // Наша культура. — Варшава, 1964. — N 5. — С. 14.

1642. Лесюк М. Теоретичні засади укладання словників мови письменників // Українська історична та діалектна лексика: Зб. наук. праць. — Львів, 1996. — Вип. 3. — С. 189–200.

1643. Лесюк М. Чи буде словник мови поетичних творів І. Я. Франка? // Жовтень. — 1988. — N 11. — С. 124–125.

Про зрив графіка роботи над укладанням словника, необхідність докладення зусиль усіх колективів для врятування становища.

1644. Лященко А. Украинский рукописный словарь 1835 г. // Сборник статей в честь акад. А. И. Соболевского. — Ленинград: Изд. АН СССР, 1928. — С. 111–114.

Про "Словарь малороссийского наречия сравнительно с другими славянскими наречиями".

1645. Мазілу Д. Х. Староукраїнські книги і румунська культура: Памво Беринда і початки румунської лексикографії // Наш голос (Румунія). — 1991. — N 3. — С. 12.

Лексикон П. Беринди був зразком і джерелом слов'яно-румунських словників XVII ст.

1646. Манівчук В. В. Засади словника гуцульських говірок // Структура і розвиток українських говорів на сучасному етапі: Тези доп. і повідомл. XV Респ. діалектол. наради. — Житомир, 1983. — С. 268–269.

1647. Марахов Г. І. Про автора "Опыта южнорусского словаря". З дод. невідомих листів К. Шейковського до Б. Грінченка // Вісник АН УРСР. — 1970. — N 5. — С. 102–107. — Бібліогр. в підряд. приміт

1648. Марцинківська О. Є. Переносне значення та образне вживання // Мовознавство. — 1973. — N 3. — С. 24-32.

Принципи відбору реєстру для тлумачних словників і тлумачення значення слів. Розвиток і видозміна семантики слова.

1649. Матеріали до історії Кирило-Мефодіївського братства. Збірник пам'яті Тараса Шевченка. — Київ: Вид. УНТ в Києві, 1915. — С. 121.

Про рукописний словник Л. Боровиковського.

1650. Мельничук О. С. Етимологічний словник української мови До виходу в світ пешого тому // УМЛШ. — 1983. — N 9. — С. 43–45

1651. Мельничук О. С. Принципи укладання етимологічного словника української мови // Мовознавство. — 1967. — N 2. — С. 15–21.

1652. Миколаєнко Я. Про терміни // Вісник ІУНМ. — 1928. — N 1. — С. 73.

1653. Міклошич Ф. Лист до О. Барвінського // Правда. — 1891. — Т. 1. — С. 196.

Про видання словника Є. Желеховського.

1654. Момот П. Українська правнича термінологія і суд // Червоне Право. — 1926. — N 6–7. — С. 261–263.

1655. Морозова С. Е. Синтаксическая структура словарной статьи // Питання східнослов'янської лексикографії XI–XVII ст.: Матеріали симпозіуму. — Київ, 1979. — С. 124–129.

На матеріалі "Лексикону" П. Беринди.

1656. Москаленко А. А. Нарис історії української лексикографії. — Київ: Рад. шк., 1961. — 162 с.

1657. Москаленко А. А. Питання фразеології в "Грамматике малороссийского наречия" О. Павловського // З історії української мови: До 150-річчя "Грамматики" О. Павловського. — Київ: Наук. думка, 1972. — С. 71–76.

Аналізує словничок, доданий до "Грамматики", вказує, що філологічна кульура, продуманість відчуваються навіть у різних дрібних деталях структури словничка.

1658. Москаленко А. А. Українські, російські та білоруські діалектні словники. [Огляд] // Мовознавство. — 1969. — N 2. — С. 24–27

1659. Навчальні завдання з сучасної української мови для студентів-заочників філол. ф-ту. Розділ "Типи лінгвістичних словників" / Уклад. *Н. П. Корнієнко.* — Київ: Вид-во КДУ, 1981. — 109 с.

1660. Назаревський М. Лексикограф, друкар, поет: 330 років з дня видання "Лексикону словенороського Памви Беринди" // Вечірній Київ. — 1977. — 27 груд.

1661. Назарова І. С. Деякі питання розробки категорії виду дієслова у словниках // Лексикографічний бюлетень. — 1961. — Вип. 8. — С. 35–44.

1662. Назарова И. С. Лексикографическая разработка украинского глагола: Автореф. дис. ... канд. филол. наук. — Київ, 1969 — 23 с.

1663. Назарова І. С. Питання аспектології та лексикографія // Мовознавство. — 1969. — N 4. — С. 19–25.

Лексикографічний опис дієслівних категорій.

1664. Наконечна Г. Термінологічне словникарство сьогодні // Український правопис і наукова термінологія: Проблеми норми та сучасність: Матеріали засідань Мовознавчої комісії і Комісії всесвітньої літератури НТШ у Львові 1996–1997 років. — Львів, 1997. — С. 108–114. — (НТШ у Львові. Філологічна секція. Праці сесій, конференцій, симпозіумів, круглих столів НТШ; Т. 9).

1665. Науково-технічний прогрес і проблеми термінології: Тези доповідей Респ. конф. (Львів, трав. 1980 р.) / Львів. ун-т; Ред. кол.: *Л. С. Паламарчук* та ін. — Київ: Наук. думка, 1980. — 184 с.

Зі змісту: *Марахова А. Ф.* Принципи укладання словника ділової мови. — С. 126; *Паламарчук Л. С.* Термінологічна лексика в українських загальномовних словниках. — С. 139–140; *Полюга Л. М.* Підбір і переклад термінів у двомовному спеціальному словнику. — С. 146–147.

1666. Непийвода Ф. А. Словник говірок Черкащини // Структура і розвиток українських говорів на сучасному етапі: Тези доп. і повідомл. XV Респ. діалектол. наради. — Житомир, 1983. — С. 268-269.

1667. Непокупный А. П. Литавия и другие литуанизмы в украинских (восточнословянских) грамматиках и словарях XVI–XVII вв. // Baltistica. — 1971. — N 7. — S. 53–62.

1668. Неруш Г. І. Чесько-український словник як джерело зіставно-типологічних досліджень споріднених мов // Проблеми слов'янознавства. — 1986. — Вип. 33. — С. 75–81. — Бібліогр.: 7 назв.

1669. Неусталеність правничої термінології // Комуніст. — 1927. — N 22. — С. 4.

1670. Нечитайло О. І. Про синоніми у тлумачному словнику // Культура слова. — 1985. — Вип. 28. — С. 41–45

1671. Нечитайло О. І. Синоніми в лексикографії / АН УРСР. Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні. — Київ: Наук. думка, 1987 — 132 с. — Бібліогр.: с. 119–128; Список використаних словників: с. 117-118.

Аналіз синонімічних зв'язків у тлумачних словниках; особливості використання синонімів у перекладних словниках.

1672. Нечитайло О. И. Синонимы как средство лексикографической интерпретации слова: Автореф. дис... канд. филол. наук / АН УССР Ин-т языковедения им. А. А. Потебни. — Киев, 1983. — 25 с.

На матеріалі українських словників.

1673. Нечитайло О. І. Синоніми у перекладних словниках // Мовознавство. — 1982. — N 1. — С. 60–66. — Бібліогр. в підряд. приміт.

1674. Німчук В. В. Біля джерел давньоруського мовознавства // Мовознавство. — 1980. — N 5. — С. 48–56.

Розглядає дослідження праць словникового характеру — глос, що стали грунтом, на якому виросла українська лексикографія.

1675. Німчук В. В. "Грамматика" О. Павловського й мовознавчі праці П. Білецького-Носенка // З історії української мови: До 150-річчя "Грамматики" О. Павловського. — Київ: Наук. думка, 1972. — С. 77–85.

Зокрема про використання матеріалів, зібраних Павловським, у словнику Білецького-Носенка.

1676. Нимчук В. В. Древнерусская и староукраинская лексикографии в контексте европейской филологии // Славянские культуры и мировой культурный процесс: Материалы междунар. науч. конф. ЮНЕСКО. — Минск, 1985. — С. 84–87.

1677. Німчук В. В. Є. Тимченко — основоположник української наукової історичної лексикографії // Українська історична та діалектна лексика: Зб. наук. праць. — Львів, 1996. — Вип. 3. — С. 26–34.

1678. Німчук В. В. З лексикографічної спадщини Є. Славинецького // Лексикографічний бюлетень. — 1961. — Вип. 8. — С. 86–96

1679. Німчук В. Західноєвропейські джерела в українській лексикографії XVII ст. // Україна XVII ст. між Східною і Західною

Європою: І українсько-італійський симпозіум 13–16.IX.1994. — Київ; Венеція, 1996. — С. 589–597.

1680. Німчук В. В. "Лексис" Л. Зизанія — перший український друкований словник // "Лексис" Л. Зизанія. "Синоніма словенороссская" / Підгот. текстів пам'яток і вступ. ст. *В. В. Німчука.* — Київ Наук. думка, 1964. — С. 7–22.

1681. Німчук В. В. Словник П. Беринди та його місце в історії лексикографії: До 350-річчя виходу в світ "Лексикона" // Мовознавство. — 1978. — С. 24–36. — Бібліогр. в підряд. приміт.

1682. Нимчук В. В. Староукраинская лексикография: Автореф. дис. ... д-ра филол. наук / АН УССР. Ин-т языкознания. — Київ, 1981. — 49 с. — Библиогр.: с. 48–49.

1683. Німчук В. В. Староукраїнська лексикографія в її зв'язках з російською та білоруською / АН УРСР. Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні. — Київ: Наук. думка, 1980. — 304 с. — Бібліогр.: с. 286–302.
Рецензії:
Ковтун Л. // Мовознавство. — 1982. — N 8. — С. 70–72; *Тимошенко П. Д.* // УМЛШ. — 1982. — N 1. — С. 78–79.

1684. Німчук В., Чепіга І. [Про роботу Симпозіуму, організованого Інститутом мовознавства ім. О. О. Потебні до 350-річчя з дня опублікування "Лексикону словенороського" Памва Беринди. Запоріжжя, 13–14 жовтня 1977 р.] // Мовознавство. — 1978. — N 3. — С. 90–91.

1685. Німчук В. В., Чепіга І. П. Ювілей словника: До 350-річчя з часу публікації "Лексикону словенороського" Памва Беринди // УМЛШ. — 1978. — N 3. — С. 96.

1686. [Огієнко І.] Іларіон, митр. Українсько-російський словник початку 17 віку: Із історії культурних впливів України на Московію. — Вінніпег: Накл. УВАН, 1951. — 38 с. — (Slavistica. Праці Ін-ту Слов'янознавства УВАН; За ред. *Я. Рудницького*; Ч 11).

У приватній бібліотеці проф. І. Огієнка зберігався рукописний т. зв. Азбуковник чи Алфавіт: "Книга глаголемая Алфавит, содержащая в себе толкование иностранных речей, иже обретаются во святых книгах не преложены на русский язык". Подібні азбуковники виникли дуже рано, і спершу були невеликі. З часом переписувачі вносили нові слова, так що новий список ставав усе повнішим і не відповідав його заголовкові. І таким власне є даний Алфавіт. Це список з якогось старшого примірника — виник десь після 1596 р. — в першій половині XVII в. На це вказує те, що автор

використав Лексис Л. Зизанія 1596 р. і жодного разу не цитує Граматики М. Смотрицького (1619 р.) чи Лексикону П. Беринди (1627 р.). Алфавіт — це, можна сказати, московська енциклопедія стародавнього знання Матеріал подається тут подвійний і більша частина — слова грецькі, латинські, гебрейські, старослов'янські, українські та ін , друга частина вияснення — оповідання історичні, географічні, логічні, ботанічні, мінералогічні, богословські, граматичні, щоправда, навіть на свій час невисокого наукового рівня. Українська частина займає в Алфавіті окреме місце Звичайно на полях проти українських слів зазначається їх джерело. Всього понад 800 українських слів внесено до "иностранных речей" Алфавіту, чого не бувало в попередніх Азбуковниках. В XVI–XVII ст. українські книжки так були поширені в Московії, що виникла необхідність внести незрозумілі українські слова до свого московського Алфавіту. Усі слова проф. І. Огієнко виписав з Алфавіту і подає у своїй праці, зазначаючи, що в історії української культури цей словничок має видатне значення, бо це перший нам відомий українсько-російський словник, складений на початку XVII ст. росіянином для потреб російського читача.

1687. Огієнко І. Історичний словник української мови: Критично-методологічні уваги. — Варшава, 1931. — 24 с. — Відб. з Prac filologicznych; Т. 15. — Cz. 2.

Висловлює цілий ряд критичних зауважень на 1-ий зошит "Історичного словника" за ред. проф. Є. Тимченка, особливо за відсутність матеріалу з XI–XIII ст.

1688. Огієнко І. Казка про білого бичка: До дискусії про початок української нації // ЛНВ. — 1931. — Кн. 9. — С 805–808.

Про рецензію акад. Є Ф. Карського на "Історичний словник українського языка" Є. Тимченка.

1689. Огієнко І. Огляд українського язикознавства // ЗНТШ. — 1907. — Т. 79/80. — 58 с.

1690. Олійник І. С. Лексикографічний семінар у Львові (Лютий 1970 р.) в справі "Словника мови творів Івана Франка" // Мовознавство. — 1970. — N 4. — С. 95.

1691. Онишкевич М. Й. Про принципи побудови "Словника бойківських говірок" // Питання слов'янської філології. — Львів, 1960. — Вип. 1. — С. 10–19.

1692. Онишкевич М. Й. Про складання словника бойківського діалекту // Праці X Респ. діалектол. наради. — Київ. — 1961

1693. Онишкевич М. Й. Словнички та словники бойківських говірок // Вісн. Львів. ун-ту. Серія філол. — Львів, 1966. — Вип 4 С. 94–102.

1694. Онышкевич М. О. Словарь бойковского диалекта // Славянская лексикография и лексикология. — Москва, 1966. — С. 61-62

1695. Осташ Н. Л. Назви засобів пересування у рукописному словнику Я. Ф. Головацького // Тернопільські славістичні історико-філологічні читання. Рік 1. Яків Головацький і рух за національне відродження та культурне єднання слов'янських народів. Тези доп та повідомл. конференції 23-24 жовтня 1989 р. — Тернопіль, 1989 — С. 153-154.

1696. Ощипко І. Й. Із спостережень над побутовою лексикою української мови XVII ст.: На матеріалі "Лексикону словенороського" Памви Беринди // Питання українського мовознавства. Кн. 4. — Львів: Львів. ун-т, 1960. — С. 117-126.

1697. Павлюк М. В. Історія українського мовознавства XIV-XVIII століть: Конспект лекцій для студентів філологічного факультету. — Одеса, 1970.

1698. Павлюк М. В. Основні етапи розвитку українського мовознавства дожовтневого періоду. — Київ; Одеса: Вища школа, 1978. — 184 с.

Розглядає і розвиток лексикографії.

1699. Паламарчук Л. С. Академічний тлумачний словник української мови // Слово і фразеологізм у словнику. — Київ, 1980. — С. 4-22.

Принципи лексикографічного опису.

1700. Паламарчук Л. С. Б. Д. Гринченко как историк, теоретик и практик украинской лексикографии // Актуальные проблемы исторической лексикологии и лексикографии восточнославянских языков: Тезисы докл. Ч. І. — Днепропетровск, 1988. — С. 8-10.

1701. Паламарчук Л. С. [Доповідь] // Республіканська мовознавча конференція 18-21 квітня 1967. — Запоріжжя, 1967

Огляд здійсненого словникарями за 50 років і накреслення перспективи лексикографічних досліджень.

1702. Паламарчук Л. С. Екземпліфікація у загальномовному словнику // Мовознавство. — 1975. — N 4. — С. 25-33. — Бібліогр. у підряд. приміт.

1703. Паламарчук Л. С. Загальномовний словник і термінологія // Мовознавство. — 1975. — N 3. — С. 22–32. — Бібліогр. у підряд. приміт.

Критерії введення термінології в реєстр тлумачного словника сучасної літературної мови.

1704. Паламарчук Л. С. Лексикографічна інтерпретація ономастичної лексики // Мовознавство. — 1984. — N 6. — С. 43–48.

Огляд українських словників під кутом зору відображення ономастичної лексики.

1705. Паламарчук Л. С. Новий академічний словник: До завершення 11-томного "Словника української мови" // Мовознавство. — 1980. — N 5. — С. 3–9.

1706. Паламарчук Л. С. Нові горизонти української лексикографії // УМЛШ. — 1986. — N 2. — С. 42–44

1707. Паламарчук Л. С. Основні здобутки й першочергові завдання української лексикографії // Мовознавство. — 1967. — N 1. — С. 19–27.

1708. Паламарчук Л. С. Питання теорії і практики сучасної української лексикографії // Мовознавство. — 1977. — N 4. — С. 3–12.

1709. Паламарчук Л. С. Півстоліття української радянської лексикографії // Дослідження з мовознавства в Українській РСР за п'ятдесят років. — Київ. — 1967. — С. 103–127.

1710. Паламарчук Л. С. Про джерельну основу загальномовного словника // Мовознавство. — 1974. — N 4. — С. 13–19. — Бібліогр. в підряд. приміт.

1711. Паламарчук Л. С. Про принципи добору лексичного інвентаря для загальномовного словника // Мовознавство. — 1973. — N 3. — С. 3–11.

1712. Паламарчук Л. С. Путівник в океані мови [Розповідь про створення Російсько-українського словника в 3 т. Записав *Ю. Татаренко*. З приміт. ред.] // Наука і суспільство. — 1972 — N 3 — С. 9–10.

1713. Паламарчук Л. С. Путівник по лексичних скарбах братніх мов // УМЛШ. — 1972. — N 12. — С. 29–35.

Російсько-українські словники радянського періоду. Огляд. Принципи побудови українсько-російського словника.

1714. Паламарчук Л. С. Развитие украинской советской лексикографии и издание терминологических словарей // Научно-техническая терминология. — 1973. — N 1. — С. 16–18.

1715. Паламарчук Л. С. Сучасний етап української радянської лексикографії // Дослідження з лексикології та лексикографії. — Київ Наук. думка, 1965. — С. 3–15.

В статті підсумовуються здобутки української лексикографії за 10–15 років і накреслюються її найближчі перспективи.

1716. Паламарчук Л. С. Термінологічна лексика в українських загальномовних словниках // Науково-технічний прогрес і проблеми термінології: Тези доп. респ. конф. (Львів, травень. 1980) . — Київ: Наук. думка, 1980. — С. 139–140.

1717. Паламарчук Л. С. Терминологическая лексика в общеязыковом (филологическом) словаре // Тезисы докл. на совещании, посвященном проблемам определения терминов в словарях (26–29 марта 1974 г.) / АН СССР. Ин-т языкознания. Ин-т рус. яз. — Ленинград, 1974. — С. 12–13.

1718. Паламарчук Л. С. Терминологическая лексика в общеязыковом (филологическом) словаре // Проблематика определения термина в словарях разных типов. — Москва, Наука, 1976. — С. 250–256.

1719. Паламарчук Л. С. Тлумачний словник української мови в колі слов'янських словників цього типу: Доповідь на VII Міжнар. з'їзді славістів (Варшава, серп. 1973 р.) / АН УРСР. Укр. ком. славістів. Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні. — Київ: Наук. думка, 1973. — 20 с.

1720. Паламарчук Л. С. Українська радянська лексикографія: Питання історії, теорії та практики / Відп. ред. *І. К. Білодід.* — Київ: Наук. думка, 1978. — 203 с.

Рецензії:

Гринчишин Д. Г. // УЛМШ. — 1979. — N 8; *Коптілов В., Пивоваров О.* // Мовознавство. — 1979. — N 3. — С. 69–71; *Соловьев В. П.* // Науч. докл. высш. школы. Филол. науки. — Москва, 1980. — N 4. — С. 88–89.

1721. Паламарчук Л. С. Украинская советская лексикография. Вопросы истории, теории и практики: Автореф. дис. ... д-ра филол наук. — Київ, 1976. — 49 с.

1722. Паламарчук Л. С. Шеститомний "Українсько-російський словник" // Закономірності розвитку національних мов у зв'язку з розвитком соціалістичних націй. — Київ: Наук. думка, 1965. — С. 35-41.

1723. Паламарчук Л. С., Гриценко П. Якщо взятися гуртом... // Літ. Україна. — 1987. — 7 трав.

Про велику роль і суспільну значущість словників, про стан української лексикографії.

1724. Паламарчук Л. С., Юрчук Л. А. Засади створення Словника української мови // Мовознавство. — 1967. — N 3. — С. 19-29.

Про тлумачний словник української мови.

1725. Перебийніс В. С. Деякі закономірності в розвитку термінологічної лексики: На матеріалі Енциклопедії кібернетики // Мовознавство. — 1974. — N 3. — С. 3-12.

1726. Перебийніс В. С. Принципи укладання частотного словника української мови // Вісник АН УРСР. — 1971. — N 4. — С. 38-46.

1727. Перебийніс В. С., Муравицька М. П. Теоретичні проблеми автоматизації в термінографії // Мовознавство. — 1986. — N 4. — С. 14-22.

Про лінгвістичне забезпечення банку термінів (БТ) машинного термінологічного словника.

1728. Перебийніс В. С., Муравицька М. П., Дарчук Н. П. Частотні словники та їх використання / АН УРСР. Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні. — Київ: Наук. думка, 1985. — 204 с. — Бібліогр.: с. 194-202 (210 назв).

Рецензії:

Левицький В. Математичні методи дослідження лексики // Мовознавство. — 1987. — N 3. — С. 76-77; *Поликарпов А. А., Тулдава Ю. А.* Частотные словари и опыт их использования // Уч. зап. Тарт. гос. ун-та. — 1987. — Вип. 774: Труды по лингвистике.

1729. Перший історико-філологічний відділ УАН. 1. Постійна Комісія для складання словника української живої мови. 2. Інститут Української Наукової Мови. 3. Постійна Комісія Історичного словника української мови. 4-5. Історико-філологічна катедра акад. А. Кримського... 11. Постійна комісія для складання біографічного словника діячів України // Звідомлення ВУАН за 1925 р. — Київ, 1926. — С. 8-10.

1730. Петров Н. И. Очерки истории украинской литературы XIX в. — Киевъ: Изд. Киев. дух. акад., 1884. — С. 141.

Про рукописний словник Л. Боровиковського.

1731. Петровська О. П. Про способи семантичної характеристики слів у тлумачному словнику // Слово і фразеологізм у словнику. — Київ: Наук. думка, 1980. — С. 62–70.

1732. Петровська О. П. Смислова характеристика збірних іменників в одномовному словнику: На матеріалі Словника української мови в 11 т. // Мовознавство. — 1973. — N 5. — С. 47–55.

1733. Петрух Л., Головко І. Історичний аспект розвитку українських медичних термінів: За новим "Орфографічним словником українських медичних термінів" // Другий Міжнародний конгрес україністів. — Львів, 1993. — С. 245–252.

1734. Пещак М. М. Стан і перспективи комп'ютерної лексикографії в Україні // Мовознавство. — 1996. — N 4/5. — С. 8–11.

1735. Пилинський М. Використаймо ці скарби! // Літ. Україна. — 1963. — 19 лист.

Про українські рукописні словники, що зберігаються в БАН Росії.

1736. Пилинський М. М. Деякі уваги до ілюстративної частини "Українсько-російського словника" АН УРСР // Питання граматики і лексикології української мови. — Київ: Наук. думка, 1963. — С. 101–109.

1737. Пилинський М. М. Деякі уваги до реєстру "Словаря української мови" за ред. Б. Грінченка // Дослідження з мовознавства. — Київ, 1963. — Вип. 2. — С. 31–34.

1738. Пилинський М. М. З історії розвитку української лексикографії: Деякі уваги щодо джерел і реєстру "Словаря української мови" за ред. Б. Грінченка // Дослідження з мовознавства. — Київ, 1962. — Вип. 1. — С. 3–28.

1739. Пилинський М. М. Маловідомий українсько-польський словник другої половини XIX ст. // Славістичний збірник. — Київ: Вид-во АН УРСР, 1963. — С. 134–141.

Про "Słowniczek prowincyonalizmów Podolskich" A. Kremera.

1740. Пилинський М. М. Мистецьке слово і мова // Мовознавство. — 1982. — N 6. — С. 50.

Про доданий до "Енеїди" І. Котляревського словник, який можна вважати початком сучасної української лексикографії.

1741. Пилинський М. Невідомий словник // Літ. Україна. — 1963. — 16 лип.

Про рукописний словник М. О. Руберовського.

1742. Пилинський М. М. Основні критерії норми літературної мови: Критерій визнаних зразків // Мовознавство. — 1969. — N 5. — С. 68–79.

Роль словника у формуванні норм літературної мови. Стан лексикографії у 20–30-і роки і пізніше.

1743. Пилинський М. М. Рукописний українсько-російський словник М. О. Руберовського // Мовознавство. — 1968. — N 1. — С. 69–79.

1744. Пилинський М. М. Словник Б. Грінченка: Міфи і факти // Мовознавство. — 1988. — N 6. — С. 25–32.

1745. Пилинський М. М. Словник і культура нашої мови: До виходу 1-го тому Словника української мови АН УРСР // Мовознавство. — 1971. — N 5. — С. 75–87.

Нормативні функції тлумачного словника.

1746. Пилинський М. М. Українські рукописні словникові матеріали в бібліотеках і архівах Ленінграда // Лексикографічний бюлетень. — 1963. — Вип. 9. — С. 78–83.

1747. Пилинський М. М. Ще одна знахідка // Літ. Україна. — 1964. — 12 трав. — [Про "Słowniczek prowincyonalizmów Podolskich" A. Kremera].

1748. Питання східнослов'янської лексикографії XI–XVII ст.: Матеріали симпоз., (жовт. 1977 р., м. Запоріжжя) / АН УРСР. Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Запоріз. пед. ін-т; Ред. кол.: *Русанівський В. М.* (голова), *Німчук В. В.* та ін. — Київ: Наук. думка, 1979. — 167 с. — Част. тексту рос., білорус. — Бібліогр. в підряд. приміт.

Із змісту: Розд. Східнослов'янська лексикографічна теорія і практика XI–XVII ст.: *Німчук В. В.* Життя і творчість П. Беринди у світлі нових досліджень. — С. 6–29; *Жовтобрюх М. А.* Будова і лексична характеристика українського розмовника кінця XVI ст. — С. 50–58; *Чепіга І. П.* Глоси Пересопницького євангелія і питання нормування староукраїнської літературної мови XVI ст. — С. 64–69; *Худаш М. Л.* Лексикографічні матеріали в українських конфесійних стародруках XVII ст. — С. 69–72; *Тимошенко П. Л.* Українська лексикографія XVII ст. і "Лексиконъ треязычный" Ф. Полікарпова 1704 р. — С. 85–88; Розд. Лінгвістична характеристика

"Лексикона словеноросського" П. Беринди: *Шадура В. О.* Абстрактна лексика. — С. 89–90; *Олійник І. С.* Агентивні й професійні назви. — С. 90–94; *Титаренко Н. А.* Термінологічна лексика. — С. 94–96; *Полюга Л. М.* Творення абстрактних іменни ків. — С. 96–99; *Кравченко М. В.* Емоційно забарвлена лексика. — С. 101–103; *Верещака В. І.* Співвідношення слів з повноголоссям і неповноголоссям. — С. 104–107; *Олексієнко С. І.* Процеси освоєння іншомовних слів. — С. 107–110; *Бучко Г. Є.* Адаптація імен грецького походження. — С. 110–116; *Костюк Л. В.* Слова германського походження. — С. 116–118; *Шевцова В. О.* Варіанти власних імен. — С. 118–120; *Сабадош І. В.* Лексика на означення назв рослин. — С. 120–124; *Москаленко А. А.* Лексико-семантичні діалектизми. — С. 124–129; *Коломієць Л. І.* Однослівна і фразова номінація у "Лексиконі" П. Беринди: На матеріалі дієслів. — С. 129–132; *Миронюк Н. П.* Префіксальні і префіксально-суфіксальні іменникові утворення. — С. 132–134; *Русанівський В. М.* Співвідношення народних і церковнослов'янських префіксів. — С. 134–139; *Самійленко С. П.* Склад, уживання і форми займенників. — С. 140–143; *Карп'юк М. Д.* Варіантні форми дієслів. — С. 143–145; *Морозова С. Е.* Синтаксическая структура словарной статьи. — С. 145–148; *Приходько С. П.* Особливості вживання прийменників. — С. 148–150; *Богдан М. М.* Субстантивні словосполучення. — С. 150–154; *Андерш Й. Ф.* "Лексикон" П. Беринди і чесько-українські мовні зв'язки початку XVII ст. — С. 154–155; Розд. "Лексикон словеноросський" та питання сучасного книгознавства й історичної лексикографії: *Шамрай М. А.* "Лексикон словеноросський" як об'єкт книгознавчого дослідження. — С. 156–159; *Гринчишин Д. Г.* Основні принципи створення історичного словника української мови XVI — першої половини XVII ст. — С. 159–163; *Колосова В. П.* Літературна діяльність П. Беринди. — С. 163–165.

1749. Плачинда С. А мова — як море... // Літ. Україна. — 1987. — 5 берез.

Проблема збереження словникового багатства української мови, про те, що багато діалектизмів не потрапляє у словники.

1750. Плачинда С. Подвижник: як Микола Грицак віднаходив народні скарби // Літ. Україна. — 1987. — 6 серп.

Про автора "Словника українських говорів Закарпатської області" та необхідність публікації словника.

1751. Плющ П. П. Життя і діяльність Памви Беринди: До 330-річчя з дня його смерті // Вісник Київ. ун-ту. — 1962. — N 5. Сер. філології і журналістики. Вип. 2: Мовознавство. — С. 72–78.

1752. Повідомлення про призначення премії імені Костомарова за кращий українсько-російський словник // ЛНВ. — 1899. — Т. 8. Розд.: Хроніка і бібліографія. — С. 118–119.

1753. [Повідомлення про те, що Є. Ю. Пеленський готує до друку "Словник західно-українських сучасних письменників"] // Дажбог, 1932. — N 1.

1754. Погорелов В. Латино-славянский словарь XVII в. // Рус. филол. вестник. — 1904. — Т. 51. — N 1/2. — С. 337–339.

1755. Погребенник Ф. П. Перекладачі І. Франка слов'янськими мовами: Матеріали до біобібліографічного словника // Укр. літературознавство. — 1986. — Вип. 46. — С. 107–116.

1756. Подольская А. В. Обзор ответов на анкету об ономастических словарях // Перспективы развития славянской ономастики. — Москва: Наука, 1980. — С. 244–249.

Відповіді Л. Л. Гумецької.

1757. Полюга Л. М. Л. Гумецька — науковий керівник та головний редактор "Словника староукраїнської мови XIV–XV ст." // Українська історична та діалектна лексика: Зб. наук. праць. — Київ: Наук. думка, 1995. — Вип. 2. — С. 20–26.

1758. Полюга Л. М. До питання про наукові засади теоретичного словництва // Науково-технічне слово. — 1994. — N 1. — С. 69–74.

1759. Полюга Л. М. До питання про створення наукової лексикографії // Третя Міжнародна науково-технічна конф. "Проблеми науково-технічної термінології", 20.09–24.09.1994. — Львів, 1994.

1760. Полюга Л. М. Іван Огієнко про концепції і джерела історичних словників // Науково-теор. конф. "Духовна і науково-педагогічна діяльність І. І. Огієнка в контексті українського національного відродження": Тези доп. — Кам'янець-Подільський, 1992. — С. 91–92.

1761. Полюга Л. М. Національна лексикографія в історії культури народу // Мова і культура нації. — Львів, 1990. — С. 6–7.

1762. Полюга Л. М. Перспективы воздействия лексикологии на славянскую лексикографию // Вопр. языкознания. — 1983. — N 4. — С. 47.

1763. Полюга Л. М. Підготовка "Історичного словника української мови XVI — першої половини XVII ст." // УМЛШ. — 1983. — N 8. — С. 67–68.

1764. Полюга Л. М., Симоненко Л. О. До принципів укладання термінологічних словників // Теорія та прагматика термінологічної лексики. Тези конф. — Хмельницький, 1991. — С. 90–91.

1765. Полюга Л. М., Симоненко Л. О. Укладання термінологічних словників. Принципи побудови. — Хмельницький, 1991. — 29 с.

1766. Постійна комісія для складання Історичного Словника української мови // Звідомлення ВУАН у Києві за 1923 р. — Київ, 1924. — С. 58–60.

1767. Постійна комісія для складання Історико-Географічного Словника Української землі // Звідомлення ВУАН у Києві за 1923 р. — Київ, 1924. — С. 60–61.

1768. Прадід Ю. Ф. Засади укладання фразеологічного словника ідеографічного типу // Мовознавство. — 1995. — N 4/5. — С. 35–38.

1769. Присяжнюк В. В. Всесоюзная лексикографическая конференция: Итоги издания "Словаря украинского языка" (в 11 томах) // РЯЛШ УССР, 1981. — N 1. — С. 79–80.

1770. Про біобібліографічний словник "Історики-науковці Радянської України" // Укр. іст. журнал. — 1966. — N 2. — С. 155.

1771. Про завершення видання словника української мови в 11 томах // Вісник АН УРСР. — 1981. — N 11. — С. 6–7.

1772. [Про словник Руберовського] // Літ. Україна. — 16.VII. 1963, 20.IX.1963, 19.XI. 1963, 3.XII.1963, 11.IV.1967; Київ. Зоря. — 26.XI.63; Дружба народов. — 1964. — N 6.

Про рукописний "Словарь малорусского наречия, составленный Николаем Алексеевичем Руберовским".

1773. Про створення словників наукової термінології // Вісник АН УРСР. — 1957. — N 4. — С. 70–71.

1774. Програма спецкурсу "Українська лексикографія" // Мінвуз. УРСР. Одес. держ. ун-т ім. І. І. Мечникова; Уклад. *С. П. Бевзенко*. — Одеса, 1976 (вип. 1977). — 30 с.

1775. Прокопенко В. А. З досвіду укладання обласного словника буковинських говірок // XIV Республ. діалектологічна нарада. — Київ: Наук. думка, 1977. — С. 131–133.

1776. Проспект Тлумачного словника української мови. — Київ: Вид-во АН УРСР, 1958. — 80 с.

1777. Процик І. Українські словники і словникові матеріали з фізичної термінології другої половини XIX — першої третини XX ст. // Український правопис і наукова термінологія: Проблеми норми та сучасність: Матеріали засідань Мовознавчої комісії і Комісії всесвітньої

літератури НТШ у Львові 1996–1997 років. — Львів, 1997. — С. 163–165. — (НТШ у Львові. Філологічна секція. Праці сесій, конференцій, симпозіумів, круглих столів НТШ; Т. 9).

1778. Пура Я. О. Словник говірок Ровенщини // Структура і розвиток українських говорів на сучасному етапі: Тези доп. і повідомл. XV Респ. діалектологічної наради. — Житомир, 1983. — С. 271–272.

1779. Пыпин А. Н. История русской этнографии. — Санктпетербургъ, 1891. — Т. 3: Этнография малорусская. — С. 414–416.

1780. Регушевский Е. С. Научная терминология староукраинского языка и фиксация ее в словарях XVI–XVII вв. // Актуальные проблемы исторической лексикологии восточнославянских языков: Тезисы докл. и сообщ. (Днепропетровск, ноябрь 1975). — Днепропетровск, 1975. — С. 84.

1781. Редько Ю. К. Проспект "Словника сучасних українських прізвищ" // Українська історична та діалектна лексика: Зб. наук. праць. — Київ: Наук. думка, 1995. — Вип. 2. — С. 145–153.

1782. Рильський М. Словник і питання культури мови // Рад. Україна. — 1963. — 2, 3 квіт.

Про досягнення і недоліки в словниковій справі в Україні.

1783. Родзевич Н. З історії українсько-англійських літературних зв'язків // Вітчизна. — 1956. — N 10. — С. 158–163.

Згадується про Семимовний словник з Бодлеанської бібліотеки.

1784. Родзевич Н. С. Проспект російсько-українського словника технічної термінології з інструктивними вказівками: Для обговорення // Лексикографічний бюлетень. — 1958. — Вип. 6. — С. 55–64.

1785. Родніна Л. О. Всесоюзна наукова конференція в Києві (на тему "Підсумки видання "Словника української мови" і дальші перспективи української лексикографії"", 30–31 жовт. 1980 р.) // УМЛШ. — 1981. — N 2. — С. 78–79.

1786. Розвиток мовознавства в УРСР. 1967–1977 / АН УРСР. Ін-т мовознавства; Відп. ред. *І. К. Білодід.* — Київ: Наук. думка, 1980. — 247 с.

1787. Розумик Т. М. Прислівникова лексика у словнику Я. Головацького // Тернопільські славістичні історико-філологічні читання. Рік 1. Яків Головацький і рух за національне відродження та культурне єднання слов'янських народів: Тези доп. та повідомл. конф. 23–24 жовтня 1989 р. — Тернопіль, 1989. — С. 173–175.

1788. Романченко О. [Участь Й. О. Дзендзелівського в обговоренні роботи над "Словником староукраїнської мови XIV–XV ст."] // Мовознавство. — 1978. — N 4. — С. 93.

1789. Ротар И. Епифаний Славинецкий, литературный деятель XVII в. // Киев. Старина. — 1900. — Т. 71. — окт. — С. 1–38; ноябрь. — С. 189–217; дек. — С. 347–400.

1790. Рудницький Я. Зенон Кузеля як лексикограф. — Вінніпеґ, 1960. — 7 с. — Відб. із ЗНТШ, Т. 169.

1791. Русанівський В. М. Вшанування пам'яті Памви Беринди // УМШ. — 1958. — N 2. — С. 90–91.

1792. Русанівський В. М. Чотиритомна праця про Шевченкову мову: [Присудження Держ. премії УРСР у галузі науки і техніки за 1989 р. Т. К. Черторизькій, Н. Т. Озеровій, В. М. Бріцину та ін. за "Словник мови Шевченка" та "Словарь языка русских произведений Шевченко"] // Вісник АН УРСР. — 1990. — N 6. — С. 91–93.

1793. Русанівський В. М., Клименко Н. Ф. Від універсальної бази лінгвістичних знань до комп'ютерного укладання словників // Мовознавство. — 1995. — N 4/5. — С. 3–10.

1794. Русанівський В. М., Паламарчук Л. Хто гальмує видання словників? // Літ. Україна. — 1968. — 2 лют.

1795. Русова С. Мої спомини (1861–1879) // Збірник історично-філософічного відділу ВУАН. — 1928. — N 61: За сто літ. Матеріали з громадського і літературного життя України XIX ст. і поч. XX століття, кн. 2. — С. 154.

Спогади про роботу над "Словарем української мови".

1796. Рябінін-Скляревський О. З життя одеської громади 1880-х років // "За сто літ". — 1929. — С. 161–180; там же (с. 170–172) повний список одеської групи словникарів, що працювала над словником Уманця і Спілки.

1797. Сабадош І. В. Розвиток лексикографії на Закарпатті в загальноукраїнському контексті // Другий Міжнародний конгрес україністів: Доп. і повідомл. (Львів, 22–26 серп. 1993 р.). — Львів, 1993. — С. 252–256.

1798. Сабадош І. В. Словник української мови Я. Ф. Головацького як джерело вивчення історії ботанічної лексики // Тернопільські славістичні історико-філологічні читання. Рік 1. Яків Головацький і рух за національне відродження та культурне єднання слов'янських

народів: Тези доп. та повідомл. конф. 23–24 жовтня 1989 р. — Тернопіль, 1989. — С. 176–178.

1799. Самійленко С. П. З досвіду роботи над укладанням словника мови Т. Г. Шевченка // Наук. зап. Запоріз. пед. ін-ту. — 1956. — Т. 3. — С. 115–125.

1800. Самійленко С. П. Принципи укладання зворотно-морфемного словника української мови // Мовознавство. — 1969. — N 2. — С. 11–17.

1801. Сахаров И. О. О составленіи русскихъ словарей // Сказанія русскаго народа, собранныя И. Сахаровымъ. — Санктпетербургъ, 1849. — Т. 2, кн. 5. — С. I–XX.

Про словники Памва Беринди і Лаврентія Зизанія.

1802. Свашенко А. Значення "Історичного словника українського язика" для дослідження етимології українських та білоруських антропонімів // Українська історична та діалектна лексика: Зб. наук. праць. — Львів, 1996. — Вип. 3. — С. 115–122.

1803. Свашенко А. О. Словник української мови Я. Ф. Головацького як джерело вивчення українських і білоруських прізвищ // Тернопільські славістичні історико-філологічні читання. Рік 1. Яків Головацький і рух за національне відродження та культурне єднання слов'янських народів: Тези доп. та повідомл. конф. 23–24 жовтня 1989 р. — Тернопіль, 1989. — С. 180–181.

1804. Свєнціцький І. Нариси з історії української мови. — Львів, 1920. — 88 с.

Згадка про Семимовник із посиланням на П. Сирку.

1805. Свенцицкий И. С. Обзор сношений Карпатской Руси с Россией в 1-ую половину XIX в. // Известия ОРЯС Импер. Акад. наук. — 1905. — Т. 11, кн. 3. — С. 307.

Про рукописний (1826 р.) словник О. Павловського.

1806. Свобода В. Слов'янська частина оксфордського Гептаґлота. Українсько-латинський словник першої половини XVII ст. / Вступ до публікації: с. 7–12. — Вінніпеґ: Накл. Укр. Нар. Дому, Торонто, 1956. — 64 с. — (УВАН. Сер.: Slavistica. Праці Ін-ту слов'янознавства / За ред. *Я. Рудницького*; Ч. 25). — Текст укр., англ. і лат.

1807. Секунда Т. Важливе питання з обсягу української технічної термінології // Вісник Природознавства. — 1921. — Ч. 1. — С. 71–72.

1808. Секунда Т. Дещо про українську термінологію та Інститут Української Наукової Мови ВУАН // Вісти ВУЦВК. — Додаток: Література, наука, мистецтво. — 1924. — 2 берез. — N 9.

1809. Семенец О. Е. Изменения качественного состава словаря заимствований в условиях двуязычия // Вестник Киев. ун-та. — 1978. — Вып. 2. — С. 12–15.

1810. Семенів М. М. Термінологічна праця в Одесі в рр. 1925–1928 // Записки Укр. Бібліогр. Т-ва в Одесі / За ред. проф. *К. Копержинського, Б. Комарова, П. Маркова.* — Одеса, 1928. — Ч. 1. — С. 50–51.

Називає термінологічні словники, які вийшли або готові до друку.

1811. Семенцов А. Уваги до української хімічної термінології // Зап. Київ. ІНО. — 1927. — Кн. 2. — С. 173–177.

1812. Семчинський С. Про "румунські" слова в Лексиконі Памва Беринди // Мовознавство. — 1973. — N 1. — С. 89.

1813. Семчинський С. В. Элементы венгерского происхождения в "Дакийском словаре" Ивана Вагилевича // Slavica. — 1970. — Т. 10. — Р. 115–121.

1814. Сенатович П. Причинки до життєпису Памва Беринди // Мовознавство. — 1970. — N 6. — С. 70–71.

1815. Сербенська О. А. Методичні поради до курсу сучасної української літературної мови: Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. Для студентів першого курсу факультету журналістики / Львів. держ. ун-т ім. І. Франка. — Львів, 1979. — 36 с.

1816. Сербенська О. А. Словник — настільна книга вчителя та учня // УМЛШ. — 1987. — N 6. — С. 33–38.

1817. Середа Л. Ф. Нормирование специальной терминологии в переводных и терминологических русско-украинских словарях: Передача действительных причастий настоящего времени // Науково-технічний прогрес і мови: Тези доп. Респ. наук. конф. — Житомир, 1976. — С. 139–140.

1818. Сизько А. Т. Словник діалектної лексики говірки села Кишеньок (Кобеляцького району Полтавської області), його склад і принципи побудови // Структура і розвиток українських говорів на сучасному етапі: Тези доп. і повідомл. XV Респ. діалектологічної наради. — Житомир, 1983. — С. 272–274.

1819. Симоненко Л. А. Основные аспекты систематизации научной терминологии при составлении двуязычных терминологических словарей // Теория и практика научно-технической лексикографии: Сборник статей. — Москва: Рус. язык, 1988. — С. 169–173.

1820. Симоненко Л. О. Точність термінологічного вживання // Культура слова. — 1981. — Вип. 21. — С. 38–40.

1821. Симони П. К. Памятники старинной русской лексикографии по рукописям XV–XVI столетий // Известия ОРЯС Импер. Акад. наук. — 1908. — Т. 13, кн. 1. — С. 175–215.

1822. Сиротіна В. О. До питання про ідеологічний словник письменника // Мовознавство. — 1975. — N 1. — С. 44–54.

Методика і принципи відбору лексики, елементи її опису, структура словникової статті.

1823. Скибіна В. І. Деякі проблеми регіональної історичної лексикографії // Мовознавство. — 1984. — N 5. — С. 71–73.

1824. Склад і структура термінологічної лексики української мови / *М. Ф. Богуцька, А. С. Крижанівська, В. С. Марченко, Т. І. Панько, Л. О. Симоненко.* — Київ: Наук. думка, 1984. — 195 с.

Аналіз лексикографічної роботи з укладання словників технічної термінології з 20-х до 80-х років.

Рецензія:

Сидорець В. НТР і термінологічна лексика // Мовознавство. — 1986. — N 4. — С. 73–74.

1825. Скрипник Л. Г. Словник і мовна дійсність: Роздуми над російсько-українським фразеологічним словником І. Виргана і М. Пилинської // Мовознавство. — 1970. — N 5. — С. 58–66.

1826. Слабченко Т. До історії українського словника // Записки істор.-філол. відділу УАН. — 1927. — Кн. 15. — С. 213–215.

З історії видання словника К. Шейковського "Опыт южнорусского словаря".

1827. Словник живої української мови УАН // Червоний шлях — 1928. — N 30. — С. 2.

1828. Словник зоологічної номенклатури та термінології // Вісник Природознавства. — 1927. — Кн. 4. — С. 208. (Наук. хроніка).

1829. Словник української живої мови // Червоний шлях. — 1927. — N 9/10. — С. 226.

1830. Словники. Видання великого історико-географічного словника ВУАН. Історичний словник УАН. Спортовий український термінологічний словник. Словники та каталоги. Словник вогульської мови // Червоний шлях. — 1927. — N 1. — С. 290 (Хроніка).

1831. Слово і фразеологізм у словнику: Збірник / АН УРСР. Ін-т мовознавства; Відп. ред. *Л. С. Паламарчук*. — Київ: Наук. думка, 1980. — 250 с.

Зміст: *Паламарчук Л. С.* Академічний тлумачний словник української мови: Принципи лексикографічного опису. — С. 4–22; *Жайворонок В. В.* Суспільно-політична лексика творів В. І. Леніна і загальномовний словник української мови. — С. 22–37; *Бурячок А. А.* Соціально-політична лексика і її відображення в тлумачних словниках сучасної української та російської мов. — С. 37–62; *Петровська О. П.* Про способи семантичної характеристики слів у тлумачному словнику. — С. 62–70; *Роднiна Л. О.* Відображення словотвірної системи сучасної української мови у словнику української мови. — С. 70–83; *Гнатюк Г. М.* Граматичні категорії і семантичні особливості дієприкметників та їх відображення в словнику української мови. — С. 109–138; *Швидка Н.* Абстрактні іменники на -ість у сучасній мові і словнику. — С. 138–157; *Горобець В. В.* Історизми та застаріла лексика у словнику української мови: До питання про кваліфікацію і методику опрацювання. — С. 158–184; *Винник В. О.* Опрацювання лексики обмеженого вживання у словнику української мови. — С. 202–212; *Тараненко О. О.* Тлумачний словник як база для синонімічного словника. — С. 221–237; *Марцинківська О. Є.* Місце фразеології в семантичній системі мови та відображення її в словнику української мови. — С. 237–249.

1832. Смаль-Стоцький С. Українська мова в етимологічному словарі Е. Бернекера. Т. 1 // Slavia. Časopis pro slovanskou filologii. — Praha, 1926. — Ročnik 5. Sešit 1. — S. 1–57.

Дає аналіз української частини в Slavisches Etymologisches Wörterbuch von Dr. E. Berneker. Band I. A–L. — Heldelberg. — 1908–1913. Загалом дає позитивну оцінку, визнаючи, що “українська мова в словарі проф. Бернекера опрацьована так добре, як воно ліпше при теперішньому стані української філології і бути не може”.

1833. Смільський І., Момот П. Українська правнича термінологія. Більше уваги до перекладу українською мовою законів // Червоне право. — 1927. — N 11. — С. 544–548.

1834. Смолякова О. В. “Словарь української мови” Б. Грінченка у самоосвіті вчителя-словесника // Борис Грінченко: Тези доп. респ. наук.-практ. конф. 1–3 груд. 1988 р. — Ворошиловград, 1988. — С. 137–138.

1835. Срезневский И. И. Записка о Словаре малорусского наречия, составленном А. Афанасьевым // Известия АН по отд. рус. языка и словесности. — 1854. — Т. 3.

1836. Стан і перспективи лексикографічних досліджень в Академії наук УРСР // Вісник АН УРСР. — 1978. — N 10. — С. 59–65.

1837. Станівський М. Ф. До початків слов'яно-румунської лексикографії // Питання історії і діалектології східнослов'янських мов. — Чернівці: Вид. Чернів. ун-ту, 1958. — С. 59–67. — (Наук. зап. Чернів. ун-ту. — Т. 31: Сер. філол. наук.; Вип. 7).

1838. Станчук Ю. Усі перлини — до нового словника // Літ. Україна. — 1964. — 4 верес.

*** 1839. Строев С.** Описание памятников славянорусской литературы, хранящихся в публичных библиотеках Германии и Франции. — Москва, 1841. — XIII, 176 с.

Перше повідомлення про "Лексикон латинський" Є. Славинецького та "Лексикон словено-латинський" Є. Славинецького та А. Корецького-Сатановського, що зберігаються в Паризькій національній бібліотеці.

1840. Струганець Л. В. Рукописний словник Якова Головацького — джерело дослідження діалектної лексики // Культура слова. — 1992. — Вип. 42. — С. 14–17.

1841. Структура і функціонування мови: Збірник / АН УРСР. Ін-т мовознавства; Ред. кол.: *Г. М. Колесник* та ін. — Київ: Наук. думка, 1982. — 178 с.

Із змісту: *Коропенко І. В.* Стан лексикографічного опрацювання української фізико-математичної термінології. — С. 79–84; *Нечитайло О. І.* Про синоніми як засіб лексикографічної інтерпретації слова. — С. 84–91.

1842. Структура українських говорів: Збірник / АН УРСР. Ін-т мовознавства; Відп. ред. *І. Г. Матвіяс.* — Київ: Наук. думка, 1982. — 200 с.

Із змісту: *Черняк В. С.* З історії української діалектної лексикографії: Малий словарець уживаних слів гуцульських, зібраних в Жаб'ю-Слупійці, В. Коржинського. — С. 183–191.

1843. Сукаленко Н. И. Двуязычные словари и вопросы перевода. — Харьков: Вища школа. Изд. при Харьк. ун-те, 1976. — 152 с. — Список лит.: с. 144–152.

1844. Сукаленко Н. І. Деякі аспекти теорії перекладної лексикографії // Мовознавство. — 1969. — N 2. — С. 18–23.

1845. Сукаленко Н. И. Лексическая сочетаемость как объект двуязычной лексикографии // Мат. лингвистика. — 1973. — N 1. — С. 110–117.

1846. Сукаленко Н. И. Некоторые принципы составления двуязычных словарей: Автореф. дис. ... канд. филол. наук / Ленингр. гос. ун-т. — Ленинград, 1971. — 190 с.

1847. Сукаленко Н. І. Проблема лексичної сполучуваності та її відбиття у двомовних словниках // Вісник Харк. ун-ту. — 1971. — N 64. — С. 57–64.

1848. Сухомлин І. Д. Проспект Словника українських прізвищ: Проект // Лексикографічний бюлетень. — 1961. — Вип. 8. — С. 18–34.

1849. Сырку П. Заметки о славянских и русских летописях в Bodleian Library в Оксфорде // Известия ОРЯС Импер. Акад. наук. — 1907. — Т. 12, кн. 7. — С. 87–140.

Найдавніший мовознавчий опис Семимовника, зроблений румунським славістом.

1850. Тараненко О. О. Великий словник української мови: Стан, проблеми, перспективи // Другий Міжнародний конгрес україністів. — Львів, 1993. — С. 256–259.

1851. Тараненко О. О. Борис Грінченко і "Словарь української мови" // УМЛШ. — 1988. — N 12. — С. 58–64.

1852. Тараненко О. О. Деякі аспекти теорії синонімії в плані створення синонімічного словника // Мовознавство. — 1980. — N 3. — С. 48–54.

1853. Тараненко О. О. Тлумачний словник як база для синонімічного словника: Значення словника української мови для укладання синонімічного словника української мови // Слово і фразеологізм у словнику. — Київ, 1980. — С. 221–237.

1854. Терминоведение на Украине: Библиографический указатель. 1947–1980 / Сост. *М. Ф. Богуцкая, А. В. Лагутина*; Отв. ред. *И. К. Белодед*. — Киев: Наук. думка, 1982. — 105 с.

Зібрані, між іншим, бібліографічні дані про лексикографічні дослідження в галузі термінознавства, а також видані в Україні термінологічні словники (двомовні, тлумачні, енциклопедичні) за вказаний період.

Рецензія:

Регушевський Є. // Мовознавство. — 1984. — N 6. — С. 76–77.

1855. Термінологічна комісія у Києві // Народна Воля. — 1918. — Ч. 18. — С. 4.

1856. Термінологічна комісія Українського Наукового Товариства // Робітнича Газета. — 1917. — N 36. — С. 4 (Хроніка).

1857. Тимошенко П. Д. Нові російсько-українські термінологічні словники: Огляд термінологічних словників, виданих у 1959 р. // Вісник Київ. ун-ту: Сер. філології та журналістики. — 1961. — N 3. — Вип. 2. — С. 118–123.

1858. Тимченко Є. Докладна записка про Постійну Комісію для складання Історичного словника української мови // Зап. Іст.-філол. від. УАН. — 1920. — Т. 22, кн. 6/7. — С. 115–116.

1859. Тимченко Є. Щодо термінології // Нова Рада. — 1927. — Ч. 23. — С. 1.

1860. Ткаченко Б. Реферати про українське словництво // Шлях Освіти. — 1926. — N 8/9. — С. 268–278.

Рецензія:

Станіславський М. // Голос Українізатора. — 1927. — N 2. — С. 80–82. (Критика і бібліогр.).

1861. Тронь К. Л. Абревіатури в українській мові та їх відображення у словниках // Мовознавство. — 1969. — N 2. — С. 63–68.

1862. Турчин С. Д. До характеристики мовних особливостей "Розмовника" — пам'ятки половини XVI століття // Мовознавчі студії. — Київ, 1976. — С. 67–73.

1863. Украинский семантический словарь: Проспект: Машин. формат. базы данных и принципы его автоматизирования / Сост. *М. М. Пещак, Н. Ф. Клименко, Е. А. Карпиловская* и др. — Киев Наук. думка, 1990. — 163 с.

1864. Українізація юридичної термінології / 3-й Всеукраїнський З'їзд робітників юстиції // Вісті ВУЦВК. — 1926. — N 133. — С. 2.

1865. Українська біографістика: Збірник наукових праць. Вип. 1 / НАН України. ЦНБ ім. В. І. Вернадського; Ін-т біографічних досліджень; Ред. кол.: *В. С. Чишко* (від. ред.), *О. А. Брайчевська, В. М. Даниленко, Я. Д. Ісаєвич* та ін. — Київ: "БМТ", 1996. — 220 с.

Розглядаються теоретичні і методологічні проблеми підготовки Українського біографічного словника.

1866. Український історичний словник // Комуніст. — 1928. — N 199. — С. 4.

1867. Усенко І., Зайцев Ю. Невід'ємний елемент правової реформи: Проблеми становлення української правничої термінології // Вісник НАН України. — 1996. — N 5–6. — С. 36–42.

У статті подається огляд українських юридичних словників.

1868. Філак І. Я. Ентомологічна лексика у словнику Я. Ф. Головацького // Тернопільські славістичні історико-філологічні читання. Рік 1. Яків Головацький і рух за національне відродження та культурне єднання слов'янських народів: Тези доп. та повідомл. конф. 23–24 жовтня 1989 р. — Тернопіль, 1989. — С. 196–197.

1869. Фостик П. До питання про словник української актової мови // Наук.-інформ. бюлетень Арх. упр. УРСР. — 1959. — N 1. — С. 69–83.

1870. Франко З. Т. Франко як мовознавець // Мовознавство. — 1986. — N 4. — С. 37.

Про заслуги І. Франка в галузі лексикографії.

1871. Фридрак В. Б. Принципы лексикографической интерпретации именных композитов современного украинского языка: Автореф. дис. ... канд. филол. наук / АН УССР. Ин-т языковедения им. А. А. Потебни. — Киев, 1986. — 20 с. — Библиогр.: с. 19–20.

1872. Хіно Такао, Бондаренко І. П. Перший українсько-японський словник // Мовознавство. — 1994. — N 2/3. — С. 20–29.

1873. Хлівецька М. К. Джерела культури мови // Трибуна лектора. — 1979. — N 7. — С. 46–47.

Про словники української мови, що вийшли в 1976–79 рр.

1874. Хлівецька М. Найперший і надійний помічник: Фразеологічні словники та використання їх лекторами // Трибуна лектора. — 1972. — N 6. — С. 29–33.

1875. Холодний Г. До історії організації термінологічної справи на Україні // Вісник ІУНМ. — 1928. — Вип. 1. — С. 9–20.

1876. Холодний Г. Які мають бути словники Інституту Української Наукової Мови // Пролетар. Правда. — 1928. — N 165. — С. 5.

1877. Худаш М. Л. І. Г. Верхратський: До 125-річчя з дня народження // Мовознавство. — 1971. — N 4. — С. 63–69.

Про діяльність Івана Верхратського як лексикографа.

1878. Худаш М. Л. Лексикографічні матеріали в українських конфесійних стародруках XVII ст. // Питання східнослов'янської лексикографії XI–XVII ст. — Київ, 1979. — С. 69–72.

1879. Худаш М. Л. Памва Беринда у світлі антропоніміки: До питання про форму власного імені та походження прізвища // Мовознавство. — 1974. — N 6. — С. 62–68.

1880. Худаш М. Л. Пам'ятки української мови // Мовознавство. — 1967. — N 1. — С. 88–93.

Про словники П. Беринди, Лаврентія Зизанія і "Синоніма словеноросская", видані фотомеханічним способом в серії "Пам'ятки української мови".

1881. Цейтлин Р. М. Краткий очерк истории русской лексикографии. — Москва, 1958. — 136 с.

Рецензія:

Witkowski W. // Slavia orient. — 1963. — N 1. — S. 118–121.

1882. Цілуйко К. К. Гідроніміка і гідронімія: Огляд гідронімічних анкет // Мовознавство. — 1968. — N 2. — С. 56–63.

Про значення словників місцевої гідронімії.

1883. Цілуйко К. К. Про принципи побудови словника граматичної термінології // Лексикогр. бюлетень. — 1951. — Вип. 1. — С. 82–84.

1884. Цілуйко К. К. Про словник місцевої топоніміки // Діалектологічний бюлетень. — 1956. — Вип. 6. — С. 108–116.

1885. Чабаненко В. А. Українська частина "Лексикона" П. Беринди з лінгвостилістичного погляду // Питання східнослов'янської лексикографії XI–XVII ст. — Київ, 1979. — С. 99–101.

1886. Чайковський М. Знов про інтеграли // Літ. Україна. — 1965. — 2 берез.

Про Російсько-український математичний словник / Уклад. Ф. Гудименко, Й. Погребинський, Г. Сакович, М. Чайковський. — Київ, 1960.

1887. Чепіга І. П. Глоси Пересопницького євангелія і питання нормування староукраїнської мови // Питання східнослов'янської лексикографії XI–XVII ст.: Матеріали симпозіуму. — Київ: Наук. думка, 1979.

1888. Чепіга І. П. Глосування як форма лексикографічної роботи в творах Іоаникія Ґалятовського // Роль Києво-Могилянської академії в культурному єднанні слов'янських народів: Збірник наукових праць. — Київ: Наук. думка, 1988. — С. 70–75.

Значна кількість глос у текстах І. Ґалятовського — переклад або пояснення грецьких, латинських, гебрайських та ін. лексем, пояснення церковнослов'янських або застарілих давньоруських слів і давніх запозичень.

Особливе місце серед глос у Ґалятовського займають етимологічні пояснення, зокрема антропонімів, ойконімів. Одним з типів глос є переклади наведених у текстах цитат із Святого Письма.

1889. Черепанова Е. А. Принципы составления словаря местных географических терминов северовосточного Полесья Украины // Повідомлення української ономастичної комісії. — Київ: Наук. думка. — 1975. — Вип. 13. — С. 36–39.

1890. Черкес В. Назви рослин у лексикографічному опрацюванні Я. Головацького // Тернопільські славістичні історико-філологічні читання. Рік 1. Яків Головацький і рух за національне відродження та культурне єднання слов'янських народів: Тези доп. та повідомл. конф. 23–24 жовтня 1989 р. — Тернопіль, 1989. — С. 199–201.

1891. Черниш Н. Українські біобібліографічні словники // Книга і преса в контексті культурно-історичного розвитку українського суспільства: Зб. наук. праць кафедри видавничої справи і редагування УАД. — Львів : Вид-во "Фенікс", 1998. — Вип. 2. — С. 16–32.

1892. Черняк В. С. З історії української діалектної лексикографії. Малий словарець уживаних слів гуцульських зібраних на Жаб'ю-Слупійці // Проблема дослідження діалектної лексики і фразеології української мови: Тези доп. — Ужгород, 1978. — С. 80–81.

1893. Черторижская Т. К. Роль русской лексикографии в создании словарей языков народов СССР: На материале украинской и белорусской лексикографии // Русский язык — язык межнационального общения и единения народов СССР. — Киев, 1976. — С. 211–229.

1894. Черторизька Т. К. Лексикографічне вивчення української і російської спадщини Т. Г. Шевченка // Мовознавство. — 1976. — N 1. — С. 38–45.

1895. Черторизька Т. К. Мовні питання у періодичній пресі // Мовознавство. — 1967. — N 3. — С. 61–65.

Порушення періодичною пресою питання про словник української мови, огляд рецензій, відгуків про словники.

1896. Черторизька Т. К. Українське слово в творчості М. В. Гоголя // Мовознавство. — 1984. — N 3. — С. 10–17.

Про введення Гоголем до своїх творів списків слів і їх тлумачень.

1897. Чистович И. А. Труды Иакова Блоницкого // Известия ОРЯС Импер. Акад. наук. — 1858. — Т. 7. — Вип. 1. — С. 65–68.

Про автора "Лексикону словено-еллино-латинского".

1898. Шадура В. О. Про побудову словника Шевченкової мови / На IX наук. шевченківській конференції. Березень 1960 р. // УМШ. — 1960. — N 3. — С. 90–92.

1899. Шамрай М. А. "Лексикон словеноросський" як об'єкт книгознавчого дослідження // Питання східнослов'янської лексикографії XI–XVII ст. — Київ, 1979. — С. 156–159.

1900. Шарлемань М. В. Слов'янська природознавча номенклатура першої половини XVII ст.: На матеріалі "Лексикона" Памви Беринди // Мовознавство. — 1959. — Т. 15. — С. 96–98.

1901. Шахматов А. А. Отчет о присуждении премии имени Н. И. Костомарова за лучший малорусский словарь // Киев. Старина. — 1906. — Т. 93, кн. 6. — май-июнь. — С. 191–230.

Про "Словарь української мови" Б. Грінченка.

1902. Швидка Н. Тлумачення відіменникових прикметників у Словнику української мови // Лексикологія та лексикографія. — 1969. — Вип. 3. — С. 48–50. — Бібліогр. в підряд. приміт.

1903. Шевченко І. Українська морська термінологія // Вісті ВУЦВК. — Додаток "Культура і побут". — 1925. — N 30.

1904. Шевченко І. Українська термінологія: Потреба в українському морському словнику // Вісті ВУЦВК. — Додаток "Культура і побут". — 1925. — N 36. — С. 2.

1905. Шейковский К. По поводу "Опыта южно-русского словаря" (Г. Лазаревскому и Основе) // Киев. Кур. — 1862. — N 32.

1906. Шейковский К. По поводу "Опыта южно-русского словаря": Письмо к редактору // Основа. — 1862. — N 5. — С. 90–92.

1907. Шейковский К. По поводу "Опыта южно-русского словаря": Письмо к редактору // Черн. Листок. — 1862. — N 9.

1908. Шило Г. Ф. Звідки походить Памво Беринда — автор Лексикона словеноросського // Тези доп. V Міжвузівської респ. славіст. конференції. Ужгород, 25–30 верес. 1962. — Ужгород, 1962. — С. 106–107.

1909. Ширский И. Очерк древних славянорусских словарей // Филол. записки. — 1869. — N 1–3.

1910. Шолом Ф. Я. Зародження і розвиток наукової філологічної думки в Росії і на Україні в XVI ст. // Філологічний збірник. — Київ: Вид. АН УРСР, 1958. — С. 40–72.

1911. Юрчук Л. А. Василь Семенович Ільїн // Мовознавство — 1971. — N 2. — С. 78–80.

1912. Юрчук Л. А. Ілюстративний матеріал як засіб семантичної характеристики слова в тлумачному словнику // Лексикологія та лексикографія. — 1969. — Вип. 3. — С. 132–140. — Бібліогр. в підряд. приміт.

1913. Юрчук Л. А. Про відображення дієслівного керування в Словнику української мови // Дослідження з лексикології та лексикографії. — Київ, 1965.

1914. Юрчук Л. А. Про лексикографічне відображення віддієслівних іменників на –ння, –ття // Мовознавство. — 1975. — N 2. — С. 12–20.

1915. Юрчук Л. А. Про типи тлумачень дієслів з префіксом до- в Словнику української мови // Лексикологія та лексикографія. — Київ, 1965.

1916. Юрчук Л. А. Теоретичні засади реєстру фразеологічного словника української мови // Мовознавство. — 1983. — N 5. — С. 23–32.

1917. Юсип Ю. В. Ономатопоетичні утворення та їх похідні в "Матеріалах для словаря малорусского наречия" Я. Ф. Головацького // Тернопільські славістичні історико-філологічні читання. Рік 1. Яків Головацький і рух за національне відродження та культурне єднання слов'янських народів: Тези доп. та повідомл. конф. 23–24 жовтня 1989 р. — Тернопіль, 1989. — С. 209–211.

1918. Яворський Ю. Українізація в законодатній галузі // Червоне Право. — 1926. — N 5. — С. 190–192.

1919. Ягич И. В. История славянской филологии. — Санктпетербургъ, 1910. — С. 32. — (Энциклопедия славянской филологии; Вып. 1).

Про "Малорусько-німецький словар" Є. Желеховського.

1920. Янота О. За яким принципом треба укладати українську природничу номенклатуру // Вісник ІУНМ. — 1928. — Вип. 1. — С. 21–24.

1921. Яременко В. Чотири золоті томи: Про "Словарь української мови" Б. Грінченка // Знання та праця. — 1989. — N 12. — С. 18–19.

1922. Яцимирский А. И. Описание южнославянских и русских рукописей заграничных библиотек. — Петроград, 1921. — Т. 1. — 912 с. — (Сб. Отделения рус. яз. и словесности Акад. наук; Т. 98).

Огляд рукописних словників.

1923. Barnicot D. A., Simmons J. S. G. Some unrecorded earlyprinted slavonic books in english libraries // Oxford slavonic papers. — Oxford: Cladendon press. — 1954. — Vol. 2. — P. 98–118.

Про Семимовний словник.

1924. Didiakin M. Odbicie żywego języka w "Leksykonie" P. Beryndy // Spraw. prac nauk. Wydz. nauk spolecz. PAN. — 1960. — R 3., ks. 2–3. — S. 93–96.

1925. Didiakin-Leming M. Fleksja ukraińska w Leksykonie Pamby Beryndy. — Wrocław: Wyd-wo PAN, 1969. — 122 s. — (Kom. słowianoznaw. PAN. Monogr. slaw.; T. 16.).

1926. Leming M. Greek and Latin elements in Pamvo Berynda's Lexicon of 1627 // Slavonic and East European Review. — Cambridge, [б. р.]. — P. 182–218.

1927. Esanu S. T. Pambo Berinda // Limba si literatura. — Бухарест: Т-во філол. наук Соц. Респ. Румунії, 1969. — Кн. 22. — С. 179–184.

Праця румунського дослідника підкреслює роль "Лексикону" П. Беринди в історії румунської лексикографії. Підтримує думку про молдавське походження П. Беринди.

1928. For the first time in Ukrainian lexicography / Інтерв'ю з В. Карповою, співавтором Словника української мови XIV–XV ст. // News from Ukraine. — 1978. — February, N 7 (485). — P. 4.

1929. Horbatsch O. Ivan Maksymovyč, ein verkannter ukrainischer Lexikograph des 18 Jahrhunderts und sein Wörterbuch // The Annals of the Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the US. — 1960. — Vol. 8. — N 1/2 (25/26). — P. 95–114.

1930. Horbatsch O. Zur Geschichte der ukrainischen Lexikographie im 16–17 Jahrhundert // Die Welt der Slaven. — Wiesbaden, 1959. — Jg. 4. — S. 414–343.

1931. Humecka L. Zasady struktury Słownika staroukraińskiego (XIV–XV w.): Sympozium Leksykograficzne w Krakowie 3–5 kwietnia 1967 r.: Streszczenia referatów. — Kraków, 1968. — S. 179–182. — Odbitka ze "Sprawozdań z posiedzeń Komisji Naukowych", styczeń–czerwiec 1967.

1932. Janów J. Leksykografia wschodniosłowiańska do końca XVII w. Cz. 2.1. Leksykon P. Beryndy i jego stosunek do nauki zachodnioeuropejskiej // Spraw. czyn. i pos. PAU. — 1951. — T. 52. — N 4. — S. 327-334.

1933. Janów J. Leksykografia wschodniosłowiańska do końca XVII w. Cz. 2.2. Etymologie Maksyma Greka i innych autorow w słowniku imion Pamby Beryndy z 1627 r. // Spraw. czyn. i pos. PAU. — 1951. — T. 52. — N 6. — S. 466–474.

1934. Janów J. Słowniczek huculski sprzed stulecia. — Lwów, 1937. — S. 3–12. — Odbitka ze "Spraw. Towarzystwa Naukowego we Lwowie".

Про Idiotikon, вміщений у праці І. Вагилевича "Rozprawy o języku południowo-ruskim".

1935. Janów J. Z badań nad słownikami staroruskimi. Cz. 1. Uwagi o zbiorze "Synonima slawenorosskaja" (z XVII w.) // Spraw. Towarzystwa Naukowego we Lwowie. — 1939. — T. 18. — S. 3–11.

1936. Rozumnyj J. Proper names in Pamvo Berynda's Leksikonъ Slawenorosskij i Imenъ Tlъkovanie of 1627. — Ph. D. diss., University of Ottawa, 1968. — 429 p.

1937. Schneider L. Imen Tolkowanije P. Beryndy a onomastikon poliglotty antwerpskiej // Spraw. pr. nauk. Wydz. nauk spolecz. PAN. — 1960. R. 3., z. 2/3. — S. 90–92.

1938. Simmons J. S. G., Unbegaun B. O. Slavonic Manuscript Vocabularies in the Bodleian Library 3. The Heptaglot Lexicon (MS-Marsh, 187) // Oxford Slavonic Papers. 11. — 1951. — P. 125–127.

За даними англ. дослідників, Семимовник спочатку належав відомому голландському орієнталістові Якобу Ґоліюсу, на замовлення якого і був, мабуть, виготовлений. Тому верхньою межею вважають 1667 рік — рік смерті Ґоліюса. У 1696 р. оригінал словника придбав Н. Марш, а в 1714 р. подарував його Бодлеянській бібліотеці при Оксфордському ун-ті. Питання авторства залишається відкритим. Відзначається, що рукопис написаний однією рукою. Дослідники паралельно аналізують також українську частину словника, її джерела, тощо.

1939. Stebelski I. Dwa wielkie swiatła na horyzoncie połockim... — Wilno, 1781. — T. 1.

Про Памва Беринду.

1940. Svoboda V. Some observations on the Origin of the Heptaglot Lexicon // Die Welt der Slaven jahrgang. — 1961. — Heft 3. — P. 264.

1941. Witkowski W. Dwa rękopiśmienne słowniki polsko-cerkiewno-ruskie z XVII w. // Zesz. nauk. UJ. Pr. językoznawcze. — 1961. — Z. 4. — S. 217–225.

1942. Witkowski W. Fonetyka Leksykonu Pamby Beryndy // Zesz. nauk. UJ. N 70. Pr. językoznawcze. — 1964. — Z. 7. — S. 1–58.

1943. Witkowski W. Grafika i pisownia Leksykonu Pamby Beryndy // Zesz. nauk. UJ. N 60. Pr. językoznawcze. — 1963. — Z. 5. — S. 93–122.

1944. Witkowski W. Jeszcze raz o pochodzeniu i nazwisku autora Leksykonu slawienorosskiego // Onomastica. — 1973. — R. 18. Z. 12. — S. 257–260.

1945. Witkowski W. Nowa siedemnastowieczna rękopiśmienna wersja "Leksykonu" Pamby Beryndy // Slavia orient. — 1970. — N 2. — S. 221–225.

Про книгу: *Karaś M., Karasiowa A.* Mariana z Jaślisk dykcjionarz slowiańsko-polski z roku 1641 (Wrocław; Kraków, 1969. 151 s.) та про великий вплив "Лексикону" П. Беринди на лексикографічні праці всього слов'янського світу, зокрема на роботу Маріана з Ясліськ.

1946. Witkowski W. Nowsze publikacje z zakresu XVII-wiecznej leksykografii ukraińskiej // Rocznik slawist. — 1964. — T. 23, cz. 1. — S. 162–169.

1947. Witkowski W. Nowsze publikacje z zakresu leksykografii wschodniosłowiańskiej // Rocznik slawist. — 1967. — T. 28, cz. 1. — S. 114–128. — Рец. на кн.: *Ковтун Л. С.* Русская лексикография эпохи средневековья. — Москва; Ленинград, 1963. — 445 с.; *Москаленко А. А.* Нарис історії української лексикографії. — Київ, 1961. — 162 с.; *Горецький П. Й.* Історія української лексикографії. — Київ, 1963. — 243 с.; Лексикон Лаврентія Зизанія. Синоніма славеноросская. — Київ, 1964. — 203 с. — (Серія "Пам'ятки української мови").

1948. Witkowski W. O pochodzeniu i nazwisku Pamby Beryndy // Spraw. posiedzeń Komisii Oddziału PAN w Krakowie 1962. — Stycz.-czerw. — S. 166–169. — Odbitka.

1949. Witkowski W. Pambo Berynda w Moskwie // Slavia orient. — 1984. — N 3–4. — S. 567–570.

1950. Witkowski W. Próba lokalizacji gwarowej języka Pamby Beryndy na podstawie analizy jego prac // Spraw. pr. nauk. Wydz. nauk społecz. PAN. — 1960. — R. 3, z. 2/3. — S. 84–89.

1951. Witkowski W. Słownik Pawła Biłeckiego-Nosenki: Przyczynek do studiów nad językiem ukraińskim pierwszej połowy XIX wieku // Zesz nauk. UJ. Pr. językoznawcze. — 1971. — Z. 35. — S. 99–113.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

А

А. Гурт[1] 474–477
А. Спілка[2] 470–473, (477), (479), 515, (1796)
Аванесов Р. И. 74
Аврахов Г. 1387
Агуф М. А. 533
Айзеншток І. Я. 872, 873
Айхерт Оттон 319
Акимова К. О. 962
Александровський Б. П. 1040
Алексеюк В. С. 1388
Алиськевич А. 369
Амосов М. М. 1115, 1116
Амфилохий, митр. 22
Андерш Й. Ф. 608, 611, 612, 1313, 1389, 1748
Андерш Ф. 1246
Андрашко К. М. 600, 605
Андрієвська О. О. 596, 602
Андрієвський Л. І. 295
Андрійченко С. В. 1062
Анісімова Ю. М. 1064
Анічэнка І. 296
Анохина В. В. 184
Антинова О. І. 1118
Антонович М. Д. 498
Антощук В. 1214
Ардан Р. В. 1390

[1]Те ж, що й А. Спілка.

[2]Псевдонім одеської групи співробітників М. Уманця (М. Комарова). Повний список членів групи див.: *Рябінін-Скляревський О.* З життя одеської громади 1880-х років // За сто літ. — 1929. — С. 170–172.

Аркушин Григорій 188
Арсенич П. 892
Арсенюк Т. М. 1065
Арсірій Ю. О. 972
Артеменко І. П. 1115, 1116
Архангельский А. 1391
Астаф'єв О. 55
Астряб Матвій 118, 119
Афанасьев-Чужбинский А. С. (Афанасьев А.) 424, 431, 1358, (1835)
Афанасьєв В. А. 870
Афанасьєв Д. Я. 1021

Б

Б. 473
Б. Т. 823
Бабій Б. М. (Бабий Б. М.) 1236, 1237, 1239
Бабій Ю. Я. 143
Бавольська Р. А. 624
Багмет А. 617, 619, 627
Багмут Й. А. (Багмут И. А.) 537, 545–547, 1392
Багрій Г. Д. 481, 484
Багрій П. І. 1200
Бадан-Яворенко О. 821
Баєв П. М. 1118
Бажан М. П. 870, 872, 873
Бажанський М. 861
Базилевський В. 74
Байкар О. 1234
Баймут Т. В. 904, 1393
Балій М. 74
Балла М. І. 281, 285, 292, 293
Бандрівський Д. Г. 149
Барабаш В. 1147
Баран Я. А. 236

Баранник Д. Х. 630, 741, 1571
Баранцев К. Т. 233
Барбарич А. І. 1021
Барвінський О. (335), (1549), (1653)
Барков О. С. 980
Барна М. М. 1025
Бартків А. Б. 1153
Басанець З. О. 386, 388, 390, 391, 393
Басова Г. Д. 916
Батуревич Є. Ю. 1184
Батюк Н. О. 212
Баханьков П. 56
Бахно В. 1394
Бацевич Ф. С. 1390
Башнякова Н. П. 641, 916
Бевзенко А. Т. 652–654
Бевзенко С. П. 652–655, 1395, 1571, 1774
Безкровний Ф. 436
Безуглий А. М. 970, 971
Бейлина Д. А. 184
Белей Л. 794
Белятинський О. А. 1134
Бенешовський *див.* Матеуш Фільоном
Бербенець Л. І. 1203
Березинська З. 386
Березинський В. 264, 282
Беринда Памво (Беринда, Беринда Памва, Берында Памво, Berynda Pamvo, Berinda Pambo) 2, 3, 13, 42, 398, (1337), (1340), (1391), (1401), (1404), (1434), (1435), (1443), (1473), (1474), (1476), (1484), (1533), (1572), (1589), (1597), (1602–1606), (1618), (1627), (1631), (1641), (1645), (1655), (1660), (1681), (1684–1686), (1696), (1748), (1751), (1791), (1801), (1812), (1814), (1879), (1880), (1885), (1900), (1924–1927), (1932), (1933), (1936), (1937), (1939), (1942), (1943), (1945), (1948), (1949)
Бернекер Е. (Berneker E.) (1832)
Бех П. 287
Бєлєнькова Н. 240, 241
Бибик С. П. 648
Биргегорд У. 1401
Биркун Л. 287
Биховець Н. М. 264, 282, 283, 288
Білецький А. О. 826, 1179, 1398
Білецький О. І. 860, 862, 864, 865, 867, 868
Білецький П. О. 870
Білецький Ф. М. 1294, 1297
Білецький-Носенко Павло (Белецкий-Носенко П. П.) 44, 1352, (1417), (1464), (1550), (1561), (1675), (1951)
Білик Я. 1309
Білодід І. К. (Белодед И. К.) 45–55, 104, 107, 108, 532, 537–542, 545–547, 549–551, 915, 916, 1201, 1396, 1397, 1720, 1786, 1854
Білодід О. 626
Білокінь І. 1021
Білокінь С. 1399
Білоноженко В. М. 227, 1400
Білоус Д. 664
Білоштан А. П. 1166
Білоштан Я. 216
Бірила М. В. 296
Блоницький Яків (Блоницкий Иаковъ) (1897)
Бова В. І. 1112
Богатирьова С. О. 1064
Богатова Г. А. 1402
Богдан М. М. 1748
Богдан Ф. 787
Богуцька М. Ф. (Богуцкая М. Ф.) 1824, 1854
Боднар В. 231
Боднар О. І. 655
Бодюл О. 995

Бодянский О. М. (1453)
Бойків Г. 685
Бойків І. 690, 821, 828, 837
Бойко В. І. 1063
Бойко В. С. 1126
Бойко І. О. 71
Бойко І. П. 1129, 1130
Бойко М. Ф. 902, 906, 1166, 1403
Бокшай Е. 593
Болгарський А. 689
Болдирєв Р. В. 104, 108
Болховитинов Е. 1404
Бондаренко І. П. 614, 615, 1872
Бондарський М. С. 749
Борис Р. 824
Борисенко І. І. 282, 283, 288
Боровець З. І. 1132
Боровиковський Л. 1351, (1522), (1649), (1730)
Бородай В. З. 870
Бородін В. С. 872, 873
Борщевський С. 630
Бочко Г. П. 358
Бочковський Н. 27
Брайловский С. 1405
Брайчевська О. А. 1865
Братута Е. Г. 994
Бращайко М. 593
Брик І. 1406
Брилинський Д. 170
Брицин В. М. (Бріцин В. М., Брицын В. М.) 915, 916, 1151, 1202, (1792)
Бублик В. Н. 354
Бугай А. С. 937
Бугера І. 146
Будняк Д. 415
Бузугла В. В. 1243
Булаховский Л. А. 532–535, 1407, 1408
Булич С. 1409
Буній О. 303
Бурбела В. 664
Бурбело Б. І. 603, 604
Бурбело В. Б. 605
Бурковський І. 108
Бурчак Ф. Г. 1237
Буряченко В. 495
Бурячок А. А. 55, 459, 664, 714, 722, 730, 739, 1258, 1410–1416, 1831
Бусел В. Т. 307, 605
Бутенко Н. 622, 634
Бутко І. П. 1237
Бутник-Сіверський Б. С. 870, 1417
Бутович М. 861
Бухбіндер В. А. 385
Буценко О. 306
Буцко М. І. 886
Буцько М. 1199
Бучинська М. О. 570
Бучко Г. Є. 1748
Бучко Д. Г. 462, 768, 1418–1421
Бущуй А. М. 233

В

В. Б. 18
В. С. 1036
В. Спілка *див.* Сімович В.
Вагилевич Іван (Вагилевич І., Вагилевич Иван, Вагилевич И. Н., Wagilewicz J., Wagilewicz I., Wahilewič D. J.) 109–111, 1354, 1355, (1523), (1531), (1813), (1934)
Вакалюк Я. Ю. 1426
Вакуленко С. 1424
Валько І. 216
Вальо М. А. 1425
Ванін В. 940
Ванько Є. 1227
Варварцев М. М. 887
Варга Д. 575
Вархол Н. 225
Варченко І. О. (Варченко И. А.) 536, 661, 761, 785
Варчук І. 763
Василевич Г. Я. 1426

Василевський С. 530
Василенко В. И. 1315–1318
Василенко П. 1096
Василик О. Д. 1243
Васильєва Я. 792
Вассер С. П. 992
Ващенко В. С. 196, 203, 459, 620, 902, 903, 907, 908, 914, 1427–1430
Векслер Р. П. 1431
Велигорський І. 141
Величко Ю. Т. 1107
Венгренівська М. А. 243
Венгреновська Г. Ф. 243, 603, 604
Венєвцева Л. В. 911–913, 1432
Вербицький К. 299, 300
Вербяний Іван 276
Верета В. И. 1433
Веретка С. 1233
Верещака В. І. 1748
Вернадский В. И. 850
Верховень В. М. 741
Верхратський Іван (Верхратский Иван, Верхратській Иванъ, Верхратський І. Г.) 21, (21), 126, 128, 131, 134, 361, 670, 984, 999, 1003, 1005, 1006, 1026, 1359, 1877
Веселовська З. М. 1434, 1435
Ветухов А. 190
Вешторт Г. Ф. 184
Винар О. М. 985
Винник В. О. (Винник В. А.) 223, 227, 1239, 1246, 1437 1438, 1831
Виноградов В. В. 532, 1439
Вирган І. 239, (1825)
Вислобоцький Юліан 1220
Витвицький Теодор (Witwicki Teodor) 416, (1526)
Вихованець І. Р. 663
Вишневська Г. П. (Вишневская Г. П.) 641, 915
Вишниченко І. А. 1218
Відейко М. Ю. 1184
Вікторин Кость *див.* Студинський К.
Вікул М. 945
Вінковський Й. 580, 582
Владимирская М. Г. 184
Владова О. В. 384
Власенко М. С. 1060
Влязло Р. Й. 963
Вовк А. 1121
Вовчанецький В. 1014, (1019)
Вовчок Марко 425
Вознюк Г. Л. 1211
Возняк М. 28, 29, 681, 1443, 1444
Войналович О. 1146
Войтко В. І. 1276
Войтковська Л. 1208
Войтюк А. Ю. 1296
Войцехович И. 422
Войцова Г. М. 1118
Волик Л. 1150
Волинський М. 696
Волков Є. С. 1066
Волков С. С. 1445
Волков Ф. К. (Волковъ Ф. К.) 1000
Волковський О. 1150
Воллан Г. А., де (Де-Волланъ Г. А.) 124
Воловик Л. 635
Волосевич З. І. 655
Волошин Г. В. 1533
Волянський О. І. 1048
Волянський Р. О. 1278
Воробйова С. А. (Воробьева С. А) 1199, 1201, 1245, 1447
Воронка Р. О. 939
Воронков Г. Л. 1065
Воронков Є. Г. 1065
Воронова Л. К. 1243
Врублевський В. Н. 1312
Вышеславский Л. Н. 916

Г

Гаврилишин Я. 1209
Гаврилов П. 784
Гаврилюк Н. О. 1184

Гаврилюк С. 1058
Гаврись В. І. 235, 236, 386
Гавришкевич І. 996
Гайовий Г. 664
Гак Ю. 756
Галас Б. К. (1350), 1448–1454
Галин М. 1037, 1038, 1040, 1044
Галич М. О. 1173
Галузенко-Морачевский П. 1361
Гамчикевич Р. 369
Ганич Д. І. (Ганич Д. И.) 536, 543, 544, 548, 552–555, 561, 562, 565, 566, 1292, 1571
Ганіткевич М. 965
Ганіткевич Я. 889, 895, 1072
Ганудель З. 167
Ганцов В. 514, 524, 525
Гармаш М. З. 1103, 1122
Гаспарян Г. К. 1455
Гатцук А. 426
Гатцук М. 15
Гейниш Г. І. 385
Гейченко В. В. 953
Гекельман Ю. 1456
Генсьорський А. І. 410, 412, 413
Герасименко В. Г. 988
Герасименко Г. О. 283, 288
Герасименко О. І. 1075
Герасимчук В. А. 940
Гердт А. А. 384
Герман К. 1457
Гіржель А. 1191
Гладкий М. 446, 447, 520, 683, 687, 1233, 1458
Глиняк В. 143
Глушков В. М. 1115, 1116
Гнатишена І. М. 838
Гнатюк Володимир 127, 132, 133, 244, 315, 338, 803, 813
Гнатюк Г. М. 168, 169, 1459–1463, 1831
Гнатюк І. С. 223, 227, 1400
Гнип П. І. 1108
Гніп М. 1464
Гоголь М. В. 8, 9, (1488), (1896)
Головатий С. 1245
Головаха К. П. 1301
Головацький Яків (Головацкий Я. Ф) 167, 1220, (1448), (1529), (1532), (1578), (1612), (1695), (1787), (1798), (1803), (1840), (1868), (1890), (1917)
Головащук С. І. (Головащук С. И.) 537–539, 541, 542, 545, 546, 549, 567, 667, 668, 723, 725, 727–729, 732, 733, 736, 738, 740, 969, 1465–1472
Головко В. О. 1128
Головко І. М. 1061, 1073, 1074, 1733
Голоскевич Г. 514, 524, 525, 671–674, 676, 677, 679, 686, 708, 724, 737
Голубець М. 859
Голубович І. 362–364, 1369
Голубцева К. (859)
Гонтар К. 1166
Гончаренко В. Г. 1247
Гончаренко Семен 1277
Гончарук Є. Г. 1059
Гопченко П. Г. 560
Горалек Карел (Horalek Karel) 607, 608
Горбач Олекса (Horbatsch O.) 76, 101, 150, 152, 153, 159, 160, 172–174, 185, 317, 352, 750, 804–807, 1256, 1341, 1473–1476, 1929, 1930
Горбачевський І. 1477
Гордеєв В. М. 1136
Гордійчук М. 1265
Горецький П. Й. (Горецкий П. И.) 37, 602, 701, 902, 903, 1275, 1350–1352, 1358, 1361, 1413, 1478–1488, (1947)
Горобець В. В. 1831
Городецький С. 1156
Городиська Т. 1148

Горпинич В. О. (Горпинич В. А.) 666, 757, 770
Горуцький О. 341
Горюшина Г. 1489
Гоцький І. А. 130
Гоян Я. 1490
Граб'янка (14)
Градова В. П. 1491
Гребінковський В. 487
Гречанюк С. 1492
Грещук В. В. 629, 1493
Григор'єв О. 645
Григор'єва Л. А. 355
Григор'єва М. В. 1495
Григоренко К. І. 277
Григориєвич 1494
Гринчишин Д. Г. 55–57, 73–75, 79, 80–84, 631, 635, 643, 1258, 1498–1510, 1571, 1720, 1748
Гринчишин Я. Р. 1153
Гринько Дм. 619
Грицак Є. 403, 406, 408
Грицак М. 1384, (1750)
Гриценко П. 168, 169, 1723
Грицик В. В. 1151
Грицюта М. 74, 842
Грицютенко І. Є. 533
Грищенко А. П. 1511
Грищенко П. П. 214
Грищук Р. І. 1237
Грінченко Борис (Гринченко Б. Д.) 24–27, 30–35, (36), 38–41, 59–62, (141), (427), (442), 775, 1316, (1492), 1496, 1497, (1527), 1548, (1609), (1638), (1647), (1700), (1737), (1738), (1744) (1834), (1851), (1901), (1921)
Грінченкова М. 514, 524, 525
Гром'як Р. Т. 1299
Громега (1007)
Грот-Грохольський Ю. 1286
Грунський М. К. (Грунский Н.) 531, 819, 1512
Грушкевич Я. 1046
Грязнухіна Т. О. 644, 656
Гудзенко П. 748
Гудим О. 441, 482
Гудименко Ф. С. 935, 938, (1886)
Гузар Г. 175
Гульчук Г. Г. 941, 1152
Гумецька Л. Л. (Гумецкая Л. Л., Hu-mecka L.) 56, 73, 74, 410, 412, 413, 459, 537 (1425), 1513–1520, (1555), (1556), (1756), (1757), 1931
Гунько М. М. 1206
Гурин І. І. 664
Гуркевич І. 331
Гурська Г. І. 1068

Ґ

Ґалятовський І. (1888)
Ґоліюс Якоб (Golius Jacobus) (1938)

Д

Давиденко (1001)
Давидяк В. 1363
Дайнеко В. В. 289
Данилевский П. 5
Даниленко В. М. 1865
Данилко П. Ю. 57
Данилова К. Ю. 280
Данилюк Н. 643
Дармарос 514
Дарморос Л. 1082
Дарморос М. 1082
Дарчук Н. П. 656, 1728
Дацько О. 1141
Дашкевич В. Є. 1067, 1199
Дашкевич Я. Р. 411, 750, 1373, 1521
Двухжилов О. І. 386
Дей О. І. 842, (1373)
Дейко Алла 260, 261
Дейко Володимир 260, 261
Дейко Марія 260, 261
Демиденко П. С. 56
Демська О. М. 644
Демський М. 1258

Демчук М. О. 769
Денисюк І. О. 413
Дерев'янко О. 1150
Деркач Б. 873
Деркач П. М. 618, 637, (1625)
Десенко М. 995
Джулик В. Д. 1117
Дзендзелівський Й. О. (Дзендзелевский И. А.) 74, 148, 165, 167, 194, 296, 416, 649, 808, 809, (1362), 1523–1535, 1748, (1788)
Дзятківська Н. П. 779, 781, 783, 786, 788, 792
Диковський Д. М. 1273
Дима Г. М. 386
Димитриевич Николай 337
Дитиняк М. 879
Діброва А. 613
Діденко О. 921, 926
Діденко П. 832
Дмитренко В. В. 272
Дмитренко В. М. 272
Дмитрієнко М. 792
Добродомов П. Г 1288
Довгань Л. І. 1639
Довженко О. П. (Довженко А. П.) (904)
Долгов В. 1150
Доленко М. Т. 215
Долинський В. А. 1360
Доломіно М. Т. 1112
Доль В. И. 1307
Доманицький В. 27, 434, (434), 811, 812, (900)
Донець Й. І. 597–599
Дорогунцова С. І. 1200
Дорошевський В. 1539
Дорошенко Володимир 27, 210, 850
Дорошенко Дмитро (347)
Дорошенко К. П. 460, 461, 463–465, 1166
Дорошенко М. 1196
Дорошенко С. І. 182
Досковський Я. (Досковский Я.) 583, 584
Доценко Р. 233, 281, 832, 908, 1541
Драгоманов М. 473
Драюк В. М. 1241
Дрбал О. 899
Дрінов А. 952
Дрінов Д. 932
Дрозд Н. І. 750
Дряпінка В. І. 1266
Дубина М. 216
Дубняк К. 968, 1543
Дубровський В. 237, 432–434, 437–439, 480, 683, 687, 1080
Дубровський Е. 1158, 1159
Дудик П. С. 1571
Дудка І. О. 992
Дудник П. 722
Дуриданов И. 763
Дьячков Н. Н. 1307
Дэжё Ласло 1544
Дяченко Е. 1037

Е

Емельянов (1235)
Ефименко И. 467

Є

Євгененко Д. А. 386
Євтимович В. 1250
Єдлінська У. Я. 55, 56, 73, 74, 80, 83, 84, 171, 175, 1545–1547, 1567
Єринов Л. А. 1240
Єрмоленко В. І. 564, 992
Єрмоленко С. Я. 564, 635, 648, 663
Єрофєєв Л. Ф. 1053
Єрський М. 447, 521
Єсипенко Б. Є. 1055
Єфімов О. 1229
Єфремов С. 33–35, 524, 1548

Ж

Жайворонок В. В. 1831
Жаркова Л. П. 1166

Желеховський Євген (Желехівський Є. І., Желеховский Евгений, Želechovškyj Jevhen) 332–335, 352, (1426), (1494), (1525), 1549, (1653), (1919)
Желєзняк І. М. 763, 765
Желіцкі Б. 595
Желіцкі Ч. 595
Жердинівська М. 304, 306
Жерновей А. Н. 329
Жерновей Г. Я. 329
Жигадло І. Л. 1190, 1224, 1225, 1228
Жирна Л. А. 638
Жислін Л. 1278
Житецький П. (Житецкий П.) 67, (417), 1550
Жлуктенко Ю.О. (Жлуктенко Ю.А.) 255, 264, 273, 281–283, 285, 288
Жовтобрюх М. А. 55, 539, 661, 663, 1292, 1334, 1748
Журавльов С. Ю. 1241
Журковський В. 682, 1081

З

Забелина В. П. 915
Забінка І. 665
Загородній А. Г. 1211
Задорожний В. 837
Задорожний І. М. 1204
Заєвлошин М. М. 1048
Заєць Ю. В. 1257
Зайцев Ю. 1245, 1867
Зайцева Т. В. 454, 455, 459, 723, 725, 1551–1553
Заклинський К. 323
Закревский Николай 17
Закревська Я. В. 75, 80, 171, 175, 1554–1556, 1567
Залєвська В. Ю. 1247
Залкін А. Л. 1053
Зап К. (Zap K.) 109
Запара Дмитрий 1353
Запорожець О. 827
Заремба Є. Ф. 1068
Зарудницький (1406)
Заставецький Б. 982
Захарків В. 252, 274, 275
Захарків О. Т. 74, 75, 80
Зацерковний Г. 1223
Зварич В. В. 1176–1178
Звінський І. 1304
Зеленин Д. 514
Зеленська О. П. 1219
Зеленський П. Г. 1219
Зеленчук В. 175
Зелізний А. 965
Зелінська Н. 634
Зенкевич С. 959
Зеров Д. К. 1021
Зеров М. К. (882)
Зизаній-Тустановський Л. (Зизаній, Зизаній Лаврентій, Зизаній Л.) 1, 12, 28, (28), 29, 43, (1444), (1474), (1680), (1686), (1801), (1880), (1947)
Зикань И. В. 242
Зілинський І. М. 373, 1253, 1371
Зільбан М. С. 1103, 1105, 1122
Зінкевич-Томанек Б. 645
Зленко Г. Д. 995
Злотин О. З. 1128
Зорівчак Р. П. 216, 264, 281
Зуб І. В. 1240
Зубар А. 1559
Зубков І. 1094

И

И. О-й. *див.* Огоновський Іларіон
Иванов В. В. 797
Исаченко-Лисовая Т. А. 1572

І

І. Кр-й. 840
І. С. *див.* Свєнціцький І. С.
Івакін О. П. 394
Іваницький Р. В. 1154, 1248

Іваницький С. 493, 494, 509, 510, 517, 518
Іваниця Г. 1560
Іваничук Р. 74
Іванов В. Ф. 1264
Іванов К. Ф. 963
Іванов С. З. 1119
Івашко В. 1259
Івін Л. М. 994
Івченко А. О. 224–226
Ігнатович В. 1197
Ізюмов О. 452, 519, 520, 522, 523, 527, 557, 685, 691, (698), (726), 821, 828, 837
Іларіон, владика *див.* Огієнко Іван
Іларіон, митр. *див.* Огієнко Іван
Ільєнко І. 57, 1564
Ільїн В. С. 38–41, 456, 457, 460–461, 463–465, 537, 1565, (1911)
Ільницький І. 1160
Ільницький М. 169
Ільницький-Занкович І. 1252–1254
Ісаєвич Я. Д. 1865
Ісаїв Петро (609)

Й

Йогансен М. 238, 516, 521, 1573
Йосиф з Покуття *див.* Левицький Йосиф

К

Каганович Н. 929
Кадомцева Л. 626
Казнадей Й. 786
Казуо Накай 614
Казьєр Г. В. 1054
Калашник В. С. 558, 669
Калепін А. (Calepinus A.) (1336)
Калинович В. 344
Калинович М. Я. 514, 528, 529, 531–535, 952, 1574
Калинович Ф. 925–928, 930, 1575
Калиновська О. К. 295
Калита А. М 1140
Калишевський Г. 685, 821, 828, 837
Кальмучин А І 664
Калюжная В. Н. 547, 551, 1268
Калюта А. М. 634
Каменецький М 485
Каменська Е. 1278
Канівець М. 489
Канцеляруk Б. І. 1255
Капелюшний А. О 635, 643
Кара-Моско А. С. 748
Карабанов Р 1294
Караван Ю. В. 954
Караванський С 459, 568, 639
Карачун В. Я. 941, 1152
Карачун Г. 1152
Карачун О. А. 941
Карий В 539
Карин І. 1093
Каркоць О. 1209
Карпенко В. О. 615
Карпенко Ю. О. 154–156, 161–163, 763, 1313, 1571
Карпіловська Є. А. (Карпиловская Е. А.) 656, 1576, 1863
Карпова В. Л. 55, 56, 73, 74, 1571, 1577, (1928)
Карп'юк М. Д. 1748
Карський Є. Ф. (Карский Е. Ф.) 71, (1688)
Катона Лорант 591
Качкан В. 888
Квітка-Основ'яненко Г (911–913), (1432)
Кен Е. Мак-Вікар 1259
Кеппен П. І (462), (1421)
Керницький І. М 56, 73, 74, 410, 412, 413
Керста Р. Й. 74, 80, 84, 171, 790, 1567, 1578
Кирилюк Є. П. 55, 169, 539, 840, 872, 873, 908
Кириченко І. М 454–459, 530, 531, 701–707, 709–713, 715–718, 720,

721, 780, 1050, 1051, (1563), 1570, 1579–1588
Кириченко М. 144
Кирненко В. П. 601
Кирчів Р. 1183
Кирячок І. 1589
Кисілевський К. 403, 406, 408, 680, 694
Кисільов В. Ф. 1048
Кияк Т. Р. 838, 1154
Кияниця П. 450
Кияниця-Гуслиста Н. М. 936
Кікена Т. 1148
Кілієвич О. 1214
Кіро С. М. 937
Кларк Дарлін П. М. 1208
Клименко Н. Ф. 623, 624, 656, 1590, 1591, 1793, 1863
Климчук Ф. Д. 184
Клос Є. С. 954
Кміт Ю. 137, 140, 778
Кміцикевич В. 365
Кнапський Григорій (Knapius G.) 1337, (1339)
Книпович М. Ф. 1053
Князевський В. 282
Коберник С. Г. 1105
Кобилянський Б. В. 74, 136
Кобилянський Ю. 315, 320, 321
Кобів Й. 788
Кобринський І. 114
Ковалевська-Короліва Н. *див.* Королева Наталена
Коваленко С. С. 1131
Коваленко-Коломацький Г. 1324, 1592
Ковалик І. І. 628, 909, 910, 917, 1268, (1493), (1502), 1571, 1593–1598, 1748
Ковалів Ю. І. 1299
Коваль А. П. 211, 216, 572
Коваль В. К. 881
Коваль С. А. 290, 307
Коваль Я. Г. 603
Коваль-Костинська О. В 231
Ковальов В II 55, 1571, 1599
Ковальчук М С 630
Ковальчук Ф К 988
Ковальчук-Иванюк Ю. В 1107
Ковганюк С. 617
Ковтун Л. С. 916, 1327, 1328–1331, 1600, 1683, 1947
Ковтуненко Л. С. 1601
Ковцун О. М. 1174
Ковшуля О. А. 1103, 1122
Коган Л. 1278
Козирський В 955
Козловський Є. 247, 248
Козовик Я. І. 1179
Коковський Ф. 142
Колесаров Ю. 217, 218–220
Колесник Г. М. 664, 1841
Колесса М. 899
Колісник В. М 354
Колодій Г. 145
Колодний А. 1302
Коломацька О. 688, 689
Коломієць В. Т 104, 107, 108
Коломієць Л. І. 1748
Коломієць М. П. 58, 223, 630
Коломієць О. О. 603
Коломійченко М. 500
Колосова В. П. 1602, 1748
Колосова Н. Ф. 867, 868
Коляда Г. І. (Коляда Г. И.) 1603–1606
Коляденко В. Г. 1060, 1062–1067
Комаров Б. М. 839, 949, 1278, 1810
Комаров М. (Комар М.) 470–473, (477), (479), 515, 839, 1796
Комолова-Романець М. 1208
Компан О. С. 1608
Кондратенко В. В 216
Кондратович М. А 1055
Кондратюк А А. 1289
Кондратюк Є М 993

Кониський О. 490–492, (1367)
Коновал В. П. 1140
Кононенко М. 469
Коноплянко З. Д. 1135
Копержинський К. 839, 1810
Копиленко Н. Б. 1609
Коптілов В. В. 211, 216, 1199, 1201, 1720
Корбут С. 824
Коренга О. М. 1215
Корень Н. Д. 184
Корепанова А. П. 763, 765
Корецький В. М. 1236, 1237
Корецький-Сатановський А. (317), 318, 325 1337, (1401), (1839)
Коржинський В. (1842)
Корзонюк М. М. 187, 1385
Корниенко Ю. А. 1610
Корнієнко Н. П. 1659
Корнілов М. Ю. 966, 967
Коробчинська Л. А. (Коробчинская Л.) 538, 539, 541, 542, 546, 550
Корогодський Р. 1611
Королева Наталена 609
Королевич О. Й. 301
Королів-Старий В. 68
Корольова М. Р. 389
Коропенко І. В. 1239, 1841
Корунець І. 281
Корчак-Чепурківський О. В. 1039, 1045, 1047
Коссак О. М. 1144, 1149, 1155
Костенко В. 873
Костів К. 1181
Костів О. 1615
Костюк Л. В. 1612, 1748
Костюк П. 709
Котик І. 785
Котиков Ю. С. 1215
Котляр М. Ф. 1176
Котляревський І. П. (Котляревский И.) 417, (417), 418, 419, 423, (903), (1740)
Котова Н. С. 1184
Кохановський М. 1231
Коцовський Володимир 314
Коць-Григорчук Л. М. 737, 1618
Коцюбинський М. (1427)
Кочан І. М. 1142, 1613–1615
Кочерга О. Д. 1616
Кочерган М. П. 636, 646, 1617
Кочиш М. 574, 576
Кочур Г. 570
Кошара Н. 786
Кравець Р. 1144
Кравченко В. В. 1619
Кравченко М. В. 1748
Кравчук М. 925
Краковецька Г. О. 229
Крамаревський В. 1049
Крамко І. І. 74
Красницька А. В. 1246
Красовський І. 795
Кратко М. І. 939
Кренцель Ш. Г. 602, 783
Кривенко Д. С. 1138
Кривецький І. С. 1639
Кривченко Г. 1197
Крижанівська А. С. 1824
Кримський А. (Крымский А.) 468, 473, 514, 515, 524–526, 528, 529, 1042, 1234, 1238, (1611), (1729)
Криницький Г. Т. 989
Крип'якевич І. 853
Криса Б. 81
Крисальний О. В. 1167
Критенко А. П. 104
Крицевий О. 1294
Криштальський О. 1272
Кріль М. 899
Кровицька О. В. 1620–1625
Кротевич Є. В. 819, 1288
Кругляк Ю. М. 761

Крутикова Н. Є. 872, 873
Ксенофонт (581)
Кудіна О. Ф. 358
Кудрицький А. В. 883
Кузеля Зенон (Kuzela Z.) 346, (347), 350, 353, 356, 813, 814, 816, (816), 1101, (1790)
Куземська Н. О. 1215
Кузьма О. 299, 300
Кузьменко В. І. 1182, 1298
Кузьмін К. 1083
Кулжинский И. 6
Кулик В. М. 1616
Кулічов В. Л. 638
Куліш Лариса 295
Куліш П. (Кулишъ П., Кулішъ П.) 16, 18, 1626
Кульчицький І. М. 644
Кульчицький С. 1185
Кундзич О. 459
Кунч Л. 360
Куньч З. 647
Купчинський О. А. 764
Курдидик А. 861
Курдюмова І. Ю. 1627
Курило Олена 514, 946, 958, 1035, 1036
Куримський А. (Kurimský A.) 607, 608
Кутинський М. 882
Кухаренко І. 1090
Кухаренко Я. 1314
Кучеренко І. Д. 1247
Кучеренко І. К. 1290
Кучеренко М. Є. 991
Куштенко Л. Ю. 1628

Л

Л. Z. *див* Зизаній-Тустановський Л.
Лавер В. И. 242
Лаврівський І. 1342–1347
Лагошина Р. М. 962
Лагутина А. В. 1854
Лазаревский Б. 426, (1905)
Лазаревський О. 23
Лазаренко Є. К. 985
Лазарук Я. 404, 409
Лазорик О. 767
Лазурский В. 850
Ламанский В. И. (123)
Лапінський Б. М. 1068
Лапоногова Н. А. 271
Ларін Б. О. 1629
Ластовецька Г. К. 413
Лебідь Д. 1187
Лев Василь 276
Левинська С. 414
Левицький Володимир 236, 919, 942, 944, 956
Левицький В. В. 1630, 1728
Левицький І. О. (Левицкій Иванъ Ем.) (474–477), 843–846, 1365, 1521
Левицький Йосиф (Лѣвицкій І.) 330, 399, 1631
Левицький Кость 857, 858, 1222, 1230
Леві Д. 696
Левкевич Д. 1366
Левченко Г. 696
Левченко М. 466, (467), 468, (468)
Левченко С. П. (Левченко С. Ф.) 458–461, 463–465, 532, 618, 637, 701, 750, 779, 781, 783, 786, 788, 1491, 1570, 1588, 1632, (1633), 1634–1636
Левченко Я. 1014, (1019), 1637
Левчук Л. Г. 259, 265
Лейкина-Свирская Р. В. 1638
Лейтес О. 856
Лемцюгова В. П. 296
Ленець К. В. 564
Ленковський О. 1280
Леон-Дюфур Ксав'є 1303
Леонтович В. 1229
Леонтович М. С. 1169
Лепкий Онуфрій 586
Лесин В. М. 1294, 1295, 1297

Лесів М. 225, 908, 1556, 1640, 1641
Леськів Б. 918
Лесюк М 1642, 1643
Лещинська В М 383
Лещій Н. 1141
Лещук Т. 357, 359
Лесюк О. І. 1217
Лизанець П. М. 169, 594
Линде С. Б. (1523)
Лисенко Е. І. 354, 386, 388–390
Лисенко Іван 896
Лисенко М. М. 597–599
Лисенко П. С 181, 183, 186, 195
Лисецький 367
Лискович О. Б. 954
Лисовой Н. Н 1572
Листопад М. 781
Лисько З. 1260, 1261, 1265
Литвиненко Г. 781
Литвинов В. Д 327, 328
Ліденко Микола 817
Ліндер Є. 381, 382
Лінкевич Є 1193
Лобовик Б. 1302
Лобода А. 436, 439, 480, 483
Ловецький Ф. 1226
Ломиковський В. Я. (Ломиковский В. Я.) 23, (1619)
Лопатинський І. 113
Лоханько Ф. 1085
Лужевский Б. М. 1114
Лужницький Григорій 627
Лукасевич Є. (Лукасевич Е.) (1042), 1043, 1044
Лукаш М. (Лукаш Н А) 459
Лукінов І. І. 1167
Лукінова Т. Б. 104, 107, 108
Лукова Г. П. 295
Лук'янюк К. М. 154–156, 161-163
Луців-Шумський Л. П. 954
Луцька В. 722
Луцький Юрій 228
Лучкай М. (1534)
Льохін І В 826, 829
Любенов Л 664
Любунь З М 954
Лютий Я 1147
Лященко А (1350), 1644

М

Магура І 112
Мазілу Д Х 1645
Мазний О Г 383
Мазур В М 1311
Маєр Карл Г (Mayer K) 350, 356
Майборода О 1185
Макар С 244
Макарушка Остап (Евстахій) 319, 322, 581, 582, 810
Максимович І 1341, 1929
Максимович М. 7, (1001)
Максимович О М (1464)
Малеча Н. 690, 900, 901, (902)
Малицька К. 1373
Малишев В. М. 281
Малишев В. Ф 294
Малощицкий С. 459
Манівчук В 1646
Маньківський В. 453, 1279
Маньковський С Л 1149
Марахов Г І. 1647
Марахова А Ф. 1665
Маринич О. М. 982
Мариниченко В. Г. 405, 908, 1108
Марков П 839, 1810
Марковський Б 514
Мароєвич Р (Маројевић Р) 74, 765
Мартенс Т 372
Марунчак Михайло 877
Марусенко Т О. 405, 753
Марцинківська О Є 1648, 1851
Марченко В С 1824
Марченко М С 1177, 1178,
Марш Н (Marsch) (1938)
Мар'ян (Маріан) з Яслиськ (1533), (1748), (1945)

Масальський В. І. 539
Масенко Л. Т. 758, 762, 763, 765, 1210
Масленникова Л. И. 184
Масляк П. О. 983
Матвієвський М. 1233
Матвіяс І. Г. 168, 169, 1842
Матейко К. 1183
Матеуш Фільоном (1475)
Матійко М. М. 1106
Матійко О. М. 1106
Матчак М. 825
Матюшенко Б. 1044
Махновець Л. Є. 862
Махортих С. В. 1184
Мацинський І. 876
Мацкевич В. В. 1164, 1165
Мацько Л. І. (Мацько Л. И.) 559, 563, 1137
Мачик К. (1235)
Медведєв Ф. П. 572, 903
Медведєва Л. М. 286, 289
Медведєва Н. Ю. 286
Медєши Г. 578
Меженко Ю. 840
Мейнарович Є. В. 939
Мелешко В. И. 1113
Мельник І. 74
Мельник М. 1010
Мельник Ю. П. 985
Мельниченко Г. 1269
Мельничук О. С. (Мельничук А. С.) 55, 74, 104, 107, 108, 192, 832–834, 836, 1650, 1651
Менац А. 572
Метлинський А. 10 (1350)
Микитась В. 74
Микитюк О. Р. 1144, 1155
Миколаєнко Я. 1325, 1652
Микота Кристін 1208
Мироненко М. 684
Миронюк Н. П. 1748
Митрак А. 589
Михайленко А. 1295
Михайленко М. М. 982
Михайлович Б. 1193
Михайловский Н. К. 1239
Михальова С. 995
Михальчук К. П. 117
Михновський І. 366
Мишанич К. М. 603, 604
Міклошич Ф. (Miklosich, Miklošič) 335, 1653
Мінц І. 1079
Міртов А. В. 1098
Мірчук І. (347), 350
Міщенко Н. 792
Млодзинський Г. 238
Могила А. П. 55, 148, 727, 982
Могила Амвросій *див.* Метлинський А.
Модзалевский В. 847–849, 852
Мойсеєнко Ф. А. 1127
Мокієнко В. М. 222, 223
Молодін Т. К. 1199, 1201
Момот П. 1654, 1833
Монастирський Т. 1259
Моргунюк В. 1146
Морозова С. Е. 1655, 1748
Москаленко А. А. 193, 539, (1350), (1413), 1571, 1656–1658, 1748, 1947
Москаленко В. А. 230
Моторний А. 899
Моторний В. 899
Мохан Мурари Джа 1128
Мочерний С. В. 1213
Мудрий Софрон 1303
Муравицька М. П. 622, 634, 1727, 1728
Мусій О. 1058
Мусій Ш-ко *див.* Кононенко М.
Муховецький А. М. 354

Н

Н. Д. 783, 786
Н. К. 850
Н. М. (N. M.) 370

Назаревський М. 1660
Назаренко І. П. 961, 964
Назаренко О Ю. 216
Назарова І. С. (Назарова И. С.) 723, 725, 1661–1663
Найдов Б. П. 387
Наконечна Галина 965, 1664
Наконечна Ганна (Nakonetschna H.) 373, 376, 377, 379
Наконечний М. 239, 521
Наливайко В. 1044
Невестюк Я. 1034
Невідомська Л. М. 643, 1493
Неділько Г. Я. 873
Недільський Софрон (Nedil'śkyj Sofron) 334, 335, 352
Нежнипапа В. Я. 751, 754
Нейбург В. Э. 957
Некряч Є. Ф. 961, 964
Непийвода Ф. А. 1666
Непокупний А.П. (Непокупный А.П.) 763, 1667
Неруш Г. І. 611, 612, 1668
Нестор Літописець *див.* Малеча Н.
Нетлюх М. А. 1056, 1070
Нечай С. 1058
Нечитайло О. І. (Нечитайло О. И.) 1239, 1670–1673, 1841
Никифорак М. 1248
Николайчик Ф. 799
Никольский М. 1327
Никончук М. В. (Никончук Н. В.) 184, 186, 1168
Нирва И. 532
Нитченко Дмитро 719, 731
Нікішов В. В. 934
Ніковський А. 33, 447, 451, 524, 675, 815, 1548
Ніколаєв В. Ф. 1027
Ніколенко Я. 216
Німчинов К. 521
Німчук В. В. (Нимчук В. В.) 42–44, 74, 318, 325, 1291, 1327–1333, 1335–1340, 1674–1679, 1680–1685, 1748
Ніньовський В. 266, 269, 650
Новицкий И. П. (Новицкій И П.) 1221
Новицький М. 998
Новікова Н. І. 1282
Номис М. (Симонов Матвій) 426
Носов А. 978

О

О. Л. *див.* Лепкий Онуфрій
Огієнко Іван 69, 71, 85, 102, 103, 138, 140, 434, (434), 616, 621, 657–660, 678, 777, 905, 1285, 1300, (1503), (1621), 1686–1689, (1760)
Огоновський Іларіон 120, 579
Огоновський Омелян 810
Огородник І. В. 897
Одинець В. 613
Озерова Н. Т. (1792)
Олейник В. З. 1244
Олексієнко С. І. 1748
Олійник І. С. (Олейник И. С.) 230–232, 536, 543, 544, 548, 552–555, 561, 562, 565, 566, 723, 1292, 1690, 1748
Олійник Я. Б. 983
Онацький Євген (Onatskyj Euhen) 308, 309, 310
Онишкевич Й. М. 410, 412, 413
Онишкевич М. Й. (Онышкевич М. О.) 81, 82, 84, 151, 157, 168, 1691–1694
Опришко А. Я. 558
Орел А. 700, 830
Орел В. Э. 104
Оржицький І. 304
Орловський В. І. 1189
Осипів М. 820, 1194
Осінчук В. Г. 1274
Осовецька Л. С. 234
Осташ Н. 81–83, 1695
Отава О. 298

Отін Є. О. 756, 759, 762,
Охомуш К. А. 78
Охріменко М. 587
Охріменко П. 842
Очкуренко О. М 1057
Ощипко І Й. 632, 909, 917, 1696

П

П Г. 345
П. Ч. 305
Павленко В. О. 939
Павленко Ю. В. 1184
Павличко Д. 664
Павлов В. 216
Павловский И. Ф. 850, 851
Павловська В. П. 878, 881
Павловський В. 1238
Павловський М. 1073, 1074
Павловський О. (Павловский А., Павловскій А.) 420, 462, 773, 1348, (1420), (1421), (1524), (1657), (1675), (1805)
Павлюк А. 924
Павлюк М. В. 1697, 1698
Павлюченко С. 1262
Падалка Л. 1186
Пазяк О. М. 635
Паламарчук Л. С. 55, 180, 227, 458, 463–465, 539, 632, 633, 714, 722, 730, 748, 1540, 1570, 1588, 1665, 1699–1724, 1794, 1831
Паленичка Р. М. 1151
Панейко О. 698, (726)
Панібудьласка А. В. 1255
Панов Н. И. 1242
Паночіні С. 1031
Паночко М. 734, 1268, 1272
Панцьо С. 176
Панчук М. 324
Панькевич І. (1528)
Панько Т. І. 297, 415, 556, 1824
Панюков В. 626
Парпура М. (417)
Партико З В. 1390
Партицький Омелян (Partyckij Emil) 361, (1362)
Пасичникъ Рудый Панько *див.* Гоголь М В
Пасічинський С 116
Пашківський А 696
Пащенко О. Ю 991
Пеленський Є Ю. (1753)
Перебендя І. *див.* Кониський О.
Перебийніс В І. 291
Перебийніс В С 625, 626, 1725–1728
Перепелиця М. В. 1068
Переяславець С 436
Перлак А. 643
Петров Н. И 1730
Петров Ф. М 826, 829
Петрова П. О. 902, 903
Петровська О. П. 1731, 1732, 1831
Петрух Л. І. 1061, 1073, 1074, 1733
Петрушевич Антон (1362)
Петрушевич М. 19, 997
Пещак М. М. 74, 168, 169, 242, 628, 723, 725, 738, 990, 1734, 1863
Пивоваров М 864, 865
Пивоваров О 1720
Пиксанов В. 850
Пилинська М 239, (1825)
Пилинський М. М. (Пилинский Н. Н.) 55, 459, 538, 539, 541, 542, 546, 626, 630, 641, 661, 709, 908, 1539, 1735–1747
Пилипенко С 856
Пиптенко З 815
Півторадні В 841
Підмогильний В. 1192, 1195, 1210
Підоплічко І. Г 987
Пілецький В І 954
Пінчук О. О 1140
Пінчук С. П 1296
Піскунов Ф (Пискунов Ф) 427, 428
Піщаленко Ю О. 1138
Плачинда С П 1180, 1749, 1750

Плужник Є. 1192, 1195, 1210
Плющ П. П. 1751
Погорєлов В. (1339), 1754
Погребенник Ф. П. 1755
Погребенник Ярослава 394
Погребинський Й. (1886)
Погребинський П. Д. 935
Погребиський Й. Б. 938
Погребняк А. П. 1171
Погрібний М. І. 661–663, 665, 723
Подвезько М. Л. 253, 254, 256, 257, 277, 278, 281, 285, (1628)
Подольская А. В. 1756
Покальчук Г. 1133
Поленишева Н. В. 272
Полєк В. 216, 869, 885
Поликарпов А. А. 1728
Полікарпов Ф. (1748)
Полонський Хведір 1013
Полтава Л. 260, 261
Полюга Л. М. 55, 56, 73, 74, 80–84, 628, 629, 632, 637, 738, 771, 917, 1057, 1061, 1073, 1173, 1510, 1665, 1748, 1757–1765
Поляк Г. 381, 382
Полянський Г. А. 336, 586
Понамарьов В. М. 1310
Пономаренко Л. О. 1290
Пономарів О. Д. 107, 783, 1179
Поп В. 242
Попель І. 570
Попеску И. В. 329
Попеску І. К. 1274
Попов П. 854, 855, 863
Попович О. 338, 342
Поповський А. М. 203
Постригань С. А. 1173
Потапенко О. І. 1182
Потапьевский А. Г. 1109
Пошивайло Олесь 1326
Прадід Ю. Ф. 1768
Преварський В. М. 836
Приймак І. І. 179
Приймак М. 139, (142), (146)
Прилюк Д. 216
Присяжнюк В. В. 1769
Присяжнюк М. С. 1071
Прихода Я. 645
Приходько С. П. 1748
Прокопенко В. А. 154–156, 158, 161–163, 1571, 1775
Проненко В. 1424
Пророченко О. П. 235, 236, 394
Прохур Ю. 1152
Процик І. 1777
Пулинець О. С. 1294, 1295
Пундій П. 889, 895
Пура Я. О. 791, 1778
Пустовіт Л. О. 564, 647, 648, 913
Пушкар М. А. 380
Пчілка Олена (473)
Пыпин А. Н. 1779
П'ятак О. 1049
П'ятницький В. 1214

Р

Радіон С. 188, 789, 793
Райт Г. 1259
Рак Л. 696
Рамач Ю. 578
Ратушний М. 1110
Ревай Ю. 593
Регушевський Є. С. (Регушевский Е. С.) 223, 630, 654, 1296, 1780, 1854
Редько Ю. К. 785, 1374–1382, 1383, 1781
Речмедін О. І. 982
Рикова З. Г. 796
Рильський М. Т. (Рыльский М. Ф.) 454, 532–535, 617, (1466), (1470), (1564), 1782
Риндик С. 922
Рицар Б. 1142
Рін Д. 1191
Робін Р. 1148

Ровинський Д. (854)
Рогачова Т. Г. 1205
Рогович А. С. (Роговичъ А. С.) 1000–1002
Родзевич А. С. 1288
Родзевич Н. С. 107, 253, 1102, 1783, 1784
Роднiна Л. О. 908, 985,, 1785, 1831
Родько М. 842
Роздольський Осип 580
Розенталь М. М. 1305, 1306
Розумик Т. М. 1787
Ройзензон Л. І. (Ройзензон Л. И.) 197, 213
Ройзензон С. І. (Ройзензон С. И.) 197, 233
Романенчук Богдан 697
Романець О. 74
Романів О. М. 1151
Романова Н. П. 107
Романова Т. 1248
Романовский Н. 459
Романченко О. 1788
Романюк М. М. 888, 891, 894, 898
Рослін Г. І. 1140
Россиев П. А. 850
Рот О. М. 594
Ротар И. 1789
Ротач П. 866
Руберовський М. О. (Руберовский Н. А.) (1741), (1743), (1772)
Рудаков В. 850
Руденко Д. І. 741
Руджієро Джузеппе (308)
Рудницька А. Ю. 1073, 1074
Рудницький Є. 530
Рудницький Леонід 627
Рудницький М. І. 410, 412, 413
Рудницький Степан 973, 974
Рудницький Ярослав (Rudnyckyj J. B., Rudnyćkyj J.) 86–101, 105, 106, 316, 346, 347, 349–351, 356, 697, 699, 726, 744, 782, 880, 1253, 1686, 1790, 1806
Рудченко И. 11
Рукіна Е. А. 291
Русанівський В. М. (Русановский В. М.) 74, 666, 722–723, 725, 727, 730, 732, 738, 792, 915, 916, 992, 1392, 1748, 1791–1794
Русин-Лемко *див.* Астряб Матвій
Русин М. Ю. 897
Русинко І. 165
Русова С. 1795
Ручко А. 665
Рябінін-Скляревський О. 1796

С

С. Н. 532
С. П. 818
Сабадош І. В. 622, 1748, 1797, 1798
Сабалдир Г. 688, 689
Сабалдир І. 450
Сабалдир П. О. 932, 1162, 1163
Савицький В. 1049
Савицький Н. (Savický N.) 607, 608
Савченко В. І. 972
Савченко Л. Г. 443–445, 448, 449, 516, 669
Садовський П. 1086
Саєнко Т. І. 271
Сак Ю. М. 594
Сакович Г. Н. 935, 938, (1886)
Самійленко С. П. 651, 1748, 1799, 1800
Самолєвич Ж. 314
Сапон В. 186
Сахаров И. О. 12, 13, 1801
Сахно В. Ф. 307
Сацюк Б. 212
Свашенко А. О. 558, 742, 1802, 1803
Свєнціцький І. С. (Свєнціцкий І. С., Свенцицкий И. С.) 125, 129, 135, 402, 532, 1804, 1805
Свіщов М. В. 1212

Свобода В. (Svoboda V.) 316, 1806, 1940
Свяченко И. 189
Секунда Т. 924, 1076–1078, 1321, 1807, 1808
Селецький І. 977
Селешников С. І. 1111
Семененко О. 1232
Семенець О. Є. (Семенец О. Е.) 289, 1809
Семенистий К. 1142
Семенів М. М. 1048, 1810
Семенович А. 123, (124)
Семенцов А. 1811
Семиренко М. М. 1000
Семчинський С. В. (Семчинский С.В.) 329, 1812, 1813
Сенатович П. 1814
Сенів М. 81
Сенчук І. В. 1386
Сербенська О. А. 631, 635, 640, 643, 1815, 1816
Сергєєва Л. І. 389
Середа Л. Ф. 1817
Сидоренко М. М. 230–232
Сидоренко О. М. 559, 563
Сидорець В. 1824
Сизько А. Т. 78, 198, 1818
Симоненко В. 1119
Симоненко Л. О. (Симоненко Л. А.) 222, 990, 1138, 1173, 1270, 1764, 1765, 1819, 1820, 1824
Симони П. К. 1821
Симулик М. В. 242
Сингаївська Т. 864, 865
Синявський О. 514
Сирку П. (Сырку П.) (1804), 1849
Сиротіна В. О. 1822
Ситник К. М. 987
Сич В. Ф. 536
Сікиринський Т. 191
Сікорська З. С. 624, 629, 642,
Сільвестрова К. М. 234, 383
Сімович В. 365, 698
Скалозуб О. 822
Скибіна В. І. 1823
Скнар В. 233
Сковорода Г. (228)
Скорина Д. П. 327
Скрипник Л. Г. 458, 463–465, 779, 781, 783, 786, 788, 792, 1825
Скрипник П. 1193
Скупник А. М. 1063
Слабошпицький М. 896
Слабченко М. 1234
Слабченко Т. 1826
Славинецький Є. (Славинецкий Е.) 317, 318, 325, 1336–1338, (1339), (1401), (1405), (1678), (1789), (1839)
Сліпушко О. 63–66
Слободін М. 1231
Смаль-Стоцький С. (Smal-Stockyj S.) 343, 473, 609, 1832
Смик Г. К. 1024
Смільський І. 1833
Смовженко Т. С. 1206
Смолій В. 1185
Смолякова О. В. 1834
Смотрицький М. (1340), (1686)
Соболевский А. И. 428, (1644)
Соболевский К. М. 1107
Содоль Г. В. 536
Соколовський В. Г. 1054
Соколовський І. Л. 969
Соколовський Ю. А. 1266
Соколюк О. 1058
Соловьев В. П. 1720
Сологуб Н. М. 663
Солодкий Н. 1095
Соломашенко Н. 1245
Солтис О. 378
Сольчаник В. 743
Сорокіна М. М. 1294
Сороколєтов Ф. П. (Сороколетов Ф. П.) 55, 1571

Софронович (1001)
Спарвенфельд Й. Г. (1401)
Співачевський І. Г. 971
Срезневский И. И. (649), 1835
Ставничий І. 409
Станівський М. Ф. 588, 1837
Станіславський М. 521, 1196, 1860
Станчук Ю. 1838
Старак Т. 414
Старицький М. (473)
Статєєва В. І. 74
Сташко М. В. 1283, 1284
Степаненко А. В. 983
Степаненко Б. 496, 497
Степаненко І. 1193
Стефаник Василь (909), (1493), (1598)
Стешенко І. 432–434, (434)
Стойко С. М. 1173
Стоянов І. А. 572
Стоянов І. П. 298
Страшкевич В. 1196
Стрижак О. С. 752, 765
Строев С. 1839
Струганець Л. В. 1840
Струмінський Б. 55, 74, (1515)
Студинський К. 798, 800–802, (803)
Ступінська А. Г. 326
Сукаленко Н. І. (Сукаленко Н. И.) 1843–1847
Сумникова Т. А. 74
Супрун А. Я. 296
Суховерський 1373
Сухомлин І. Д. 1848

Т

Табенцький О. О. 1011
Таборський Й. 580, 582
Тамбовцев М. А. 556
Танячкевич К. 21
Тараненко О. О. 62, 631, 632, 738, 1202, 1831, 1850–1853
Тарасенко М. Ф. 897
Тарасюк І. 1147
Тарновська Є. 1147
Татаренко Ю. 874, 1712
Татарко К. 1030
Тер...кий М. 813
Теремко В. І. 1299
Терлак З. М. 297, 635, 643
Терновська Т. П. 629
Терпило П. 502–506
Тесленко І. Ф. 937
Тимишко Є. 360
Тимковський В. 1091
Тимошенко Л. М. 601
Тимошенко П. Д. 704, 1683, 1857
Тимошенко П. Л. 1748
Тимошенко П. О. 748
Тимченко Є. (Тимченко Е.) 70, 71, 76, 469, 478, 479, 1364, (1622), (1623), (1677), (1687), (1688), 1858, 1859
Тимчишин Я. 631
Титаренко Н. А. 1748
Тихий Ф. 146
Тищенко К. М. 600
Тімен Г. Е. 1064
Ткач Г. А. 994
Ткаченко Б. 521, 1860
Ткаченко О. Б. 104, 107, 108
Ткачук В. 910
Ткачук І. 450
Ткачук О. 1370
Токарський М. К. 748
Толстой Н. И. 184
Томашевська О. Я. 1061, 1073, 1074
Томиленко А. П. 498
Топінка Є. 899
Топольницький М. 1198
Торонський О. (Торонскій Е.) 1235
Торчинський Й. В. 311
Тоцька Н. І. 722, 730
Трегуб І. Г. 1137
Тринько О. Р. 1207
Тринько Р. І. 1207
Трихвилів Ю. 1094

Трійняк І. 784
Тронь К. Л. 1861
Трохименко Веніамін (837)
Трохименко Микола 685, 821, 828, 837, (837)
Трубачов О. Н. 763
Труцевич Іоіль 3
Тулдава Ю. А. 1728
Тулуб А. Д. 177
Тулуб О. 840
Туманский Ф. 4
Туркало К. 520, 1082, 1084, 1159
Турчин С. Д. 1862
Туряниця І. М. 991
Тутковський П. А. 968

У

Удовиченко Г. М. 213, 221, 222
Українка Леся (906)
Уманець М. *див.* Комаров М.
Усатенко О. К. 1060
Усенко І. 1867

Ф

Фабрі З. Й. 991
Фаворський В. В. 950, 1084, 1086
Февральов С. О. 1054
Федик О. 80, 82–84, 229
Фединишинець В. 842
Фединський Т. 1148
Федоренко І. 507
Федорів Р. 74
Федосєєв М. М. 962
Федотов О. В. 1057
Федькович Юрій (165), 1362, (1535)
Фейса М. 578
Фельштинський Г. (800)
Фенчин К. М. 1057
Фецович І. П. 1143
Фирсель Н. И. 1268
Філак І. Я. 1868
Філановський Г. Д. 281
Фогорашій І. 592
Фостик П. 1869
Фотинюк Т. 1017
Франко З. Т. 168, 169, 1870
Франко Іван (Франко І. Я) 204–209, 846, (917), (1296), (1457), (1490), (1593–1596), (1643) (1690), (1755), (1870)
Фридрак В. Б. 1871

Х

Харитонова І. Я. 355
Хархота Г. І. 993
Хведорів М. 920
Хвиля А. А. 36, 979
Химерик Ю. 1107
Хідекель С. С. 291
Хільчевський В. В. 1104, 1123
Хінкулов Л. (Хинкулов Л.) 842, 860
Хіно Такао 614, 615, 1872
Хланта І. 893
Хлівецька М. К. 216, 1873, 1874
Хмелевський Ю. В. 1060
Хобзей Н. 175
Ходосов К. 866
Ходун Є. 622
Холодний Г. 930, 947, 1875, 1876
Холодний І. 1039, 1047
Хохлачов В. 887
Христенок В. Ф. 1137
Христенок І. В. 1137
Худаш М. Л. 56, 73, 74, 769, 771, 1748, 1877–1880
Хуторян Н. М. 1240

Ц

Цвєтков В. В. 1236, 1237
Цвях В. Д. 611, 612
Цебенко Б. 521
Цейтлин Р. М. 1881
Цезар Ґай Юлій (Caesar G. J.) (319), (320), 322
Церкевич К. 726, 1238
Цертелев Н. 421
Цешківський Ф. 1170
Цикало А. Л. 995

Цимбалюк Ю. В. 229, 788
Ципко О. К. 972
Цілуйко К. К. 42, 44, 749, 751, 754, 763, 1882–1884

Ч

Чабан В. 1145
Чабаненко В. А. 199–202, 723, 1748, 1885
Чаговець Р. В. 987
Чайковський М. А. 813, 814, (816), 923, 935, 938, 1886
Чак Є. Д. 211–213, 1199
Чевердак В. 226
Чепіга І. П. 1684, 1685, 1748, 1887, 1888
Черепанова Е. А. 1889
Черкашин О. І. 867, 868
Черкес В. 1890
Черненко І. 1152
Чернецький В., парох 585
Чернецький В. 654
Чернецький В. П. 961
Чернецький П. П. 1054
Черниш Н. 1891
Чернієнко А. 55
Черняєв В. М. (1001)
Черняк В. С. 1842, 1892
Черняхівський О. 1041, 1042, 1170
Черторизька Т. К. (Черторижская Т. К.) 907, 913, (1792), 1893–1896
Черханов В. А. 1113
Чехівський О. О. 727
Чикаленко Євген 1161
Чистович И. А. 1897
Чишко В. С. 1865
Чікало М. 79, 80, 82, 83
Чмир О. Р. 298
Чопей Ласло (Чопей Ласловъ) 590
Чорна Т. 995
Чубинский П. П. 117
Чучка П. П. 594, 750

Ш

Шабліовський Є. 55
Шадура В. О. 1748, 1898
Шаклов В. І. 1123
Шалата М. І. 664
Шамота А. М. 1023
Шамрай М. А. 1748, 1899
Шанін Ю. В. 1060, 1062–1067, 1267, 1271
Шарлемань М. В. 1029, 1030, 1900
Шаровольський І. В. 371, 381, 382
Шахматов А. А. (1496), 1901
Шашкевич Григорій 1220
Шашлов В. І. 1104
Шванц А. В. 264
Швець Г. І. 750, 1105
Швидка Н. 1831; 1902
Шевельов Юрій 349, 377
Шевель Г. Г. 1311
Шевцова В. О. 1748
Шевченко І. 1903, 1904
Шевченко Л. Ю. 231
Шевченко Т. (872), (873), (900–902), (905), (907), (908), (918), (1403), (1428), (1429), (1649), (1792), (1799), (1894), (1898)
Шевченко Ф. П. 74
Шевчук Валерій (609)
Шевчук В. Г. 1060
Шевчук С. В. 559, 563
Шейковський К. В. (Шейковский К. В.) 21, (112), 335, 426, 428–430, (1647), (1826), 1905–1907
Шелудько І. М. 1086, 1087, 1095–1097, 1108, 1124, 1189, (1614)
Шемшученко Ю. С. 1249
Шендеровський В. 955
Шестопал П. 499
Шило Г. Ф. 169, 1908
Шило Н. І. 1173
Шимкевич Ф. С. 1350, (1454)
Шинкарук В. І. 1307, 1308
Широцький К. 1368

Ширский И. 1909
Шишкіна Н. Г. 407
Шишкова Р. (Šišková R.) 607, 608
Шишов І. 882
Шкляр Й. Н. 268
Шкробинець В. 842
Шмальгаузен И. 1004
Шмандін Ю М. 937
Шморгун Є. 890
Шнерх С. 1141
Шолом Ф. Я. 1910
Шрамко Г. 1125
Штеліга М. 1373
Штепа Павло 831, 835
Штерн Ірен 1293
Штернберг Я. І. 1534
Штефуровський С. С. 165, 1535
Штойко Л. Л. 259, 265
Шумлянський Ф. 493, 494, 509, 510, 517, 518
Шупу Чен 312
Шушкевич М. С. 184

Щ

Щеголівська Н. В. 796
Щербак М. 453, 1279
Щербатюк Г. Х. 663
Щербина І. 532
Щербуха П. 606, 610
Щоголів І. 1028, 1031, 1441
Щурат Василь 813

Ю

Юдін П. Ф. 1305, 1306
Юрків В. 74
Юрківський Б. 1322, 1323
Юрченко О. С. (Юрченко А. С.) 197, 216, 224, 226, 230, 231
Юрчук Л. А. 55, 1724, 1911–1916
Юсип Ю. В. 1917
Юцевич Ю. 1263

Я

Явір В. В. 231, 548
Яворницький Д. І. 442
Яворовська Л. А. 596, 602
Яворський Ю. 1918
Ягич И. В. 1919
Ягодзінський А. Й 560
Якимович Б. З 1258
Якубський О 1251, 1256
Якубський С. 1251, 1256
Янко М Т. 756, 760, 772
Янота А. О. (Янота А. А., Янота О.) 1007–1009, 1441, 1920
Янчик М. 1133
Яр. Гр 1033
Ярема Яким 374, 392
Ярема Я. Я. 1171
Яременко В. 63–66, 1921
Ярещенко А. 766
Ярмоленко М. Г. 1138
Ярмолюк Є. 348
Ярмолюк М. О. 297
Ярошенко В. 528, 529, 1050
Ясенівський М. П. Б. 246
Ястребов В. 774
Ясуда Сабуро 613
Яценко Г. Т. 611, 612
Яценко І. Т. 623, 624
Яцимирский А. И. 1922
Яшек М. 856
Ящишин Й. М. 1132

A

Andrusyshen C. H. 255, 263

B

Barnicot D. A. 1923
Berynda P. *див.* Беринда Памво
Biłeckij-Nosenko Pawło *див.* Білецький-Носенко П.
Bird Th. E. 627
Bubak J. 785
Bunganič P. 571
Burkówna M. 1216

C

Chromiš A. 573
Čakan M. 573

D

Didiakin-Leming M. (Didiakin M., Leming M.) 1924–1926
Disney Walt 270
Drapaca C. 569
Dulewicz I. 649
Dumitrescu M. 74

E

Esanu S. T. 1927

F

Fałowski A. 664
Fešitelová M. 626, 655
Filipec J. 55

G

Gaasmann S. Th. 368
Gavrelciuc M. 569
Gregorowicz J. 121, 122
Grek-Pabisowa I. 649

H

Horbatsch O. *див.* Горбач Олекса
Hrabec S. 405, 747
Hryckowian J. 873
Humecka L. *див.* Гумецька Л. Л.

I

Iwanyckyj S. 356

J

Janów J. 1932–1935
Jarośińska M. 166
Jurkowski M. 317, 755

K

Kapij M. 368
Karasiowa A. (1945)
Karaś M. (1945)
Kaye-Kysilevśkyi V. 871
Keipert A. 317
Klymasz R. B. 782
Kremer A. 115, (1739), (1747)
Krett J. N. 245, 255, 263
Kuzela Z. *див.* Кузеля Зенон

Ł

Łesiów M. 787

M

Makowiecki St. 1020
Maksym Grek (1933)
Maksymovyč Ivan *див.* Максимович Ї
Marian z Jaślisk *див.* Мар'ян з Ясlink
Marków W. 776
Markunas A. 1301a
Maryniak I. 649
Mayer K. *див.* Маєр Карл Г.
Mydlowskyj L. 380

N

Nakonetschna H. *див.* Наконечна Ганна
Nedil'śkyj Sofron *див.* Недільський Софрон
Nieuważny F. 1294

P

Pauli Żegota 400
Pekar J. 262

R

Rieger Janusz 101, 164, 416, 751
Romaniuk E. 186
Rozumnyj J. 1936
Rusnac V. 569

S

Sawczuk M. 1120
Schneider L. 1937
Serednicki A. 842
Simmons J. S. G. 1923, 1938
Slavutych Jar. 279
Smal-Stockyj S. *див.* Смаль-Стоцький С.
Srezniewski I. I. *див.* Срезневский И
Starchuk O. 279
Stebelski I. 1939
Stieber Z. 745, 746
Struminski B. *див.* Струмінський Б
Svoboda V. *див.* Свобода В

U

Uczitiel T. 1301a
Unbegaun B. O. 1938

W

Walewska K. *див.* Королева Наталена
Wagilewicz J. *див.* Вагилевич Іван
Wasiak E. 1216
Wieczorek D. 643
Witkowski W. 74, 1881, 1941–1951
Witwicki Teodor *див.* Витвицький Теодор

Z

Zadorożna S. 1216
Zwoliński P. 405
Želechovśkyj Jevhen див. Желеховський Євген

ПОКАЖЧИК МІСЦЬ ВИДАНЬ

Авґсбурґ 700

Байройт 276
Бердичів 348
Берлін (Berlin) 30–32, 342, 343, 346, 380, 515, 923, 1101, 1252, 1253
Братислава (Bratislava) 225, 570, 571
Броди 404
Будапешт (Budapeşt) 590, 591, 5946 809
Буенос Айрес 303
Бухарест 569

Ванкувер 787
Варшава (Warszawa) 405, 406, 416, 649, 808, 1216
Вецляр (Wetslar) 367
Відень (Вѣна, Wien) 321, 474–477, 592, 1220, 1230
Вільно (тепер Вільнюс) 1
Вінниця 493–494, 587, 948
Вінніпеґ (Winnipeg) 86–95, 97–103, 245–248, 250, 258, 279, 316, 621, 782, 787, 812, 816, 877, 905
Вісбаден (Wiesbaden) 353
Вроцлав (Wrocław) 755

Гадяч 945
Гельсингфорс (тепер Гельсінкі) 436

Джерзі ситі 896
Дніпропетровськ (Катеринослав) 78, 115, 198, 203, 268, 442, 509, 510, 521, 620, 914
Донецьк 294, 759
Дрогобич 734

Едмонтон (Edmonton) 266, 267, 279, 285, 650, 879, 1148

Жешів (Rzeszów) 166

Жовква 138, 659

Загреб 572
Зальцбурґ 302, 305
Запоріжжя 199–209, 921, 926

Івано-Франківськ (Станиславів) 300, 409, 680, 885
Ірпінь 290, 307, 393, 605

Кам'янець-Подільський 486, 920
Катеринослав *див.* Дніпропетровськ
Київ (Кіевъ) 2, 11, 14, 20, 23, 24–27, 33–68, 70–73, 75, 77, 104, 107, 108, 136, 149, 168, 169, 171, 181, 186, 187, 211–213, 216, 221–223, 227–237, 240–243, 253, 256, 259, 264, 265, 269–271, 273, 277, 278, 280–283, 286–289, 291, 292–295, 298, 304, 306, 307, 311, 313, 318, 325–329, 354, 355, 358, 360, 370, 372, 381–392, 394, 407, 410–414, 426, 428, 432–434, 437–439, 443–465, 468, 469, 478–481, 483, 484, 487, 489, 490–492, 496, 497, 500–508, 511, 512, 514, 519, 520, 522, 523, 525–531, 533–555, 557–566, 568, 596–599, 600–604, 611, 612, 615, 618, 623–626, 628–633, 635, 639, 641, 642, 646, 647, 655, 656, 661–668, 672–677, 679, 683–686, 688, 689, 696, 701–707, 709–718, 720–723, 725, 727–730, 732, 733, 736, 738–740, 748–752, 754, 756–765, 769, 771, 772, 775, 779–781, 783, 785, 786, 788, 790, 792, 811, 815, 816, 818, 821, 826, 829, 832–834, 836–838, 840, 842, 847–849, 852,

854, 855, 860, 862–865, 867, 868, 870, 872, 873, 878, 881, 883, 887, 896, 897, 902, 906–908, 915, 916, 924, 925, 927, 929, 932, 934–937, 939–941, 946, 952–955, 958, 961–963, 966–971, 975, 977, 980–983, 985, 987, 988, 990–994, 1002, 1004, 1011–1014, 1016, 1018, 1021–1025, 1028–1031, 1035, 1038, 1041, 1042, 1047, 1050, 1051, 1053–1057, 1059, 1060, 1062–1067, 1069, 1071, 1075, 1076–1079, 1080, 1082, 1085, 1087, 1088, 1092, 1094, 1097, 1099, 1100, 1103–1115, 1118, 1119, 1122–1127, 1129–1131, 1132, 1134–1138, 1140, 1141, 1146, 1151–1154, 1158, 1159, 1163, 1164–1168, 1171, 1173, 1179–1185, 1188, 1189, 1192, 1193, 1195–1197, 1199, 1200–1205, 1209, 1210, 1212–1215, 1217–1219, 1221, 1226, 1227, 1229, 1231, 1234, 1236, 1237, 1239–1241, 1243–1247, 1249, 1250, 1251, 1255, 1258–1260, 1262–1265, 1268, 1273, 1275–1277, 1285, 1287, 1288, 1290–1299, 1301, 1302, 1305–1313, 1319, 1320

Кіровоград 770, 1266

Козятин 1286

Коломия 19, 299, 300, 336, 341, 370, 816, 822, 892

Конотоп 441, 482

Краків (Kraków) 115, 324, 375, 637, 747, 1020, 1254, 1300

Кременчук 1224

Кутейно 3

Königsberg (тепер Калінінград) 1101

Ленинград *див.* Санкт-Петербурґ

Лодзь (Łódź) 164, 745, 746

Лондон 260, 261, 724

Лохвиця 498

Львів (Львигород, Lwów, Lemberg) 21, 28, 79, 80–84, 118, 122, 126–131, 134, 135, 204, 205, 210, 249, 251, 272, 297, 314, 319, 322, 324, 331–335, 337, 339, 340, 344, 357, 359, 361, 366, 374, 378, 399, 400, 402, 403, 408, 415, 470, 556, 579–582, 585, 586, 588, 616, 622, 634, 637, 640, 643, 644, 658, 670, 678, 681, 694, 697, 698, 701, 735, 737, 768, 795, 802, 823–825, 843–846, 857–859, 886, 888, 889, 891, 894, 895, 898, 909, 917, 919, 942–944, 965, 974, 989, 998, 999, 1003, 1005, 1006, 1010, 1017, 1033, 1043, 1046, 1061, 1068, 1070, 1072, 1073, 1074, 1117, 1139, 1141–1145, 1147, 1149, 1155, 1175, 1176–1178, 1198, 1207, 1211, 1222, 1223, 1257, 1258, 1272, 1274, 1281, 1282–1284, 1303

Ляйпціґ (Leipzig) 343, 347, 349–351, 368, 373, 376, 377, 379, 509, 510, 517, 518, 816

Мельбурн 188, 260, 261, 719, 731, 789, 793, 875, 884

Миколаїв 900

Миргород 976

Мінськ 296

Монреаль 217, 218–220, 726

Москва 6, 7, 15, 17, 22, 151, 157, 158, 183, 184, 429, 430, 532, 692, 753, 957

Мюнхен (München) 76, 150, 152, 153, 159, 160, 172–174, 185, 352, 804, 806, 807, 827, 1120, 1256

Нова Каховка 179

Нови Сад (Novi Sad) 573–577, 578

Нью-Йорк (New York) 254, 257, 284, 627, 708, 726, 737, 814, 828, 830, 1121, 1238

Нюрнберґ 276

Одеса 193, 427, 495, 652-654, 774, 839, 928, 931, 949, 995, 1191, 1280

Оліфант (Olyphant) 244

Опішне 1326
Оттава 105, 106

Париж 627, 637, 737
Пекін 312
Перемишль 330, 345, 369, 583, 584, 817
Петроград *див.* Санкт-Петербурґ
Подєбради 1157, 1161
Познань (Poznań) 1301a
Полтава 485, 850, 851, 1027, 1040, 1186, 1225, 1228
Почаїв 396–398
Прага 606–609, 610, 699, 744, 922, 1044
Прилуки 435
Пряшів 167, 225

Радомищель 488
Реґенсбурґ 252, 274, 275
Рим (Roma) 308, 309, 310, 317
Рівне 791, 890, 1133
Ромен 499

Санкт-Петербурґ (Санктпетербургъ, Петроград, Ленинград) 5, 8, 9, 12, 13, 16, 18, 123, 124, 417–421, 424, 425, 431, 671, 773, 904, 1314
Саскатун (Saskatoon) 255
Сидней 627, 737
Симферополь 1007, 1008, 1009, 1289
Снятин 362–364
Станиславів *див.* Івано-Франківськ
Стрий 997, 1261
Супрасль 395

Тернів (тепер Tarnów) 69
Тернопіль 176, 301, 918
Токіо 614
Торонто (Toronto) 263, 316, 627, 737, 805, 831, 835, 861, 871

Ужгород (Унгвар) 148, 242, 323, 589, 591, 593–595, 794, 893, 1235
Умань 1058

Харбін 613
Харків 10, 70, 71, 196, 226, 238, 294, 371, 372, 423, 440, 452, 453, 513, 516–518, 524, 527, 567, 669, 682, 686, 687, 690, 691, 695, 741, 742, 766, 796, 797, 819, 820, 821, 856, 903, 911–913, 930, 931, 933, 934, 938, 947, 950–951, 959, 960, 964, 978, 979, 986, 1014–1016, 1032, 1039, 1048, 1049, 1052, 1081, 1083, 1084, 1086, 1092–1097, 1128, 1156, 1162, 1163, 1190, 1193, 1194, 1197, 1233, 1242, 1251, 1260, 1279, 1309, 1315–1318, 1321
Херсон 901
Хмельницький 170

Черкаси 638, 1304
Чернівці 154–156, 161–163, 315, 320, 329, 338, 342, 365, 813, 1208, 1248
Чернігів 972, 1187
Чікаґо 889, 895

ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

1596

[Зизаній Тустановський Л.] Лексис. Сирѣчъ реченія въкратъцѣ събранны и из Словенскаго языка на просты(и) Рускій Діялектъ Истолкованы 1

1627

Лексикон славеноросскій и Именъ тлъкованіє, пръвое типомъ изобразися в києві св. чудотворныя Лаvры печерскія Кіевскія лѣта от Ржва Хва АХКЗ тщаніємь, вѣдѣніємъ же и иждивеніємъ... *Памвы Берынды* 2

1653

Лексикон славеноросскій. Именъ толкованіе, Всечестным отцемъ *Памвою Берындою* протосиггелом трону Ієрусалимского згромаженний и за позволенєм старших, Первей в Києві... 3

1722

Лексикон сирѣчъ словесник словенскій, имѣющь в себѣ словеса первѣє славенскія азбучныя, посем же полскія 395

1751

Лексикон сирѣчъ словесник словенскій, имѣющь в себѣ словеса первѣє славенскія азбучныя, посем же полскія. 2-е вид 396

1756

Лексикон сирѣчъ словесник словенскій, имѣющь в себѣ словеса первѣє славенскія азбучныя, посем же полскія. 3-є вид 397

1793

Туманский Ф. Изьяснение Малороссийских речей в предшедшихъ листах [Словничок до розшуканого автором “Летописца Малыя России”] 4

1798

Собраніе Малороссийскихъ словъ содержащихся въ Енеидѣ... 417

1804

Лексикон сирѣчъ словесник словенскій, имѣющь в себѣ словеса первѣє славенскія азбучныя, посем же полскія. 4-е вид 398

1808

Собраніе Малороссийскихъ словъ содержащихся въ Енеидѣ... 418

1809

Словарь малороссийскихъ словъ, содержащихся в Энеиде... 419

1813

Данилевский П. Ода Малороссийского простолюдина на случай военныхъ дѣйствий при нашествіи французовъ въ предѣлы Россійской Имперіи въ 1812 году 5

1818

Краткій малороссійскій словарь 420

Павловский А. Имена даваемыя при крещеніи (додаток до "Грамматики малороссійскаго нарѣчія") 773

1819

Цертелев Н. Опытъ собранія старинныхъ малороссийскихъ пѣсней 421

1823

Войцехович И. Собрание слов малороссійскаго нарѣчія 422

1827

Изьяснение Малороссійскихъ словъ, находящихся в сьй книгѣ // Малороссійская деревня, сочинение *И. Кулжинскаго* 6

Максимович М. Малороссійскія пѣсни 7

1830

Левицький Й. Приручний словарь славено-полскій, или собраніє реченій славенских неудоб разумітелних обрітающихся в книгах церковних на язик полскій толкованих 399

1831

[Гоголь М. В.]. Вечера на хуторѣ близъ Диканьки. Повѣсти, изданные *Пасичникомъ Рудымъ Панькомъ*. Первая книжка 8

1832

[Гоголь М. В.]. Вечера на хуторѣ близъ Диканьки. Повѣсти, изданные *Пасичникомъ Рудымъ Панькомъ*. Вторая книжка 9

1833

Фогорашій І. Руско-Угорська или мадярска граматика 592

1838

Wahilewič D. J. Huculowé, obywatelé wýchodnjho pohorj Karpatskeho 109

1839

Объясненіе непонятныхъ для Великороссіянъ Южнорусскихъ словъ и выражений 10

1840

Słowniczek mniej zrozumiałych słów ruskich 400

1842

Словарь малороссийскихъ словъ, содержащихся в Энеиде, с русским переводом 423

Wahilewič D. J. Huculowé, obywatelé wýchodnjho pohorj Karpatskeho 110

1844

Wagilewicz I. O mieszkańcach wschodniej częsci gór karpatskich 111

1847

Словарь реже употребляемых слов 11

1849

[Зизаній Тустановський Л.] Лексис. Сирѣчъ реченія въкратъцѣ събранны и из словенскаго языка на просты(и) Рускій Діялектъ Истолкованы 12

[Левицький Й.] Собраніє найпотрібнѣйшихъ назвискъ пôдъ чувство приходящихъ рѣчей на способъ образкового свѣта Коменского 330

Лексикон славенороссkій и Именъ тлъкованіє, прьвое типомъ изобразися в києві св. чудотворныя Лаvры печерскія ·Кіевскія лѣта от Рживa Хва АХКЗ тщаніємь, вѣдѣніємъ же и иждивеніємъ... *Памвы Берынды* 13

1850

Гуркевич І. Руско-німецкі розговоры и упражненія в языцѣ 331

Словарь славенско-русскій содержащій переводъ стародавныхъ славеньскихъ и иноязычныхъ реченій... 583

1851

Мєстные слова и выражения, сообщенные из Остерского уезда 178

Тулуб А. Д. Об изучении народного языка Черниговской губернии: С образцами слов 177

Церковный словарь, содержащий переводъ и изясненіе стародавныхъ славеньскихъ и иноязычныхъ реченій... 584

Juridisch-politische Terminologie für die slavischen Sprachen Oesterreichs von der Commision für slavische juridisch-politische Terminologie. 1220

1852

Гавришкевич І. Початокъ до уложеня термінології ботаническої рускои 996

Петрушевич М. Імена краєвих ростин і Ботанічний словарець 997

1854

Объяснение невразумительныхъ слов, встречающихся в Летописи Грабянки и в приложенияхъ к ней 14

1855

Афанасьев-Чужбинский А. Словарь малорусскаго нарѣчія... 424

1857

Послоу̂ник до усвічен'а вистаченої тута праці // У̂жинок рідного пола̂ вистачинй працеу̂ *М. Г.[атцука]* 15
"Слова̂ изъ "Чо́рної Ра́ди", кото́рі не вся́ке чувало, або чита́ло" // *Кулішъ П.* Чорна рада, хро́ніка 1663 ро́ку 16

1860

Новицький М. Додаток до галицько-руської номенклатури ботанічної (народні назви рослин) 998

1861

Во́вчок М. Повістки (Народні оповідання) 425
В. Б. Объяснение неудобопонятных южнорусских слов, содержащихся в журнале "Основа" 18
Левченко М. Заметки о русинской терминологии 466
Словаръ малороссійскихъ идіомовъ 17
Шейковский К. В. Опыт южнорусского словаря. Т. 1 426

1862

В. Б. Объяснение неудобопонятных южнорусских слов, содержащихся в журнале "Основа" 18
Ефименко И. По поводу заметки г. Левченка "О русинской терминологии" 467
Кухаренко Я. Вівці і чабани в Чорноморії 1314
Матеріялы до словаря 112
Матеріялы до словаря 113
Свяченко И. Украинские слова, записанные в Бирючском уезде Воронежской губернии 189

1863

Матеріялы до словаря 114
Матеріялы до словаря зоологичного 1026

1864

Верхратський І. Початки до уложення номенклатури і термінології природописної народної 999

1865

Корнесловіе руского языка основаное на историческомъ тлѣ церковно-кирилійского, древного языка, съ толкомъ греческимъ, латиньскимъ и нѣмецкимъ... 19

1866

Słowniczek ukraińsko-polski 401

1867

Deutsch-Ruthenisches Handwörterbuch 361
Słowniczek ukraińsko-polski 401

1870

Słowniczek prowincyonalizmów Podolskich ułożony w Kamieńcu Podolskim w r. 1863 115

1871

Справочный словарь юридическихъ терминовъ древняго актоваго языка югозападной Россіи 1221

1872

Малий словарець бойківсько-руських слів, уживаних в щоденній бесіді 116
Михальчук К. П., Чубинский П. П. Поляки Югозападного края 117
Русин-Лемко [Астряб М.] Некоторыи слова уживані в щоденній лемківській бесіді 118, 119

1873

Волковъ Ф. К. Списокъ растений съ народными названиями и этнографическими примечаниями, представленныхъ в Юго-Западный отделъ Императорского географического Общества... 1000
Роговичъ А. С. Опытъ словаря народныхъ названий (растений) Юго-Западной России... 1001
Словниця української (або югово-руської) мови — Словарь украинского (или южно-русского) языка 427

1874

Опыт` русско-украинского словаря 468
Роговичъ А. С. Опытъ словаря народныхъ названий (растений) Юго-Западной России... 1002

1876

Объяснение невразумительныхъ словъ, встречающихся въ Лѣтописи Самовидца и в приложенияхъ къ ней 20

1877

Знадоби до словаря южнорускoго 21

1879

Верхратський І. Початки до уложення номенклатури і термінології природописної народної 1003
[Огоновський І.]. Слова з Гуцульщини 120

1880

Gregorowicz J. Słownik wyrazów huculskich // Pamiętnik Towarzystwa Tatrzańskiego 121

1881

Русско-мадьярскій словарь 589

Słowniczek huculski dla ułatwienia rozmowy z ludem 122

1882

Малоруско-нїмецкий словар 332

Словарь живого народного письменного и актового языка русских южан Российской и Австро-Венгерской империи 428

1883

Иванов В. В. Невли 797

Русько-мадярский словарь 590

Семенович А. Об особенностях угрорусского говора 123

1884

"Лексисъ съ толкованіемъ словенскихъ мовъ [словъ] просто" съ предисловиемъ *архимандрита Амфилохия* 22

Малоруско-нїмецкий словар 333

Шейковский К. В. Опыт южнорусского словаря. Т. 5. Вып. 1 429

1885

Малоруско-нїмецкий словар. Т. 1 334

Объясненіе областныхъ и заимствованныхъ словъ, встрѣчающихся въ пѣсняхъ 124

1886

Малоруско-нїмецкий словар. Т. 2 335

[Студинський К.] Дідівська (жебрацька) мова враз із словарцем 798

Шейковский К. В. Опыт южнорусского словаря. Т. 5. Вып. 2 430

Шмальгаузен И. Флора юго-западной России т. е. губернии Киевской, Волынской, Подольской, Полтавской, Черниговской и смежных местностей 1004

1889

Житецкий П. Очеркъ литературной исторіи малорусскаго нарѣчія въ XVII вѣкѣ съ приложением Словаря книжной малорусской рѣчи по рукописи XVII вѣка 67

Церковний словарець до пояснення часто употребляемих слів в священних книгах церковних 585

1890

Николайчик Ф. Отголосок лирницкого языка 799

Свенцицкий И. Опыт сравнительного словаря русских говоров (Галицко-буковинский говор) 125

1892

Афанасьев-Чужбинский А. С. Словарь малорусскаго нарѣчія 431

Верхратський І. Спис важнійших виразів з руської ботанічної терміносльоґії... 1005

Тимченко Е. Русско-украинский словарь. Вып. 1 469

1893

Німецько-руський словар висловів правничих і адміністраційних 1222

Словарь російсько-український. Т. 1 470

Ястребов В. Малорусские прозвища Херсонской губернии 774

1894

Верхратський І. Говір замішанців 126

Д-ра Ж. Самолєвича Вправи латинські. Часть ІІ. 314

П[олянський] Г. А. Історія нерукотвореного Образа Іисуса Христа 586

Словарь російсько-український. Т. 2 471

Словарь малорусской старины, составленный в 1808 г. *В. Я. Ломиковским* 23

Словничок "босанської ґвари" львівських злодіїв 800

Студинський К. Словарець галицьких і українських лірників 802

Студинський К. Словарець галицьких і українських лірників 801

1895

Словар українських виразів, перейнятих з мов туркських... 810

1896

[Гнатюк В.] Словарець лірницького говору 803

Матеріали до фізичної термінольоґії 942

Словарь російсько-український. Т. 3 472

Словарь русско-галицкій, составлен *А. Гуртом* Т. 2 475

Словарь русско-галицкій, составлен *А. Гуртом* Т. 3 476

Словарь русско-галицкій, составлен *А. Гуртом* Т. 4 477

1897

Ветухов А. Говор слободы Алексеевки Старобельского уезда Харьковской губернии 190

Підручний русско-нѣмецкій словарь 336

Тимченко Е. Русско-малороссийский словарь. Т. 1 478

1898

Витяг термінольоґічний з цілого Випуску 1033

[Левицький І.]. Прикарпатска Русь въ XIX-мъ вѣцѣ въ біографіяхъ и портретахъ єи дѣятелей... Вип. 1 843

Материял термінольоґічний 1034

Матеріали до фізичної термінольоґії 943

Русско-нѣмецкій учебний словарь для учебних заведеній и самоученій 337

Словарець угроруських місцевих виразів 127
Словарь российсько-український. Т. 4 473

1899

Верхратський І. Знадоби до пізнаня угорско-руских говорів. Словарець 128
Левицький І. Прикарпатска Русь въ XIX-мъ вѣцѣ въ біографіяхъ и портретахъ єи дѣятелей... Вип. 2 844
Свєнціцкий І. С. Слова уживаныи в Косовском и Коломыйском повѣтах. Собрано в Космачѣ и Лючѣ в 1897 129
Тимченко Е. Русско-малороссийский словарь. Т. 2 479

1900

Русько-англійський провідник 244
Словар до Гомерової Одиссеї і Ілїяди 579

1901

Галицько-руські народні приповідки. Т. 1. Вип. 1 204
Левицький І. Прикарпатска Русь въ XIX-мъ вѣцѣ въ біографіяхъ и портретахъ єи дѣятелей... Вип. 3, 4 845, 846

1902

Бойковский словарець 130
Василенко В. И. Опыт толкового словаря народной технической терминологии по Полтавской губернии... 1317, 1318
Василенко В. И. К вопросу о толковом словаре украинской народной терминологии 1315, 1316
Верхратський І. Про говір галицьких лемків 131
Зацерковний Г. Причинки до правничої термінольоґії 1223
Материяли до математичної термінольоґії 919
Матеріали до фізичної термінольоґії 944

1903

Начерк термінольоґії хемічної 956

1904

Руска правопись зі словарцем 670
Русько-німецький словар 338

1905

Галицько-руські народні приповідки. Т. 1. Вип. 2 205
Др Оттон Айхерт. Словарець до Записок про ґалійску війну К. Юлія Цезара 319
Руско-німецкі розмови зі словарцем для руских робітників в Німеччині 339
Словарь русско-галицкій, составлен *А. Гуртом* Т. 1 474

1906

Доманицький В. Словарик: Пояснення чужих та не дуже зрозумілих слів 811, 812
Розмови русько-німецькі зі словарцем для руських робітників в Німеччині 340

1907

Галицько-руські народні приповідки. Т. 2. Вип. 1 206
Русько-латинський словарець для руських гімназій 315
Словарець до Ґ. Юлія Цезара війни з Галійцями 320
Словарь української мови. Т. 1 24

1908

Верхратський І. Нові знадоби до номенклатури і термінольоґії природописної, народної, збирані між людьми 1006
Галицько-руські народні приповідки. Т. 2. Вип. 2 207
Малый русско-нѣмецкій Словарикъ уложеный после азбуки 341
Модзалевский В. Малороссийскій родословникъ 847
Начерк ґеоґрафічної термінольоґії 973
Огієнко І. Історичний словник української граматичної термінології з передмовою про історію розвитку її 1285
Словарь української мови. Т. 2 25
Стінний словник старовинних українських слів 68

1909

Верхратський І. Виразня мінеральоґічна 984
Галицько-руські народні приповідки. Т. 3. Вип. 1 208
Дубровський В. Українсько-російський словник 432
Крестные имена людей 775
Словарець місцевих виразів 132
Словарець німецько-руський для III кляси шкіл народних 362
Словарець німецько-руський для IV кляси шкіл народних 363
Словарь української мови. Т. 3, 4 26, 27

1910

Галицько-руські народні приповідки. Т. 3. Вип. 2 209
Модзалевский В. Малороссийскій родословникъ 848
Пасішницький словничок: Справочна книжка українського пасішника 1319
Словар чужих слів: 12000 слів чужого походження в українській мові 813

1911

Вінковський Й., Таборський Й. Грецькі вправи для III і IV кляси 580
[Зизаній Тустановський Л.] Лексис. Сирѣчъ реченія въкратъцѣ събранны и из словенскаго языка на просты(и) Рускій Діялектъ Истолкованы 28, 29

Пасішницький словничок: Справочна книжка українського пасішника 1320
Русько-німецький словар 342
Словарець менше зрозумілих виразів 133
Словарець німецько-руський для III кляси шкіл народних 364
Словарь химических, фармацевтических, ботанических и народных одно-значащих названий-синонимов на русском, латинском, малороссийском и немецком языках 957

1912

Верхратський І. Говір батюків 134
Кишеньковий русько-англійський словарець 245
Латинсько-український словар для середніх шкіл 321
Модзалевский В. Малороссийскій родословникъ 849
Німецько-український словар 365
Павловский И. Ф. Краткий биографический словарь ученыхъ и писателей Полтавской губерніи с половины XVIII вѣка... 850
Словарець німецко-руский для III кляси шкіл народних 366
Янота А. А. Материалы по серной флоре Мелитопольского и Днепровского уездов Таврической губернии 1008
Янота А. О. Спис рослин, зібраних д. Громегою в Черкаському повіті на Київщині 1007

1913

Павловский И. Ф. Первое дополненіе къ Краткому биографическому словарю ученыхъ и писателей Полтавской губерніи с половины XVIII века 851
Рудницький С. Причинки до ґеоґрафічної термінольоґії... 974
Свєнціцкий І. С. Бойківський говір села Бітля 135
Янота А. А. Флора степи Мелитопольского и юго-западной части Днепровского уездов Таврической губернии 1009

1914

Дубровський В. Українсько-російський словник. 2-е вид. 433
Кишенковий Українсько-Англійський і Англійсько-Український Словарець 246
Модзалевский В. Малороссийскій родословникъ 852
Ruthenisch-deutsches Gesprächsbuch 343

1916

Словничок Шевченківської мови 900
Український правописний словник з короткими правилами правопису 671

1917

Географічна термінологія, зложена природничою комісією Українського Товариства шкільної освіти в Києві 975

Дубровський В. Українсько-російський словник. 3-е вид. 434
Дубровський В. Московсько-українська фразеологія 237
Кишенковий словар англійської і української мови... Ч. 1, 2 247, 248
Короткий російсько-український словничок термінів природознавства та географії 976
Російсько-український словник граматичних термінів 1286
Термінологія граматична і правопись ухвалені комісією Товариства шкільної освіти 1287
Українсько-московський словник 435
Українсько-російський словник 436
Українсько-російський словничок до "Кобзаря" Т. Г. Шевченка 901
Deutsch-Ukrainischer (Ruthenischer) Soldaten Sprachführer 368
Deutsch-ukrainisches Wörterbuch 367

1918

Алиськевич А., Гамчикевич Р. Словарець для вправ німецких для III кляси середних шкіл 369
Голоскевич Г. Український правописний словничок з короткими правилами правопису. Вид. 1–3 672–674
Дубровський В. Словник московсько-український 480
Дубровський В. Словник українсько-московський. 4–6-е вид. 437–439
Карманный украинско-русский словарь затруднительных для понимания украинских слов... 440
Кишеньковий московсько-український словник 481
Кишеньковий російсько-український словничок 482
Кишеньковий російсько-український правничий словник: Для адвокатів, суддів, нотарів та урядовців 1227
Кишеньковий українсько-російський словник 441
Короткий московсько-український словник для юристів 1226
Короткий московсько-український словник судівництва та діловодства 1225
Короткий російсько-український правничий словник 1224
Матеріали до складання словника термінів ветеринарної науки та зоотехнії 1169
Московсько-український словник 483–485
Московсько-український словник для військових 1250
Назви звірів, птиць, комах та інших животин 1027
Німецько-український словар 370
Практичний словник русько-український 486
Практичний словничок московсько-український 487
Практичний словничок російсько-український 488
Російсько-український діловодний словник 1186
Російсько-український словник 489
Російсько-український словник. Т. 1, 2 493, 494

Російсько-український словник з додатком канцелярського словника 495
Російсько-український словник. Зложений згідно з найкращими літературними і науковими джерелами. Вид. 1–3. 490–492
Російсько-український словничок термінів фізики і хімії 945
Російсько-український словничок медичної термінології 1035, 1036
Русско-украинский словарь 498
Русско-украинский словарь. 1, 2-е вид. 496, 497
Русько-український словник по Кміцикевичові й другим працям 499
Словар чужих слів: 12000 слів чужого походження в українській мові 814
Словник московсько-український 500
Словник практичний російсько-український 501
Словник російсько-український. Вид. 1–5 502–506
Словник української фізичної термінології 947
Словник української фізичної термінології 946
Словник української ентомологічної номенклатури 1028
Словник чужих слів, що вживаються в українській мові 815
Технічна термінологія: Прийнята Технічно-термінологічною комісією при департаменті професійної освіти. Вип. 1 1076
Українська медична термінологія 1037
Українська мова. Російсько-український словник та зразки паперів українською мовою 1187
Український правопис. Ч. 1: Словничок 675
Фізична термінологія (Російсько-українська) 948

1919

Короткий московсько-український словник судівництва та діловодства 1228
Короткий російсько-український словник 949
Кузеля З. Словник чужих слів 816
Московсько-українська термінологія елементарної математики 920
Московсько-український правничий словничок 1229
Московсько-український словник 507
Технічна термінологія: Прийнята Технічно-термінологічною комісією при департаменті професійної освіти. Вип. 2, 3 1077, 1078

1920

Кишеньковий чесько-український словник 609
Начерк філософічної термінології 1304
Німецько-український правничий словар 1230
Російсько-український медичний словник 1038
Яворницький Д. І. Словник української мови. Т. 1 442
G. Julii Caesaris Commentarii de bello Gallico 322
Słownik ukraińsko-polski i polsko-ukraiński 402

1921

Практичний російсько-український словник математичної термінології.. 921

Словник деяких слів і технічних термінів 1156

1922

Вербицький К. Українсько-есперантський словарець 300

Вербицький К., Кузьма О. Українсько-есперантський словник 299

Мельник М. Українська номенклатура висших ростин 1010

Словничок слів і технічних термінів цукрово-бурякової технології 1079

Шевченкова криниця. Думки про Бога, людей і Україну 210

1923

Голоскевич Г. Український правописний словничок з короткими правилами правопису. 4-е вид. 676

Макарушка О. Хрестоматія з творів Ксенофонта з картою 581

Матеріали термінологічної комісії при сільськогосподарсько-інженерному відділі Української Господарської Академії в Чехословацькій Республіці: Словник російсько-український 1157

Практичний українсько-російський словник 443

Практичний російсько-український словник 508

Російсько-український словник. Т. 1–2 509

Словник хемічної термінології 958

Тутковський П. А. Словник геологічної термінології 968

Український словник чужоземних слів і виразів, що заховують свій правопис і вимову 817

1924

Анатомічні назви собаки. І. Остеологія 1170

Голоскевич Г. Український правописний словничок з короткими правилами правопису. 5-е вид. 677

Грінченко Б. Словар української мови. Т. 1, 2 30, 31

Короткий російсько-український технічний словник фінансових термінів 1188

Міжнародна номенклатура причин хвороб та смерті 1039

Огієнко І. Український стилістичний словник. Підручна книжка для вивчення літературної мови 616

Практичний правничий словник російсько-український 1231

Практичний російсько-український словник. 2–4-е вид. 511–513

Практичний українсько-російський словник. 2-е вид. 444

Риндик С. Міцність матеріалів 922

Російсько-український словник. Т. 1 514

Словарь росийсько-український 515

Словник чужомовних слів, що увійшли в мову українську 818

Чайковський М. Систематичний словник української математичної термінології з поазбучним українсько-російсько-німецьким покажчиком Ч. 1: Елементарна математика... 923
Шкільний медичний словник: Для учнів середньої медичної школи 1040

1925

Гринченко Б. Д. Словарь украинского языка: А–Я 32
Матеріали до ембріологічної термінології 1041
Німецько-російсько-український словник термінів з обсягу механіки з українським та російським покажчиками 924
Огієнко І. Правописно-стилістичний словничок 678
Політичний словник... 1309
Практичний російсько-український словник. 5-е вид. 516
Практичний українсько-російський словник. 3-є вид. 445
Російсько-український словник. 3-є вид. Т. 1, 2 517, 518
Російсько-український словник банкового діловодства 1189
Російсько-український словничок реместв, професій та підприємств 1190
Російсько-український технічний словник з додатком сільськогосподарських термінів 158
Словник математичної термінології (проект). Ч. 1: Термінологія чистої математики 925
Словничок "Пролетарської правди": Українсько-російський 446
Nomina anatomica Ucrainica. Анатомічні назви... 1042

1926

Анатомічний словник: Матеріали 1043
Вінковський Й., Таборський Й. Грецькі вправи для IV і V кляси 582
Гіржель А., Рін Д. Українська мова в бухгалтерії та статистиці 1191
Голоскевич Г. Український правописний словничок з короткими правилами правопису. 6-е вид. 679
Ізюмов О. Практичний російсько-український словник. Правила правопису та фразеологія 519
Ізюмов О. Російсько-український словник 520
Календар на рік 1927 і слівничок українсько-англійський... 249
Короткий російсько-український словник бібліотечної термінології 1278
Крип'якевич І. Причинки до словника українських граверів... 853
Латинсько-руський и русько-латинський Словарь для низших клас ґимназій 323
Матеріали до словника українських граверів 854
Матеріали до технічної термінології південно-західної Чернігівщини 1321
Медичний латинсько-український словник 1044
Ніковський А. Українсько-російський словник 447
Номенклатура недуг українською мовою 1045
Огієнко І. Український наголос на початку XVII-го віку 657

Підмогильний В., Плужник Є. Фразеологія ділової мови 1192
Практичний правничий словник українсько-російський 1233
Практичний російсько-український словник 521
Практичний російсько-український словник ділової мови (конторської та рахівничої) 1193
Практичний російсько-український словник математичної термінології для учнів трудшкіл, профшкіл та студентів 926
Практичний українсько-російський словник 448–450
Російсько-український словник найпотрібніших у діловодстві слів. Практичний порадник 1194
Російсько-український словник правничої мови 1234
Російсько-український технічний словник 1080
Російсько-український технічний словник з додатком сільськогосподарських термінів 1159
Російсько-український транспортний словник 1081
Словник математичної термінології (проект). Ч. 2: Термінологія теоретичної механіки 927
Словник технічної термінології з російським покажчиком 1082
Табенцький О. О. Анатомія та біологія цукрових буряків: Короткий нарис: З російсько-українським та українсько-російським ботанічним словником 1011
Технічна термінологія до сільськогосподарських машин 1160
Українська юридична термінологія 1232

1927

Грушкевич Я. Окулістична термінологія: Анатомічна часть 1046
Ізюмов О. Російсько-український словник. 2–3-е вид. 522, 523
Корчак-Чепурківський О. Номенклатура хвороб. Латинсько-українські назви хвороб та російський покажчик до них... 1047
Мадярсько-руській правничій терминологичный словарь 1235
Матеріали до словника українських граверів 855
Ніковський А. Українсько-російський словник 451
Новий українсько-англійський провідник, або самоук для вивчення ся читати... 250
Підмогильний В., Плужник Є. Фразеологія ділової мови 1195
Російсько-український сільськогосподарський словник 1161
Російсько-український словник. Т. 3. Вип. 1 524
Російсько-український словничок математичної термінології та фразеології: Алгебра 928
Словник зоологічної номенклатури. Ч. 1: Назви птахів 1029
Словник зоологічної номенклатури. Ч. 2: Назви хребетних тварин. Mammalia 1030
Словник технічних термінів 1083

Словник технічної термінології: Комунальне господарство 1084
Словник української мови. Т. 1, 2 33, 34
Словничок української мови і головні правописні правила та замітки до відміни 680

1928

Кисільов В. Ф. Медичний російсько-український словник 1048
Кобилянський Б. В. Гуцульський говір і його відношення до говору Покуття 136
Комаров Б. Матеріали до словника псевдонімів та криптонімів українських авторів... 839
Лейтес О., Яшек М. Десять років української літератури (1917–1927) 856
Лісотехнічний словник. І. Німецько-український 1172
Мадярсько-руський словарь 593
Проект метеорологічної термінології. Російсько-український словник... 977
Рибальська термінологія 1322
Російсько-український словник. Т. 3. Вип. 2 525
Російсько-український словник військової термінології 1251
Словник ботанічної номенклатури 1012
Словник зоологічної номенклатури. Ч. 3: Назви безхребетних тварин. Evertebrata 1031
Словник природничої термінології 1013
Словник термінів педагогики, психології та шкільного адміністрування 1275
Словник технічної номенклатури. Мануфактурні виробництва 1085
Словник технічної термінології 1086
Словник технічної термінології: Електротехніка 1087
Словник української мови. Т. 3 35
Словник хемічної номенклатури. Неорганічна хемія 959
Тулуб О. Словник псевдонімів українських письменників: Матеріали 840
Юрківський Б. З рибальської термінології с. Дуфінки на Одещині 1323
Marków W. Słownik nazwisk i przezwisk ruskich grup plemiennych i lokalnych 776

1929

Абетка до номенклатури вантажу... 1088
Возняк М. Український правопис зі словничком 681
До особливостей словника слободи Стоянови Захар'ївського району на Одещині 191
Журковський В. Практичний правописний порадник для ґазетного працівника (за новим правописом) 682
Німецько-український словник 371
Правописний словник-покажчик до офіційного "Українського правопису" НКО, УРСР 683

Правописний словничок чужих слів і деяких власних імен 684
Правописний словничок чужомовних слів 685
Практичний російсько-український словник приказок 238
Практичний українсько-російський словник для читачів Робітничої газети "Пролетар" 1279
Російсько-український словник. Т. 2. Вип. 1 526
Словник механічної термінології. Ч. 1: Силовні 929
Українсько-російський словник газетної мови 1280

1930

Голоскевич Г. Український правописний словничок з короткими правилами правопису. 7-е вид. 686
З матеріалів Бюро народної термінології 1089
Ізюмов О. Російсько-український словник 527
Ізюмов О. Українсько-російський словник: За новим правописом 452
Історичний словник українського язика. Т. 1: А–Ж. Зош. 1: А–Г 70
Кротевич Є. Українська мова. Фонетика і правопис з додатком морфології та орфографічного словничка чужих слів 819
Ложкарство або ложечництво 1324
Матеріали до української термінології та номенклатури в цукровому виробництві 1090
Плитницька термінологія с. Сваром'я на Київському Поліссі 1325
Правописний словник та правила правопису розділових знаків 688, 689
Правописний словник-покажчик до офіційного "Українського правопису" НКО, УРСР 687
Правописний словничок чужих слів 820
Практичний українсько-російський словник 453
Російсько-український словник радіо-термінології: Для технікумів, трудшкіл, ФЗУ і радіоаматорів 1091
Слівничок українсько-англійський... 251
Словник будівельної термінології 1092
Словник ділової мови: Термінологія та фразеологія 1196
Словник до I, II, III випусків "Техноглота": З додатком основних правил (німецької) граматики 1093
Словник економічної термінології (Проект): Термінологія теоретичної та прикладної економіки, фінансів, бухгалтерії, економічної географії, загальної статистики 1197
Словник музичної термінології 1260
Словник церковнослов'янсько-український 69
Трихвилів Ю., Зубков І. Словник технічної термінології: Мірництва 1094

1931

Бойків І., Малеча Н. Український правописний словник з короткими правилами правопису та завданнями до нього 690

Бойківський словарець зі села Гвіздця. Матеріали до бойківського словарця 137
Грицак Є., Кисілевський К. Українсько-польський і польсько-український словник із вступними заввагами про обі мови й зразками відмін. Ч. 1, 2 403, 408
Правописний словник 691
Практичний словник виробничої термінології 1095
Правописний словничок 692
Практичний словник медичної термінології 1049
Практичний словник сільськогосподарської термінології 1162
Словник антропогеографічної термінології 978
Словник гірничої термінології 1096
Словник математичної термінології. Астрономічна термінологія і номенклатура 930
Спис слів, що їх правопис ухвалила філологічна нарада Науково-дослідного ін-ту мовознавства 693
Українсько-німецький словник з зазначенням граматичних форм... 344

1932

Історичний словник українського язика. Т. 1: А–Ж. Зош. 2: Г–Ж 71
Радіословник українсько-російський 1097
Російсько-український словник. Т. 2. Вип. 2 528
Словник ботанічної термінології 1014
Словник донецького гірника 1098
Словник транспортової термінології 1099
Словник фізичної термінології 950
Словник чужомовних слів 821

1933

Лисько З. Музичний словник 1261
Німецько-український абетковий словник 372
Російсько-український словник. Т. 2. Вип. 3 529
Скалозуб О. Словник чужомовних слів, виразів і приповідок, що вживаються в українській мові 822
Словник математичної термінології для середньої школи 931
Словник сільськогосподарської термінології 1163
Словник термінів, переглянутих і затверджених комісією НКО УРСР для перевірки роботи на мовному фронті 9.X.1933 р. Термінологія з географії, фізики й хімії 979
Словник чужих слів: Порадник для читачів газети 823

1934

Математичний термінологічний бюлетень: Друкується за постановою Наркомосвіти УРСР 932

Медичний термінологічний бюлетень 1050
Огієнко І. Життя слів (матеріали до етимологічно-семантичного словника української мови) 85
Огієнко І. Рідне писання. Частина друга: Словник місцевих слів у літературній мові не вживаних 138
Підручний словничок польсько-український і українсько-польський 409
Правописний словничок 694
Приймак М. Лемківський словничок 139
Російсько-український словник анатомічно-фізіологічної термінології для середньої школи 1052
Російсько-український словник ботанічної термінології для середньої школи 1015
Російсько-український словник зоологічної термінології для середньої школи 1032
Російсько-український словник математичної термінології для середньої школи... 933
Російсько-український словник природничої термінології для початкової школи 1016
Словник бойківського говору 140
Фотинюк Т. Українсько-польські та латинські назви рослин 1017

1935

Ботанічний термінологічний бюлетень 1018, 1019
Велигорський І. Говірка села Серафинець Городенського повіту. Словничок слів, що їх нема в Словнику Б. Грінченка 141
Виробничий термінологічний бюлетень... 1100
Кишеньковий словник чесько-український та українсько-чеський. Ч. 1 610
Коковський Ф. Доповнення до "Лемківського словничка" М. Приймака 142
Нікішов В. В. Словник походження математичних термінів 934
Огієнко І. Життя слів (матеріали до етимологічно-семантичного словника української мови) 85
Огієнко І. Наші особові йменння. Словник особових імен у літературній українській формі 777
Російсько-український словник біологічної термінології для середньої школи 986
Російсько-український словник фізичної термінології для середньої школи 951
Російсько-український словник хімічної номенклатури та термінології для середньої школи 960
Словник-покажчик до українського правопису 695
Фізичний термінологічний бюлетень 952

1936

Кишеньковий словник чесько-український та українсько-чеський. Ч. 2 606
Кміт Ю. Прізвища в Михнівці й Бистрому Турчанського повіту 778
Лазарук Я. Словник українсько-польський і польсько-український з узглядненням важнішої термінольоґії природничої, математичної й ґеоґрафічної 404
Левицький К. Українські політики... Ч. 1 857
Огієнко І. Життя слів (матеріали до етимологічно-семантичного словника української мови) 85
Орфографічний словник для початкової і середньої школи 696
Словник медичної термінології 1051
Сольчаник В. Бойківська топо- й ономастика 743
Słownik botaniczny łacińsko-małoruski 1020

1937

Глиняк В., Бабій Ю. Я. Словарець села Лдзяне Калуського повіту 143
Кириченко М. Словничок закарпатського говору с. Івашковиця Іршавської округи 144
Кишеньковий словничок чужомовних слів із поясненням їхнього значення 824
Колодій Г. Словничок жовківської мови села Воля Висоцька Жовківського повіту 145
Левицький К. Українські політики... Ч. 2 858
Огієнко І. Східнослов'янський наголос у XIV віці. Част. 1 658
Огієнко І. Життя слів (матеріали до етимологічно-семантичного словника української мови) 85
Російсько-український словник 530
Словник української мови 36
Сольчаник В. Бойківська топо- й ономастика 743

1938

Бугера І. Лемківський словничок: Доповнення до словничка М. Приймака 146
Найновіший словник чужих слів 825
Огієнко І. Життя слів (матеріали до етимологічно-семантичного словника української мови) 85
Огієнко І. Словник наголосів Чудівського Нового Завіту 1355 року 659
Політично-економічний словничок чужих слів 1198
Романенчук Б., Рудницький Я. Новий український правопис із словничком для щоденного вжитку 697
Словник українознавства 1175

1939

Голубець М. Золота книга українського лицарства. Генеалогічно-геральдичний словник 859
Ільницький-Занкович І. Німецький та український військовий словник 1252
Ільницький-Занкович І. Німецький та український летунський словник 1253
Огієнко І. Відміна наголосу галицького від літературного 660
Огієнко І. Життя слів (матеріали до етимологічно-семантичного словника української мови) 85
Deutsch-ukrainisches Taschenwörterbuch 373
Ukrainisch-Deutsch. Найпотрібніші німецькі слова і вискази до щоденного вжитку 345

1940

Російсько-український словник (Проект) 531
Термінологічний словничок церковного управління 1300
Українсько-німецький словник 346

1941

Ільницький-Занкович І. Вчімся військового словництва 1254
Німецько-український кишеньковий словник 376
Німецько-український підручний словник 374
Німецько-український словник 375
Правописний словник 698
Словник найбільше вживаних друкарських термінів 1281
Українсько-німецький кишеньковий словник 347
Vocabolario ucraino-italiano 308

1942

Кишеньковий українсько-німецький словник найбільш вживаних слів 348
Німецько-український кишеньковий словник 377
Рудницький Я. Український правопис і правописний словник 699
Рудницький Я. Українські місцеві назви. Українсько-німецький та німецько-український показник важніших місцевих назв 744
Солтис О. Українсько-німецький самовчитель 378
Українсько-німецький кишеньковий словник 349

1943

Словники 324
Українсько-німецький кишеньковий словник 351
Українсько-німецький словник 350
Kleines deutsch-ukrainisches technisches Wörterbuch 1101

1944

Українсько-ніппонський [японський] словник 613
Deutsch-Ukrainisches Taschenwörterbuch 379
Mydlowskyj L. Deutsch-ukrainischer Sprachführer für die Landwirtschaft 380

1945

Українсько-англійський словник 252

1946

Англійсько-український словник 275
Англо-український словник 274
Правописний словник 700

1947

Англійсько-український та українсько-англійський словник. Перша частина 276
Еспансько-український словник 305
Словник-покажчик до "Українського правопису" 701

1948

Англо-український словник 277
Книпович М. Ф. Словник медичної термінології: Латинсько-українсько-російський 1053
Німецько-український словник: Шкільний 381
Орфографічний словник для середньої школи 702
Русско-украинский словарь 532
Хінкулов Л. Словник української літератури 860
Stieber Z. Toponomastyka Łemkowszczyzny. Cz. 1: Nazwy miejscowości 745

1949

Орфографічний словник. Для школи 703
Stieber Z. Toponomastyka Łemkowszczyzny. Cz. 2: Nazwy terenowe 746

1950

Колгоспна виробнича енциклопедія. Т. 1, 2 1164, 1165
Орфографічний словник. Для школи. 2-е вид. 704
Словник-довідник з фізичної географії 980
Hrabec S. Nazwy geograficzne Huculszczyzny 747

1951

Орфографічний словник. Для школи. 3-є вид. 705
Словник іншомовних слів 826
Словник українських південно-карпатських говорів 147
Шевченкова лексика: Словопокажчик до поезії Т. Г. Шевченка 902

1952

Короткий філософський словник 1305

Словник специфічної лексики говірки села Писарівки (Кодимського р-ну Одеської обл.) 192
Українсько-англійський словник 253

1953

Орфографічний словник. Для школи. 4-е вид. 706
Російсько-український словник географічних назв 748
Словник чужомовних слів 827
Українсько-російський словник. Т. 1 454

1954

Книга мистців і діячів української культури, учасників Першої Зустрічі українських мистців Америки й Канади... 861
Орфографічний словник. Для школи. 5-е вид. 707
Словник власних імен людей: Українсько-російський і російсько-український 779
Українсько-англійський словник 254
Українсько-російський і російсько-український словник власних імен людей 780

1955

Англо-український словник (шкільний) 278
Бойків І., Ізюмов О., Калишевський Г., Трохименко М Словник чужомовних слів... 828
Голоскевич Г. Правописний словник 708
Лексика "Енеїди" І. П. Котляревського: Покажчик слововживання 903
Німецько-український словник: Шкільний 382
Орфографічний словник 709
Русско-украинский словарь 533
Словник географічних назв 749
Словник іншомовних слів 829
Французько-український словник 602
Complete Ukrainian-English Dictionary 255

1956

Свобода В. Слов'янська частина Оксфордського Гептаглота: Українсько-латинський словник першої половини 17-го сторіччя 316

1957

Горбач О. Арґо українських лірників 804
Каталог річок України 750
Короткий старослов'янсько-український словник: Посібник для студентів-заочників 587
Кротевич Є. В., Родзевич А. С. Словник лінгвістичних термінів 1288

Приймак І. І. До особливостей місцевої лексики північнозахідних районів Сумської області: Матеріали до словника українських говорів 179

Словник українсько-російської граматичної термінології і слів, зв'язаних з вивченням граматики... 1289

Українсько-англійський словник 256

Słownik ukraińsko-polski 405

1958

Горецький П. Й. Проспект тлумачного словника української мови (для обговорення) 37

Польсько-український словник. Т. 1 410

Практичний словник семантичних діалектизмів Закарпаття: На допомогу вчителям Закарпатської області 148

Родзевич Н. С. Проект російсько-українського словника технічної термінології з інструктивними вказівками 1102

Словарь української мови. Т. 1, 2 38, 39

Словник діалектизмів українських говірок Одеської області 193

Словник специфічної лексики говірок Нижнього Подністров'я 194

Словник специфічної лексики правобережної Черкащини 195

Словник специфічної лексики села Мусіївки Житомирської області 180

Українсько-російський словник. Т. 2 455

1959

Багмет А. Матеріали до синонімічного словника української мови 617

Вирган І., Пилинська М. Російсько-український фразеологічний словник 239

Німецько-український розмовник: Посібник для викладачів німецької мови 384

Німецько-український словник 383

Політичний словник 1310

Польсько-український словник. Т. 2. Ч. 1 412

Російсько-український словник з машинознавства та загального машинобудування 1104

Російсько-український геологічний словник 969

Російсько-український гірничий словник 1103

Російсько-український фізичний словник 953

Російсько-український хімічний словник 961

Словарь української мови. Т. 3, 4 40, 41

Словник наголосів української літературної мови 661

Словник польських скорочень 411

1960

Багмет А. Матеріали до синонімічного словника української мови 617
Вирган І., Пилинська М. Російсько-український фразеологічний словник 239
Горбач О. Лексика наших картярів і шахістів 805
Деркач П. М. Короткий словник синонімів української мови 618
Орфографічний словник. Для школи. 6-е вид. 710
Польсько-український словник. Т. 2. Ч. 2 413
Російсько-український гідротехнічний словник 1105
Російсько-український математичний словник 935
Словник полтавських говорів. Вип. 1 196
Українські письменники. Біобібліографічний словник 862
Українсько-латинсько-російський медичний словник 1054
Українсько-словацький словник 570

1961

Багмет А. Матеріали до синонімічного словника української мови 617
Баймут Т. В. Словарь “Зачарованой Десны” А. П. Довженко 904
Бандрівський Д. Г. Матеріали до діалектного словника Бориславського і суміжних районів Львівської області 149
Вирган І., Пилинська М. Російсько-український фразеологічний словник 239
Короткий словник літературознавчих термінів 1294
Лексикон словенороський *Памви Беринди* 42
Огієнко І. Граматично-стилістичний словник Шевченкової мови 905
Орфографічний словник 711
Російсько-український технічний словник 1106
Русско-украинский электрорадиотехнический словарь 1107
Русско-украинский словарь 534
Словник власних імен людей: Українсько-російський і російсько-український 781
Словник діалектної лексики середнього і східного Полісся 181
Словопокажчик драматичних творів Лесі Українки 906
Угорсько-український словник 594
Українсько-російський словник. Т. 3, 4 456, 457
Klymasz R. B. A Classified Dictionary of Slavic Surname Changes in Canada 782
Slavutych Jar. Conversational Ukrainian 279

1962

Багмет А. Матеріали до синонімічного словника української мови 617
Короткий геологічний словник-довідник 970
Матеріали до словника діалектної лексики Сумщини 182
Матеріали до словника українських граверів 863

Орфографічний словник. Для школи. 7-е вид. 712
Російсько-український словник ботанічної термінології і номенклатури 1021
Русско-украинский словарь 535
Русско-украинский словарь для средней школы 536
Русско-украинский словарь по теплотехнике и газотехнике 1108
Українсько-російський словник. Т. 5 458
Rudnyckyj J. B. An Etymological Dictionary of the Ukrainian Language. Part 1 86

1963

Горбач О. Арґо українських вояків 806
Орфографічний словник. Для школи. 8-е вид. 713
Пословица не мимо молвится = Нема приповідки без правди. Російські прислів'я і приказки з українськими відповідниками 240
Російсько-український сільськогосподарський словник 1166
Російсько-український словник фізіологічної термінології 1055
Російсько-український словник з механіки 936
Румунсько-український словник 569
Словник чужомовних слів 830
Українські письменники. Біобібліографічний словник Т. 2, 3 864, 865
Українсько-англійський словник 257
Українсько-російський словник. Т. 6 459
Українсько-угорський словник 591
Українсько-французький словник 596
Rudnyckyj J. B. An Etymological Dictionary of the Ukrainian Language. Part 2 87

1964

Горбач О. Арґо українських школярів і студентів 807
Данилова К. Ю. Розмовник з англійської мови... 280
Довідник з української орфографії та пунктуації 714
Короткий тлумачний математичний словник 937
"Лексис" Лаврентія Зизанія. "Синоніма славенороссская" 43
Орфографічний словничок. Для школи. 9-е вид. 715
Російсько-український ветеринарний словник 1171
Русско-украинский словарь сварочной терминологии 1109
Словник мови Шевченка. Т. 1, 2 907, 908
Словник наголосів української літературної мови 662
Словник староукраїнської мови XIV–XV вв. Пробний зошит 72
Словник юного космонавта 1110
Старослов'янсько-український словник 588
1000 крилатих виразів української літературної мови. Афоризми. Літературні цитати. Образні вирази 211
Українсько-російський словник географічних назв Української РСР 751

Українсько-російський словник 460
Федосєєв М. М., Лагошина Р. М., Акимова К. О. Короткий словник-довідник високомолекулярних речовин: пластмас, синтетичних каучуків, липучних волокон 962
Філософський словник 1306
Фразеологічний словник німецької мови 234
Rudnyckyj J. B. An Etymological Dictionary of the Ukrainian Language. Part 3 88

1965

Горбач О. Північнонаддністрянська говірка і діалектний словник села Романів Львівської області 150
Музиканту-любителю: Короткий словник-довідник 1262
Орфографічний словничок. Для школи. 10-е вид. 716
Ротач П. Матеріали до біографічного словника: Літературна Полтавщина 866
Словник атеїста 1301
Словник-довідник з ботаніки 1022
Словник літературознавчих термінів 1295
Українські письменники. Біобібліографічний словник. Т. 4, 5 867, 868
Українсько-російський словник. 2-е вид. 461
Rudnyckyj J. B. An Etymological Dictionary of the Ukrainian Language. Part 4 89

1966

Білецький-Носенко П. Словник української мови 44
Лисенко П. Словарь диалектной лексики северной Житомирщины 183
Онышкевич М. О. Словарь бойковского диалекта 151
Півторадні В. До словника псевдонімів українських радянських письменників 841
Пінчук С. П., Регушевський Є. С. Словник літературознавчих термінів Івана Франка 1296
Російсько-український словник соціально-економічної лексики 1199
Ротач П. Матеріали до біографічного словника: Літературна Полтавщина 866
Фразеологічний словник: На допомогу вчителеві 212
Rudnyckyj J. B. An Etymological Dictionary of the Ukrainian Language. Part 1–5 90

1967

Вирган І., Пилинська М. Російсько-український фразеологічний словник 239
Орфографічний словничок. Для школи. 11-е вид. 717

Ротач П. Матеріали до біографічного словника: Літературна Полтавщина 866
Словник власних імен людей: Українсько-російський і російсько-український 783
Словник особових власних імен 784
Стрижак О. С. Назви річок Запоріжжя і Херсонщини: Нижньонаддніпрянське Лівобережжя 752
Українсько-англійський словар кишеньковий з поданням вимови англійських слів... 258
Українсько-англійський словник лінгвістичних термінів 1290
Штепа П. Знадібки до словника чужослів 831
Rudnyckyj J. B. An Etymological Dictionary of the Ukrainian Language. Part 6 91

1968

Вирган І., Пилинська М. Російсько-український фразеологічний словник 239
Горбач О. Перший рукописний українсько-латинський словник Арсенія Корецького-Сатановського та Епіфанія Славинецького 317
Діалектний словник північно-добруджанської говірки села Верхній Дунавець біля Тульчі 152
Лексика Полесья: Материалы для полесского диалектного словаря 184
Марусенко Т. А. Материалы к словарю географических украинских апеллятивов (названия рельефов) 753
Орфографічний словничок. Для школи. 12-е вид. 718
Редько Ю. К. Довідник українських прізвищ 785
Ротач П. Матеріали до біографічного словника: Літературна Полтавщина 866
Русско-украинский словарь. Т. 1–3 537–539
Селешников С. І. Астрономія і космонавтика: Короткий хронологічний довідник 1111
Словник українських ідіом 213
Український правописний словник: Для шкіл і молоді 719
Шанін Ю. Від А до Я: Словник спортивних термінів 1267
Dulewicz I., Grek-Pabisowa I., Maryniak I. Index a tergo do Materiałów do słownika języka staroruskiego I. I. Sreznіewskiego 649
Rudnyckyj J. B. An Etymological Dictionary of the Ukrainian Language. Part 7 92

1969

Багмет А. Матеріали до синонімічного словника української мови 619
Баранцев К. Т. Англо-український фразеологічний словник 233
Вирган І., Пилинська М. Російсько-український фразеологічний словник 239

Дей О. І. Словник українських псевдонімів та криптонімів (XVI–XX ст.) 842
Короткий російсько-український словник поліграфічних і видавничих термінів 1112
Орфографічний словничок. Для школи. 13-е вид. 720
Полєк В. Матеріали до українського біографічного словника: Літературно-мистецька і наукова Івано-Франківщина 869
Пословица не мимо молвится = Нема приповідки без правди 241
Ротач П. Матеріали до біографічного словника: Літературна Полтавщина 866
Самійленко С. П. Зворотно-морфемний словник української мови 651
Український зворотний словник 650
Rudnyckyj J. B. An Etymological Dictionary of the Ukrainian Language. Part 8 93

1970

Багмет А. Матеріали до синонімічного словника української мови 619
Вирган І., Пилинська М. Російсько-український фразеологічний словник 239
История. Словнїк терминох. Сербскогорватско-руски и руско-сербскогорватски 574
Музичне виховане и подобово виховане. Словнїк терминох сербскогорватско-руски и руско-сербскогорватски 575
Орфографічний словничок. Для школи. 14-е вид. 721
Полєк В. Матеріали до українського біографічного словника: Літературно-мистецька і наукова Івано-Франківщина 869
Приручни терминолошки Речник српскохрватско — русинско-украјински 576
Російсько-український словник географічних термінів 982
Ротач П. Матеріали до біографічного словника: Літературна Полтавщина 866
Русско-украинский металлургический словарь 1113
Русско-украинский словарь. Т. 1–3 540–542
Словник української мови. Т. 1 45
Rudnyckyj J. B. An Etymological Dictionary of the Ukrainian Language. Part 9 94

1971

Багмет А. Матеріали до синонімічного словника української мови 619
Вирган І., Пилинська М. Російсько-український фразеологічний словник 239
Горбач О. Говірки і словник діалектної лексики Теребовельщини 153
Інверсійний словник української мови... Вип. 1 652
Матеріали до словника буковинських говірок. Вип. 1–2 154–155

Немецко-русско-украинский словарь-минимум по технологии обувного производства 1114
Політичний словник... 1311
Словник музичних термінів 1263
Словник української мови. Т. 2 46
Українсько-російський і російсько-український фразеологічний словник 230
Українсько-російський словник географічних назв Української РСР 754
Jurkowski M. Ukraińska terminologia hydrograficzna 755
Rudnyckyj J. B. An Etymological Dictionary of the Ukrainian Language. Part 10, 6–10 95, 96

1972

Бучко Д. Г. Словарь малороссийского наречия *О. Павловського* 462
Ковалик І. І., Ощипко І. Й. Художнє слово Василя Стефаника 909
Латинсько-український анатомічний словник: Міжнародна та українська анатомічна номенклатура 1056
Матеріали до словника буковинських говірок. Вип. 3 156
Німецько-український словник найуживаніших слів 385
Нумізматичний словник 1176
Онышкевич М. О. Словарь бойковского диалекта 157
Прокопенко В. А. Областной словарь буковинских говоров 158
Синонімічний словник-мінімум української мови: Посібник для студентів 620
Словник власних імен людей: Українсько-російський і російсько-український 786
Словник української мови. Т. 3 47
Rudnyckyj J. B. An Etymological Dictionary of the Ukrainian Language. Introductory Part 0/11 97

1973

Горбач О. Західно-поліська говірка і діалектний словник села Остромичі кол. повіту Кобринь 185
Горбач О. Південноволинська говірка і діалектний словник села Ступно колишнього повіту Здовбунів 159
Горбач О. Південнолемківська говірка й діалектний словник села Красний Брід бл. Межилабірець (Пряшівщина) 160
Довідник з українського правопису 722
Економічний словник 1200
Енциклопедія кібернетики. Т. 1, 2 1115, 1116
Інверсійний словник української мови... Вип. 2 653
"Лексіконъ латинскій" *Є. Славинецького*. "Лексикон словено-латинський" *Є. Славинецького* та *А. Корецького-Сатановського* 318, 325
Русско-украинский спортивный словарь 1268
Словник української мови. Т. 4 48

Словник художників України 870
Топонімічний словник-довідник Української РСР 756
Українська літературна вимова і наголос 663
Філософський словник 1307
Rudnyckyj J. B. An Etymological Dictionary of the Ukrainian Language. Part 1 (12) 98

1974

Англо-український словник 281
Англо-український словник-мінімум газетної термінології 1282
Біологічний словник 987
Богдан Ф. Dictionary of Ukrainian surnames in Canada 787
Мельниченко Г. Новий спортивний словник 1269
Німецько-український технічний словник-мінімум 1117
Російсько-український тлумачний словник швейного виробництва 1118
Русско-украинский словарь. 2-е изд. 543
Словник іншомовних слів 832
Словник поліських говорів 186
Словник української мови. Т. 5 49
Юридичний словник 1236
Rudnyckyj J. B. An Etymological Dictionary of the Ukrainian Language. Part 2 (13) 99

1975

Грищенко П. П. Материалы для диалектного фразеологического словаря украинского Полесья (Село Лучанки Овручского района Житомирской области) 214
Доленко М. Т. Материалы для словаря диалектных фразеологизмов Подолья 215
Коваль А. П., Коптілов В. В. Крилаті вислови в українській літературній мові. Афоризми, літературні цитати, образні вислови 216
Колесаров Ю. Рускі фразеологійні словар. Т. 1 217
Мінералогічний словник (українсько-російсько-англійський) 985
Нумизматический словарь 1177
Орфографічний словник української мови 723
Рускі словар давнейших виразох. Т. 1 218
Словник іншомовних слів 833
Словник української мови. Т. 6 50
Юрченко А. С., Ройзензон Л. И., Ройзензон С. И. Украинский диалектный словарь Харьковской области (Фрагменты словаря) 197
Kaye-Kysilevškyi V. Dictionary of Ukrainian Canadian biography... 871
Rudnyckyj J. B. An Etymological Dictionary of the Ukrainian Language. Part 3 (14) 100

1976

Інверсійний словник української мови... Вип. 3 654
Короткий психологічний словник 1276
Нумизматический словарь 1178
Політичний словник 1312
Російсько-український словник соціально-економічної термінології 1201
Словник власних імен людей: Українсько-російський і російсько-український 788
Словник мови художніх творів Івана Франка 910
Словник української мови. Т. 7 51
Українсько-англійський розмовник 259
Українсько-російський словник з цукрової промисловості 1119
Українсько-французький розмовник. 3-є вид. 597
Цимбалюк Ю. В., Краковецька Г. О. Крилаті латинські вислови 229
Шевченківський словник. Т. 1 872
Шкільний геологічний словник-довідник 971

1977

Голоскевич Г. Правописний словник 724
Горпинич В. О. Топоніми, відтопонімічні прикметники, назви жителів 757
Дзендзелівський Й. О. Арго нововижнівських кожухарів на Волині 809
Дзендзелівський Й. О. Арго волинських лірників 808
Масенко Л. Т. Назви річок Інгуло-Бузького басейну 758
Орфографічний словник української мови 725
Отін Є. О. Гідроніми Східної України 759
Рускі словар давнейших виразох. Т. 2–3 219–220
Словник іншомовних слів 834
Словник староукраїнської мови XIV–XV ст. Т. 1 73
Словник української мови. Т. 8 52
Татаренко Ю. Імена-дороговкази: Меморіальний словник наших визначних тезок 874
Українсько-італійський словник 309
Шевченківський словник. Т. 2 873
Штепа П. Словник чужослів 835
Rudnyckyj J. B. An Etymological Dictionary of the Ukrainian Language. Part 5 (16) 101
Vocabolario italiano-ucraino 310

1978

Англо-український словник 282
Короткий тлумачний словник української мови 56
Кругляк Ю. М. Ім'я вашого міста: Походження назв міст і селищ міського типу Української РСР 761
Матеріали до словника буковинських говірок. Вип. 4, 5 161, 162

Німецько-український словник 386
Огієнко І. Український стилістичний словник 621
Словник староукраїнської мови XIV–XV ст. Т. 2 74
Словник української мови. Т. 9 53
Татаренко Ю. Імена-дороговкази: Меморіальний словник наших визначних тезок 874
Топонімічний словник-довідник Української РСР 760
Українсько-російський і російсько-український фразеологічний словник 231

1979

Бутенко Н. Словник асоціативних норм української мови 622
Гідронімія східного Поділля 762
Дейко М., Дейко В., Дейко А. Українсько-англійський та англо-український словник. Т. 1, 2 260, 261
Економічний сільськогосподарський словник 1167
Етимологічно-семантичний словник української мови. Т. 1–2 102–103
Матеріали до словника буковинських говірок. Вип. 6 163
Менац А., Коваль А. П. Українсько-хорватський або сербський словник 572
Правописний словник української мови 726
Русско-украинский словарь. 4-е изд. 544
Словник гідронімів України 763
Словник-довідник з правопису 727
Словник мови творів Г. Квітки-Основ'яненка. Т. 1–3 911–913
Словник української мови. Т. 10 54
Словник українських рим 664
Pekar J. Fowards a Ukrainian-English Scientific and Technical Core Lexicon A–M 262
Rieger J. Leksyka środkowej Łemkowszczyzny: materiały do słownika łemkowskiego 164
Rocznik samoupravnich i drugih društeno-političnih termina... 577

1980

Дзендзелівський Й. О., Штефуровський С. С. Словник буковинських діалектизмів Юрія Федьковича 165
Німецько-український розмовник 287
Орфографічний словник: 4–10 класи 728
Російсько-український словник термінів лісівництва 1173
Русско-украинский словарь. Т. 1 545
Симоненко Л. О. Нове у спортивному словнику 1270
Словник української мови. Т. 11 55
Українска-беларускі слоўнік 296
Українсько-еспанський словник 302
Українсько-французький розмовник. 4-е вид. 598

Шанін Ю. В. Олімпійський словничок 1271
Яценко І. Т. Морфемний аналіз: Словник-довідник. Т. 1 623
Školski slovnjiki 573

1981

Купчинський О. А. Найдавніші слов'янські топоніми України як джерело історико-географічних досліджень: Географічні назви на -ичі 764
Німецько-український фразеологічний словник. Т. 1, 2 235, 236
Орфографічний словник: 4–10 класи 729
Радіон С. Словник українських прізвищ в Австралії 789
Русско-украинский словарь. Т. 2, 3 546, 547
Частотний словник сучасної української художньої прози. Т. 1, 2 625, 626
Яценко І. Т. Морфемний аналіз: Словник-довідник. Т. 2 624
Nasze szlaki 166
Sawczuk M. Deutsch-Ukrainisches elektrotechnisches Wörterbuch 1120
Ukrainian-English Dictionary 263

1982

Багмет А. Словник синонімів української мови 627
Вибірковий англійсько-український словник з природознавства, техніки і сучасного побуту 1121
Головацкий Я. Ф. Материалы для словаря малорусского наречия, собранные в Галиции и в северо-восточной Венгрии... 167
Епітети поетичної мови Т. Г. Шевченка 914
Етимологічний словник української мови. Т. 1: А–Г 104
Рудницький Я. Б. Етимологічний словник української мови. Т. 2. Кн. 1, 2 105, 106
Українсько-англійський словник 264
Українсько-англійський словник комп'ютерних термінів 1148
Французько-український словник 603
Jevhen Želechovśkyj und Sofron Nedil'śkyj. Ukrainisch-Deutsches Wörterbuch 352

1983

Морфемний словник 628
Словник української мови XVI — першої половини XVII ст. 75
Словник українських дипломників в Австралії 875
Українсько-німецький словник 353, 354
Юридичний словник 1237

1984

Англо-український словник 283
Довідник з українського правопису 730
Керста Р. Й. Українська антропонімія XVI ст.: Чоловічі іменування 790

Мацинський І. Матеріали до Словника культури українців Чехословаччини 876
Орфоепічний словник 665
Пура Я. О. Сучасні прізвища Ровенщини: Метод. вказівки, дидактичний матеріал для учителів і студентів 791
Російсько-український і українсько-російський словник 548
Російсько-український словник правничої мови 1238
Словник бойківських говірок. Ч. 1, 2 168, 169
Удовиченко Г. М. Фразеологічний словник української мови Т. 1, 2 221, 222
Українсько-російський словник. 5-е вид. 463

1985

Етимологічний словник літописних географічних назв Південної Русі 765
Етимологічний словник української мови. Т. 2 107
Інверсійний словник української мови 655
Історичний словник українського языка 76
Коломієць М. П., Регушевський Є. С. Короткий словник перифраз 630
Латинсько-українсько-російський морфологічний словник медичної термінології 1057
Літературознавчі терміни 1297
Никончук М. В. Сільськогосподарська лексика правобережного Полісся 1168
Німчук В. В. Покажчик давніх слов'янських філологічних термінів 1291
Русско-украинский словарь юридической терминологии 1239
Русско-украинско-венгерский фразеологический словарь 242
Сікорська З. С. Українсько-російський словотворчий словник 629
Словарь языка русских произведений Шевченко. Т. 1 915
Словник античної міфології 1179
Словник іншомовних слів 836
Словник лінгвістичних термінів 1292
Український орфографічний словник для шкіл і молоді 731
Українсько-англійський розмовник 265
Українсько-англійський та англійсько-український словник 266
Українсько-німецький розмовник 355
Шамота А. М. Назви рослин в українській мові 1023
Ярещенко А. Із топонімічного словника Харківщини 766
Slovensko-ukrajinský slovník 571

1986

Власні імена людей: Словник-довідник 792
Марунчак М. Біографічний довідник до історії українців Канади 877
Німецько-український словник 388
Словарь языка русских произведений Шевченко. Т. 2 916

Словник паронімів української мови 631
Спілка письменників України: Довідник Спілки письменників України 878
Українські композитори 878
Українсько-російський словник. 6-е вид. 464
Українсько-французький розмовник. 5-е вид. 599
Українсько-французький словник 600
Філософський словник 1308
Ярещенко А. Із топонімічного словника Харківщини 766
English-Ukrainian Dictionary of Color Names and Color Science 284

1987

Кондратюк Є. М.,038Рархота Г. І. Словник-довідник з екології 993
Корзонюк М. М. Матеріали до словника західноволинських говірок 187
Полюга Л. М. Словник антонімів 632
Русско-украинский словарь. Т. 1 549
Словарь старославянского языка восточнославянской редакции XI–XII вв : Проспект 77
Французько-український фразеологічний словник 243
Rudnyckyi J. B. Ukrainian linguistics in exile (1918–1984) 880
Ukrainisch-Deutsches Wörterbuch 356

1988

Англо-український словник 285
Болгарсько-український словник 298
Коломієць М. П., Регушевський Є. С. Словник фразеологічних синонімів 223
Короткий тлумачний словник української мови 57
Письменники Радянської України. 1917–1987: Біобібліографічний довідник 881
Русско-украинский словарь. Т. 3 551
Русско-украинский словарь. Т. 2 550
Словник скорочень в українській мові 633
Словник стійких народних порівнянь 224
Сравнительный русско-молдавско-украинский словарь 329
Чесько-український словник. Т. 1 611
Ярещенко А. Із топонімічного словника Харківщини 766

1989

Бутенко Н. Словник асоціативних означень іменників в українській мові 634
Етимологічний словник української мови. Т. 3 108
Короткий юридичний словник: На допомогу працівникам громадських організацій 1240
Русско-украинский и украинско-русский словарь 552

Словник-довідник з правопису та слововживання 732
Словник труднощів української мови 635
Французько-український словник 604
Чесько-український словник. Т. 2 612

1990

Кишеньковий словар англійської і української мови з поданням вимови англійських слів... 267
Короткий російсько-український словник з хімії 963
Кутинський М. Некрополь України... 882
Лексика поетичних творів Івана Франка. Методичні вказівки з розвитку мови 917
Матеріали до словника місцевих олітературнених назв сіл (міст) Пряшівщини та похідних від них утворень... 767
Орфографічний словник: 5–11 класи 733
Російськоко-український математичний словник 938
Російсько-український хімічний словник 964
Русско-украинский и украинско-русский словарь 553, 554
Сизько А. Т. Словник діалектної лексики говірок сіл південно-східної Полтавщини [Навч. посібник] 198
Топонімія Покуття XII–XX ст.: Словник 768
Українсько-польський і польсько-український словник. Ч. 1 406
Українсько-російський словник. 7-е вид. 465
Фразеологічний словник лемківських говірок Східної Словаччини 225
Ярещенко А. Із топонімічного словника Харківщини 766

1991

Англо-українсько-російський словник з інформативної та обчислювальної техніки 1149
Брилинський Д. Словник подільських говірок 170
Буній О. Українсько-еспанський словник 303
Герасименко В. Г. Біотехнологічний словник 988
Краткий словарь русско-украинских межязыковых омонимов 636
Кутинський М. Некрополь України... 882
Німецько-українсько-російський словник 389
Польсько-російсько-український словник 414
Російсько-український гірничий словник 1122
Російсько-український словник з машинознавства та загального машинобудування 1123
Російсько-український словник бібліотечно-бібліографічних термінів 1283
Російсько-український словник з теплотехніки та газотехніки 1124
Російсько-український словник спортивних термінів 1272
Російсько-український словник термінів з курсу “Фізіологія рослин з основами біохімії” 989

Русско-украинский и украинско-русский словарь 555
Русско-украинский разговорник 556
Русско-украинско-английский разговорник 268
Симоненко Л. О. Формування української біологічної термінології 990
Словник гуцульських говірок (літера Б) 171
Смик Г. К. Корисні та рідкісні рослини України: Словник-довідник народних назв 1024
Українсько-китайський словник 312
Українсько-російський і російсько-український фразеологічний словник 232
Українсько-російський словник для ділових людей 1202
Українсько-японський словник 614
Худаш М. Л., Демчук М. О. Походження українських карпатських і прикарпатських назв населених пунктів... 769
Ярещенко А. Із топонімічного словника Харківщини 766

1992

Англо-український тлумачний словник фінансових та економічних термінів... 1203
Задорожний І. М. Російсько-український словник працівника торгівлі 1204
Ізюмов О. Практичний російсько-український словник. Правила правопису та фразеологія 557
Ковцун О. М. Короткий російсько-український лісотехнічний словник 1174
Кутинський М. Некрополь України... 882
Малий російсько-український словник залізничних термінів 1125
Медведєва Л. М., Медведєва Н. Ю. Англо-українсько-російський словник усталених виразів 286
Митці України: Енциклопедичний довідник 883
Охомуш К. А., Сизько А. Т. Словник прикметників, що вживаються у мові історичних повістей XVI–XVII ст. 78
Радіон С. Словник українських прізвищ в Австралії 793
Рогачова Т. Г. Російсько-український словник економічних термінів 1205
Російсько-український медичний словник 1058
Російсько-український нафтогазопромисловий словник 1126
Російсько-український розмовник 558
Російсько-український словник з трикотажного виробництва 1127
Російсько-український словник термінів з обчислювальної техніки та кібернетики 1150
Російсько-українсько-латинський словник медичних термінів: Біохімія, фізіологія, хімія 1060
Російсько-українсько-латинський тлумачний словник гігієнічних термінів... 1059
Русско-украинский и украинско-русский словарь: Отличающаяся лексика 559

Русско-украинский орфоэпический словарь 666
Русско-украинско-английский словарь по шелководству 1128
Словник банкіра 1206
Словник геотехнічних термінів трьома мовами (українською, російською, англійською) Ч. 1, 2 1129, 1130
Словник громадсько-культурних трудівників в Австралії 884
Словник ділової людини 1207
Українсько-англійський словник бізнесових термінів 1208
Українсько-німецький розмовник 357
Чабаненко В. А. Словник говірок Нижньої Наддніпрянщини. Т. 1–4 199–202

1993

Англо-український математичний словник 939
Белей Л. Ім'я для дитини в українській родині: Словник-довідник 794
Белятинський О. А. Російсько-український словник автодорожника 1134
Бех П., Биркун Л. Англо-український словник для дітей 287
Біографічний словник Прикарпаття 885
Гаврилишин Я., Каркоць О. Glossary of Business Terminology: English-ukrainian, ukrainian-english 1209
Деркач П. М. Короткий словник синонімів української мови 637
Довідник слів з літерою ґ 734
Есперантсько-український розмовник 301
Жирна Л. А., Кулічов В. Л. Суржиково-український словник: Практичний посібник з культури мови 638
Караванський С. Практичний словник синонімів української мови 639
Коваленко С. С. Російсько-український словник з машинобудування 1131
Короткий російсько-український словник з фізичної культури та спорту 1273
Короткий російсько-український словник силікатних термінів 1132
Короткий російсько-український технічний словник 1133
Красовський І. Прізвища галицьких лемків у XVIII ст. 795
Латинсько-українсько-російський і Українсько-російсько-латинський словник 326
Литвинов В. Д., Скорина Д. П. 500 крилатих виразів. Тексти. Латинсько-український словник плюс англійські, німецькі, французькі, іспанські відповідники 327
Орфографічний словник українських медичних термінів 1061
Панібудьласка А. В., Канцелярук Б. І. Історія української зброї: Словник військових термінів 1255
Плачинда С. П. Словничок давньоукраїнської міфології 2280
Пошивайло О. Ілюстрований словник народної гончарської термінології Лівобережної України (Гетьманщина) 1326

Практичний російсько-український словник 560
Російсько-український і українсько-російський словник 561
Російсько-український словник військової термінології 1256
Російсько-український словник з фізичної культури і спорту 1274
Російсько-український словник з хемії та хемічної технології 965
Російсько-український словник юридичних термінів 1241
Російсько-український фразеологічний словник: Фразеологія ділової мови 1210
Російсько-українсько-латинський словник медичних термінів: Анатомія, біологія, радіобіологія, генетика, алергологія, імунологія 1062
Російсько-українсько-латинський словник медичних термінів: Гастроентерологія; Нефрологія. Урологія. Сексологія 1063
Російсько-українсько-латинський словник медичних термінів: Оториноларингологія, стоматологія; Патологічна анатомія, патологічна фізіологія, фармакологія; Мікробіологія, інфекційні хвороби, загальна гігієна 1064
Російсько-українсько-латинський словник медичних термінів: Офтальмологія, дерматологія, венерологія, неврологія, психіатрія, ендокринологія 1065
Російсько-українсько-латинський словник медичних термінів: Педіатрія, пульмонологія, кардіологія, курортологія, фізіотерапія 1066
Російсько-українсько-латинський словник медичних термінів: Хірургія, онкологія, акушерство, гінекологія, рентгенологія 1067
Русско-украинский словарь терминов по теории государства и права 1242
Савченко В. І., Ципко О. К., Арсірій Ю. О. Російсько-український словник геологічних термінів 972
Словник-довідник вживання літери ґ 735
Словник стійких народних порівнянь 226
Тлумачний словник екологічних термінів... 994
Українсько-англійський і англо-український словник 269
Українсько-іспанський словник 304
Українсько-російсько-англійський словник з кардіології 1068
Фінансово-правовий словник 1243
Фразеологічний словник української мови 227
Disney Walt. The Giant Word Book 270

1994

Англо-російсько-український тлумачний словник з комп'ютерної графіки та обробки зображень 1151
Англо-український словник 288
Англо-українсько-російський словник з хімії. Кн. 1, 2 966, 967
Антисуржик 640
Аркушин Г. Силенська гутірка: Топоніміка, люди, мова 188
Бочко Г. П., Кудіна О. Ф. Українсько-німецький розмовник 358

Будняк Д., Панько Т. Польсько-український розмовник 415
Буцко М. І. Відомі вчені Державного Університету “Львівська політехніка” 1844–1994... 886
Варварцев М. М. Італійці в Україні (XIX ст.): Біографічний словник діячів культури 887
Ващенко В. С., Поповський А. М. Українізми в російських народних говорах Словник-покажчик 203
Головащук С. І. Орфографічний словник. 5–11 класи 736
Голоскевич Г. Правописний словник... 737
Горпинич В. О. Словник відтопонімічних прикметників і назв жителів України 770
Загородній А. Г., Вознюк Г. Л. Словник-довідник з підприємництва та економіки будівництва 1211
Іванов В. Ф. Російсько-український словник музичних термінів 1264
Коноплянко З. Д. Цифрові мережі та системи телекомунікацій: Тлумачний словник 1135
Лапоногова Н. А., Саєнко Т. І. Українсько-англійський розмовник 271
Лиćько З. Музичний словник 1265
Медведєва Л. М., Дайнеко В. В. Англо-український словник парних словосполучень 289
Німецько-український словник 390, 392
Німецько-український, українсько-німецький словник 391
Олейник В. З. Русско-украинский словарь оперативно-розыскной и сопутствующей лексики 1244
Орфографічний словник української мови 738
Російсько-український будівельний словник 1136
Російсько-український загальнотехнічний словник 1137
Російсько-український і українсько-російський словник 562
Російсько-український медичний словник: Матеріали до Української медичної термінології
Російсько-український словник: Будівництво .1138
Російсько-український словник з інформатики та обчислювальної техніки 1152
Російсько-український словник з екології та охорони навколишнього середовища 995
Російсько-український словник з нарисної та прикладної геометрії, загального машинобудування, комп’ютерної графіки 940
Російсько-український словник наукової термінології: Суспільні науки 1313
Російсько-український словник термінологічних труднощів з радіоелектроніки 1139
Російсько-український словник фізичних термінів 954
Російсько-український тлумачний словник термінів конструювання взуття 1140

Російсько-український тлумачний термінологічний словник з техніко-економічного планування, організації виробництва... 1212
Російсько-українсько-англійський словник правничої термінології. Труднощі терміновживання 1245
Словник англійсько-український, українсько-англійський 290
Словник німецько-український, українсько-німецький 393
Словник української мови XVI — першої половини XVII ст. Вип. 1–2 80–81
Словник української мови XVI — першої половини XVII ст.: Список використаних джерел 79
Словник французько-український, українсько-французький 605
Словник юридичних термінів: російсько-український 1246
Українська журналістика в іменах: Матеріали до енциклопедичного словника 888
Українські лікарі: Біобібліографічний довідник 889
Українсько-болгарський розмовник 297
Українсько-німецький розмовник 359
Українсько-німецький словник актуальної лексики 360
Українсько-чеський словник. Т. 1 607

1995

Англо-український навчальний словник-мінімум 291
Англо-українсько-російський словник з інформатики, програмування, обчислювальної техніки 1153
Бурячок А. А. Орфографічний словник української мови 739
Говоримо польською 407
Говорим по-крымскотатарски 313
Головащук С. І. Складні випадки наголошення 667
Головащук С. І. Українське літературне слововживання 668
Економічний словник-довідник 1213
Желіцкі Б., Желіцкі Ч. Угорсько-російсько-український розмовник 595
Заєць Ю. В. Російсько-український словник: терміни тактики 1257
Іваницький Р. В., Кияк Т. Р. П'ятимовний тлумачний словник з інформатики 1154
Кілієвич О., П'ятницький В., Антощук В. Англо-українсько-російський словник економічних термінів: Мікроекономіка 1214
Коломієць М. П. Словник української мови в малюнках 58
Коссак О. М. Англо-український словник з інформатики та обчислювальної техніки 1155
Костів К. Словник-довідник біблійних осіб, племен і народів 1181
Лещій Н., Шнерх С., Дацько О. Російсько-український гідравлічний словник 1141
Літератори Рівненщини: Довідник 890

Нетлюх М. А. Українсько-латинський анатомічний словник: Анатомічна номенклатура 1070

Потапенко О. І., Кузьменко В. І. Шкільний словник з українознавства 1182

Присяжнюк М. С. Російсько-український медичний словник професійної мови фахівців з внутрішніх хвороб... 1071

Рицар Б., Семенистий К., Кочан І. Російсько-український та Українсько-російський словник з радіоелектроніки 1142

Російсько-український математичний словник 941

Російсько-український тлумачний словник з молекулярної біології 991

Російсько-український словник для військовиків 1258

Російсько-український словник-довідник "Порадник ділової людини" 1215

Російсько-український словник синонімів 641

Русско-украинский и украинско-русский словарь: Отличающаяся лексика 563

Сікорська З. С. Українсько-російський словотворчий словник. 2-е вид. 642

Словник русизмів у мові медиків. Для студентів медичних вузів і лікарів 1072

Српско-русински речник 578

Тимошенко Л. М., Кирненко В. П. Українсько-французький розмовник 601

Українська журналістика в іменах: Матеріали до енциклопедичного словника 891

Українські лікарі Прикарпаття: Довідник 892

Українсько-латинсько-англійський медичний тлумачний словник. Т. 1, 2 1073, 1074

Українсько-російський автошляховий словник 1143

Універсальний українсько-англійський розмовник для тих, хто виїжджає за кордон 272

Хланта І. Літературне Закарпаття у XX столітті: Біобібліографічний покажчик 893

Худаш М. Л. Українські карпатські і прикарпатські назви населених пунктів... 771

Юридичний словник російсько-українсько-англійсько-німецький 1247

Dictionary = Словник англо-український, українсько-англійський 273

Markunas A., Uczitiel T. Terminologia kościelna: Mały słownik opisowy polsko-ukraiński i ukrai'sko-polski 1301a

Wasiak E., Zadorożna S. Mały praktyczny słownik biznesmena ukraińsko-polski, polsko-ukraiński 1216

1996

Англійсько-український словник термінів і понять з державного управління 1259

Англо-український словник. Т. 1–2 292–293

Бойків І., Ізюмов О., Калишевський Г., Трохименко М. Словник чужомовних слів 837
Гнатишена І. М., Кияк Т. Р. Словник інтернаціональних терміноелементів грецького та латинського походження в сучасній термінології 838
Головащук С. І. Орфографічний словник: 5–11 класи 740
Гринчишин Д., Капелюшний А., Сербенська О., Терлак З. Словник-довідник з культури української мови 643
Демська О. М., Кульчицький І. М. Словник омонімів української мови 644
Єрмоленко С. Я., Єрмоленко В. І., Ленець К. В., Пустовіт Л. О. Новий російсько-український словник-довідник 564
Іспансько-український словник 306
Короткий їдиш-український словник 311
Короткий словник з економіки та менеджменту: Українсько-російсько-англійсько-німецький 1217
Коссак О., Кравець Р. Англо-український та українсько-англійський словник-довідник з телекомунікацій 1144
Масляк П. О., Олійник Я. Б., Степаненко А. В. Словник-довідник учня з економічної і соціальної географії світу 983
Матейко К. Український народний одяг: Етнографічний словник 1183
Релігієзнавчий словник 1302
Російсько-український і українсько-російський словник 565
Російсько-український словник наукової термінології 992
Словарь української мови. Т. 1–3 59–61
Словник біблійного богослов'я 1303
Словник-довідник з археології 1184
Словник термінів ринкової економіки 1216
Словник української мови XVI — першої половини XVII ст. Вип. 3 82
Словник фізичної лексики: Українсько-англійсько-німецько-російський 955
Сташко В. М. Російсько-український словник бібліотечно-бібліографічних термінів 1284
Тисяча цитат з українського письменства: Збірник 228
Українська журналістика в іменах: Матеріали до енциклопедичного словника 894
Українські лікарі: Біобібліографічний довідник 895
Українсько-англійсько-німецький юридичний словник-мінімум 1248
Українсько-чеський словник. Т. 2 608
Чабан В. Англо-український електротехнічний словник 1145
Юридичний словник-довідник 1249

1997

Барна М. М. Ботаніка: Терміни. Поняття. Персоналії: Словник 1025
Бондаренко І., Хіно Т. Українсько-японський словник 615

Войналович О., Моргунюк В. Російсько-український словник наукової і технічної мови: Термінологія процесових понять 1146
Герасименко О. І. Судово-медичний російсько-український словник-довідник 1075
Гончаренко С. Український педагогічний словник 1277
Горбач О. Мармароська говірка й діялектний словник села Поляни над р. Русковою (Румунія) 172
Горбач О. Південна буковинсько-покутська говірка с. Милешовець, бл. Радовець 173
Горбач О. Південно-буковинська гуцульська говірка і діялектний словник села Бродина, повіту Радівці (Румунія) 174
Гуцульські говірки: Короткий словник 175
Дряпінка В. І., Соколовський Ю. А. Російсько-український музичний лексикон 1266
Зінкевич-Томанек Б., Григор'єв О., Прихода Я. Короткий практичний словник абревіатур та скорочень української мови 645
Калашник В. С., Савченко Л. Г. Українсько-російський словник наголосів 669
Кочерган М. П. Словарь русско-украинских языковых омонимов 646
Кузьменко В. І. Словник літературознавчих термінів... 1298
Куньч З. Риторичний словник 647
Лисенко І. Словник співаків України 896
Літературознавчий словник-довідник 1299
Малий словник історії України 1185
Навчальний правописний словник української мови 741
Новий англо-український, українсько-англійський словник 294
Новий німецько-український, українсько-німецький словник 394
Огородник І. В., Русин М. Ю. Українська філософія в іменах 897
Панцьо С. Матеріали до словника лемківських говірок: Дієслівна лексика. Ч. 1. 176
Російсько-український словник 796
Русско-украинский и украинско-русский словарь 566
Русско-украинский словарик 567
Словарь української мови. Т. 4 62
Словник іспансько-український, українсько-іспанський 307
Словник польсько-церковнослов'янсько-український *Теодора Витвицького* з половини XIX сторіччя 416
Словник української мови XVI — першої половини XVII ст. Вип. 4 83
Українська журналістика в іменах: Матеріали до енциклопедичного словника 898
Український орфографічний словник 742

1998

Бибик С. П., Єрмоленко С. Я., Пустовіт Л. О. Словник епітетів української мови 648
Караванський С. Російсько-український словник складної лексики 568
Короткий термінологічний словник-довідник з геодезії, землеустрою та будівництва 1147
Леськів Б. Фігури мови Тараса Шевченка 918
Литвинов В. Латинсько-український словник 328
Новий англо-український, українсько-англійський словник 295
Новий тлумачний словник української мови. Т. 1–4 63–66
Обернений частотний словник сучасної української художньої прози 656
Словник української мови XVI — першої половини XVII ст. Вип. 5 84
Українсько-російсько-англійський тлумачний словник ділової людини 1219
Чехи в Галичині: Біографічний довідник 899
Штерн І. Б. Вибрані топіки та лексикон сучасної лінгвістики: Енциклопедичний словник для фахівців з теоретичних гуманітарних дисциплін та гуманітарної інформатики 1293
Янко М. П. [Т.] Топонімічний словник України: Словник-довідник 772

СПИСОК ІЛЮСТРАЦІЙ

1. Заголовна сторінка першого друкованого словника української мови — "Лексиса" Л. Зизанія. Вільно, 1596 р.
2. Титульна сторінка "Лексикона словенороського" П. Беринди. Київ, 1627 р.
3. Титульна сторінка переробки-перекладу польською мовою "Лексикона" П. Беринди. Супрасль, 1722 р.
4–5. Титульна сторінка першого видання "Енеїди" І. Котляревського і заголовок Словничка-додатка до нього. Санкт Петербурґ, 1798 р.
6. Титульна сторінка першого російсько-українського словника "Опыт русско-украинского словаря" М. Левченка. Київ, 1874 р.
7. Титульна сторінка "Словаря до Гомерової Одиссеї і Іліади" Іл. Огоновського — першого словника класичних мов з українськими відповідниками. Львів, 1900 р.
8. Титульна сторінка "Словаря української мови" Б. Грінченка. Київ, 1907–1909 рр.
9. Титульна сторінка одного з перевидань "Словаря української мови" Б. Грінченка. Берлін, 1924 р.
10–12. Титульні сторінки "Українсько-московського словника В. Дубровського". Київ, 1918 р.; "Московсько-українського словника Т-ва "Час". Київ, 1918 р.; "Московсько-української фразеології" В. Дубровського. Київ, 1917 р.
13. Титульна сторінка одного з перших в українській лексикографії "Українсько-англійського і англо-українського словника" М. П. Б. Ясенівського. Вінніпеґ, 1914 р.
14. Титульна сторінка першого "Німецько-українського словника" О. Партицького. Львів, 1867 р.
15. Титульна сторінка "Українсько-німецького словника" З. Кузелі і Я. Рудницького. Ляйпціґ, 1943 р.
16–17. Титульні сторінки виданих у серії "Пам'ятки української мови" Лексиконів Є. Славинецького та А. Корецького-Сатановського. Видання В. В. Німчука. Київ, 1973 р.
18. Титульна сторінка "Словника староукраїнської мови XIV–XV ст." Київ, 1977–1978 рр.
19. Титульна сторінка першого термінологічного словника "Юридично-політична термінологія для слов'янських мов Австрії: Німецько-руське

видання" (Уклали Я. Головацький, Г. Шашкевич, Ю. Вислобоцький). Відень, 1851 р.

20. Титульна сторінка "Справочного словаря юридических терминов древнего актового языка югозападной России" І. Новицького. Київ, 1871 р

21. Титульна сторінка "Словника української математичної термінології" М. Чайковського. Берлін, 1924 р.

22–23. Титульні сторінки сучасних термінологічних словників з інформатики (Київ, 1995) та фізики (Київ, 1996).

24–25. Титульні сторінки перевидань Олекси Горбача· "Українсько-німецького словника" Є. Желеховського і С. Недільського Мюнхен, 1982 р та "Російсько-українського словника військової термінології" С та О. Якубських. Мюнхен, 1983 р.

26–27. Титульна сторінка та зразок подачі матеріалу в "Ілюстрованому словнику народної гончарської термінології Лівобережної України" О. Пошивайла. Опішне, 1993 р.

28. Заголовна сторінка автографа українсько-німецько-латинського словника "Idyǫtykon" І. Вагилевича. 40-і рр. XIX ст., ЛНБ ім. В. Стефаника, від. рук.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА ... 5
СПИСОК АКРОНІМІВ ... 15

І. СЛОВНИКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ: ОКРЕМІ ВИДАННЯ ТА ПУБЛІКАЦІЇ

Тлумачні словники ... 17
Історичні словники ... 27
Етимологічні словники ... 31
Діалектні словники ... 34
Південно-західне наріччя ... 34
Північне наріччя ... 42
Південно-східне наріччя ... 44
Фразеологічні словники ... 47
Фразеологічні перекладні словники ... 50
Перекладні українсько-іншомовні, іншомовно-українські словники та розмовники ... 55
Українсько-англійські ... 55
Англо-українські ... 59
Українсько-білоруські ... 62
Українсько-болгарські ... 63
Болгарсько-українські ... 63
Українсько-есперантські ... 63
Есперантсько-українські ... 63
Українсько-іспанські ... 63
Іспансько-українські ... 64
Українсько-італійські ... 64
Італійсько-українські ... 65
Їдиш-українські ... 65
Українсько-китайські ... 65
Українсько-кримськотатарські ... 65
Українсько-латинські ... 66
Латинсько-українські ... 67
Молдавсько-українські ... 68
Українсько-німецькі ... 68
Німецько-українські ... 73

Українсько-польські . . . 78
Польсько-українські . . . 80
Українсько-російські . . . 81
Російсько-українські . . . 88
Румунсько-українські . . . 99
Українсько-словацькі . . . 99
Словацько-українські . . . 99
Українсько-сербськохорватські . . . 100
Сербськохорватсько-українські . . . 100
Старогрецько-українські . . . 101
Старослов'янсько церковнослов'янсько)-українські . . . 102
Українсько-угорські . . . 103
Угорсько-українські . . . 104
Українсько-французькі . . . 105
Французько-українські . . . 105
Українсько-чеські . . . 106
Чесько-українські . . . 107
Українсько-японські . . . 107
Стилістика та культура мови:
Стилістичні, синонімічні, морфемні та інші словники . . . 109
Інверсійні словники . . . 115
Орфоепічні словники . . . 117
Правописні словники . . . 120
Топонімічні словники . . . 129
Ономастичні словники . . . 134
Словники арґо . . . 138
Словники іншомовних слів . . . 140
Словники псевдонімів та криптонімів . . . 144
Біобібліографічні словники . . . 145
Словники мови письменників . . . 153
Термінологічні словники . . . 157
Математика. Механіка . . . 157
Фізика . . . 160
Хімія . . . 162
Геологія . . . 164
Географія . . . 165
Мінералогія . . . 166
Біологія. Біохімія . . . 167
Екологія . . . 168
Ботаніка . . . 169
Зоологія . . . 173
Медицина . . . 174
Техніка. Виробництво . . . 180

Інформатика . . . 188
Сільське господарство . . . 190
Ветеринарія . . . 192
Лісове господарство . . . 192
Історія . . . 193
Діловодство. Економіка . . . 194
Право . . . 198
Державне адміністративне управління. Військова справа . . . 203
Культура. Наука. Просвіта . . . 204
Мовознавство . . . 208
Літературознавство . . . 209
Релігія і релігієзнавство . . . 210
Філософія . . . 211
Суспільні науки. Політологія . . . 212
Народна термінологія промислів і виробництва . . . 212

II. РУКОПИСНІ СЛОВНИКИ . . . 215

III. ПРАЦІ З ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ ЛЕКСИКОГРАФІЇ . . . 225

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК . . . 281
ПОКАЖЧИК МІСЦЬ ВИДАНЬ . . . 306
ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК . . . 309
СПИСОК ІЛЮСТРАЦІЙ . . . 355